

ಹಿಂಗಾರ

ಅರೆಭಾಷೆ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ

ಸಂಪುಟ-4 ಸಂಚಿಕೆ-1 ದಿನಾಂಕ : 31.03.2020 ಕೊಡಗು ರೂ. 20/-

ಜನವರಿ - ಫೆಬ್ರವರಿ - ಮಾರ್ಚ್

2020

ಕರ್ನಾಟಕ ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಅವಂದೂರು ಗ್ರಾಮಲಿ ನಡೆದ ಅರೆ ಬಾಸೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಲಿ ಕಿಡ್ಡಾಸೆ ಹಬ್ಬದ ಉದ್ಘಾಟನೆ.

ಅರೆಬಾಸೆ ಜಾನಪದ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಿಕರಗಳ ವಿತರಣೆ

ರಾಜಸೀಟ್ ಉದ್ಘಾಟನೆಯಲ್ಲಿ 'ಫಲಪುಷ್ಪ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಲಿ' ಅರೆಬಾಸೆ ಗೌಡ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ

ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಮಡಿಕೇರಿ

ಹಿರಗಾರ

ಅರೆಭಾಷೆ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ

ಸಂಪುಟ : 4

ಸಂಚಿಕೆ : 1

ದಿನಾಂಕ : 31-03-2020

ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರ್
ಲಕ್ಷ್ಮಿನಾರಾಯಣ ಕಜಿಗದ್ದೆ

ಸಂಪಾದಕರ್
ಡಾ. ದಯಾನಂದ ಕೂಡಕಂಡಿ

ಸಹ ಸಂಪಾದಕರ್
ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಕಿರ್ಲಾಯ

ಸದಸ್ಯರ್ಗ
ಶ್ರೀಮತಿ ಜಾನಕಿ ಬೈತಡ್ಕ
ಶ್ರೀಮತಿ ಸ್ಮಿತಾ ಅಮೃತರಾಜ್
ಶ್ರೀಮತಿ ಚೊಕ್ಕಾಡಿ ಪ್ರೇಮ ರಾಘವಯ್ಯ
ಶ್ರೀ ಎ.ಪಿ. ಧನಂಜಯ ಅಗೋಳಿಕಜೆ
ಶ್ರೀ ಆನಂದ ದಂಬೆಕೋಡಿ
ಶ್ರೀ ಕುಸುಮಾಧರ ಎ.ಟಿ.
ಡಾ. ವಿಶ್ವನಾಥ ಬದಿಕಾನ
ಶ್ರೀ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ಗೌಡ ಮೋಂಟಡ್ಕ
ಡಾ. ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಕರಂಗಲ್ಲ
ಶ್ರೀ ಭರತೇಶ್ ಅಲಸಂಡೆಮಜಲು
ಶ್ರೀ ಕಿರಣ್ ಕುಂಬಳಚೇರಿ

ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಸಂಪಾದಕರ್
ಶ್ರೀ ಚಿನ್ನಸ್ವಾಮಿ

HINGARA

A Quarterly Magazine

Published by

Karnataka

Arebbase Samskruthi

Mathu Sahitya Academy

Coffee Krip, 1st Floor

Rajaseat Road

Madikeri - 571 201

Ph : 08272-223055

arebaseacademy@gmail.com

www.arebaseacademy.com

Chief Editor :

Lakshminarayana Kajegadhe

Editor :

Dr. Dayananda Kudakandi

Managing Editor :

Chinnaswamy

Cover Page Photo :

Shashigowda, Photogenics

Printed at :

Sri Krishna Printers.

Pooja Arcade, Madikeri

Ph. 08272-224919, 9448135592

Pages : 88

Copis : 1200

Vol : 4 - 13

Period : January to March

Price : Rs. 20

3year subscription :

Rs. 200

ಹಿಂಗಾರ

ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಪತ್ರಿಕೆ

ಪ್ರಕಾಶಕರು

ಕರ್ನಾಟಕ

ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು

ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಕಾಫಿ ಕೃಪಾ, ಒಂದನೇ ಮಹಡಿ,

ರಾಜಸೀಟ್ ರಸ್ತೆ, ಮಡಿಕೇರಿ-571201

ದೂರವಾಣಿ : 08272-223055

arebaseacademy@gmail.com

www.arebaseacademy.com

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರ :

ಲಕ್ಷ್ಮಿನಾರಾಯಣ ಕಜೆಗಡ್ಡೆ

ಸಂಪಾದಕರ :

ಡಾ. ದಯಾನಂದ ಕೂಡಕಂಡಿ

ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಸಂಪಾದಕರ :

ಚಿನ್ನಸ್ವಾಮಿ

ಮುಖಪುಟ ಚಿತ್ರ :

ಶಶಿಗೌಡ ಪೋಟೋಜೆನಿಸ್, ಸುಳ್ಳು

ಮುದ್ರಣ

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್

ಪೂಜಾ ಆರ್ಕೇಡ್, ಮಡಿಕೇರಿ.

Ph. 08272-224919, 9448135592

ಪುಟಗಳು : 88

ಪ್ರತಿಗಳು : 1200

ಸಂಪುಟ 4 ಸಂಚಿಕೆ 13

ಜನವರಿ - ಮಾರ್ಚ್

ಬೆಲೆ : ರೂ. 20/-

ತ್ರೈವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ :

ರೂ. 200

ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ನುಡಿ

ಎಲ್ಲವುಕು ನಮಸ್ಕಾರ.

ಮತ್ತೊಂದು ಹಿಂಗಾರ ಸಂಚಿಕೆ ಸಿಂಗರಿಸಿ ಕಂಡ್ ಇನ್ನೇನ್ ನಿಮ್ಮ ಮನೆ ಬಾಗಿಗೆ ಬರುವ ಹೊತ್ತು.

ನಮ್ಮ ಅರೆಬಾಸಿಗರ್ ಬಾಳಾ ಸಂಖೆಲಿ ಅವರ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದ ಸಂಗತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಮಿಗೆ ಅನ್ನಿದ ರೀತಿಲಿ ಬರೇದು ನೋಡಿ ನಿಜಕ್ಕೂ ಕುಸಿ ಆದೇ. ಆದರೆ ಇದ್ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಮೂಲಕ ಬರುವ ಪತ್ರಿಕೆ ಆದ ಕಾರಣ ನಾವಿಗೆ ಬಂದ ಎಲ್ಲಾ ಬರವಣಿಗೆಗಳನ ಹಾಕಿ ಕಣಿಕೆ ಆದುಲೆ. ಆದೂ ಅಲ್ಲದೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಓದುವವುಕೆ ತಕ್ಕ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಳ್ಳೆ ಬರವಣಿಗೆಗಳನ್ನೇ ಉಣ್ಣೋಕುತೇಳುದು ನಮ್ಮ ಮನ್ನಿ ಉಟ್ಟು. ಹಂಗಿಕಾರಕನ ನಮಿಗೆ ಬಂದ ಬರವಣಿಗೆಗಳನ್ನ ಓದಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಹಾಕುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ಆದರೆ ನಾವು ಬರದಿದ್ದನ್ನ ಹಾಕಿತ್ತಂತ ಹೇಳಿ ಯಾರೂ ಬೇಜಾರ್ ಮಾಡಿಕಣಿಕೆ ಬೊತ್ತು. ಹೆಂಗೆ ನಮ್ಮ ಬರವಣಿಗೆನ ಇನ್ನೂ ಲಾಯ್ಕ ಮಾಡಾಕ್ ತೇಳುವ ಯೋಚನೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರಕು. ಆಗ ಪತ್ರಿಕೆನೊಟ್ಟಿಗೆ ಬಾಸೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬೆಳೆಯಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಅರೆಬಾಸೇಲಿ ಒಳ್ಳೊಳ್ಳೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗ ಬರೋಕು. ಆಗ ನಮ್ಮ ಬಾಸೆ ಮತ್ತೊಂದು ಬಾಸೆನ ಸಮಕ್ಕೆ ನಿತ್ತ್ ಉಳಿಯಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಹಂಗೇ ಈ ಸಲದ ಸಂಚಿಕೆನ ಸೊಲ್ಪ ಬೇರೆ ರೀತಿಲಿ ತರುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡ್ಲೊಳೊ. ಗೆರೆಗಳ ಮೂಲಕ ಇಲ್ಲಿ ಬರವಣಿಗೆಗೆ ಜೀವ ತುಂಬಿಯೊಳೊ ನಾಡ್‌ನ ಹೆಸ್ರುವಾಸಿ ಚಿತ್ರ ಕಲಾವಿದ ಬಿ.ಎಸ್. ಸತೀಶ್ ಆಚಾರ್. ಇನ್ನೂ ಮುಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಲೂ ಅವು ನಮ್ಮೊಟ್ಟಿಗೆ ಇದ್ದ್, ಹಿಂಗಾರನ ಮತ್ತಷ್ಟು ಪೂರ್ಣ ಕಾಣಿಸುವೆ. ನೀವುಗೆ ಈ ಪ್ರಯತ್ನ ಕುಸಿ ಆದು ಅಂದುಕೊಂಡವೆ. ಪ್ರತೀ ಮನೇಲೂ ಹಿಂಗಾರ ಇರೋಕುಂತೇಳುದು ನಮ್ಮ ಆಸೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನೀವೂ ಸಹಕರಿಸೋಕು. ನೀವು ಓದಿ, ಬರೇನಿ, ನೆರೆಕರೆಯವುಕು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಿ. ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಈ ಕೊಡುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ತೀರಾ ಅಗತ್ಯ.

...ವಂದನೆಗ

ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀ ನಾರಾಯಣ ಕಚಿಗದ್ದೆ
ಅಧ್ಯಕ್ಷರ

ಸಂಪಾದಕೀಯ

ಅರೆಬಾಸೆನ ಹಿಂಗಾರ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಓದುವ ಎಲ್ಲ ಅರೆಬಾಸಿಕರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಗ. ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಿರಂತರಾಗಿ ಓದುದರೊಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮ ಮೌಲ್ಯದ ಬರಹಗಳ್ಳು ಕೊಟ್ಟ ಸಹಕರಿಸಿರುವ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲ ಅಭಿನಂದನೆಗ. ಇದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಹೊರತಂದ ನಾಲ್ಕನೆ ಸಂಪುಟದ ಸುರುನ ಸಂಚಿಕೆ.

ಈ ಹಿಂಗಾರ ಸಂಚಿಕೆಲಿ ಜನವರಿಂದ ಮಾರ್ಚ್ಗೆ ಮುಟ್ಟು ಸಂಗತಿಗಳನ ಸಂಕಲಿಸ್ಕೊ. ಇದ್ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳ್ಲಿ ಪ್ರಕಟ ಆಕಾಗಿತ್ತ್. ಆದರೆ ಕೋವಿಡ್-19 ರಿಂದಾಗಿ ಸಂಚಿಕೆನ ಹೊರತಾಕೆ ಆತ್ಲೆ. ಅದ್ದಾಗಿ ಚಂದಾದರರ್, ಓದುಗರ್ ಮತ್ತೆ ಬರಹಗಾರ್ಲಿ ಕ್ಷಮೆ ಕೇಳ್ತೊಳೆ. ಇನ್ಸ್ ಹೀಂಗೆ ಆಗದಾಂಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟವೆಂತ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟವೆ.

ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿನ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀಯುತ ಲಕ್ಕೀ ನಾರಾಯಣ ಕಚಿಗದ್ದೆನವು, ಸಮಿತಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರ್ಗ ಮತ್ತೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಒಮ್ಮತಂದ ಡಾ.ದಯಾನಂದ ಕೂಡಕಂಡಿ ಆದ ನನ್ನ ಸಂಪಾದಕನಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಶ್ರೀಯುತ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಕಿರ್ಲಾಯರನ್ನ ಸಹ ಸಂಪಾದಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ವಿಶೇಷವಾದ ನಂಬಿಕೆಂದ ಈ ಜವಬ್ದಾರಿನ ನೀಡ್ಕೊಳೊ. ಅವುಕೆ ನಮ್ಮ ಧನ್ಯವಾದಗ.

ನಮ್ಮ ಹೊಸ ಸಂಪಾದಕೀಯ ಮಂಡಳಿ, ಹಿಂಗಾರ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಪುಸ್ತಕನ ಅರೆಬಾಸೆ ಮಾತಾಡುವ ಮತ್ತೆ ಓದ್ವರ ಮನೆ ಬಾಗ್ಲಗೆ ತಲ್ಪುಸೊಕು ಅಂತ ಗುರಿನ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡುಟ್ಟು. ಹಳೆ ಬೇರ್ ಹೊಸ ಚಿಗರ್ ನೋಡಿಕೆ ಲಾಯ್ಕ ಅಂತ ಹೇಳುವಂಗೆ, ಇಂದ್ ಅರೆಬಾಸೆನ ಮಾತಾಡ್ವ ಮಕ್ಕಳ್ಳ, ಹತ್ತ್ ವರ್ಷಲಿ ಅರೆಬಾಸೆನ ಲೇಖಕರಾಗಿ ಮಾಡುವ ನಿಟ್ಟಲಿ, ಹಿರಿಯರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಂಗ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಈ ಹಿಂಗಾರ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಜನವರಿಂದ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳ ಮುಟ್ಟು ನಡ್ವಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನ ಪರಿಚಯಿಸಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ ಪರೀಕ್ಷೆಲಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದನೇ ಸ್ಥಾನ ಪಡ್ವ ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗದ ಹೈದ ಕು. ಅನುಷ್ ಎ.ಎಲ್. ನ ಕಿರು ಪರಿಚಯ ಮತ್ತೆ

ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗದ ಯುವ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಡಾ. ಹರ್ಷಿತಾ ಅಯ್ಯಪ್ಪ ಬಾರಿಕೆ ಇವರ ಪರಿಚಯಿಸೋಳೊ. ಜೊತೆಲಿ ಅಂಚೆ ಇಲಾಖೆ ಕೂಜುಗೋಡು ಕಟ್ಟೆಮನೆ ದಿ.ವೆಂಕಟ್ರಮಣ ಗೌಡ್ ಸರ್ಮಣಾರ್ತ ಅಂಚೆ ಲಕೋಟೆನ ಬಿಡ್‌ಗಡೆ ಮಾಡ್‌ದರಂದ ಇವರ ಕಿರು ಪರಿಚಯನ ಕೂಡ ಮಾಡ್‌ಯೊಳೊ. ಅಲ್ಲದೆ ಕ್ಯಾಸ್‌ಕಂಟ್ರಿ ಮತ್ತೆ ಮ್ಯಾರಥಾನ್‌ಲಿ ವಿಶೇಷ ಸಾಧನೆ ಮಾಡ್‌ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಹೊಸೊಳ್ಳು ಚೆಣ್ಣಪ್ಪನವರ್‌ನ ಕೂಡ ಪರಿಚಯಿಸ್‌ಯೊಳೊ. ಕೃಷಿ ಪಂಡಿತ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡ್‌ ಮಂದ್ರೀರ ತೇಜಸ್ ನಾಣಯ್ಯರವರ ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಅನುಭವನ ಹಂಚಿಕೊಂಡೊಳೊ, ಡಾ. ಪುರುಷೋತ್ತಮ. ಕೆ.ವಿ. ಯವು ಅರೆಬಾಸೆಲಿ ಬರ್ದ ಪೊದ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಅವಲೋಕಿಸ್‌ಯೊಳೊ, ಹೊಳೆಕರೆ ಚಂಗಪ್ಪನವರ ಯೋಗ ಒಂದು ಜೀವನ ಕ್ರಮ ಅಂತ ಮತ್ತೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಸಂಗೀತ ರವಿರಾಜ್ ಅವು ಪುಂಸ್ತ್ರೀ ಕೃತಿನ ಪರಿಚಯನ ಮಾಡ್‌ಯೊಳೊ. ಇಂದ್ ಯುವ ಜನರಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಓದುವ ಹವ್ಯಾಸ ಕಡಿಮೆ ಆಗುಟ್ಟು, ಜನರಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶಂದ ಈ ಸರ್ತಿನ ಸಂಚಿಕೆಲಿ ಬನ್ನಿ 'ಓದೋಮೊ'ಂತೇಳುವ ಅಂಕಣನ ಸುರು ಮಾಡ್‌ಯೊಳೊ. ಹಾಂಗೆ ಹಲವಾರ್ ಹಿರಿಯರ್, ಕಿರಿಯರ ಕತೆಗಳ್‌ನ, ಕವನಗಳ್‌ನ, ಲೇಖನಗಳ್‌ನ ಈ ಸಂಚಿಕೆಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸ್‌ಯೊಳೊ. ಈ ಬರವಣಿಗೆಗೆ ಚಿತ್ರ ಕಲಾವಿದ ಬಿ.ಎಸ್. ಸತೀಶ್ ಆಚಾರ್‌ನವು ಗೆರೆಗಳ ಮೂಲಕ ಜೀವ ನೀಡ್‌ಯೊಳೊ.

ಈ ಸಂಚಿಕೆನ ಹೊರತಾಕೆ ಅಕಾಡೆಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ್, ಸಹ ಸಂಪಾದಕರ್, ಸರ್ವ ಸದಸ್ಯರ್, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಸಹಕರಿಸ್‌ಯೊಳೊ. ಬರಹಗಾರರ್ ತಮ್ಮ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಬರವಣಿಗೆಗಳ್‌ನ ನೀಡಿ ಸಂಚಿಕೆ ಮೌಲ್ಯನ ಹೆಚ್ಚಿಸ್‌ಯೊಳೊ. ಪ್ರತಿ ತಿದ್ದುವಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಬೈತಡ್ಡ ಜಾನಕಿ ಬೆಳ್ಳಪ್ಪನವು ಕೈ ಜೋಡಿಸ್‌ಯೊಳೊ. ಶಶಿಗೌಡ ಪೋಟೋಜೆನಿಕ್ಸ್, ಸುಳ್ಳ ಇವು ಸಂಚಿಕೆನ ಮುಖಪುಟದ ಪೋಟೊ ನೀಡ್‌ಯೊಳೊ. ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್, ಮಡಿಕೇರಿ ಇವು ಲಾಯ್ಕಲಿ ಮುದ್ರಿಸಿ ಸಹಕರಿಸ್‌ಯೊಳೊ. ಸಂಚಿಕೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿಕೆ ಸಹಕರ್‌ಸಿದ ಎಲ್ಲವ್ಚೆ ಹೃದಯ ತುಂಬಿದ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳ್‌ನ ನಾವು ಅರ್ಪಿಸುವೆ.

✍ ಡಾ. ದಯಾನಂದ ಕೂಡಕಂಡಿ

ದಿನಾಂಕ : 25.03.2020

ಸಂಪಾದಕ

ಪ್ರಕಟ ಆದ ಬರವಣಿಗೆಗೆ ಆಯಾ ಬರಹಗಾರರೆ ಜವಾಬ್ದಾರರ್.

ಹಿಂಗಾರ ಒಡ್ವಕನ

1. ಅಧ್ವಕರ ಮಾತು 3
2. ಸಂಪಾದಕೀಯ 4

ವ್ಯಕ್ತಿ ಪರಿಚಯ

- 3 ಕ್ರಾಸ್ ಕಂಟ್ರಿ ಮತ್ತೆ ಮ್ಯಾರಥಾನ್‌ಲಿ
ಸಾಧನೆ ಮಾಡ್ಡ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಹೊಸೊಕ್ಕು ಚಿಣ್ಣಪ್ಪ /
ದೇವಿಪ್ರಸಾದ್ ಅಮೆಮನೆ 8

ಯುವ ಪ್ರತಿಭೆ

4. ಯುವ ವಿಜ್ಞಾನಿ- ಡಾ|| ಹರ್ಷಿತಾ ಅಯ್ಯಪ್ಪ ಬಾರಿಕೆ /
ಚೊಕ್ಕಾಡಿ ಪ್ರೇಮ ರಾಘವಯ್ಯ 12
5. ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷೆಲಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದನೆ ಸ್ಥಾನ /
ಕುಂಇಳೇಟಿ ಶಿವರಾಮಗೌಡ 12

ಶ್ರಾಧಕರ ಪರಿಚಯ

6. ಕೆ.ವಿ. ಗೌಡ್ರ ವಿಶೇಸ ಅಂಚೆ ಲಕೋಟಿ ಬಿಡುಗಡೆ /
ಕುಂಇಳೇಟಿ ಶಿವರಾಮಗೌಡ 14

ಅನುಭವ

7. ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿಂದ ರೈತ ನೆಮ್ಮದಿಲಿ ಬದಾಕಕ್ /
ಮಂದ್ರೀರ ತೇಜಸ್ ನಾಣಯ್ಯ 13

ಸಂಸ್ಕೃತಿ ದರ್ಶನ

8. ಮುತ್ತೈದೆಯ ಆಭರಣಗ /ಎಂ.ವಿ. ಮೋಹನ್‌ಕುಮಾರ್ 19
9. ಅವಂದೂರು ಗ್ರಾಮಲಿ ನಡ್ಡ ಕಿಡಾಸ ಹಬ್ಬ /
ಬೈತಡ್ಡ ಜಾನಕಿ ಬೆಳ್ಳಪ್ಪ 21

ಚಿಂತನೆ

10. ನಮನಃ /ಕಾವೇರಿಮನೆ ಡಾ|| ಬೋಜಪ್ಪ 26

ಆರೋಗ್ಯ

11. ಯೋಗ ಒಂದ್ ಜೀವನ ಕ್ರಮ / ಹೊಳೆಕೆರೆ ಚಿಂಗಪ್ಪ 28

ಕತಾ ಜೊಂಪೆ

12. ಅಯ್ಯೋ ಸಣಪಾ... / ಸೀತಾರಾಮ ಕೇವಳ 33
13. ಬಾಳ್ ಬಂಗಾರ /ಕೂಡಕಂಡಿ ಓಂಶ್ರೀ ದಯಾನಂದ 35
14. ಮನೆ ಒಳಗಿನ ಅಪಾಯಗ / ಬಾರಿಯಂಡ ಜೋಯಪ್ಪ 41
15. ಬದ್ಲಾವಣೆ / ಪಿ.ಜಿ. ಅಂಬಿಕಲ್ 45

ಬನ್ನಿ ಓದೋಮೊ

16. ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರ ತೇಜಸ್ವಿಯವರ
ಜುಗಾರಿ ಕ್ರಾಸ್ ಕಾದಂಬರಿನ ಒಂದು ಕಂಡಿಕೆ 46

ಹರಬೆ & ಹಾಸ್ಯ

17. ಕುರೆನ ಕಿತಾಪತಿ..... / ಶರಣ್ಯ ಕೋಲ್ಹಾರ್ 48

ಪುಸ್ತಕ ವಿಮರ್ಶೆ

18. ಅರೆಬಾಸೆಲಿ ಪ್ರಕಟ ಆದ ಪೊದ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಅವಲೋಕನ /
ಡಾ. ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಕೆ.ವಿ. ಕರಂಗಲ್ಲ 51

ಮಕ್ಕಳ ವಿಭಾಗ

19. ಕೊರೊನಾದ ವಿರಾಮಲಿ / ಮಾನ್ಯತಾ ಬೈತಡ್ಕ 66

ಕವನ

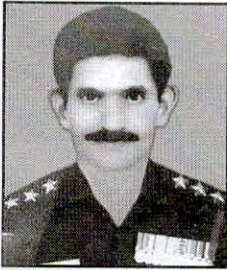
20. ದೊಡ್ಡವರಾಗುವ ಆಸೆ 34
21. ಪುಸ್ತಕ / ಎಸ್.ಕೆ. ಈಶ್ವರಿ 45
22. ಏನ್ ಓದಿದರಿ? / ರೇಖಾ ಕುದುಪಜೆ 68

ಕಣ್ಣರೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಪರಿಕರದ ಪರಿಚಯ

23. ಮೊಡ್ಪಾಳೆ / ಭರತೇಶ್ ಅಲಸಂಡೆಮಜಲು 69

- 2020ರ ಜನವರಿಂದ ಮಾರ್ಚ್ ಕೊನೆವರೆಗೆ
ಅಕಾಡೆಮಿ ಹಮ್ಮಿಕಂಡಿದ್ದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗ 74
- ಅಕಾಡೆಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರ ವಿಳಾಸ : 76
- ಲೇಖಕರ ಹೆಸ್ರ ಮತ್ತೆ ವಿಳಾಸ : 78
- ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಟಣೆಗ 80

ಕ್ರಾಸ್ ಕಂಟ್ರಿ ಮತ್ತೆ ಮ್ಯಾರಥಾನ್‌ಲಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡ್ಲ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಹೊಸೊಕ್ಕು ಚಿಣ್ಣಪ್ಪ

ಕ್ರಾಸ್‌ಕಂಟ್ರಿ ಮತ್ತೆ ಮ್ಯಾರಥಾನ್‌ಲಿ ವಿಶ್ವ ದಾಖಲೆ ಮಾಡ್ಲ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಹೊಸೊಕ್ಕು ಚಿಣ್ಣಪ್ಪರವರ್ನ್ ಹಿಂಗಾರ ತ್ರೈಮಾಸಿಕಲಿ ಪರಿಚಯಿಸಿಕೆ ತುಂಬಾ ಖುಷಿಯಾದೆ. ಇವು ವಿರಾಜಪೇಟೆ ತಾಲೂಕು ಸಿದ್ಧಾಪುರ ಗುಹ್ಯ ಗ್ರಾಮದ ಹೊಸೊಕ್ಕು ಅಪ್ಪಚ್ಚು (ಮಾಜಿ ಸೈನಿಕ) ಮತ್ತೆ ಪೊನ್ನಮ್ಮ ದಂಪತಿಗಳ ಮಂಜನಾಗಿ ಜನವರಿ 27, 1966ರಲಿ ಜನಿಸಿದೊ. 1 ರ೦ದ 7ನೇ ಕ್ಲಾಸ್ ವರೆಗೆ ಸಿದ್ಧಾಪುರದ ಸರಕಾರಿ ಜಿ.ಎಂ.ಪಿ. ಶಾಲೆಲಿ ಮತ್ತೆ ಸಿದ್ಧಾಪುರ ಸರ್ಕಾರಿ

ಹೈಸ್ಕೂಲಾಲಿ ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಡ್‌ದೊ. ಇವು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗ್‌ತಿರಕನ ಓಟದ ಸ್ಪರ್ಧೆಲಿ ಸ್ಕೂಲ್‌ಗೆ, ತಾಲೂಕ್‌ಗೆ ಮತ್ತೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ತುಂಬಾ ಇನಾಂ ಮತ್ತೆ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ತಕೊಂಡೊಳೊ.

1984ರ ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗ ವಿರಾಜಪೇಟೆಲಿ ಆರ್ಮಿ ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ಕ್ಯಾಂಪ್ ಇತ್ತ್. ಅವು ಹತ್ರ ಇದ್ದ ಸ್ಪೋರ್ಟ್ಸ್ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ತಕಂಡ್ ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ಕ್ಯಾಂಪ್‌ಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೊ. ಒಬ್ಬ ಆರ್ಮಿ ಆಫೀಸರ್ ಕರ್ನಲ್ ದಿಲ್‌ಬರ್ ಸಿಂಗ್ ಎಂಬವು ಇವರ ಹತ್ರ ಬಂದ್ ಇವು ಕೈಲಿದ್ದ ಸ್ಪೋರ್ಟ್ಸ್ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ತಗೊಂಡ್ ಇವರ್‌ನ ಅವರ ಆಫೀಸ್‌ಗೆ ಕರ್‌ಕೊಂಡ್ ಹೋಗಿ, ಆರ್ಮಿಗೆ ಸೇರಿಕೆ ಖುಷಿ ಉಟ್ಟಾಂತ ಕೇಳ್ತೊ. ಆಗ ಇವು ಯಸ್ ಸಾರ್‌ಂತ ಹೇಳ್ತೊ. ಹಂಗನೆ ಎತ್ತರ, ತೂಕ, ಎದೆಯ ಸುತ್ತಳತೆ ಮತ್ತೆ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಮೆಡಿಕಲ್ ಮಾಡಿ ಸಂಜೆ 6 ಗಂಟೆಗೆ ಕ್ಯಾಂಪ್‌ಗೆ ಬಾಕೆ ಹೇಳ್ತೊ. ಅವು ಗೋಣಿಕೊಪ್ಪ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ಜೊತೆಯವುಕೆ ಹೇಳಿ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅಮ್ಮನ ಆಶೀರ್ವಾದ ತಕಂಡ್ ಆರ್ಮಿ ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ಕ್ಯಾಂಪ್‌ಗೆ ಹೋದೊ. ಕ್ಯಾಂಪ್‌ಗೆ ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ಆದ ಮೂವತ್ತು ಹೈದಂಗ ಇದ್ದೊ. ಅಂದೆ ರಾತ್ರಿ 8 ಗಂಟೆಗೆ ಅವರ್‌ನಲ್ಲಾ ಆರ್ಮಿ ವಾಹನಲಿ ಕೊರಿಸಿಕಂಡ್ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಎಂ.ಆರ್.ಸಿ. (ಮದ್ರಾಸ್ ರೆಜಿಮೆಂಟ್ ಸೆಂಟರ್) ಆರ್ಮಿ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಸೆಂಟರ್ ವೆಲ್ಲಿಂಗ್‌ಟನ್‌ಗೆ ಕರ್‌ಕೊಂಡು ಹೋದೊ. ಅಲ್ಲಿ ತಮಿಳುನಾಡು, ಕೇರಳ, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಂದ ಸಾವಿರಾರ್ ಜನಗ ಬಂದಿದ್ದೊ. ಅಲ್ಲಿ ಓಡಿಕೆ ನೂರು ಜನರಂಗ ಒಂದೊಂದು ಗುಂಪು ಮಾಡಿದ್ದೊ. 1600 ಮೀಟರ್ ಓಟ ಓಡಿಸಿದೊ. ಗುಂಪಾಲಿ ಅವು ಎಲ್ಲವುಕೆ ಮುಂಚೆ ತುಂಬಾ ಅಂತರಂದ ಮೊದಲು ಬಂದ್ ಸೇರ್‌ದೊ. ಅಲ್ಲಿ ಪುನ: ಎತ್ತರ, ತೂಕ, ಎದೆಯ ಸುತ್ತಳತೆ ಮತ್ತೆ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಮೆಡಿಕಲ್, ಪಿಸಿಕಲ್

ಕೊನೆಗೆ ಲಿಖಿತ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡ್ತೊ. ಎಲ್ಲಾ ಪರೀಕ್ಷೆಲಿ ಪಾಸ್ ಆದೊ. ಅಲ್ಲಿ ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ಆದ ಹೈದಂಗಳ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕ್ಯಾಂಪ್‌ಗೆ ಕಳಿಸಿದೊ. ಹತ್ತು ತಿಂಗಳ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ನಡತ್. ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಜೊತೆಗೆ ಸ್ಪೋರ್ಟ್ಸ್ ಕೂಡ ನಡತ್ತಿತ್. ಇವು ಸ್ಪೋರ್ಟ್ಸ್‌ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಹಲವಾರು ಇನಾಂ ಸಿಕ್ಕಿತ್. ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಮುಗ್‌ದಂಗೆ ಇವುಕೆ ಬೆಸ್ಟ್ ಸ್ಟುಡೆಂಟ್ ಅವಾರ್ಡ್ ಸಿಕ್ಕಿತ್. ಇದ್ ಮುನ್ನೂರು ಜನರಾಲಿ ಮೂರು ಜನಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಅವಾರ್ಡ್.

1985 ನೇ ಇಸವಿಲಿ ಇವರ್‌ನ 7 ಮದ್ರಾಸ್ ಬೆಟಾಲಿಯನ್ ಜಮ್‌ಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಿದೊ. ಇವರ ಜೊತೆಗೆ 15 ಮಕ್ಕ ಇದ್ತೊ. ಬೆಟಾಲಿಯನ್‌ಗೆ ಹೋದಂಗೆ ಪುನಃ ಹೊಸ ಬಂದೂಕು, ಮದ್ದು ಗುಂಡುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಮಾಡಿಸಿದೊ. ಆಮೇಲೆ ಅವರನೆಲ್ಲಾ ಕಂಪನಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಕೊಂಡೊ. ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನಗಳ ನಂತರ ಇಂಟರ್ ಕಂಪನಿ ಕ್ರಾಸ್ ಕಂಟ್ರಿ ಓಟ (15 ಕಿ.ಮೀ.) ಸ್ಪರ್ಧೆ ನಡತ್. ಇವು ಆ ಓಟಲಿ ಎಲ್ಲಾವುಕಿಂತ ತುಂಬ ಅಂತರಂದ ಮೊದಲ ಸ್ಥಾನ ಬಂದ್ 500 ರೂಪಾಯಿಯ ಇನಾಂ ಮತ್ತೆ ಮೆಡಲ್ ತಕಂಡೊ. ಹಂಗೆನೆ ಕೆಲವು ವಾರಗಳ ಕಳೆದಂಗೆ ಪುನಃ ಇಂಟರ್ ಕಂಪನಿ 5 ಕಿ.ಮೀ. BPET (Battle Physical Efficiency Test) ಸ್ಪರ್ಧೆ ಅಂದರೆ ಒಂದು ಬ್ಯಾಗ್‌ಲಿ ಸೊಳ್ಳೆಪರದೆ, ರೈನ್‌ಕೋಟ್, ಶೂ, ಸಾಕ್ಸ್, ಹಗ್ಗ, ಟಿಪಿನ್, ಒಂದು ಲೀಟರ್ ನೀರ್, ಸೋಪು, ಚಮಚ ಇನ್ನಿತರ ಸಾಮಾನುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಬಂದೂಕು ಹಿಡಿದ್‌ಕಂಡ್ ಓಡೊಕು. ಈ ಸ್ಪರ್ಧೆಲಿ ಕೂಡ ಇವು ಮೊದಲು ಬಂದೊ. ಅವರ ಕಂಪನಿ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್ ಟ್ರೋಫಿನ್ ಪಡೆಕಂಡೊ.

1988 ರಲ್ಲಿ ಇವರ ಬೆಟಾಲಿಯನ್ ಕಾಶ್ಮೀರದ ಕಾರ್ಗಿಲ್ ಮುಂದೆ ಬಟಾಲಿಕ್ ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಗಡಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಆತ್. ಅದ್ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಬೆಟ್ಟ ಗುಡ್ಡಗಳ, ಹಿಮ ಗಾಳಿ, ಫೋನ್ ಇಲ್ಲೆ, ಯಾವ ಜನ ಇಲ್ಲದ ಜಾಗ. ಅವು ಬರದ ಕಾಗದ ಮನೆ ಮುಟ್ಟಿಕೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಮೇಲೆ ಆಗತ್ತಿತ್. ಹಂಗೆ ಎರಡುವರೆ ವರ್ಷ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಗಡಿ ಕಾದು ಇವರ ಬೆಟಾಲಿಯನ್ ದೆಹಲಿಯ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಆತ್. PBG (President Body Guard) ಆಗ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಡಾ|| ಶಂಕರ್ ದಯಾಳ್ ಶರ್ಮ ಆಗಿದ್ತೊ. ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಆಟೋಟ ಸ್ಪರ್ಧೆನೂ ನಡತ್ತಿತ್. ಅಲ್ಲಿ ಇವು ಎಲ್ಲಾ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲಿ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿಕಂಡ್ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸೆರಿಯಾಗಿ ಪ್ರಮೋಷನ್ ತಗೊಂಡ್ PWI (Platoon Weapon Instructor) ಕೋರ್ಸ್ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊಸದಾಗಿ ಬಟಾಲಿಯನ್‌ಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ತೊ. ಹಂಗೆನೆ ಮೂರು ವರ್ಷ ಮುಗಿಸಿ ಇವರ ಬೆಟಾಲಿಯನ್ ಸಿಕ್ಕಿಂ- ಚೀನಾ ಗಡಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಆತ್. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದುವರೆ ವರ್ಷ ಮುಗ್‌ದಂಗೆ ಇಂಟರ್ ಬೆಟಾಲಿಯನ್ ರೀ ಯೂನಿಯನ್ ಕ್ರಾಸ್ ಕಂಟ್ರಿ (15 ಕಿ.ಮೀ) ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್ ಟ್ರೋಫಿ ಸ್ಪರ್ಧೆ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ವೆಲ್ಲಿಂಗ್‌ಟನ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಸೆಂಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿತ್. ಆ ಸ್ಪರ್ಧೆಲಿ ಹದಿನೆಂಟು ಬೆಟಾಲಿಯನ್‌ಂದ ಹದಿನೇಳು

ಜನರಂಗಿ 306 ಜನ ಸ್ಪರ್ಧೆಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದೊ. ಆ ಸ್ಪರ್ಧೆಲಿ ಇವು ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನ ಮತ್ತೆ ನಮ್ಮ ಬೆಟಾಲಿಯನ್ ಓವರ್ ಆಲ್ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್ ಟ್ರೋಫಿನ್ ಗೆದ್ದು ಹೊಸ ದಾಖಲೆ ಮಾಡ್‌ದೊ. 1995ನೇ ಇಸವಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗ ಇವು ಎಂ.ಆರ್.ಸಿ. ಸ್ಪೋರ್ಟ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡೊ. 1997 ರಲ್ಲಿ ಇವು ಕೋಚ್ ಸುಭೇದಾರ್ ಕೆ.ವಿ. ರಾಜನ್ ರವರ ಮ್ಯಾರಥಾನ್ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದ ನ್ಯಾಶನಲ್ ಮ್ಯಾರಥಾನ್ ಕೊಯಮತ್ತೂರ್‌ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಕಂಚಿನ ಪದಕಕ್ಕೆ ತೃಪ್ತಿ ಪಡ್ಲೊ. ಇವರ ಕೋಚ್ ಕೆ.ವಿ ರಾಜನ್ ಇಂಟರ್ ನ್ಯಾಶನಲ್ ಗೋಲ್ಡ್ ಮೆಡಲಿಸ್ಟ್ ಕೂಡ ಆಗಿದ್ದೊ.

ಇವು 1999ರ ಮೇ ತಿಂಗ ಸಿಂಗತ್ತೂರು ಗ್ರಾಮ ಚೆಟ್ಟಿಮಾನಿಯ ಕುದುಪಜೆ ಹಿರಣಯ್ಯ ಮತ್ತೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಅಮರಾವತಿ ದಂಪತಿಗಳ ಪುತ್ರಿ ಗಾಯನ (ಮೈನಾ)ಳನ್ನ ಮದ್ದೆ ಆದೊ. 2000ನೇ ಇಸವಿಲಿ ವಿಶ್ವ ಕ್ರಾಸ್‌ಕಂಟ್ರಿ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್ ಸ್ಪರ್ಧೆಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದೊ. ಇದೇ ಅವದಿಲಿ ಇವು ಜೂನಿಯರ್ ಕಮಿಷನರ್ ಆಫೀಸರ್ (ಜೆಸಿಒ) ಆಗಿ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಪಡ್ಲೊ. 2001ನೇ ಡಿಸೆಂಬರ್ 25ನೇ ತಾರೀಕಿಗೆ ಚೆಸಾಂಕ್ ಎಂಬ ಗಂಡು ಕೂಸಿಗೆ ಅಪ್ಪ ಆದೊ. 2005 ರಲ್ಲಿ ಸುಭೇಧರ್ ಆಗಿ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಪಡ್ಲೊ. 2010 ರಂದು ಕಾಶ್ಮೀರದ ಪೂಂಚ್ ಸೆಕ್ಟರ್ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಗಡಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಆಗಿ. ಅಲ್ಲಿ ಸೀನಿಯರ್ ಜೆ.ಸಿ.ಒ. ಮತ್ತೆ ಕಂಪೆನಿ ಕಮಾಂಡರ್ ಆಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿ 2012 ನೇ ಇಸವಿಗೆ ಸುಬೇದಾರ್ ಮೇಜರ್ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಆಗಿ ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದ ಸಾಗರ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಗೇಡ್ ಸುಭೇದಾರ್ ಮೇಜರ್ ಆಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿ 2014ನೇ ಇಸವಿಲಿ 14 ಕರ್ನಾಟಕ ಬೆಟಾಲಿಯನ್ ಎನ್.ಸಿ.ಸಿ. ಮೈಸೂರಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾಗಿ ಸುಭೇದಾರ್ ಮೇಜರ್ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದೊ. 2015ನೇ ಇಸವಿಗೆ ಇವುಕೆ ಹಾ|| ಲೆಫ್ಟಿನೆಂಟ್ ಆಗಿ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಆತ್. ಪುನಃ 2016ನೇ ಜನವರಿಲಿ ಹಾ|| ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಆಗಿ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಆತ್. ಇವುಕೆ ಸೇನೆಲಿ ಎರಡ್ ಸಲ COAS (Chief of the Army Staff) ಅವಾರ್ಡ್, ಮೆಡಲ್ ಮತ್ತೆ ಸರ್ವಿಷ್‌ಪೀಕೇಟ್ ಸಿಕ್ಕಿತ್.

2016 ಮಾರ್ಚ್ 31ನೇ ತಾರೀಕಿಗೆ ಸೇನೆಯಿಂದ ನಿವೃತ್ತರಾದೊ. ಇವರ ಜೊತೆ ಸ್ಪೋರ್ಟ್ಸ್‌ಲಿ ಕೊಡಗಿನವರಾದ ನಾಣಯ್ಯ, ಅಯ್ಯಣ್ಣ, ಗುರುಪ್ರಸಾದ್, ತಿಮ್ಮಯ್ಯ, ಪೂಣಜ್ಜ, ರಂಜನ್, ಚಿದುಕುಮಾರ್ ಮತ್ತೆ ಶಿಷ್ಯ ಕೊಂಬಾಳೆ ಅನಂತಕುಮಾರ್ (ಅರುಣ್) ಇದ್ಲೊ. ಅನಂತಕುಮಾರ್ ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾಶನಲ್ ಅಥ್ಲೆಟಿಕ್ಸ್‌ಲಿ ಚಿನ್ನದ ಪದಕ ತಕಂಡ್ ಈಗ ಸುಭೇದಾರ್ ಮೇಜರ್ ಆಗಿ ಕಾಶ್ಮೀರಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾ ಒಳೊ.

ಇವು ಕ್ರಾಸ್ ಕಂಟ್ರಿ ಮತ್ತೆ ಮ್ಯಾರಥಾನ್‌ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ರಾಜ್ಯಗ-ಕರ್ನಾಟಕ, ತಮಿಳುನಾಡು, ಕೇರಳ, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ತೆಲಂಗಾಣ, ಉತ್ತರಾಕಾಂಡ್, ಪಂಜಾಬ್, ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ, ಉತ್ತರಪ್ರದೇಶ, ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ, ಸಿಕ್ಕಿಂ, ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ, ಹರಿಯಾಣ, ದೆಹಲಿ, ಜಮ್ಮು ಕಾಶ್ಮೀರ, ಗುಜರಾತ್,

ಜಾರ್ಖಂಡ್, ವಿದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು- ಪೋರ್ಚುಗಲ್ (2 ಬಾರಿ), ಸಿಂಗಾಪುರ (2 ಬಾರಿ), ಶ್ರೀಲಂಕ, ಮಲೇಷಿಯ, ಹಾಂಗ್‌ಕಾಂಗ್, ಅಬುದಾಬಿ, ಲೆಬನಾನ್, ರಷ್ಯಾ, ಪಾನ್, ಗ್ರೀಸ್, ಥೈಲ್ಯಾಂಡ್ ಮೊದಲಾದವು. ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಹೊಸೊಕ್ಕು ಚಿಣ್ಣಪ್ಪ ಮಾಜಿ ಸೈನಿಕ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಕನಾಗಿ ಮಡಿಕೇರಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮರಗೋಡು ಗ್ರಾಮಲಿ ನೆಮ್ಮದಿಯ ಜೀವನ ನಡೆಸತೊಳೊ. ಭಗವಂತ ಇವುಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಆರೋಗ್ಯ ಐಶ್ವರ್ಯ ನೀಡಿ ಕರುಣಿಸಲಿ ಅಂತ ಹಾರೈಸೋಣ.

ಇವು ಮಾಡಿದ ಕ್ರೀಡಾ ಸಾಧನೆಗೆ ಮತ್ತು ಪಡೆದ ಪದಕಗ

ಕ್ರ. ಸಂ.	ವಿವರಗ	ಪದಕಗಳು		
		ಚಿನ್ನ	ಬೆಳ್ಳಿ	ಕಂಚು
1	ಕಮಾಂಡ್ ಕ್ರಾಸ್ ಕಂಟ್ರಿ ಮತ್ತು ಮಾರಥಾನ್	2	-	-
2	ಆರ್ಮಿ ಕ್ರಾಸ್ ಕಂಟ್ರಿ ಮತ್ತು ಮಾರಥಾನ್	11	3	1
3	ಸರ್ವಿಸಸ್ ಕ್ರಾಸ್ ಕಂಟ್ರಿ ಮತ್ತು ಮಾರಥಾನ್	10	3	3
4	ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕ್ರಾಸ್ ಕಂಟ್ರಿ ಮತ್ತು ಮಾರಥಾನ್	10	3	2
5	ನ್ಯಾಷನಲ್ ಇಂದಿರಾ ಮಾರಥಾನ್ ಅಲಹಾಬಾದ್	1	2	2
6	ನ್ಯಾಷನಲ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಮಾರಥಾನ್, ಲಕ್ನೋ	1	-	-
7	ನ್ಯಾಷನಲ್ ಓಣಂ ಮಾರಥಾನ್ ಕೇರಳ	1	-	-
8	ನ್ಯಾಷನಲ್ ಓಪನ್ ದಸರಾ ಮಾರಥಾನ್ ಕರ್ನಾಟಕ	1	-	-
9	ನ್ಯಾಷನಲ್ ನೋಯ್ಡಾ ಮಾರಥಾನ್, ಹರಿಯಾಣ	1	-	-
10	ನ್ಯಾಷನಲ್ ಮಂಗಳ ಮಾರಥಾನ್, ಕರ್ನಾಟಕ	1	-	-
11	ನ್ಯಾಷನಲ್ ಟ್ರಾವಂಕೂರ್ ಮಾರಥಾನ್, ಕೇರಳ	2	2	1
12	ನ್ಯಾಷನಲ್ ವರ್ಷಾ ಮಾರಥಾನ್, ಮಹರಾಷ್ಟ್ರ	1	1	-
13	ನ್ಯಾಷನಲ್ ಟೈಗರ್ ಮಾರಥಾನ್, ಜಮ್ಮುಕಾಶ್ಮೀರ	1	-	-
14	ಕೊಡಗು ಕಾವೇರಿ ಮಾರಥಾನ್, ಕರ್ನಾಟಕ	5	-	-
15	ನ್ಯಾಷನಲ್ ಗುರುಚರಣ್ ಮಾರಥಾನ್, ಉತ್ತರಪ್ರದೇಶ	-	1	-
16	ನ್ಯಾಷನಲ್ ಸರ್ವೋ ಮಾರಥಾನ್, ಪಂಜಾಬ್	-	1	-
17	ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕೋವೈ ಮಾರಥಾನ್, ತಮಿಳುನಾಡು	-	-	1
18	ನ್ಯಾಷನಲ್ ಟೈಮ್ಸ್ ಮಾರಥಾನ್, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ	-	1	-
19	ನ್ಯಾಷನಲ್ ಮವಾನ ಮಾರಥಾನ್, ನವದೆಹಲಿ	-	-	1
20	ಸ್ಟೇಟ್ ಮಾಸ್ಟರ್ ಅಥ್ಲೆಟಿಕ್ಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು	6	1	-
21	ನ್ಯಾಷನಲ್ ಮಾಸ್ಟರ್ ಅಥ್ಲೆಟಿಕ್ಸ್ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್ ತೆಲಂಗಾಣ	7	2	-
22	ನ್ಯಾಷನಲ್ ಚೆನ್ನೈ ಮಾರಥಾನ್, ತಮಿಳುನಾಡು	-	-	1
23	ಇಂಟರ್ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಮಾರಥಾನ್, ಬೆಂಗಳೂರು	1	-	-
24	ಇಂಟರ್ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಸ್.ಬಿ.ಟಿ. ಮಾರಥಾನ್, ಕೇರಳ	-	1	-
25	ಇಂಟರ್ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಚಿರಿಕ್ಕರೇಟ್ ಮಾರಥಾನ್, ಮುಂಬೈ	-	1	-
26	ಇಂಟರ್ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೆಚ್ ಮಾರಥಾನ್, ಪುಣೆ	-	-	1
ಒಟ್ಟು		70	22	13

✍ ದೇವಿಪ್ರಸಾದ್ ಅಮೆಮನೆ

ಸಣ್ಣದರಿಂದಲೇ ಮೌನಿ ಮತ್ತೆ ಬುದ್ಧಿವಂತೆಯಾದ ಇವಳನ್ನು ಯಾರು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿತಲೆ. ಇವು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸನ ಮಡಿಕೇರಿಯ ಸಂತ ಜೋಸೆಫ್ ಶಾಲೆಲಿ ಎಲ್.ಕೆ.ಜಿ. ಯಿಂದ 10ನೇ ತರಗತಿ ಮುಟ್ಟು ಓದಿ ಶೇ. 94 ಅಂಕ ಪಡ್ಡ್ ಪಾಸಾದೊ. ಮುಂದೆ ಇದೇ ಸ್ಕೂಲ್‌ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಶುರು ಆದ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಮಹಿಳಾ ಕಾಲೇಜಿನ ಸೈನ್ಸ್ ವಿಭಾಗಲಿ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಶ್ರೇಣಿಲಿ ಪಾಸಾಗಿ ಕೊಡಗಿಗೆ ಎರಡನೆಯವಳಾಗಿ ಬಂದೊ. ಜೂನಿಯರ್ ಸಂಗೀತ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಇಸ್ಕೂಲು ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ನಡೆಯುವ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳ್‌ಲಿ ಬಹುಮಾನ ತಕಂಡ್ ಉತ್ತಮ ಹಾಡುಗಾರ್ತಿಂತೇಳಿ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟೊ.

12

Autotech ಕಂಪನಿಲಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿಯೋಜನೆ ಆಗುಟ್ಟು. ಇದೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 20 ರಿಂದ ಕಾರ್ಯ ಸುರು ಮಾಡಿವೆ.

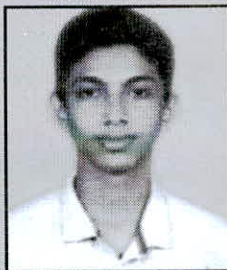
ಪಿ.ಹೆಚ್.ಡಿ. ಆದ ಮೇಲೆ PDF ಸಾಧನೆಗೆ ಅವಳ ಪತಿ ಡಾ|| ಸುಭದೀಪ್ ಸಹಾ ರವರ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತೆ ಉತ್ತೇಜನಂದ ಸಾಧ್ಯ ಆತ್.

ಹಿಂಗೆ ಕೊಡಗಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಇಲ್ಲಿಯೇ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಸತತ ಪ್ರಯತ್ನಂದ ಯಾವುದೇ ಕ್ಷೇತ್ರಲಿ ಮುಂದೆ ಬಾಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಉಟ್ಟುತ ಇವು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟೊಳೊ.

ಸಂಗ್ರಹ : ಚೊಕ್ಕಾಡಿ ಪ್ರೇಮ ರಾಘವಯ್ಯ

* * * * *

ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷೆಲಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದನೆ ಸ್ಥಾನ

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂಡಳಿ 2020ಲಿ ನಡ್ತಿದ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷೆಲಿ 625/625 ಮಾರ್ಕ್ಸ್ ಪಡ್ತ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನಲಿ ತೇರ್ಗಡೆ ಆದ ಅನುಷ್ ಎ.ಎಲ್. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಕುಕ್ಕೆ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯದ ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ ಸಾಲೆನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ. ಮೆಸ್ಸಾಂ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಶ್ರೀ ಎ. ಲೋಕೇಶ್ ಮತ್ತೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಉಷಾ ದಂಪತಿಗಳ

ಮಂಜ. ಹಳ್ಳಿ ಪರಿಸರಲಿ ವಿದ್ಯೆ ಕಲ್ತ್ ಅನುಷ್ ನ ಸಾಧನೆ ಒಂದು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ದಾಖಲೆಂತ ಹೇಳ್ತೆ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಅನುಷ್ ಪರಿಸರ ಪ್ರೇಮಿ. ಮುಂದೆ ಐ.ಎಫ್.ಎಸ್. ಮಾಡಿ ಅರಣ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿ ಆಕ್ಟುಂತ ಅವನ ಅಪೇಕ್ಷೆ. ನಿಯಮಿತ ಅಭ್ಯಾಸ, ಶಿಕ್ಷಕರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮತ್ತೆ ಹೆತ್ತವರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಂದ ಈ ಸಾಧನೆ ಫಲಕಾರಿ ಆತ್ಂತ ಅನುಷ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದೆ. ಓದು, ಡ್ರಾಯಿಂಗ್, ವಿಜ್ಞಾನ ವಸ್ತುಗಳ ತಯಾರಿ ಇಂವನ ಹವ್ಯಾಸಗ.

ಬುಡದೆ ಮೂರು ವರ್ಸ ಮಣಿಪಾಲ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ನಡ್ತಿದ ವಿಜ್ಞಾನ ಮೇಳಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಆವುಟ್ಟು. ತಮ್ಮ ಆಕಾಶ್ ಎ.ಎಲ್. 6ನೇ ಕ್ಲಾಸ್ಲಿ ಕಲಿತಾವುಟ್ಟು.

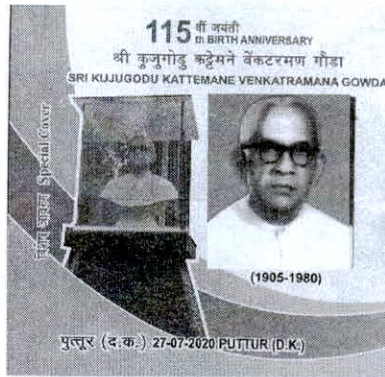
ಅನುಷ್ ನ ಭವಿಷ್ಯ ಉಜ್ವಲ ಆಗಿ ದೇಸಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುವ ದಿಕ್ಕಲಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಜಯಗಳಲಿಂತ ಹತ್ ಕುಟುಂಬ ಹದಿನೆಂಟ್ ಗೋತ್ರದ ಸಮಾಜ ಬಾಂದವು ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡ್ತೆ.

✍ ಕುಂಇಣಿಟಿ ಶಿವರಾಮಗೌಡ

ಕೆ.ವಿ. ಗೌಡ್ರ ವಿಶೇಷ ಅಂಚೆ ಲಕೋಟೆ ಬಿಡುಗಡೆ

ಈ ಸರ್ತಿ ಅಂಚೆ ಇಲಾಖೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೂಜುಗೋಡು ಕಟ್ಟಿಮನೆ ದಿ|| ವೆಂಕಟ್ರಮಣ ಗೌಡ್ರ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥ ಅಂಚೆ ಲಕೋಟೆನ ಪುತ್ನೂರು ಮುಖ್ಯ ಅಂಚೆ ಕಛೇರಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿಟು.

ನ್ಯಾಯವಾದಿ ಆಗಿ ಪುತ್ನೂರಿ ಕೆಲ್ನ ಮಾಡ್ತಿದ್ದ ಅವು ಒಬ್ಬ ಸೌಮ್ಯ ಮತ್ತೆ ಸದ್ಗುಣದ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಸಮಾಜದ ಮುಂದಾಳಾಗಿದ್ದ ಕೆ.ವಿ. ಗೌಡ್ರ ಶ್ರೇಷ್ಠ ರಾಜಕೀಯ ಮುತ್ಸದ್ಧಿಯಾಗಿ ಹೆಸ್ರ ಮಾಡಿದ್ದೊ. ಅವರ 115 ನೇ ಜನ್ಮ ದಿನದ ಸಂದರ್ಭ ಅಂಚೆ ಲಕೋಟೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಆದ್ ಎಲ್ಲವುಕೂ ಬಾರಿ ಸಂತೋಸದ ಸುದ್ದಿ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಮುಂದಾಳಾಗಿದ್ದ ವೆಂಕಟ್ರಮಣ ಗೌಡ್ರ (ಸುಳ್ಳು, ಬೆಳ್ಳಂಗಡಿ, ಪುತ್ನೂರು) ಪುತ್ನೂರು ವಿಧಾನಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸುರುನ ಶಾಸಕರಾಗಿ 1952 ರಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಸುರುನ ಚುನಾವಣೆಲಿ

ಗೆದ್ದ ಮದ್ರಾಸ್ ವಿಧಾನಸಭೆ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಆದೊ. ಇದೇ ಪುತ್ನೂರು ಕ್ಷೇತ್ರದ 1957 ಮತ್ತೆ 1963 ರಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಲಿ ಗೆದ್ದ ಎರಡು ಸರ್ತಿ ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಸಭೆ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಆರ್ತಿ ಬಂದೊ.

ಅಂಚೆ ಲಕೋಟೆಲಿ ವೆಂಕಟ್ರಮಣ ಗೌಡ್ರ ಪೋಟೊದ ಒಟ್ಟಿಗೆ, ಕಳ್ಳ ವರ್ಸ ಅನಾವರಣ ಆದ ಅವರ ಪ್ರತಿಮೆನ ಚಿತ್ರ ಕೂಡ ವುಟ್ಟು. ಇವರ ಮುತ್ಸದ್ಧಿತನ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದಿ ಮತ್ತೆ ಇಂಗ್ಲೀಸ್‌ಲಿ ಅಚ್ಚಿ ಮಾಡ್ಲೊ.

ಕೂಜುಗೋಡು ಮನೆತನದ ಹಿರಿಯೊವು 1837 ರಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಸರ ಎದ್ರ ಸುಳ್ಳು ಮತ್ತೆ ಕೊಡ್ನ ರೈತರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ ಹೋರಾಟಲಿ ಪ್ರಮುಕರಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಚಾರಿತ್ರ ದಾಕಲೆ ವುಟ್ಟು. ಹತ್ ಕುಟುಂಬ ಹದಿನೆಂಟ್ ಗೋತ್ರಲಿ ಒಬ್ಬ ಗಣ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿನ ಗುರಿಸಿ ಅಂಚೆ ಇಲಾಖೆ ಲಕೋಟೆ ಹೊರ ತಂದಿರುದು ಸುರುದಂತ ಹೇಳಿಕೆ ನಾವ್ಗೆ ಬಾರಿ ಹೆಮ್ಮೆ ಆದೆ.

ಈ ಕುಂಇಳಿಟಿ ಶಿವರಾಮಗೌಡ

ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಸಂಕೇತ ನೆಮ್ಮದಿ ಬದ್ಧಕ

ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ನನ್ನ ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ನೋಡಿ 'ಕೃಷಿ ಪಂಡಿತ ಪ್ರಶಸ್ತಿ'ನ ಕೊಟ್ಟ ನನ್ನ ಗೌರವಿಸಿಯೊಳೊ. ನಾನು ನನ್ನ ಕೃಷಿ ಅನುಭವನ ನನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಜನಾಂಗ ಬಾಂದವುಕೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳೆ ಇಷ್ಟ ಪಟ್ಟನೆ.

ನಾನು ಮಾಡತಾ ಇರುವ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ - ಭತ್ತ, ಕಾಫಿ, ಏಲಕ್ಕಿ, ಅಡಿಕೆ, ಕರಿಮೆಣ್ಣೆ, ಬಾಳೆ, ತೆಂಗು, ಹೈನುಗಾರಿಕೆ, ಮೀನು ಸಾಕಾಣಿಕೆ, ಕೋಳಿ- ಬಾತುಕೋಳಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆ, ಹಂದಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆ, ಕುರಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆ, ಜೇನು ಸಾಕಾಣಿಕೆ, ಹಣ್ಣು ಮತ್ತೆ ತರಕಾರಿಗಳ ನ ಬೆಳೆಸುದು.

ಭತ್ತದ ಕೃಷಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬಿ.ಕೆ.ಬಿ., ಬೆಳೆಯ, ಕರ್ತ, ಬಾಸುಮತಿ, ಹೇಮಾವತಿ, ತುಂಗಾ, ಅಧಿರ, ಐ.ಆರ್.64, ಹಿಂಗೆ ಹಲವಾರ್ ತಳಿಗಳ ನ ಬೆಳೆದೊಳೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ನಮಗೆ ಉಟಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಲಾಯ್ಕಾದ ಬೆಳೆ ಬಿ.ಕೆ.ಬಿ.ತ ನಂಗ ಅನಿಸಿಟು. ಯಾಕೆತ ಹೇಳರೆ ಇದ್ ಎತ್ತರ ಬೆಳೆಯುವ ಬೆಳೆ. ದನಗನೂ ಲಾಯ್ಕ ಹುಲ್ಲು ತಿಂದವೆ. ನಾನು ಭತ್ತನ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಸಂದಲೇ ಬೆಳೆಯೊದು. ಇದರಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತನೂ ಹೆಚ್ಚಿದೆ ಹಂಗ ಆರೋಗ್ಯನೂ ವೃದ್ಧಿಸಿದೆ.

ನಮ್ಮ ದೇಶಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಫಿ ಬೆಳೆಯುವ ಜಿಲ್ಲೆ ಕೊಡಗ್, ನಾನು ರೋಬಸ್ಪ ಮತ್ತೆ ಅರೆಬಿಕಾ ಜಾತಿನ ಕಾಫಿ ಬೆಳೆತಾ ಒಳೆ. ರೋಬಸ್ಪಲಿ 274 ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ಮತ್ತೆ ಒಲ್ಡ್ ಪೆರೇಡಿಯನ್ ವೆರೈಟಿ, ಅರೆಬಿಕಾಲಿ ಚಂದ್ರಗಿರಿ, ಸಾಚಿಮೋರ್, ಕಟುವಾಯಿ ಈ ಮೂರು ಜಾತಿನ ಕಾಫಿ ತಳಿ ಬೆಳೆತಾ ಒಳೆ. ರೋಬಸ್ಪ, ಅರೆಬಿಕಾ ಎರಡಾನ ಜೊತೆಲಿ ಬೆಳೆತಾ ಒಳೆ. ಈ ವೆರೈಟಿಲಿ ಇಳುವರಿ ಲಾಯ್ಕ ಉಟ್ಟು. ಕಾಫಿ ಕೃಷಿಗೆ ಶೇಕಡ 40 ರಿಂದ 50 ರಷ್ಟು ನೆರಳಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆದ್. ಆಗ ಮಿಡಿಗೆ ಲಾಯ್ಕ ಕಟ್ಟಕಂಡದೆ. ಗಿಡ ಕೂಡ ಲಾಯ್ಕಲಿ ಬೆಳೆದದೆ. ಕಾಫಿ ತೋಟಲಿ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಕಾಡ್ ಮರ ಇರೊಕು. ಇದರ ಎಲೆಗಳಂದ ತೋಟಲಿ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದೆ. ಮರಗ ಇರಂದರಂದ ಕರಿಮೆಣ್ಣೆ ಬಳ್ಳಿ ಹಬ್ಬಿಸಿಕೆ ಅನುಕೂಲ ಆದೆ. ಹಂಗ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಹಣ್ಣುನೂ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಕಾಫಿ ಲಾಯ್ಕ ಹಣ್ಣಾದ

ಮೇಲೆ ಕೊಯ್ಯೋಕು. ಮಾಲೆ ಕಾಯಿಲಿ ಕೊಯ್ದರೆ ಬೆಳೆಗಾರಂಗೆ ನಷ್ಟ ಆದೆ.

ಏಲಕ್ಕಿ ಕೃಷಿಲಿ ನಾನ್ ಮಂಜಿರ ಬಾದ್, ಕ್ಲೋನ್ 37, ಮಲ್ಟಿಕ್ಲೋನ್ ಹಂಗೆ ನೆಲ್ಯಾಣಿ ಗೋಲ್ಡ್ ಎಲ್ಲಾ ವೆರೈಟಿಗಳ್ಳನ ಬೆಳಿತಾ ಒಳೆ. ಇದರ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಬೆಳೆ ನೆಲ್ಯಾಣಿ. ಏಲಕ್ಕಿಗೆ ವರ್ಷಲಿ ನಾಲ್ಕರ್ಂದ ಐದು ಬಾರಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ಸ್ತ್ರೇ ಮಾಡೋಕು. 2 ರಿಂದ 3 ಸಲ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕೋಕು. ವರ್ಷಕ್ಕೆ 5 ಸಲ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳ್ಳಂದ ಮಳೆ ಬರುವವರೆಗೆ ಪ್ರತಿ 20 ದಿನಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ನೀರು ಕೊಡೋಕು. ಶೇಕಡ 60 ರಿಂದ 70 ಭಾಗ ಏಲಕ್ಕಿಗೆ ನೆರ್ಳ್ ಇರೊಕು. ನೆಲ್ಯಾಣಿ ಗೋಲ್ಡ್ ತಳಿದ್ ವಿಶೇಷ ಏನ್ತಾ ಹೇಳರೆ ಬೇರೆ ಜಾತಿಗಿಂತ ಕಾಯಿ ದಪ್ಪ ಇದ್ದದೆ. ಹಂಗೆ ಬೆಲೆ ಕೂಡ ಜಾಸ್ತಿ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಬೇಡಿಕೆನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಉಟ್ಟು. ಏಲಕ್ಕಿನ ಬರೀ ಕಾಡ್ ಮರದ ಅಡಿಲಿ ಬೆಳೆಸಕೂತಾ ಏನೂ ಇಲ್ಲೆ. ಅದನ್ನ ಗದ್ದೆಲಿ, ಅಡಿಕೆ ಮರಗಳ ಅಡಿಲಿ, ಪಾಣವಾಳ ಮರದ ಅಡಿಲಿ, ಕಡಂಗಗಳ್ಳಲಿ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನೀರ್ನ ಸೌಕರ್ಯ ಉಟ್ಟೊ ಅಂತಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ದಾರಾಳಾಗಿ ಏಲಕ್ಕಿ ಬೆಳೆಯಕ್.

ಅಡಿಕೆಲಿ ಮಂಗಳ, ತೀರ್ಥಳ್ಳಿ ಈ ಎರಡ್ ವೆರೈಟಿನ ನಾನ್ ಬೆಳಿತಾ ಒಳೆ. ಇದರ್ಲಿ ತೀರ್ಥಳ್ಳಿ ಬಾರೀ ಒಳೆ ವೆರೈಟಿ. ಸಿಪ್ಪೆ ಸಣ್ಣ ಇದ್ದದೆ, ಹಂಗೆ ಅಡಿಕೆ ದಪ್ಪ ಇದ್ದದೆ. ಮರಲಿ ತುಂಬಾ ಅಡಿಕೆ ಹಿಡ್ತದೆ. ಅಡಿಕೆಗೆ ಒಳೆ ಬೆಲೆನೂ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಇದರ್ಂದ ಬೆಳೆಗಾರಂಗೆ ಲಾಭ ಆದೆ. ಅಡಿಕೆ ತೋಟಲಿ ಮಳೆಗಾಲಲಿ ನೀರ್ ನಿಲ್ಲಕಾಗದ್, ನಿತ್ತರೆ ಅಡಿಕೆ ಉದ್ತರ್ದೆ ಹಂಗಾಗಿ 2 ಸಾಲನ್ ಮಧ್ಯ ಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರೊಕು. ಬೇಸಿಗೆಲಿ ಅಡಿಕೆ ಕೊಯ್ಲ್ ಆದಂಗೆ 3-4 ಸಲ ಮರಕ್ಕೆ ನೀರ್ ಕೊಡೋಕು. ಆಗ ಮರಲಿ ಹಿಂಗಾರ ಲಾಯ್ ಹೊರಟದೆ. ಮಿಡಿ ಲಾಯ್ ಕಚ್ಚಿದೆ. ಮೇ ಮತ್ತೆ ಜುಲೈ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಲಿ ಹಂಗೆ ಆಗಸ್ಟ್ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ಲಿ ಮಳೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇದ್ದರೆ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಲಿ ಸ್ತ್ರೇ ಮಾಡರೆ ಮಾತ್ರ ಅಡಿಕೆ ಮರಲಿ ನಿಂತದೆ. ಅಡಿಕೆಗೆ ಮೇ ಮತ್ತೆ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳ್ಳಲಿ ಎನ್.ಪಿ.ಕೆ. ಗೊಬ್ಬರ ಕೊಡೋಕು. ಜುಲೈ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಲಿ ಬರೀ ಪೊಟ್ಟಾಸ್ ಕೊಡೋಕು. ಅಡಿಕೆ ಒಡ್ಡ್ ಬಿದ್ದರೆ ಜ್ವಿಂಕ್ ಬೊರಾನ್ 2 ರಿಂದ 3 ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಮರಕ್ಕೆ ಕೊಡೋಕು. 2 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆ ಮರಕ್ಕೆ ಸೆಗಾಣಿ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕಕು. ಈ ತರಲಿ ಬೆಳೆಸರೆ ಅಡಿಕೆ ಕೃಷಿಲಿ ಒಳೆ ಫಸಲಿ ತೆಗಿಯಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಉಟ್ಟು.

ಕರಿ ಮೆಣಸಾಲಿ ಪನ್ನೀರ್ ಒನ್, ಕರಿಮುಂಡ ಈ ಎರಡ್ ವೆರೈಟಿನ ಬೆಳೆ ನನ್ನಲ್ಲಿಟ್ಟು. ಇದರ್ಲಿ ಪನ್ನೀರ್ ಒನ್ ಒಳೆದ್. ಇದ್ಕೆ ಮೇ ಮತ್ತೆ

ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಗೆ 2 ಸಲ ಬೋಡೊ ಮಿಕ್ಸರ್ ಸ್ಟ್ರೇ ಮಾಡೋಕು. ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಿಂದ ಮಳೆ ಬಾಕನ ಮುಟ್ಟು ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಿಗೊಂದು ಸಲ ನೀರು ಕೊಡೋಕು. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಬಳ್ಳಿಂದ ಮೂರಡಿ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಚಿಗ್ಗರಗಳ್ಳನ ತಟ್ಟಕಣೋಕು. ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನೀರ್ ಕೊಡ್ಕಾಕನ ದರ್ಗಗಳನ್ನ ಬಳ್ಳಿ ಬುಡಕ್ಕೆ ಹಾಕೋಕು. ಇದರ್ಂದ ತೇವಾಂಶನ ಕಾಪಾಡಿಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಆದ್. ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಣಸು ಬುಡಕ್ಕೆ ಬೇವಿನ ಹಿಂಡಿ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕಿ ಹುಡಿ ಮಣ್ಣಿನ ಹಾಕೋಕು. ನೀರ್ ನಿಲ್ಲದಂಗೆ ಚರಂಡಿ ಮಾಡಿ ನೀರ್ ನಿಲ್ಲದಂಗೆ ನೋಡಿ ಕಣೋಕು.

ಬಾಳೆ ತಳಿಲಿ ಹೂ ಬಾಳೆ, ಮರಬಾಳೆ, ಪಚ್ಚೆಬಾಳೆ, ಚಂದ್ರಬಾಳೆ, ಬೂದಿಬಾಳೆ, ಹಂಗೆ ಸಾರು ಬಾಳೆ ಜಾತಿಯ ಬಾಳೆ ನನ್ನಲ್ಲುಟ್ಟು. ಬಾಳೆಗಿಡನ ಹೊಸದಾಗಿ ತೋಟ ಮಾಡ್ಕಾಕನ ಬಾಳೆ ಗಿಡಗಳ್ಳನ ಹಾಕಿ ತೋಟ ಮಾಡಕು. ಇದರ್ಂದ ಕಾಫಿ ತೋಟಲಿ ಕಚ್ಚಡ ಬಾದು ಕಮ್ಮಿ ಆದ್. ಕಾಫಿ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ನೆರಳ್ಕೊಟ್ಟದ್. ಜೊತೆಗೆ ಬಾಳೆ ಗಿಡಂದ ಆದಾಯನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಆದ್.

ನನ್ನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಥಳ್ಳಿ ಜಾತಿಯ ತೆಂಗಿನ ಮರ ಉಟ್ಟು. ಇದನ್ನ ತೋಟದ ಬೇಲಿಕರೆಗೆ ಹಂಗೆ ತೋಟದ ಮಧ್ಯ ದೂರ ದೂರಲಿ ಹಾಕೋಕು. 2 ರಿಂದ 3 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಲ ತೆಂಗಿನ ಮರನ ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡಿ, ಮರದ ಬುಡಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ಕೊಡಿಗೆ ಉಪ್ಪು ಹಾಕೋಕು. ಆಗ ತೆಂಗಿನ ಮರಲಿ ಹೆಚ್ಚ್ ಫಸಲ್ ಕೊಟ್ಟದ್. ಬುಡಕ್ಕೂ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಸೊಪ್ಪು ಗೊಬ್ಬರಗಳ್ಳನ ಹಾಕೋಕು.

ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ಸಹ ನಂಗೆ ತುಂಬಾ ಆಸಕ್ತಿ. 4 ಹಸು ಮತ್ತೆ 30 ರಿಂದ 35 ಎಮ್ಮೆ ಕೋಣಗಳ್ಳನ ಸಾಕತಾ ಒಳೆ. ಇದರ್ಂದ ನಂಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಲಾಭ ಕಡಿಮೆ ಉಟ್ಟು. ಆದರೆ ಅವುಗಳ್ಳಂದ ಸಿಕ್ಕುವಂತ ಗೊಬ್ಬರಂದ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡ್ಕೆ, ಗಂಜಳಂದ ಜೀವಾಮೃತ ಮಾಡ್ಕೆ. ಈ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಗೊಬ್ಬರನ ನನ್ನ ಬೇರೆ ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿನೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳುವರಿ ಬಂದದ್. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಣಗಳ್ಳಂದ ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ಲಾಭದಾಯಕವಾದ ಬೇಸಾಯತ ಹೇಳಕ.

ನನ್ನಲ್ಲಿ ಡ್ಯೂರಾಕ್ ಮತ್ತೆ ಯಾರ್ಕ್ ಸ್ಟ್ರೇರ್ ತಳಿಯ ಹಂದಿಗ ಒಳೆ. ಡ್ಯೂರಾಕ್ ತಳಿಯ ಹಂದಿ ಒಳ್ಳೆದ್. ಇದರ್ಲಿ ಕಮ್ಮಿ ಚುಟ್ಟಿ ಇದ್ದದ್. ವರ್ಷಕ್ಕೆ 150 ರಿಂದ 200 ಕೆ.ಜಿ. ವರೆಗೆ ಬೆಳೆದದ್. ಹಂಗೆ ಇದರ ಮಾಂಸ ಕೂಡ ತುಂಬಾ ಲಾಯ್ಕ ಉಟ್ಟು. ಇದರ ಗೊಬ್ಬರನ ನನ್ನ ಕೃಷಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕಂಡನೆ. ಜೊತೆಗೆ ಆಡು ಕೂಡ ಸಾಕಿನೆ. ಅದರ ಗೊಬ್ಬರನ ಸಹ ಕೃಷಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿನೆ. ಜೇನು ಸಾಕಣೆ ಮಾಡ್ತಾ ಒಳೆ. ಮನೆ ಖರ್ಚಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಜೇನ್ ಸಿಕ್ಕಿದ್. ಹಂಗೆ ಎಲ್ಲಾ ತೋಟಲಿ ಜೇನು ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಇಟ್ಟೊಳೆ. ಈ ಜೇನ್ ಹುಳಗಳ

ಪರಾಗಸ್ಪರ್ಶದ ಶೇಕಡ 20 ರಿಂದ 30 ರಷ್ಟು ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಿದೆ.

ಮೀನುಕೃಷಿ : ನಂಗೆ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಕೃಷಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭದಾಕವಾದ ಕೃಷಿ ಮೀನು ಕೃಷಿ. ನನ್ನ ತೋಟಲಿ 8 ಕೆರೆ ಉಟ್ಟು. ಆ 8 ಕೆರೆಲಿ ಕೂಡ ಮೀನು ಕೃಷಿ ಮಾಡ್ತಾ ಒಳೆ. ಒಂದು ಕೆರೆಗೆ ಸರಾಸರಿ 5 ಸಾವಿರ ಕೆ.ಜಿ. ಮೀನ್‌ನ ಹಿಡ್‌ದನೆ. ರೋಹು, ಕಾಟ್ಲ, ಕಾಮನ್ ಕಾರ್ಪ್, ಗ್ರಾಡ್ ಕಾರ್ಪ್, ತಿಲಾಪಿಯ, ಬೃಗಾಲ್, ಬರೆ ಮೀನು, ಈ ಎಲ್ಲಾ ವೆರೈಟಿಗಳ ಮೀನ್‌ನ ನನ್ನ ಕೆರೆಲಿ ಬುಟ್ಟನೆ. ಇವು ತಿನ್ನುವ ಆಹಾರ ಬೇರೆ ಬೇರೆ. ಇವು ನೀರಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಆಳಲಿ ವಾಸಿಸುವೆ. ಇದರ್‌ಂದ ನಾವು ಕೆರೆಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿ ಮೀನ್‌ಗಳ್‌ನ್ನು ಬುಡೋಕು. ಆಗ ಮೀನು ಬೆಳೆಗಾರರಿಗೆ ಲಾಭ ಜಾಸ್ತಿ ಆದೆ. ಮೀನ್‌ನ ಬೆಳವಣಿಗೆನೂ ಲಾಯ್ತು ಆದೆ. ನಾನ್ ಮೀನಿಗೆ ವಾಣಿಜ್ಯ ಆಹಾರನ ಕೊಟ್ಟನೆ. ಇದರ್‌ಂದಾಗಿ ಮೀನ್ ಮರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಬುಡಕ್, ಜೊತೆಗೆ ಮೀನ್ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕೂಡ ಬೇಗ ಆದೆ. ಮೀನ್ ಕೃಷಿಲಿ ಶೇಕಡ 45 ಖರ್ಚು ಬಂದದೆ. ನಂಗೆ ಮೀನು ಕೃಷಿಲಿ ಶೇ 55 ಲಾಭ ಉಟ್ಟು. ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಬೇರೆಲ್ಲಾ ಕೃಷಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿರೆ ಲಾಭದಾಯಕ ಆಗುಟ್ಟು. ಮೀನುಕೃಷಿಗೆ ಪೂರಕ ಆಗಿ ನಾನ್ ಕೋಳಿ ಮತ್ತೆ ಬಾತ್‌ಕೋಳಿಗಳ್‌ನ್ನು ಸಾಕತಾ ಒಳೆ.

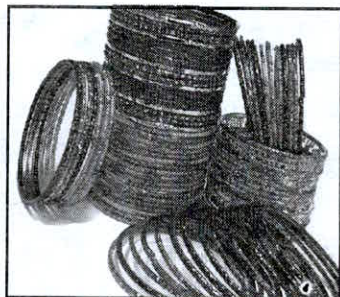
ಕೋಳಿಗ ಹಾಕುವ ಹಿಕ್ಕೆ ಮೀನ್‌ಗಳಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಆದೆ. ಹಂಗೆ ಕೋಳಿಂದ ಮೊಟ್ಟೆ ಮತ್ತೆ ಮಾಂಸನೂ ಕೂಡ ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕಣಕ್. ಬಾತುಕೋಳಿಗ ನೀರಲಿ ಈಜ್‌ಕಾಕನ ನೀರು ಗಾಳಿಯೊಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿ ಆಮ್ಲಜನಕದ ಪ್ರಮಾಣನ ನೀರಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ. ಕೆರೆಲಿರುವ ಮೀನುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣಲಿ ಆಮ್ಲಜನಕದ ಪೂರೈಕೆ ಆದೆ. ಬಾತುಕೋಳಿಗಳ ಹಿಕ್ಕೆನೂ ಸಹ ಕೆರೆಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಆದೆ. ಬಾತ್‌ಕೋಳಿದ್ ಮೊಟ್ಟೆ ಮತ್ತೆ ಮಾಂಸನ ನಾವು ಆಹಾರ ಆಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕಣಕ್. ಸಾವಯವ ಕೃಷಿನ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕಂಡ್ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿದ್ ತರಕಾರಿ ಮತ್ತೆ ಹಣ್ಣುಗಳ್‌ನ್ನು ಬೆಳೆಸಿನೆ. ಇದನ್ನ ಮಾರಾಟಕ್ಕೂ, ಮನೆಬಳಕೆಗೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿನೆ.

ನನ್ನ ಅನುಭವದ ಪ್ರಕಾರ ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರೈತಂಗೂ ಬೇಕು. ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿಯಿಂದ ಒಂದು ಕಡೆ ನಷ್ಟ ಆದರೂ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಲಾಭ ಆದೆ. ಅದರ್‌ಂದ ಎಲ್ಲಾ ರೈತರೂ ಸಹ ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿನ ಮಾಡಿ. ಇದರ್‌ಂದ ರೈತ ನೆಮ್ಮದಿಲಿ ಬಾಳಕ್.

✍ ಮಂದ್ರೀರ ತೇಜಸ್ ನಾಣಯ್ಯ

‘ಹೆಣ್ಣು ಬಾಳಿನ ಕಣ್ಣು, ಬಾಳಿನ ಬೆಳಗ್‌ವವುಳು’, ಗಾದೆ ಹೇಳುವಂಗೆ ‘ಹೆಣ್ಣು ಹುಟ್ಟಿದ ಮನೆಗೆ ನಂದಾದೀಪ. ಹತ್ತಿದ ಮನೆಗೆ ಆರದ ದೀಪ’ ಆಗಿದ್ದದೆ. ಆ ಹೆಣ್ಣು ಬಯಸುದು ತಾನಿರುವ ಮುಟ್ಟ ನಂಗೆ ಮುತ್ತೈದೆ ಭಾಗ್ಯ ಸಿಗೋಕುತೇಳಿ ಮುತ್ತೈದೆಯರ ಲಕ್ಷಣ ಇದ್ದದೆ. ಆಭರಣಗಳನ್ನ ಹೆಣ್ಣು ಮೊದ್ವೆಯಾದ ಮೇಲೆಯೇ ತಿಳಿದುಕಂಡಿದ್ದದೆ. ಸಣ್ಣದಿರುಕಾಕನ ಎಲ್ಲಾ ಆಭರಣಗಳನ್ನ ಹಾಕಿಕಂಡಿದ್ದೂ, ಮೊದ್ವೆಯಾದ ನಂತರದ ದಿನಲಿ ತಾನು ಹಾಕಿಕಂಡಿದ್ದ ಆಭರಣಳಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಮಹತ್ವವುಟ್ಟುತೇಳಿ ಅರಿತಿದ್ದದೆ.

ಬಳೆಗಳು : ಕೈ ತುಂಬಾ ಬಳೆನ ಹಾಕಿಕಂಡರೆ ಶುಭ ಸೂಚನೆ ತೇಳಿ ಹಿರಿಯವು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೋ ಮೊದ್ಲು. ಚಿನ್ನನ ಬಳೆಗಿಂತ ಗಾಜಿನ ಬಳೆನೇ ಲಾಯಕತ ಹೇಳ್ತೆ. ಏಕೆತೇಳ್ತೆ ಬಳೆಗಳ ನಿನಾದನೇ ಚಿಂದ ಆಗಿದ್ದದೆ. ಅದರ ಫಲ್-ಫಲ್ ಶಬ್ದ ಸಂಗೀತ ಕೇಳಿಕೆ ಹಾಡಿ ದಂಗೆ ಇದ್ದದೆ. ಬೇರೆ ಯಾವ ಕೆಲ್ವ ಮಾಡು ಕಾಕನ ಸ ಕೈಲಿ ಹಾಕಿದ ಬಳೆಯ ಶಬ್ದ, ಆ ಬಣ್ಣಗ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಸೌಂದರ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿದಂಗೆ ಕಂಡದೆ. ಹಳೆ ಕಾಲಲಿ ಈಗ ಇದ್ದಂಗೆ ಮಿಸ್ಸಿಯಂಗೆ ಇದ್ದ ಯಂತ್ರ ಯಾವುದೂ ಇತ್ತೆ. ಅಕ್ಕಿ ಮಸಾಲೆನ ಕುಟ್ಟೋಕು, ಅರೆಯೋಕು ಇಲ್ಲರೆ ರುಬ್ಬಕಾಗಿತ್ತ್. ವಾಷಿಂಗ್ ಮಷಿನ್ ನಂಗೆ ಯಾವ ಯಂತ್ರಗ ಇತ್ತೆ. ಎಲ್ಲವೂ ಕಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಬಟ್ಟೆ ಒಗೆತಾ ಇದ್ದೋ. ಎಷ್ಟೊಂದ್ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಗಿ ಶಾಂತವಾಗಿ ಈ ಕೆಲ್ವನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡ್ತಾ ಇದ್ದೋ. ಕೈಯಿಂದ ಒಂದು ಬಳೆ ಸಹ ಒಡತಾ ಇತ್ತೆ. ಯಾವುದೊಂದು ತಾರತಮ್ಯ ಇಲ್ಲದೆ ಬಳೆಗ ಕೈಲಿ ಮಿಂಚುತ್ತಾ ಇತ್ತ್. ಮುತ್ತೈದೆಗೆ ಬಳೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆ ಲಕ್ಷಣ ಇದ್ದಂಗೆ.

ಕಾಲುಂಗುರ : ಬೆಳ್ಳಿ ಕಾಲುಂಗುರ... ಶ್ರೀಮತಿಗೆ ಸುಂದರ.... ಈ ವಾಕ್ಯ ಹೇಳುವಂಗೆ ಮುತ್ತೈದೆಗೆ ಬೇಕಾದ್ ಇನ್ನೊಂದು ವಸ್ತು ಕಾಲುಂಗುರ, ಅದರಲಿ ಬೆಳ್ಳಿ ಕಾಲುಂಗುರ ಇದು ಆದಿಕಾಲಂದಲೇ ಬಂದ ಸತಿಯ ಆಭರಣ ಆಗುಟು. ಒಂದು ಹೈದ ಬಂದು ಒಂದು ಗೂಡೆನ ನೋಡುಕಾಕನ ಮೊದ್ಲು ಕಾಲ್‌ನ ನೋಡ್ತೆ. ಕಾರಣತೇಳ್ತೆ ಆ ಗೂಡೆಗೆ ಮೊದ್ವೆ ಆಗುಟ್ಟಾ ಇಲ್ಲೆತಾ ನೋಡಿಕೆ. ಕಾಲುಂಗುರ ಇದ್ದರೆ ಆ ಗೂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಗೌರವ ಹೆಚ್ಚಾದೆ. ಅವನ ಭಾವನೆಯೆಲ್ಲಾ ಬದಲಾದೆ. ಎಂಥ ಶಕ್ತಿ ಉಟ್ಟು ಈ ಕಾಲುಂಗುರಕ್ಕೆ?

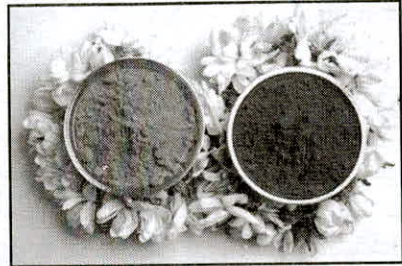

ಮಾಂಗಲ್ಯ : ‘ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಬೇಲಿ ತಾಳಿ’ ತೇಳ್ತು ಹಿಂದಿನ ಕಾಲಂದ ಬಂದ ಒಂದು ಮಾತು. ನಾರಿಗೆ ನಿತ್ಯ ಸೌಭಾಗ್ಯವೇ ಮಾಂಗಲ್ಯ ಭಾಗ್ಯ ತೇಳಿ ಎಲ್ಲಾ ಹಿರಿಯವ ಆಶೀರ್ವಾದ ಪಡ್ತು, ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ ಕಟ್ಟುವ

ಮಾಂಗಲ್ಯಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಶಕ್ತಿ ಉಟ್ಟು. ಮೊದ್ವೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾ ದದ್ದೇ ಈ ತಾಳಿ. ಈ ಸೌಭಾಗ್ಯ ನೀಡಿದವರಿಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಗೌರವ ನೀಡ್ತೆ. ಜೀವನ ಪೂರ್ತಿ ಅವನ ನಂಬಿಕಂಡ್ ಬಾಳಿ ಬದುಕಿದೆ. ಇದ್ ದೇವರು ನೀಡ್ತ ಬಂಧನ ತೇಳ್ವ ನಂಬಿಕೆಯೂ ಉಟ್ಟು. ಈ ಬಂಧನಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಅದೆ ಪೋ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದ್ದದೆ. ಗಂಡನ ಎಳಿಗೆಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಸಹಕಾರ ನೀಡ್ತೆ. ತನ್ನ ತನು-ಮನ ಸರ್ವಸ್ವನ ಒತ್ತೆ ಇಟ್ಟು ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ರೂಪ ತಾಳಿದೆ. ವಂಶ ಬೆಳೆಯುಕೆ ಸಹಕರಿ ಸಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಕೆಲ್ಸ ಮಾಡುವ ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟಿದ ಮಾಂಗಲ್ಯಕ್ಕೆ ಇದ್ದದೆ.

ಅರಶಿನ - ಕುಂಕುಮ : ಹಳೆ ಕಾಲಲಿ ಮುಖ ತೊಳ್ಳು ಹಣೆಗೆ ಬೊಟ್ಟು ಹಾಕಿಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಾದರೆ ಮನೆ ಹಿರಿಯವು 'ಹಣೆಗೆ ಕುಂಕುಮ' ಇಟ್ಟಿತ್ತೆ ಕೇಳ್ತ ಇದ್ದೊ. ನಿನ್ನ ಗಂಡ ನೂರು ವರ್ಷ ಮುಟ್ಟ ಬಾಳಿ ಬದುಕಿದೆ... ನಿಂಗ ಮುತ್ತೈದೆ ಭಾಗ್ಯ ಬೇಡ'ತ ಹೇಳಿ ರಾಗ ಎಳ್ಳೆ ಕೇಳ್ತಾ ಇದ್ದೊ. ಅದೇ ಮಾತಿಗೆ ಹಣೆಗೆ ಕುಂಕುಮ, ಕೆನ್ನೆಗೆ ಅರಶಿನ ಇಟ್ಟು ದೇವರಿಗೆ ಕೈ ಮುಗಿತ್ತಾ ಇದ್ದೊ. ಆದರೆ ಈಗಿನ ಕಾಲಲಿ ಅಲಂಕಾರದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬೊಟ್ಟುಗಳನ್ನ ಇಟ್ಟವೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಕರುನಾಡ ತಾಯಿ ಬಾವುಟ ಚಿಹ್ನೆ ಸಹ ಅರಶಿನ ಕುಂಕುಮ ಬಣ್ಣದೇ ಆಗುಟ್ಟು. ಹಂಗಾದರೆ ಕರುನಾಡ ತಾಯಿ ಸಹ ಸದಾ ಸೌಭಾಗ್ಯವತಿಯಂಗ ಕಂಡದೆ.

ಹೂವು : 'ಹೂವು ಚೆಲುವೆಲ್ಲಾ ನಂದೆಂದಿತು, ಹೆಣ್ಣು ಹೂವ ಮುಡಿದು ಚೆಲುವೇ ತಾನೆಂದಿತು' ಎಂಥ ಅರ್ಥ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಈ ಪದ (ಹಾಡ್). ಗಿಡದಲ್ಲಿರುಕಾಕನ ಹೂವಿನ ಅಂದವೇ ಬೇರೆ ಆಗಿದ್ದದೆ. ಹೆಣ್ಣಿನ ಮುಡಿಗೇ ಆ ಅಂದವೇ ಇನ್ನೊಂದ್ ರೀತಿ ಶುಭ ಸೂಚನೆಂತು ಹೇಳ್ತೆ. ಕೂಡ ಮೂಗಿಗೆ ಒಂದು ರೀತ ಅವಲಕ್ಷಣ ಮಾಡಿಕಣಿಕೆ ಅಳತೆದ್ದು ಮೂಗುತಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಗೆಜ್ಜಿನ ಜಾರದಂಗ ನೋಡಿ ಇಟ್ಟಾಕನ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಜತೇಲಿ ಸೀರೆವುಟ್ಟವು ಮುತ್ತೈದೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ (ಮೈ ತುಂಬಾ ಎದ್ದ ಕಾಣುವಂಗ) ಹಾಕಿಕೂದೆ, ಮಿತವಾಗಿ ಹಾಕಿಕಂಡರೆ ಅಂತವುಕೆ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರುವಂತಾಗಲಿ ತೇಳ್ಳು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

✍ ಎಂ.ವಿ. ಮೋಹನ್‌ಕುಮಾರ್

ಅವಂದೂರು ಗ್ರಾಮಲಿ ನಡೆ ಕಿಡಾಸ ಹಬ್ಬ

ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗ ನಗರೀಕರಣದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಲಿ ಅಳ್ತೆ ಹೋಗ್ತಾಯಿರ್ವ ಅಪಾಯನ ಮನಗಂಡ ಸರಕಾರ ಭಾಷಾ ಅಕಾಡೆಮಿಗಳ್ನ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ- ಭಾಷೆನ ಉಳಿವಿಗ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಉಳ್ಳವ ಮುಖಾಂತರ ಸಾಹಿತ್ಯನ ಬೆಳೆಸುವ ಮಹತ್ವದ ಜವಾಬ್ದಾರಿನ ಕರ್ನಾಟಕ ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಂತೇಳಿ ಅರೆಭಾಷಿಗರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟುಟು. ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿ 2012 ಕ್ಕೆ ಸುರಾಗಿ ನಾಕನೆ ಅವದಿಗೆ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮಿನಾರಾಯಣ ಕಜಗದ್ದೆಯವರ್ನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಸರಕಾರ ಮಾಡಿಟು. ಅನುಭವಕ್ಕಾಗಿ ಹಿರಿಯೊವರ್ನ-ಹುರಪುಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೆ ಯುವಕರ್ನ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯ ರಾಗಿ ನೇಮಿಸೊಳೊ. ಹಿರಿಯೊವು ಮತ್ತೆ ಸಮಾನ ವಯಸ್ಕರ್ ಉದ್ದೇಶದ ಏಳಿಗೆಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡ್ತಾ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಲಿ ಎರಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲಿ ಕೆಲು ವ್ಯತ್ಯಾಸಯಿದ್ರು ಎಲ್ಲವೂ ಒಂದೇ ದಾರಿಲಿ ಸಾಗಿಕೆ ಕಾರ್ಯ ರೂಪುಸ್ತಾಪೊಳೊ.

2019 ಕ್ಕೆ ನಾಕನೆ ಸಮಿತಿ ಸುರಾಗಿ ಬಹಳ ಸಮಯ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಹಂಗೆ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರ ಕೊರತೆ ಕಾಡ್ತಾಯಿದ್ರು ಸುರುನ ಸಲ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗ ರೈತ ಸಂಸ್ಕೃತಿಲಿ ಬರ್ವ ಕಿಡಾಸ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವ ಕೊಟ್ ಮಡಿಕೇರಿಂದ 18 ಕಿ.ಮೀ. ದೂರದ ಅವಂದೂರು ಗ್ರಾಮನ ಆರ್ಸಿಕಂಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ್ ಮತ್ತೆ ಸಮಿತಿಯವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟೊ. ಕಾಫಿ ಕೊಯ್ಲನ ಬಿಡುವಿಲ್ಲದ ಸಮಯಲಿ ಮನೆ ಬಾಗ್ಲೆಗೆ ಬಂದ ಸರಕಾರದ ಅವಕಾಸನ ಉಪಯೋಗ್ಕಿಂಬಕೆ ಮುಂದೆ ಬಂದೊ ಪಟ್ಟದ ಕುಟುಂಬದ ಐನ್ಮನೆ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧರ ಸಂಘದವು. ವಿಶಾಲ ಅಂಗಳನ ದಾರಾಳಾಗಿ ಬಳಸಿಕಣಿಕೆ ಬುಟ್ಟುಕೊಟ್ಟ ಸಮಿತಿಗಳ್ನ ರಚನೆ ಮಾಡಿ ಕಾರ್ಯ ಸುರು ಮಾಡಿಕೆ ಅಕಾಡೆಮಿಯೊಟ್ಟಿಗೆ ಕೈ ಜೋಡ್ಸಿದೊ.

ಮುಳ್ಳುನ ಮುಳ್ಳಂದಲೆ ತೆಗೆಕುತೇಳವ ಅರೆಭಾಷೆ ಗಾದೆನ ಹಂಗೆ

ಯಾವೊಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡೋಕುತಾದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಚಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರತಿಭೆಗ ಮುಂದೆ ಬಾಕೆ ಸಾಧ್ಯವುಟ್ಟುತೇಳೆದರಾನೆ ಅಲ್ಲಿನವು ಕೈ ಜೋಡಿಸಿ ತೋರಿಸಿದೊ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ವಿವರಣೆ ತಿಳಿದ ಹೆಣ್ಣುಕಳ ತಂಡನ ಪಟ್ಟಡ ಹೇಮ ವಹಿಸಿಕಂಡ್ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸನ ಹಗುರ ಮಾಡಿಕೆ ಹಲವು ಹೆಣ್ಣುಕಳ ಮುಂದೆ ಬಂದೊ. ಇವು ದಿನಾ ನಾಕ್ ಗಂಟೆಮುಟ್ಟು ಕಾಫಿ ಕೊಯ್ದೊ ಒಂದು ಕಡೆ ಸೇರಿ ಆರ್ ಗಂಟೆ ಮುಟ್ಟು ತರಬೇತಿ ಪಡ್ಕಂಡ್ ಬಾರಿ ಹುರ್ಪಾಲಿ ಅವರ ಕೆಲಸನ ಸುರು ಮಾಡ್ಲೊ. ಇವುಕೆ ಚೊಕ್ಕಾಡಿ ಪ್ರೇಮನವು ಸಹಕಾರ ಕೊಟ್ಟೊ. ಇವರ ವಿಶೇಷ ಏನ್‌ಂತೇಳ್ತೆ-ಅತ್ತ ಸೊಸೆಕ, ಅಜ್ಜಿ ಪಿಳ್ಳಿಕಳ ಪಡ್ಲವು ಅಜ್ಜ ಪಿಳ್ಳಿಕ ಎಲ್ಲವು ಸೇರ್ದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಘಟನೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಚೇತರಿಕೆ ತಾತ್. ಕಿಡಾಸತೇಳ್ಳು ತುಳು ಬಾಸೆಲಿ ಕೆಡ್ಡಾಸ - ಕೊಡ್ಲಿ ಕಿಡಾಸ ತೇಳ್ವ ಮಾತನ ಶಬ್ದಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವುಟ್ಟು. ಆಚರಣೆಲಿ ಕೂಡಾ.

ಕಿಡಾಸತೇಳ್ವದು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಫೆಬ್ರವರಿ ಸಂಕ್ರಮಣಲಿ ಬಂದದೆ. ವರ್ಷಲಿ ಬೆಳೆವ ಭತ್ತನ ಕಡಿಕೆ ಪತ್ತಾಯಿಗಳಲಿ ಕಟ್ಟಿ ತುಂಬಾಸಿ ಅದಾಕೆ ಕತ್ತಿತರ 2 ಮುಳ್ಳುಗೆಲ್ಲ ಮಡ್ಗಿ ಮ್ಯಾಲೆ ಸಣ್ಣ ಕಲ್ಲ ಇಸುವೆ. ಇದಾಕೆ ಅರೆಭಾಸೆಲಿ ಕಲ್ಲೆಮುಳ್ಳು ಅಡ್ಡುದುತೇಳ್ತೆ. ಇದ್ ಭತ್ತದ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ತೇಳ್ವ ನಂಬಿಗೆ ಇದರೊಟ್ಟಿಗೆ ಭತ್ತ ತೆಗಿಯೊಕುತಾದರೆ ವಳ್ಳ ದಿನಲಿ ಹೊತಾರೆ ಚೊಂಬುಕ ಹಕ್ಕಿ ಮರ್ಡುದು ಕೇಳಿದ ಮ್ಯಾಲೆ ತೆಗಿಯೊಕುತೇಳ್ವ ನಂಬಿಕೆ ಹಿಂದೆನದ್.

ಭೂಮಿ ತಾಯಿ ಪೂಜೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಮಾತೆ ಪೂಜೆ
ಪೊನ್ನಿ ತಿಂಗ ಸಂಕ್ರಮಣಲಿ ಭೂಮಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವೆ
ಸಮೃದ್ಧಿ ಆಚರಣೆ ಪಲ ಸಿದ್ಧಿಗೆ ರೈತರ್
ಪ್ರಕೃತಿಮಾತೆ ಭೂತಾಯ್‌ನ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವೆ.
ಭೂಮಿತಾಯಿ ಪೂಜೆ ಕಿಡಾಸ ಹಬ್ಬದ ಗುಟ್ಟು
ಸಮೃದ್ಧಿ ಪಲಸಿದ್ಧಿ ಹುಟ್ಟು ಸ್ವರೂಪಲಿವುಟ್ಟು||
ಸುರುದಿನ ಅಂಗಳಲಿ ಸೆಗ್ಗಣಿ ಸಾರ್‌ಸುವೆ.

ಎರಡ್ನೆ ದಿನ ಅಡ್‌ಗೆಗೆ ತರ್ಕಾರಿ ಪಲತಂದ್ ಮೊಡ್ಲವೆ.
ಮೂರ್ದಿನ ಅಡ್‌ಗೆ ಮನೆಲಿ ಬಾಳ್‌ಲೆ ಹಾಸುವೆ.

ಭತ್ತಕಾಳ್ ತಿಂಬಕೆ ಬರ್‌ವ ಮೃಗಪಕ್ಷಿಗಳನ
ಓಡ್ನವ ನೆಪಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಕೂಡಿ ಬ್ಯಾಟಿ ಮಾಡುವೆ||
ಕೋಳಿಕೂಂಗಿಕೆ ಮುಂದೆ ಮನೆ ಮುತ್ತೈದೆ ಮೀದ್ ಬಂದ್
ಏಳ್ ಸುರ್‌ಳಿ ಸೊಪ್ಪು ತಂದ್ ಅದರ್‌ಲಿ ಬತ್ತಿ ಬೆಳಗಿದೆ.
ಭೂಮಿ ತಾಯಿ ತಂಪಾಗಿರಿಕೆ ಎಣ್ಣೆ ಹೊಯ್‌ದವೆ
ತಂಪಾದ ಭೂಮಿಲಿ ಪಲಕೆ ಬೇಡ್‌ವೆ||

ಕೃಷಿ ಮಾಡ್ಲ ಜನಾಂಗಕೆಲ್ಲ ಇದೊಂದು ಸುಗ್ಗಿ ಹಬ್ಬ
ಮರಗಿಡ ಹಣ್ಣೆಲಿ ಕಳಚಿ ಚಿಗ್‌ರ್ ಬುಡುವ ಕಾಲ

ಭತ್ತ ಕಾಳ್ ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಕಾಲ ಇದ್ ವಸಂತ ಕಾಲ
 ಪೊನ್ನಿ ತಿಂಗ ಸಂಕ್ರಮಣದ ಹಬ್ಬ ಇದ್ ಕಿಡಾಸ ಹಬ್ಬ
 ಭೂಮಿ ತಾಯ್ ಗೆ ಎಣ್ಣೆ ಬುಡ್ಡು ರೈತ ಜೆನರ ಹಬ್ಬ
 ಇದ್ ರೈತ ಸಂಸ್ಕೃತಿ- ರೈತರ ಜನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ॥

ಪ್ರಕೃತಿ ಸಿರಿಗೆ ಹೆಸರಾದ ಅವಂದೂರು ಗ್ರಾಮ ಕೊಡ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಲಿ ಅತೀ
 ಸಣ್ಣ ಊರು. ಅರೆಭಾಷೆನವೇ ಇರ್ವ ಇಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ಲವ, ಆಚಾರಿ, ಕುಂಬಾರ,
 ಹಜಾಮ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ್ ಹಿಂದೆಯಿದ್ದೊ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಅರೆಬಾಸೆ ಮಾತಾಡವು
 ಮತ್ತೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ್ ಕನ್ನಡ ಬುಟ್ಟ್ತಾಲೆ. ಇಲ್ಲಿ ಗೋಪಾಲ ಕೃಷ್ಣನ ನೆಲೆವುಟ್ಟು.
 ಮಕ್ಕಳ ಫಲ ದನಗಳ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಹರ್ಕೆ ಪಲಿಸಿದತೇಳ್ವ
 ನಂಬಿಕೆವುಟ್ಟು. ಬಿಸು ಹಬ್ಬ ಇಲ್ಲಿನ ವಿಶೇಷ ಪೂಜೆ. ಊರುಲಿ ಚೌಂಡಿ
 ಸಾರ್ತಾವು ಐಯ್ಯಪ್ಪ ತೆರೆಗೆ ಮಲೆಯ ಪಣಿಕ ಜನರೊಂದ ನಡೆದದೆ. ಇಲ್ಲಿ
 ಮಳೆಗಾಲ ತೋಡುಗಳೊಂದ ಇಳಿವ ಜಲಪಾತಗ ಕಲ್ಲಗಳೊನ ಉರ್ಳುಸುವ
 ಗುಡುಗುಡು ಸದ್ದಿ ದೂರಕೆ ಮುಟ್ಟ ಕೇಳಿ ಜನರೊನ ಬೆಚ್ಚಿಸಿದೆ. ಮಾನಿಗದ್ದೆಗ
 ಮೆಟ್ಟಾನಂಗ ಕಂಡದೆ. ಇನ್ನ ಇಲ್ಲಿನ ಕುಂದುಗಳಿಗೆ ಕೊತ್ತಲಮೊಟ್ಟೆ- ಪಣಿಕೆರ
 ಮೊಟ್ಟೆ, ಉದ್ದಮೊಟ್ಟೆ- ಉರುಟುಮೊಟ್ಟೆ, ಮಕ್ಕಳ ಗದ್ದೆತೇಳಿ ಹೆಸರುಟ್ಟು, ಇದರ
 ಕೊಡಿಲಿ ನಿತ್ ನೋಡ್ತೆ ಕೊಡ್ಗನ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆ ಕಾಂಬಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ.

ಪಾರಕಲ್ಲಗಳಿಗೆ, ಹಂದಿ ಪಾರೆ, ಹುಲಿ ಪಾರೆ, ಮೊಸಳೆ ಪಾರೆ, ಝರಿಪಾರೆ
 ಹೆಸರಾದರೆ, ಬನಗಳಿಗೆ ಐಯ್ಯಪ್ಪ ಬನ, ಕಾಡಯ್ಯಪ್ಪ ಬನ, ಚೌಂಡಿ ಬನ,
 ನಾಗಬನ, ಅಂಬಲ ಮಾನಿ, ತೆರೆಮಾನಿತ ಹೆಸರುಟ್ಟು. ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗ ಬಂದರೆ
 ಸಾಕ್, ಕುಂದುಗಳಲಿ ಗೊಟ್ಟಿ ಹಣ್ಣ್, ಅಮೆ ಹಣ್ಣ್, ಚೀಪೆ ಹಣ್ಣ್, ಇಡೊಂಜಿ,
 ನುಚ್ಚೆಟಿ, ರಂಜೊಳ, ಇಪ್ಪಲಿ, ಜೀರುಂಗುಳಿ, ಜಂನೇರಾಲ, ಕಾಡ್ ಹಲ್ಸಾ,
 ಹಾಲೆ, ಸಾಕಷ್ಟ್ ಸಿಕ್ಕಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೂ ಇಷ್ಟವಾದ ಪ್ರವಾಸ ಆದೆ.

ಗುಡಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಲಿ ಈ ಊರು ಬಹಳ ಮುಂದು. ಬೆತ್ತ-ವಾಟೆಲಿ ಕುಕ್ಕಿ,
 ಬರೊಂಜಿ, ಗೊರ್ಗು ಇವುಕೆ ವಳ್ಳೆ ಬೇಡಿಕೆವುಟ್ಟು. ಇದರೈಲ್ಲಾ ಅವು ತಯಾರ್ವು.

ಈಗನ ಕಾಲಲಿ ಶಾಂತಿ ನೆಮ್ಮದಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೆ ಕಷ್ಟವುಟ್ಟು. ಶ್ರಮಪಟ್ಟ್ ಬೆಳ್ಳಿಸಿದ
 ಪಸಲ್ 10-12 ಆನೆಗ ಒಮ್ಮೆಗೆ ಬಂದ್ ನಾಶ ಮಾಡರೆ ಕಾಟಗ ಸಹ
 ಆರಾಮಾಗಿ ಓಡಾಡ್ತಾ ಹಾಳ್ ಮಾಡ್ತಾವಳೊತೇಳ್ಳೆ ಇಲ್ಲಿನ ಕೃಷಿಕರ್. ಹಿಂದೆನ
 ಕಾಲಲಿ ಜನ ಬ್ಯಾಟೆ ಮಾಡ್ತಿದ್ಲೊ. ಇದ್ ಮನೊರಂಜನೆಗೂ ಆಹಾರಕ್ಕೂ
 ಆಗ್ತಿತ್ತ್. ಈಗ ಸರಕಾರದ ಕಾನೂನು ಬಿಗಿವುಟ್ಟು. ಇಲ್ಲಿ ಮೂರು ಸ್ಥಿರಶಕ್ತಿ
 ಗುಂಪುಗ ಯಿದ್ದ್, ಅವರದೇ ಕಾರ್ಯಲಿ ತೊಡಗಿ ಹುರ್ಪುಲಿ ವಳೊ. ಅವೆರವರೆ
 ತೋಟದ ಕೆಲ್ಲನ ಅವೇ ಮಾಡ್ಕಂಡವೆ. ಹಿಂಗೆ ಅಲ್ಲಿನವು ಬಹಳ ಶ್ರಮಜೀವಿಗ.

ಇಂತಹ ಅವಂದೂರು ಗ್ರಾಮಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಅರೆಬಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು
 ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ನಡಿದ ಸುರುನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಬಹಳ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿಟ್ಟು
 ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಉದ್ಘಾಟನೆನ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್ ಸದಸ್ಯ ಯಾಲದಾಳು

ಪದ್ಮಾವತಿಯವು ಚಾಲನೆ ನೀಡಿ ಮಕ್ಕ ಮೊಬೈಲ್ ಅವಶ್ಯವಿರುವಷ್ಟು ಬಳಸಿಕಂಡ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ ನೋಡಿ ತಿಳ್ಕಣಕುತೇಳ್ವರೆ -ಅತಿಥಿಯಾಗಿ ಕೊಡಪಾಲು ಗಣಪತಿಯವು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತಾಡ್ತಾ ಬಂದುತ್ವ ಉಳಿಯೊಕುತಾದರೆ ಜನಾಂಗದೊಳಗೆ ನೆಂಟಸ್ಥಾನ ಆಕು, ಭತ್ತದ ಬೆಳೆನೆ ಬೆಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಮುಂದಾಕುತೇಳ್ತೊ- ಈ ಸಂದರ್ಭಲಿ ಕೊಡಪಾಲು ಗಣಪತಿಯವು ಯುವಕರ ತಂಡಕ್ಕೆ ಪರಿಕರ ವಿತರಣೆ ಮಾಡಿ ಸರಕಾರ ಕೊಟ್ಟ ಪರಿಕರಗಳೆನ ಜೋಪಾನಾಗಿ ಮಡ್ಕಂಡ್ ಅದರ ಫಲ ಪಡಿಯಕೆ ಹಾರೈಸಿದೊ. ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರ್‌ಂದ ಕೊಂಬನ ಪ್ರವೀಣನವು ಬಂದ್ ಪರಿಕರ ತಲ್ಪಿಸಿದೊ.. ತಾಲೋಕು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸದಸ್ಯೆ ತುಮುತ್ವಜ್ಜಿರ ಕುಮುದಾ, ಮುದ್ದನ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸದಸ್ಯ ಕಾಳೇರಮ್ಮನ ಅಶೋಕ, ಸವಿತಾ ಆಚಾರ್ಯ, ಪಟ್ಟಡ ಕುಟುಂಬದ ಪಟ್ಟೆದಾರರ್ ಮಾತನಾಡ್ತೊ.

ವಿಚಾರಗೋಷ್ಠಿಲಿ ಅರೆಭಾಸೆ ಹಬ್ಬಲಿ ಕಿಡಾಸ ಹಬ್ಬದ ಮಹತ್ವ ಕುರ್ಡಾ|| ಕೋರನ ಸರಸ್ವತಿಯವು ಹಿನ್ನೆಲೆ ಜಾನಪದ, ನಂಬಿಕೆ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವಿಭಿನ್ನತೆ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರ ಕೊಟ್ಟೊ. ಪಟ್ಟಡ ಕುಟುಂಬದ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಪಟ್ಟಡ ಉಲ್ಲಾಸ್‌ನವು ನಮ್ಮ ಊರು ನಮ್ಮ ಐನ್‌ಮನೆ ಬಗ್ಗೆ ಊರುಗಳಿಗೆ ಹೆಸರ್ ಹಾಕುವ ಕಾಲಲಿ ಬುಟ್ಟಿಹೋದ ಆ ಒಂದೂರಿಗೆ ಅವಂದೂರುತೇಳಿ ಹೆಸರ್ ಬಂದ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಲೇರಿ ಅರಸರ ಕಾಲಲಿ ಹಿರಿಯರ್ ಸೈನ್ಯ ಸೇವೆಲಿ ಅವಂದೂರ್‌ಂದ ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ಮುಟ್ಟ ಒಡಿಕತ್ತಿ ಹಿಡ್ಡ್ ಕುದುರೆಲಿ ಓಡಾಡ್ತಯಿದ್ದದ್ ಗೌರವಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಕೊಟ್ಟೊ. ನಾನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸ ಈ ಅವಂದೂರಿಗೆ ಇದ್ದ್, ಟಿಪ್ಪುನ ಕಾಲಲಿ ಅಮ್ಮ ಕೊಡವರ್ ನಾಶ ಆದ ಮ್ಯಾಲೆ ತನ್ನದೆ ಕೊಡಗ್ ದೇಶದ ಗಡಿ ಭಾಗಗಳೊಂದ ಅರಸರ್ 20 ಗೌಡ ಒಕ್ಕಲ್‌ಗಳ್ನ ಕರ್ನಿ ಜಮ್ಮ ಕೊಟ್ಟ್ ಕೂರ್ನಿದ ವಿಸಯ ತಿಳ್ಳಿದೊ.

ಕವಿಗೋಷ್ಠಿಲಿ ಬಾರಿಯಂಡ ಜೋಯಪ್ಪ, ಕಡ್ಲೇರ ತುಳಸಿ ಮೋಹನ್, ಪಟ್ಟಡ ಸುಗುಣ ಕುಮಾರ್, ಕಡ್ಲೇರ ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ, ತೆಕ್ಕಡ ಕುಮಾರ ಸ್ವಾಮಿಯವರ ಕವನ ವಾಚನಗ ಅವರ ಮನ್‌ನ ಐನ್‌ಮನೆ ಭಾವನೆಗಳೆನ ಒತ್ತಿ ಹಾಕಿದೊ.

ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ, ಹಳೆ ವಸ್ತುಗಳ ಗುಡಿಕೈಗಾರಿಕೆ ಒಡಿಕತ್ತಿ ಸೇರ್‌ದಂಗೆ ಹಲವಾರು ವಸ್ತುಗ ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿದ್ದ್ ನೋಡುಗರ ಕಣ್ಣಿನ ತಣ್ಣಿಸಿತೇಳ್ತೊ ಜನ ಇದ್‌ಕೆ ರಂಗ್ ತಂದವು ಇನ್ನೊಂದು ಮೂಲೆಲಿ ಸಮಾರಂಭದ ಚಿತ್ರರೇಖೆ ಬರಿತಾಯಿದ್ದವು ಕಲಾವಿದ ಕೋಡಿ ಭರತ್‌ನವು.

ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಉಡುಗೆಲಿ ಹೆಣ್ಣುಕ್ತ ಮನರಂಜನಾ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಪಟ್ಟಡ ಶಿವಕುಮಾರ್ ಅವರ ನಿರೂಪಣೆ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬನ್ನಿತೇಳುವಂಗಿತ್ತ್. ಪಟ್ಟಡ ರೀನ ದೀಪಕ್ ಇವರೊಟ್ಟಿಗೆ ನಿರೂಪಣೆಲಿ ಕೈ ಜೋಡ್ತಿದೊ. ಕೊನೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅವಂದೂರ್ ಗ್ರಾಮದ ಹುತ್ತೆರೆ ಜೋಗಿನ ಕೊಣ್ಣು ಪೂವಯ್ಯ ತಂಡದ ಸತೀಶ ಮತ್ತೆ ಉಲ್ಲಾಸನವರ್‌ಂದ ನಡ್ತ್.

ಈ ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಕೊಡಗಿಂದ ಹೊರಗೆ ಇರುವ ಅನೇಕ ಬಂದುಗ ಬಂದಿದ್ದೊ. ಅಲ್ಲದೆ ಗೌಡ ಸಮಾಜ ಅಖಿಲ ಗೌಡ ಸಮಾಜ ಯುವ ವೇದಿಕೆ, ಗೌಡ ಮಹಿಳಾ ಒಕ್ಕೂಟದ ಸದಸ್ಯರ ಆಲೂರು ಸಿದ್ಧಾಪುರದ ದೇವಾಯಿರ ಗಿರೀಶ್ ತಂಡ, ಬೆಂಗಳೂರಿಂದ ಅಮ್ಮಾಜಿರ ಪೊನ್ನಪ್ಪವು, ಮಡಿಕೇರಿ ಆಕಾಶವಾಣಿಯ ಸುಬ್ರಾಯ ಸಂಪಾಜೆ, ಶಾರದಾ ನಂಜಪ್ಪ ಇವು ಆಗಮಿಸಿ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಮೆರಗು ಕೊಟ್ಟೊ. ಶಕ್ತಿಪತ್ರಿಕೆ ಕುಡೆಕಲ್ ಸಂತೋಷ್, ವಿಜಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಪತ್ರಿಕೆ ಪೊನ್ನೆಟಿ ಸುನಿಲ್ ಇವು ಹಾಜರಿದ್ದೊ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರಚಾರ ಕೊಟ್ಟೊ. ಈ ಊರಲಿ ಆಕಾಡೆಮಿನ ಎರ್ಡನೆ ತಂಡ 2016ರಕಲು ಕೊಲ್ಕದ ಗಿರೀಶನವರ ಮುಂದಾಳತ್ವಲಿ ಮಳೆಗಾಲ ಕೆಸರ್‌ಗದ್ದಲಿ ಆಟ ಹೂಡ್ತು ನಾಟಿ ಅಗೆ ಸ್ಪರ್ಧೆ, ಬಾಣಂತಿಮದ್ದ, ಹಣ್ಣ, ಹೂಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನ ಅದ್ಭುತಾಗಿತ್.

ಇಲ್ಲಿ 1920ರಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ದವಸ ಭಂಡಾರವುಟ್ಟು. ಇದ್ ಈ ಸಲ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ ಆಚರಿಸಿಕಂಡದೆ. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಯುವಕ ಸಂಘದವು ಕ್ರೀಡಾಕೂಟಲಿ ಮುಂದೆಯಿದ್ದೊ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳ್‌ನ ತಕಂಡವೆ.

ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆ ಭತ್ತ, ಕಾಫಿ, ಯಾಲಕ್ಕಿ, ಮೆಣ್, ಕಿತ್ತಳೆ, ನಿಂಬೆ. ಬಾಳೆ, ಜೇನಿಗೂ ಹೆಸರಾದರೂ ಕಟ್ಟೆ ರ್ವಾಗ ಬಂದ್ ಜನ ಬಡವಾಗೊಳೊ. ಈಗ ದನ, ಹಂದಿ, ಕೋಳಿ, ಮೀನ್ ಸಾಕಾಣಿಕೆಲಿ ಸರಕಾರದ ಸೌಲಭ್ಯನ ಪಡ್ಕಂಡೊಳೊ. ಇಲ್ಲಿನ ಹೆಣ್ಣುಕು ಸೋಬಾನೆ ಹಾಡ್‌ನ ಆಕಾಶವಾಣಿಲಿ ಹಾಡೊಳೊ. ಸರದಿ ಸಾಲ್‌ಲಿ ನಿತ್ ಶಿಸ್ತಿನ ಪಾಲ್ನುದು ಇಲ್ಲಿನ ನಿಯಮ.

ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆ, ಅಂಗನವಾಡಿ ಕೇಂದ್ರವುಟ್ಟು. ಸರಕಾರಿ ಬಸ್ ಸೌಲಭ್ಯ ಇದ್ದೊ, ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮ ನಮ್ಮ ರಸ್ತೆವುಟ್ಟು. ಜಲಾನಯನ ಸಂಘವುಟ್ಟು. ಚೌಂಡಿ ಸಾರ್ಥಾವು ನೆಲೆ ಹೊಂದಿದ ಅವಂದೂರು ಗ್ರಾಮದ ಪಟ್ಟಡ ಐನ್‌ಮನೆ ಆವರಣಲಿ ಊರವು ಸೇರಿ ನಡ್ತಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅಲಂಕಾರ ಸಮಿತಿ, ಪ್ರಚಾರ ಸಮಿತಿ ಇವರೆಲ್ಲರ ಶ್ರಮ ಪಲದಾಯಕ ಆತ್. ಇದೇ ತರ ಬ್ಯಾರವು ಸನ ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಎಸ್ಪೆ ಲಾಯ್ತದೆ. ಇದರ ಶ್ರಮದ ಫಲ ಅರೆಭಾಷೆ ಆಕಾಡೆಮಿಂದ 2017 ರಲಿ ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡ್‌ಕಂಡ ಪಟ್ಟಡ ಪ್ರಭಾಕರನವುಕೂ, ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಸಲ್ಲೊಕು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮನ ರೂಪ್‌ಸಿಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಲಕ್ಷ್ಮಿನಾರಾಯಣ ಕಚೆಗದ್ದನವ್‌ರ ಆಸಕ್ತಿ, ಚೊಕ್ಕಾಡಿ ಪ್ರೇಮ, ಬೈತಡ್ಕ ಜಾನಕಿ ಇವು ಸಂಚಾಲಕರಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದೊ. ಧನಂಜಯವರ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತೆ ವಂದನಾರ್ಪಣೆ ಮನ ಮುಟ್ಟುವಂತಿತ್. ಸ್ಥಿತಾ ಅಮೃತರಾಜ್, ಕುಯಿಂತೋಡು ದಾಮೋದರ ಇವು ಸಹ ಹಾಜರಿದ್ದೊ. ಸಭೆ ಹೊತಾರೆ 9 ಗಂಟೆಂದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಊಟ ಮುಗ್‌ಸಿ ನಾಕ್ ಗಂಟೆಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ದೊಡ್ಡಮನೆ ಆವರಣನ ಬಿಟ್ಟೊಕೊಟ್ಟೊ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಎಲ್ಲವುಕೂ ಧನ್ಯವಾದ ಅರ್ಪಿಸಿದೊ. ಇದ್ ಎಲ್ಲವರ ಮನ್ಸಲಿ ಹಸ್‌ರಾಗಿ ನಿತ್ತುಟು.

✍ ಬೈತಡ್ಕ ಜಾನಕಿ ಬೆಳ್ಳಪ್ಪ

‘ಹೆಣ್ಣು ಸಂಸಾರದ ಕಣ್ಣು’ -ಎಂಥ ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತದ ಮಾತು ಅಲ್ಲಾ? ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳಿ ಹೆಣ್ಣು ಒಂದು ಸಂಸಾರದ, ಹಂಗಿನೇ ದಾಂಪತ್ಯದ ಸಾರಥಿ, ಮನೆನ ತಳುಕು-ಬೆಳಕು, ದಾರಿದೀಪ, ಚೇತನ, ಚೈತನ್ಯ, ಪ್ರೀತಿನ ಸಾಗರ, ಹಿಂಗಿ ಹತ್ತಾರು ತರಲಿ ದೊಡ್ಡ-ದೊಡ್ಡ ಮಾನ್‌ಭಾವರೇ ಹೇಳಿಯೊಳೊ.

ಹಂಗಿನೇ ಹೆಣ್ಣು ದೇವತೆಗೆ ಸಮಾನಾಂತ ಕೂಡ ಹೇಳಿಯೊಳೊ. ಇಂಥ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ಕಣ್ಮರೆಯಾದರೆ ಅವು ಗಂಡ ಮತ್ತೆ ಮಕ್ಕ-ಮರಿಗಳ ದುಃಖ ಹೇಳಿಕೆ ಬೊತ್ತ. ಇದ್ದ ಸಾಮಾನ್ಯಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸಾರಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತ ವಿಷಯ ಏನೋ ಸರಿ. ಎಲ್ಲವೂ ಕಣ್ಣೀರು ಹಾಕಿವೆ. ಹಂಗೂ ಕೆಲವೊಂದು ಸಂಸಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಸಳೆ ಕಣ್ಣೀರು ಹಾಕುದು ಉಟ್ಟೇ-ಉಟ್ಟುಂತೇಳಿ ನೀವು ಒಪ್ಪಿಕಂಡಿಯರಿ ತಾನೆ?

ಈ ಬಿನ್ನ ವರ್ತನೆ ಯಾವುದರ ಮೇಲೆ ಹೊಂದಿ ಕೊಂಡುಟ್ಟುಂತೇಳಿ, ಒಂದು ಹೆಣ್ಣಿನ ಘನತೆ, ಗೌರವ, ಅವು ಆಚಾರ-ವಿಚಾರ, ರೀತಿ-ನೀತಿ, ನಡೆ-ನುಡಿ, ಅಲ್ಲದೆ, ಆಕೆಗೆ ತನ್ನ ಸಂಸಾರದ ಮೇಲೆ ಇದ್ದ ಪ್ರೀತಿ, ವಿಶ್ವಾಸ, ಸಂಸಾರನ ನಡ್ಡಿಕಂಡ್ ಬಂದ್ ಮಟ್ಟ ಹಿಂಗಿ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಹೊಂದಿಕಂಡಿದ್ದದೆ. ಅದೇನೇ ಇಲ್ಲಿ-ಹೆಣ್ಣು-ಹೆಣ್ಣೇ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೆಣ್ಣುಗಳೆಲ್ಲಾ ಸಂಸಾರದ ಕಣ್ಣೇ.

ಈ ನನ್ನ ಸಣ್ಣ ಲೇಖನವು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಅಂಥರಾಳಿಂದ ಬಂದ ಒಂದೆರಡು ಮಾತು ಏನೆಂದ್ರೆ - ಎಂದೂ ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಣ ಇಲ್ಲದೆ ಗಂಡಸರ ಅವರ ಹೆಣ್ಣಿನ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರ / ಧರ್ಪ ತೋರುತ್ತ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಗಂಡನಾದಂವ ಅವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಲಿ ಹೆಣ್ಣು ತಿಳಿಯದೆ ತಪ್ಪು ಮಾಡ್ತೆ ಅದ್ದು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಕಂಡ್ ಸರಿದಾರಿಗೆ ಎಳ್ಳಂಡ್ ಬಾದೇ ಅವು ನಿಜವಾದ ಗಂಡಸ್ಥಾನ. ಅದ್ ಬುಟ್ಟು

ನನ್ನ ರಟ್ಟಿ ಗಟ್ಟಿ ಉಟ್ಟುಂತೇಳಿ ವರ್ತಿಸುದು ಎಂದೂ ಸರಿಯಲ್ಲ ತಾನೆ? ನೀವೇನ್ ಹೇಳಿಯರಿ? ಗಂಡನಾಗಲೀ, ಗಂಡಸರಾಗಲೀ ಯಾರೂ ತಪ್ಪೇ ಮಾಡ್ತಲೆನಾ? ಅವು ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಹೆಂಗಸರಿಗಿಂಗ ಹೆಚ್ಚು ತಪ್ಪು ಮಾಡ್‌ವಂತೇಳೆ ಗಂಡಸರ್ ಒಪ್ಪಿಕಂಡ್ತೆ ಅವ್ವೆ ಮರ್ಯಾದಿ. ಇಲ್ಲೆ, ಇನ್ನ ಹಂಜ ಸಮಯಲೇ ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡನ ಮೇಲೆ ಕುದುರೆ ಸವಾರಿ ಮಾಡಿ ಬುಟ್ಟಿದೆ ನೋಡಿ. “ಹೆಣ್ಣು ಒಲಿದರೆ ನಾರಿ ಮುನಿದರೆ ಮಾರಿ”. ಗೊತ್ತುಟ್ಟಲ್ಲಾ?

ಗಂಡನಾದಂವ ತನ್ನ ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಾಕಿ-ಸಲಹುದ್ ಅವನ ಧರ್ಮ. ಏಕೆಂತೇಳೆ ನೋಡಿ, ಒಂದ್ ಗೂಡೆ ಅವು ಅಪ್ಪ-ಅವ್ವ, ಅಣ್ಣ-ತಮ್ಮ, ಅಕ್ಕ-ತಂಗಿ, ಅತ್ತಿಗೆ-ನಾದಿನಿ, ಬಂಧು-ಬಳಗ ಎಲ್ಲಾರ್ನು ಬುಟ್ಟು ಗಂಡನ ಕೈ ಹಿಡ್ತದೆ ಅಲ್ಲಾ? ಹಿಂಗೆ ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಾಕನ ಅವು ಮನಸ್ಸೆ ಎಷ್ಟು ನೋವಿದ್ದದೆ ಅಂತ ತಿಳ್ಕನಿ. ಗಂಡ ನನ್ನನ್ನ ಕಾಪಾಡಿಕಂಡ್, ಬೆಳ್ಳಸಿಕಂಡ್ ಬಂದದೇಂತ ಆನೆಭಾರದ ಆಸೆನ ಹೊತ್ತ ಬಂದದೆ ಅಲ್ಲಾ? ಹಿಂಗಿರ್‌ಕಾಕನ ಅವ್ಯಗೆ ನೋವ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಧರ್ಮನಾ? ನೀಮೊಮ್ಮೆ ಹೇಳಿ? ಅಂದ್ರೆ ಎಲ್ಲಾ ಗಂಡಂದಿರ್ -ಗಂಡಸರ್ ಯಾರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಬದಲೇಂತ ಅರ್ಥ ಅಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಒಳ್ಳೆವೂ ಒಳೊ. ಇದ್ ಸತ-ಸತ್ಯ.

ಈ ನನ್ನ ಲೇಖನದ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಗೆ ಬಂದರೆ, ನಾನೇಕೆ ಈ ‘ನಮನ’ ಬರೊಳ್ಳೆಂತಾ? ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ, ಗೌರವಾನಿತ, ಘನತೆಯ, ಒಳ್ಳೆಯ ಆಚಾರ-ವಿಚಾರಗಳ, ಒಳ್ಳೆ ನಡವಳಿಕೆಗಳ, ನಯ-ವಿನಯಗಳ, ಪ್ರೀತಿ ವಾತ್ಸಲ್ಯಗಳ ಹೆಣ್ಣು ನನ್ನಿಂದ, ನನ್ನ ಸಂಸಾರಂದ ಕಣ್ಮರೆಯಾಕಾಕನ ಅವು ನಾನ್ ವರ್ಷಗಳ ನೋವುಗಳ ನೋಡಿ-ನೋಡಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮನ್ನಗೆ ಆದ ದುಃಖ ಅದೆಷ್ಟಂತ ನಂಗೆ ಹೇಳಿಕೆ ಆಕೇಲೆ. ಇಂಥ ಬೇನೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸಾರಕ್ಕೂ ಬಂದದಂತ ಹೇಳ್ತ ಸತ-ಸತ್ಯ. ಆದ್ರೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದ್ದೇ ಇದ್ದದೆ. ನಾನ್ ಮೊದ್ಲೇ ಬರೊಳ್ಳೆ.

ಹಿಂಗಿರ್‌ಕಾಕನ ಅಷ್ಟು ಬೇಗ ಅಂಥವುನ ಮರೆಯಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಉಟ್ಟಾ? ಅಂಥ ಒಂದ್ ಹೆಣ್ಣು ಮನೆಲಿ ಈಗ ಇಲ್ಲೆಂತ ಆದ್ರೆ ಆ ಮನೆ ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಏನೆಲ್ಲಾ ಕಳ್ಳಂಡ್ ಖಾಲಿ-ಖಾಲಿ ಆಗಿದ್ದದೆ ಅಂತ ನನ್ನ ಕವ್ವಲಿ ಬರ್ದೆ ನಿಮ್ಮ ಮನ್ನಗೆ ತಾದೇ ನನ್ನ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ. ಅಲ್ಲದೆ, ಅಂಥವಳ್ಳ ಸ್ಮರಿಸೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಅದ್ ನಿಮ್ಮ ಸದಾ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಕೊಡತಾ ಇದ್ದ, ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆನ ನೊಂದ ಜೀವನ್ಮೊಂದಿಷ್ಟು ಶಾಂತಿ-ಸಮದಾನ, ನೆಮ್ಮದಿ ಕೊಟ್ಟ ಕಾಪಾಡ್‌ದೇಂತ ನನ್ನ ದೃಢ ನಂಬಿಕೆ. ನೀವ್ ನಮಿಸಿಕಂಡರೆ ಆಕೆಗೂ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿ ಉಳ್ಳಂಡದೆ ತಾನೆ.

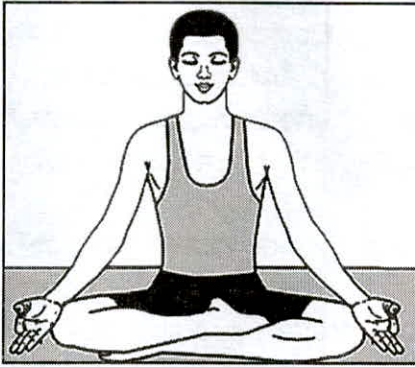
✍ ಕಾವೇರಿಮನೆ ಡಾ|| ಬೋಜಪ್ಪ

ಯೋಗ :

ಶರೀರನ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ವಾಲಿಸಿ, ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಗ್ಗಿಸಿ, ಎಡ-ಬಲ ತಿರ್ಗಿಸಿ ಸುಸ್ತು ಮಾಡಿಕಂಬದ್ ಯೋಗ ಅಲ್ಲ! ಕೆಲ್ಸ ಕಾರ್ಯನ ಬುಟ್ಟ್ ಕಣ್ ಮುಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಕುದ್ಕಂಬದ್ ಧ್ಯಾನ ಅಲ್ಲ! ಯೋಗ, ಧ್ಯಾನ ತೇಳಿರೆ ಅದೊಂದ್ ಜೀವನ ಕ್ರಮ ಅಷ್ಟೆ!

ಯೋಗ-ಸಾಮಾನ್ಯ ತಿಳುವಳಿಕೆ :

ಯೋಗ ನಮ್ಮ ದೇಶಲಿ ಸಾವಿರಾರ್ ವರ್ಷಗಳೊಂದ ಇದ್ದರೂ, ನಮ್ಮ

ದೇಶದವೇ ಯೋಗ ಮಾಡುದು ಕಮ್ಮಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಗ್ಗುದು, ಹಿಂದಕ್ಕೆ ವಾಲುದು, ಕೈ ಮೇಲೆ ಎತ್ತುದು, ಕಾಲ್ ನೀಡುದು ಈ ಸರ್ಕಸ್ ನಮ್ಮೆ ಅಲ್ಲ, ಇದೆಲ್ಲಾ ಯೋಗ ಪಟುಗಳ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಸರಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನಗಳ ಅಬಿಪ್ರಾಯ! ಕೆಲವ್ ಜನಗ ನಾವೆಲ್ಲ ಗದ್ದಲಿ, ಕಾಪಿ ತೋಟಲಿ ಕೆಲ್ಸ ಮಾಡುವೆ, ನಡ್ಡವೆ, ಮನೆ ಕೆಲ್ಸ ಮಾಡ್ಚೆ, ನಮ್ಮೆಲ್ಲ ಯೋಗ

ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲೆ, ಅದೆಲ್ಲಾ ಟವ್ವಾಲಿ ಕುದ್ಕಂಡ್ ಇರವ್ಕೆ ಲಾಯ್ಕಂತ ಹೇಳ್ವೆ!

ಯೋಗ ಮನ್ದ್ ತಿಳುವಳಿಕೆ :

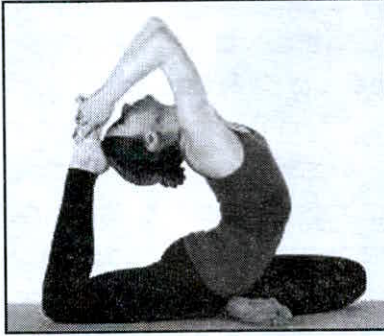
ಉಂಬದು, ಕುಡಿಯದು, ಬಟ್ಟೆಹಾಕುದು, ನಿದ್ರೆಮಾಡ್ಚು, ಹೊರ್ಕಡೆ ಹೋದು, ಮೀಯದು, ದೇವ್ಗೆ ಕೈ ಮುಗಿಯೊದು, ಮದ್ದೆ-ಸಂಸಾರ, ಮನೆ-ಮಠ ಎಷ್ಟ್ ಮುಖ್ಯನೊ, ಯೋಗ ಜೀವನ ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯ! ತರ್ಕಾರಿ, ನೀರುಳ್ಳಿ, ಅರ್ಶಿಣ, ಮೆಣ್ಣ್ ಹೊಡಿ, ಸಂಬಾರ ಹೊಡಿ, ಉಪ್ಪು, ಹುಳಿ ಇದ್ದರೆ ಒಂದ್ ಗೈಪು ಆದೆ, ಅದೇ ತರ ಬದ್ಕಾಲಿ ಯಮ, ನಿಯಮ, ಆಸನ, ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ, ಪ್ರತ್ಯಾಹಾರ, ಧಾರಣ, ಧ್ಯಾನ ಇದ್ದರೆ ಸಮಾದಿ ಆದೆ. ಸಮಾದಿ ತೇಳಿರೆ ಗೋರಿ ಅಲ್ಲ! ಅದ್ ಮನ್ದ್ ತಿಳುವಳಿಕೆ. ಅಂದರೆ ಬದ್ಕಾಲಿ ಒಳ್ಳೆ ಸಂಸ್ಕಾರನ ಪಡಿಯುವ ತಿಳುವಳಿಕೆ.

ಆಸನ - ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ :

ವ್ಯಾಯಾಮ ಮಾಡ್ಚುನ ಯೋಗಲಿ ಆಸನಾಂತ ಕರ್ದವೆ. ವ್ಯಾಯಾಮ ಮಾಡಿಕನ ನಿದಾನಲಿ, ಒಂದ್ ಕ್ರಮಲಿ, ಉಸಿರಾಡುದೇ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ.

ವ್ಯಾಯಾಮ, ಪ್ರಾಣಯಾಮ ಮಾಡಿರೆ ನಮ್ಮ ಸರೀರಲಿ ಇರುವ ಇಡಾ, ಪಿಂಗಳ, ಸುಶುಮ್ಮಾ ನಾಡಿಗ ಲಾಯ್ಕಾಗಿ ಕೆಲ್ವ ಮಾಡಿ ಪ್ರಾಣಶಕ್ತಿ ಮತ್ತೆ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿನ ಸಮೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವೆ. ನಮ್ಮ ಸರೀರ ಮಣ್ಣ್, ನೀರ್, ಬೆಂಕಿ, ಗಾಳಿ, ಆಕಾಸ ಈ ಪಂಚಭೂತಗಳೊಂದ ಆಗಿದ್ದದೆ. ಪಂಚಭೂತಗ ಅಣು-ಪರಮಾಣುಗಳೊಂದ

ಆದವೆ. ಅಣು-ಪರಮಾಣುಗ ಆಕಾ ಸಂದ ಆದವೆ. ಆಕಾಸತೇಳಿರೆ ಖಾಲಿ ಜಾಗ ಅಲ್ಲ! ಅದ್ ದೈವ ಕಣಗಳ ರಾಸಿ! ಅಣುಗ ಯಾಗೋಳ್ ಸುತ್ತುತ್ತಾ ಇದ್ದವೆ. ಅಣುಗ ಸುತ್ತಿಕನ ಚೈತನ್ಯ ಶಕ್ತಿ ಹುಟ್ಟಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸರೀರಲಿ ರಕ್ತ, ಉಷ್ಣ, ಗಾಳಿ, ಪ್ರಾಣಶಕ್ತಿ, ಚೈತನ್ಯ ಶಕ್ತಿ ಒಂದ್ ಕ್ರಮಲಿ ಹರೀತಾ ಇದ್ದವೆ. ನಮ್ಮ ಅವಸರದ ಜೀವನ ಕ್ರಮಂದ

ಒಂದೊಂದ್ ಸಲ ಕ್ರಮ ತಪ್ಪಿ ಹೋಗಿ ನಮ್ಮ ಉಸಾರಿಲ್ಲದೆ ಆದೆ. ನಾವು ವ್ಯಾಯಾಮ ಮಾಡಿಕನ ರಕ್ತ, ಉಷ್ಣ, ಗಾಳಿ ಸರೀರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಪ್ರಮಾಣಲಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಿ ನಾವು ಯಾಗೋಳು ಆರೋಗ್ಯವಂತರಾಗಿದ್ದವೆ. ಪ್ರಾಣಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸರೀರಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆ ತ್ರಾಣ ಬಂದದೆ. ಚೈತನ್ಯ ಶಕ್ತಿ ರಭಸ ಆಗಿ ಮನ್ಸ್ಗೆ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿ ಬಂದದೆ.

ಪ್ರತ್ಯಾಹಾರ :

ರೂಪ, ರಸ, ಗಂದ, ಸದ್, ಸ್ಪರ್ಶ ತೇಳುವ ಐದ್ ಪಂಚತನ್ಮಾತ್ರಗ ಕಣ್, ಕಿಮಿ, ಮೂಗ್, ನಾಲ್ಗೆ, ಚಕ್ಕಳ ಈ ಐದ್ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಲ್ಲಿ ಆಸೆನ ಹುಟ್ಟುಸುವೆ. ಚಕ್ಕಳಕ್ಕೆ ಬೆಚ್ಚಂಗಿರುವ ಆಸೆ, ನಾಲಿಗೆಗೆ ರಸ ರಸ ತಿನ್ನುವ ಆಸೆ, ಮೂಗುಗೆ ಗಮ ಗಮ ಮೂಸುವ ಆಸೆ, ಕಿಮಿಗೆ ರಾಗನ ಕೇಳುವ ಆಸೆ. ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಲರ್ ಕಲರ್ ನೋಡುವ ಆಸೆ, ಈ ಆಸೆಗಳ್ನ ತೀರಿಕಣಿಕನ ನಮ್ಮ ಆಗಲಿ ಬೇರೆ ಯಾರಿಗೇ ಆಗಲಿ, ಇಂದ್ ಆಗಲಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿ, ಸರೀರಕಾಗಲಿ, ಮನ್ಸ್ಗಾಗಲಿ ಬೇನೆ ಆಕಾಗದ್! ಮುಟ್ಟುದು, ಮೂಸುದು, ತಿಂಬದು, ಕೇಳ್ತು, ನೋಡ್ತು, ಈ ಆಸೆಗಳ್ನ ನೀತಿಮಾರ್ಗಂದ ಒಂದ್ ಮಿತಿಲಿ ತೀರಿಕಣಿಕೆ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯನ ಪಳ್ಳುಸುವ ಅಭ್ಯಾಸನೇ ಪ್ರತ್ಯಾಹಾರ!

ಧಾರಣ :

ತಿಳ್ಳವ್ ಒಂದ್ ಮಾತ್ ಹೇಳ್ವೆ “ವರ್ತಮಾನಲಿ ಬದ್ಧಿಂತ” ಇದರ ಅರ್ಥ-ನೆನ್ನೆ ಆಗಿ ಹೋದ ಸಂಗತಿಗಳ್ನ ಚಿಂತೆ ಮಾಡದೆ, ನಾಳೆಗೆ ಹೆದ್ದದೆ, ಚಿಂತನ ಮಾಡುವ ಅಭ್ಯಾಸನ ಬೆಳ್ಳಿಕಂಡ್, ಇಂದ್, ಈಗ ಏನ್ ಕೆಲ್ವ

ಮಾಡ್ತಾವೋಳೊ ಅದರ ಮೇಲೆ ಪೂರ್ತಿ ಮನ್ಸ್ ಮಡ್ಲಿ ಕೆಲ್ಸ ಮಾಡುದು ಧಾರಣ. ಕೆಲ್ಸ ಒಂದ್ ಕಡೆ, ಮನ್ಸ್ ಇನ್ನೊಂದ್ ಕಡೆ ಇರಿಕ್ಕ್ ಬತ್!

ಧ್ಯಾನ :

ನಾವು ಕೆಲ್ಸ ಮಾಡಿಕಂಡಿರಿಕನ ನಮ್ಮ ಸರೀರದ ಜೊತೆ ಮನ್ಸ್ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡ್ತಾ ಇದ್ದದೆ. ಆಗ ಮನ್ಸ್‌ಲಿ ಆಲೋಚನೆಯ ತರಂಗಗ ಎದ್ ಅವ್ ಸುರುಳಿಯಾಗಿ ಸುತ್ತುತ್ತಾ ಇದ್ದವೆ. ಆ ತರಂಗಗಳ ಸುತ್ತುವ ಸಂಖ್ಯೆಗ ನಮ್ಮ ಕೆಲ್ಸ ಮತ್ತೆ ಆಲೋಚನೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಮಾಣಲಿ ಇದ್ದವೆ. ಕೆಲ್ಸ ಒಂದ್ ಕಡೆ ಮನ್ಸ್ ಇನ್ನೊಂದ್ ಕಡೆ ಇರ್ಕನ ತರಂಗ ಒಂದ್ ಸೆಕೆಂಡ್‌ಗೆ ಹದ್ದಾಕರಂದ ನಲ್ವತ್ ಸುತ್ ಸುತ್ತಿದೆ. ಇದ್ಕೆ “ಬೀಟ ತರಂಗ” ತ ಹೇಳ್ವೆ. ಒಂದ್ ಕೆಲ್ಸದ ಮೇಲೆ ಪೂರ್ತಿ ಗ್ಯಾನ ಮಡ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಅಭ್ಯಾಸನ ಬೆಳ್ಳಿಕಂಡಗೆಲ್ಲಾ ತರಂಗಗಳ ಸುತ್ತುವ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಮ್ಮಿ ಆಗ್ತಾ ಇದ್ದದೆ. ತರಂಗಗಳ ಸುತ್ತುವ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಮ್ಮಿ ಆದಷ್ಟ್ ಮನ್ಸ್‌ದ್ ಚಂಚಲ ಕಮ್ಮಿ ಆಗ್ತಾ ಇದ್ದದೆ. ಚಂಚಲ ಕಮ್ಮಿಯಾದಂಗೆ ಮನ್ಸ್ ತಿಳಿಯಾದೆ. ಏಳರಂದ ಹದಿಮೂರ್ ಸುತ್ ಸುತ್ತಿರೆ ಅದ್ಕೆ “ಆಲ್ಪಾ ತರಂಗ” ತ ಹೇಳುವೆ. ನಾಲ್ಕರಂದ ಆರ್ ಸುತ್ ಸುತ್ತಿರೆ ಅದ್ಕೆ “ತೀಟ ತರಂಗ” ತ ಹೇಳುವೆ. ಒಂದರಂದ ಮೂರ್ ಸುತ್ ಸುತ್ತಿರೆ ಅದ್ಕೆ “ಡೆಲ್ಪಾ ತರಂಗ” ತ ಹೇಳುವೆ. ಮನ್ಸ್‌ದ್ ಆಲೋಚನೆಯ ತರಂಗಗ ಸುತ್ತುವ ಸಂಖ್ಯೆನ ಕಮ್ಮಿ ಮಾಡುವಂಗೆ ಕೆಲ್ಸ ಮಾಡುವ ಕ್ರಮನೇ ಧ್ಯಾನ!

ಸಮಾಧಿ :

ನಾವು ಮಾಡುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದ್ ಕೆಲ್ಸಗಳ ಮೇಲೆ ಪೂರ್ತಿ ಗ್ಯಾನ ಮಡ್ಲಿ ಕೆಲ್ಸಗಳ್ಲೆ ಲಾಯ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಪುನ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಕಂಡರೆ ಕಡೆಗೆ ಮನ್ಸ್‌ದ್ ಆಲೋಚನಾ ತರಂಗ ಡೆಲ್ಪಾ ತರಂಗ ಆದೆ. ಅಂದರೆ ಮನ್ಸ್ ಕನ್ನಡಿ ತರ ತಿಳಿಯಾದೆ. ತಿಳಿಯಾದ ಮನೆ ಸಮಾಧಿ!

ಯಮ ನಿಯಮ :

ಸಮಾಧಿ ಸ್ಥಿತಿಂದ ತಿಳಿಯಾದ ಮನ್ಸ್‌ಗೆ ಪ್ರಕೃತಿ ನಿಯಮದ ಗುಟ್ಟೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಾಗಿ ಬುಟ್ಟದೆ! ಯಾವುದು ತಪ್ಪು ಯಾವುದು ಸರಿತೇಳುವ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಬಂದ್ ಮಾಡುವ ಕೆಲ್ಸಗೆಲ್ಲಾ ಒಳ್ಳೆದೇ ಆದವೆ. ಬದ್ಕಾಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ತಪ್ಪುಗಳ್ಲೆ ಮಾಡಕ್ಕಾಗದ್ ಮತ್ತೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೆಂಗೆ ನಡ್ಕಣಕುತೇಳುವ ತಿಳುವಳಿಕೆನ ಕೊಡುದೇ ಯಮ ನಿಯಮ!

ಸರಳ ಯೋಗ :

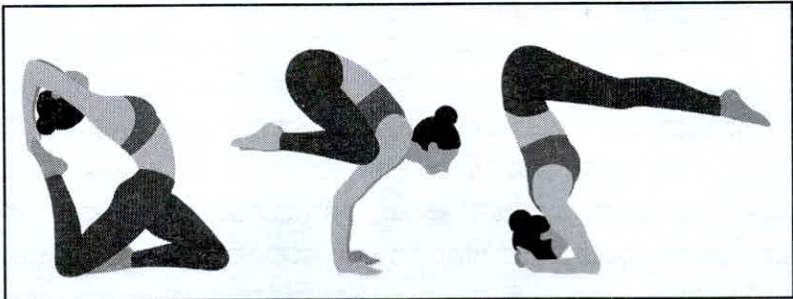
ಈಗನ ಕಾಲಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಅವಸರಲಿಯೇ ಇದ್ದವೆ. ಯಾರಿಗೂ ಬದ್ಕಾಲಿ ಅಷ್ಟಾಂಗ ಯೋಗನ ಅಳವಡಿಸುವ ತಾಳ್ಳೆ ಇರ್ದುಲ್ಲೆ. ಸುಮಾರ್ ಯೋಗ ಗುರುಗ, ಅಷ್ಟಾಂಗ ಯೋಗದ ಅನುಕೂಲ ಪಡ್ಕಣಿಕೆ ಕೆಲವು ಸುಲ್ಬದ ಅಭ್ಯಾಸಗಳ್ಲೆ

ಹೇಳಿ ಕೊಡ್ತಾ ಓಳೊ. ಶ್ರೀ ವೇದಾದ್ರಿ ಮಹರ್ಷಿ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಗುರುಗ “ಸರಳ ಕುಂಡಲಿನಿ ಯೋಗ” ಅಭ್ಯಾಸಂದ ಅಷ್ಟಾಂಗ ಯೋಗದ ಅನುಕೂಲ ಪಡಿಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆನ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟೋಳೊ. ಸರೀರದ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ “ಸರಳ ವ್ಯಾಯಾಮ”, ಮನ್ಸ್ ತಿಳಿಯಾಕೆ “ಸರಳ ಧ್ಯಾನ” ಮತ್ತೆ “ಆತ್ಮಶುದ್ಧಿ”. ಸರೀರಲಿ ತ್ರಾಣ ಜಾಸ್ತಿಯಾಕೆ “ಕಾಯಕಲ್ಪ ಯೋಗ”ನ ಸರಳ ಕುಂಡಲಿನಿ ಯೋಗಲಿ ಅಳವಡಿಸೋಳೊ. ಈ ಯೋಗಲಿ ಆಸನ, ಪ್ರಾಣಯಾಮ, ಧ್ಯಾನ, ಭಂದ, ಮುದ್ರೆ, ಆತ್ಮಶುದ್ಧಿ ಮಾಡುವ ಕ್ರಮನ ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟೋಳೊ. ಭಾರತ ದೇಶ ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ “ಸ್ಟ್ರೆ ಮೆಡಿಟೇಶನ್ ಸೆಂಟರ್” ಹೆಸ್ರದ್ ಸಂಸ್ಥೆನ ಕಟ್ಟಿ ಅಷ್ಟಾಂಗ ಯೋಗನ ಹೇಳಿ ಕೊಡ್ತಾವೋಳೊ.

ಕಾಯಕಲ್ಪ ಯೋಗ :

ನಾವು ಬಾಯೊಳಗೆ ಹಾಕಂಡ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ್ನ ಹಲ್ಲು, ಜೆಲ್ಲು, ನಾಲಗೆ ಸೇರಿಕಂಡ ಲಾಯ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಧ ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗೆ ಕಳ್ಳಿಬುಟ್ಟವೆ. ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗೆ ಹೋದ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗ ರಸ, ರಕ್ತ, ಮಾಸ, ಚರ್ಬಿ, ಮೂಳೆ, ಮಜ್ಜೆ, ವೀರ್ಯ ಈ ಸಪ್ತ ಧಾತುಗ ಆದವೆ. ವೀರ್ಯಂದ ಪ್ರಾಣಶಕ್ತಿ ಬಂದದೆ. ಸರೀರಲಿ ಪ್ರಾಣಶಕ್ತಿನ ನಿಭಾಯಿಸಿಕೆ ಮಾಡುವ ಒಂದ್ ವ್ಯಾಯಾಮ “ಕಾಯಕಲ್ಪ ಯೋಗ”. ಕಾಯಕಲ್ಪ ಯೋಗದ ಅಭ್ಯಾಸಂದ ನಮ್ಮ ಸರೀರಲಿ ಇರುವ ಮೂಲಾಧಾರ ಚಕ್ರ, ಸ್ವಾಧಿಸ್ಥಾನ ಚಕ್ರ, ಮಣಿಪೂರ ಚಕ್ರ, ಅನಾಹತ ಚಕ್ರ, ವಿಶುದ್ಧಿ ಚಕ್ರ, ಅಜ್ಞಾಚಕ್ರ, ಸಹಸ್ರಾರ ಚಕ್ರ ಈ ಏಳು ಚಕ್ರಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಸರೀರಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆ ತ್ರಾಣ ಮತ್ತೆ ಮನ್ಸ್ಗೆ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿ ಬಂದದೆ. ಹದ್ದಾಲಕ್ ವಯ್ಸ್ ಆದಂಗೆ

ಮಕ್ಕ ಕಾಯಕಲ್ಪ ಯೋಗನ ಕಲ್ತ್ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಕೆ ಸುರು ಮಾಡಿರೆ ಅವರ ಸರೀರ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾದು ಅಲ್ಲದೆ, ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಮನ್ಸ್ನ ಆಲೋಚನೆಗ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋದವೆ!

ಆತ್ಮಶುದ್ಧಿ :

ನಾವು ಮಾಡುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದ್ ಕೆಲ್ಸ ಮತ್ತೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ನಾವ್ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡ್ಲೆಗೆ ನಡ್ತದೆ. ಅದ್ಕೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಆಲೋಚನೆನ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿ ಒಳ್ಳೆ ಪರಿಣಾಮ ಕೊಡುವ ಆಲೋಚನೆನ ಮನ್ಸಲಿ ಮಡ್ಕಣಕು. ನಮ್ಮ ಯಾವುದೇ ಆಸೆಗಳಿಗೆ ಇತಿ ಮಿತಿ ರೀತಿ ನೀತಿ ಇದ್ ಯಾರಿಗೂ ತೊಂದರೆ ಆಗದಂಗೆ ನೋಡಿಕಣಕ್ಕು. ಸಿಟ್ವಿನ ಹತೋಟಿಲಿ ಮಡ್ಕಣಕು, ಬೇಜಾರನ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿಕಣಕು. ಬದ್ಕಲಿ ಇದನೆಲ್ಲಾ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಕಂಡರೆ ಆತ್ಮ ಶುದ್ಧಿಯಾದೆ, ಹಂಗೆ ಮನ್ನ ತನ್ನನ ತಾನ್ ತಿಳ್ಕಂಡ್ ಒಂದ್ ಹೊಸ ಮನ್ನ ಆಗಿ ಬದ್ಲಾದೆ!

ಯೋಗ ಡಾಕ್ಟರ್ :

ಯೋಗ ಮಾಡರೆ ಕಾಯಲಗ ವಾಸಿ ಆದೆಂತೇಳುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉಟ್ಟು. ಒಂದ್ ಕಾರ್ ಕೆಟ್ವ್ ಹೋದರೆ ಮೆಕಾನಿಕ್ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡ್ಲೆ. ಕಾರ್ನ ಮನ್ನ ಮಾಡ್‌ದರ್‌ಂದ ಮೆಕಾನಿಕ್‌ಗೆ ಕಾರ್‌ದ್ ಮೆಕಾನಿಸಮ್ ಎಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿದ್ದದೆ. ಪ್ರಕೃತಿ ಮಾಡ್ಲೆ ನಮ್ಮ ಸರೀರದ ಪೂರ್ತಿ ಮೆಕಾನಿಸಮ್ ವೈದ್ಯ ಧನ್ವಂತರಿಗಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತೆ! ಹಂಗಾಗಿ ಯೋಗಕ್ಕೆ ಕಾಯಲ ಗುಣ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದರೂ ಯೋಗ ಮಾಡವೆಲ್ಲಾ ಅದ್ ಯಾವ ಕಾಯಲಂತ ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿಕೆ ಆದುಲೆ. ಕಾಯಲ ಪತ್ತೆ ಆಗದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಆಸನ-ಮುದ್ರೆ ಹಾಕುದು? ಒಳ್ಳೆ ಗುರುಗಳ ಕೈಂದ ಯೋಗ ಕಲ್ತ್ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡರೆ, ನಮ್ಮ ಜೀವನ ಕ್ರಮಂದ ಬರುವ ಕಾಯಲನ ಸಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕ್ ಅಷ್ಟೆ! **ಹೊಂದಾಣಿಕೆದ್ ಬದ್ಕ :**

ಮೀಯದುರ್‌ಂದ ಸರೀರ ಮನ್ನ ಹಂಗೆ ಚಟುವಟಿಕೆಂದ ಇದ್ದದೆಯೊ ಹಂಗೆ ಯೋಗ ಅಭ್ಯಾಸಂದ ಸರೀರ ಮನ್ನ ಚಟುವಟಿಕೆಂದ ಇದ್ದದೆ. ಯಮ-ನಿಯಮಂದ ಒಳ್ಳೆದ್ ಯಾವುದ್, ಕೆಟ್ಟದ್ ಯಾವುದುತೇಳುವ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಬಂದ್ ನಮ್ಮ ಕೈಂದ ಯಾಗೋಳ್ ಒಳ್ಳೆ ಕೆಲ್ಸಗಳೇ ಆದವೆ. ಆಸನ-ಪಾಣಾ ಯಾಮಂದ ಸರೀರ ಮನ್ನ ಬಲ ಆದವೆ. ಪ್ರತ್ಯಾಹಾರಂದ ಮನ್ನ ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಆಸೆಗಳ್ನ ಸಂಯಮಂದ ಪೂರೈಸಿಕಂಡದೆ. ವಸ್ತುಗಳ್‌ಂದ ಸಿಕ್ಕುವ ಸುಕಕ್ಕಿಂತ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸ ತುಂಬಿದ ಜೀವನ ಸುಕ ಕೊಟ್ಟದೇತೇಳುವ ಸಂಗತಿ ಧಾರಣ, ಧ್ಯಾನ, ಸಮಾಧಿಂದ ಅನುಭವ ಆದೆ! ಪೊಕ್ಕಳ ರೊಟ್ಟಿ-ಕುಡು ಪಜ್ಜಿ ಜೊತೆ ಬೆಣ್ಣೆ ಇದ್ದರೆ ರಸ ಜಾಸ್ತಿಯಾದು ಎಷ್ಟ್ ನಿಜನೊ! ಹಂಗೆ “ಯೋಗ” ಜೀವನ ನಡ್ತರೆ ಸಮಾಜಲಿ ನಂಬಿಕೆ, ಪ್ರೀತಿ-ವಿಶ್ವಾಸ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜೀವನ ರಸಮಯ ಆದೆತೇಳುದ್ ಅಷ್ಟೇ ನಿಜ!

ಹೊಳೆಕೆರೆ ಚಿಂಗಪ್ಪ

ಬೋಳ ಸಿಂಗ ರಾಜ ಆಗಿದ್ದ ಈ ಊರಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳೂ ಬೋಳರೇ ಆಗಿದ್ದೂ ತೇಳ್ವೊಲಿ ಮತ್ತೆ ಸಂಶಯ ಏನ್ ಹೇಳಿ? ರಾಜ ಉದಾಸೀನದ ಮಾರಿ, ಪ್ರಜೆಗೆ ಒಬ್ಬಂದೊಬ್ಬ ರಾಜಂದಾಚೆನ ಊಚಿಗ. ಹಂಗ್ಯಾಗಿ ಗೈಮೆನೇ ಇಲ್ಲದ ಈ ಊರಾನ ಖಜಾನೆಗೆ ದುಡ್ಡು ಆಕೆ ಬೇಕಾಗಿ ಇಸ್ವೇಟೋ, ಗಡ್‌ಂಗೋ, ಸೂಳೆಗಾರಿಕೆನೋ ಮತ್ತೊಂದೋ ನಡಿಸಿ ರಾಜ ಬುಟ್ಟಿತ್, ಅದಂದರ್‌ಾಗಿ ಒಳ್ಳೆ ತೆರಿಗೆನೂ ಬಾತಿತ್, ರಾಜ್ಯ ನಡೆತಿತ್. ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ ಊರಾನವೆಲ್ಲವು ಅವರ ಊರಾಲಿ ಇಲ್ಲದಂತ ಇಂತ ಗಮ್ಮತ್ತಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿ ಈ ಊರಿಗೆನೇ ಬಂದ್ ನಿಮುರ್ತಿದ್ಲೊ. ಒಮ್ಮೆ ಇಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಬಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಕಳ್ಳನ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಅವನ ತಲೆ ಕಡಿಯೊದು ತೇಳಿ ಎಲ್ಲವು ಸೇರಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡ್ಲೊ. ಆದರೆ ಈ ಊರಲ್ಲಿ ತಲೆ ಕಡಿಯಕೆ ಗೊತ್ತಿದ್ಲೊವು ಒಬ್ಬನೂ ಇತ್ತೆ ತೇಳಿ ಆಚೆ ಊರುಂದ ಒಬ್ಬನ ಕರ್ಸಿದೊ. ಆದರೆ ಅವ ತಲೆಂದ ಮೇಲೆ ಕ್ರಯ ಹೇಳ್ತ್. ಇದ್ ತಲೆಂದ ದೊಡ್ಡ ಮುಂಡಾಸ್ ಆಗ್ಲೊತಲೆ ಸಿವಾ, ಈ ವಯಿವಾಟೇ ಆಕಿಲೆ ತೇಳಿದ್ಲೊ ಅವನ ಶಿಕ್ಷೆನ ಜೀವಾವಧಿ ಶಿಕ್ಷೆತೇಳಿ ತಿರ್ಗಿಸಿದೊ, ಅವನ ಜೈಲಾಲಿ ಇಸಿದೊ. ಆದರೆ ಅವಂಗೆ ಕಾವಲ್ ಕಾಯವ ಜನಂಗೆ, ಅವನ ಉಂಬ-ತಿಂಬ ಕರ್ಚಿಗೆ ಸುಮಾರ್ ದುಡ್ಡು ಮುಗೆಕೆ ಸುರಾತ್. 'ಅಯ್ಯನಬಂಡೆ ಇದಾಕಿಲೆ, ಹಂಗಾರೆ ಅವ ಓಡಿಹೋದಾರ್ ಓಡಿಹೋಗಲಿ' ತೇಳಿ ಕಾವಲ್ ಕಾಯಂವನ ಕೆಲ್ಸಂದ ತೆಗ್ಲೊ. ಆದರೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಂಬಕೆ ಸಿಕ್ಕಿರೆ ಅವ ಯಾಕೆ ಹೋದೆಲ್ಲಾ, ಅವ ಹೋತೇಲೆ.

ಒಂದು ದಿನ ಬೋಳ ಸಿಂಗ ರಾಜ ಕಳ್ಳನಕ್ಕಲೆ ಹೋಗಿ 'ಅಯ್ಯೋ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮ ನಿನ್ನ ಕಾವಲ್ ಕಾಯಂವನೂ ಇಲ್ಲಂತಾಕನ ನೀ ಯಾಕೆ ಜೈಲ್ ಬುಟ್ಟ್ ಹೋದುಲೆ ಮಾರಾಯಾ?' ಆಂತ ಕೇಳ್ವಕ್ಕೆ ಅವ 'ನೀವೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ನನ್ನ ಜೈಲ್‌ಗೆ ಹಾಕಿ ನಾ ಗೈಮೆ ಮಾಡ್ಲೊನೇ ಮರಿವಾಂಗೆ ಮಾಡ್ಲೊಳರಿ. ಗೆಯ್ಯಕೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಜೈಲ್‌ಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ನಾ ಮೊಣ್ಣು ಮುಕ್ಕುದಾ? ನಾ ಗಂಜಿ ಉಂಬೊದು ಹೇಂಗೆ? ನಾ ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದನೆ' ಆಂತೇಳ್ತ್. ತಿರ್ಗಿ ರಾಜ ಹೇಳ್ತ್ 'ಇಂದಾ ಮಾರಾಯಾ, ನಿನ್ನ ಕಾಲ್ ಹಿಡ್ಕಣೆ. ನೀ ಕಳ್ಳ ಅಲ್ಲ. ನಂಗೆ ನೀ ಸಣಪನಾಂಗೆ. ದಮ್ಮಯ ಮಾರಾಯಾ ಒಮ್ಮೆ ಹೋಗಿಬುಡು. ನಿನ್ನ ಕರ್ಚಿನ ತಡ್ಕಂಬಕೆ ನಂಗೆ ಆದುಲೆ' ತೇಳ್ವಕ್ಕೆ ಅವ 'ಇಂದ ಮಜ, ಹಂಗಾರೆ ನೀ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ್ ತೇಳಿ ನನ್ನ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಎಕೌಂಟ್‌ಗೆ ಹಾಕ್. ನಾ ಈಗಲೆ ಹೋನೆ' ತೇಳ್ತ್. 'ಹಂಗಾರ್ ಒಮ್ಮೆ ಈ ಮಾರಿ ಹೋಗಲಿ ಅತ್ತ, ಇಂವನ ಪಡೆ ಮುತ್ತ'

ತೇಳಿ ಗ್ರೈಸಿಕಂಡ್ ಬೋಳಸಿಂಗ ಒಪ್ಪಿತ್. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಬೋಳಸಿಂಗನ ಖಜಾನೆಂದ ದರ್ಮಕ್ಕೆ ಬಾಡಿದ್ದ ದುಡ್ಡುಲಿ ಆ ಕಳ್ಳ ಗಮ್ಮತ್ ಮಾಡಿಕಂಡ್ ವಾಪಾಸ್ ಆಗಾಗ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿಕಂಡ್, ಗಮ್ಮತ್ಲಿ, ಮಂಡೆಬೆಚ್ಚಿ ಇಲ್ಲದೇನೇ ದಿನ ತೆಗೆತಾ ಇತ್ತ್. ಅವನ ಕಳ್ಳತನ ಗೊತ್ತಾದರೂ ಬೋಳಸಿಂಗಂಗೆ ಅವನ ಏನೂ ಮಾಡಿಕೆ ಆತಿತ್ಲೆ. ಯಾಗೋಳು ಆ ಕಳ್ಳನ ನೋಡಿ ಅವನಪ್ಪಕ್ಕೆ, ದೊಂಡೆ ಒಳಾಗೆ, ಹೆಣ್ಣಾಗೂ ಗೊತ್ತಾಗದಂಗೆ, ಹೇಳಿಕಂತಿತ್ತ್ 'ಅಯ್ಯೋ ಸಣಪಾ'!!!

✍ ಸೀತಾರಾಮ ಕೇವಳ

* * * * *

ಕವನ

ದೊಡ್ಡವರಾಗುವ ಆಸೆ

ಹಾಕಿದೆ ಕೂಸು ದೊಡ್ಡವರ
ಚಪ್ಪಲಿ, ಕನ್ನಡಕ, ಅಂಗಿ, ಬಳೆ
ತಾನೂ ಅವರ ಹಾಂಗೇ ಆಗಿಬುಟ್ಟಿ
ಅಂತಾ ಅದ್ ತಿಳ್ಳದೆನೋ ಏನೋ!

ನಗು ಕುಸಿ, ಹೊಸ, ಗತ್ತ್, ಕೋಕು
ಹೆಜ್ಜೆ ತಪ್ಪಿ ಬೀಳ್ತನ ಗೊತ್ತಾದ್
ಇದ್ ತನ್ಗೆ ಸರಿಯಾದುಲೆ
ಮತ್ತೂ ಬೆಳೆಯೋಕೂತ

ಆದರೆ ಗಳಿಗೆ ಗಳಿಗೆಗೂ ದೊಡ್ಡದಾಗುವ
ಅದರ ಆಸೆನ ತಡಿವವು ಯಾರು?
ಸಣ್ಣ ಕೂಸು ಕಲ್ಪಿದೆ ಸಣ್ಣದರ್ಂದ
ದೊಡ್ಡದಾಗುವ ಪಾಟನ
ನಾವು ಮಾತ್ರ ನೋಡ್‌ರೂ ಕಲಿಯುದುಲೆ
ದೊಡ್ಡವರಾದವರ ರೀತಿನ!

✍ ಶಿವದೇವಿ ಅವನೀಶಚಂದ್ರ

ಬಾಳ್ ಬಂಗಾರ

ಸ್ವರ್ಗವೇ ಭೂಮಿಗೆ ಬಂದ ನೆಲದಿಂಗೆ ಕಾಣೋ ಹಚ್ಚ ಹಸ್ರ್, ಚಿಲಿಪಿಲಿತಾ ಕೂಂಗಿಕಂಡ್ ಮನಸಿಗೆ ಉಲ್ಲಾಸ ಕೊಡೋ ಹಕ್ಕಿಗ. ಭೂಮಿ ತಾಯಿಗೆ ಹಸಿರ್ ಸೀರೆನ ಉಡ್‌ಸಿ ಶೃಂಗಾರ ಮಾಡಿದಂಗೆ ಕಾಣೋ ನಾಟಿ ಗದ್ದೆಗ, ದೇವತೆಗಳೇ ದೇವಲೋಕದ ನೊರೆ ಹಾಲ್ನ ಹೊಯ್‌ತಾ ಇರೋಂಗೆ ಕಾಣೋ ತೋಡ್‌ಗಾ.

ಇಂತ ಸುಂದರ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮಡಿಲ್‌ಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡ್ತಾಯಿತ್ ನಮ್ಮ ಚಿನ್ನಪ್ಪ. ದೊಗ್ಗುಳೆ ಶೇರ್ತ್ ಪ್ಯಾಂಟ್‌ನ ಸಿಗ್‌ಸಿಕೊಂಡ್, ಎಲೆ ಅಡಿಕೆ ಚೆಂಚಿನ ಪ್ಯಾಂಟಿಗೆ ಅಂಟಿಸಿಕೊಂಡ್, ಬಾಯಿ ಬ್ಯಾನೆ ಬರೋ ಮುಟ್ಟ ಅಡಿಕೆನ ಅಗ್ಡೆಕಂಡ್, ಜಂಭರ, ಸಂತೆತಾ ಓಡಾಡಿಕಂಡ್ ಹೇಂಗೋ ಕೆಲಸ ನಿಭಾಯಿಸಿಕಂಡ್ ಮನೆ ನಡ್‌ತ್ನಾ ಇತ್ ಚಿನ್ನಪ್ಪ.

ಚಿನ್ನಪ್ಪನ ಹೆಣ್ಣ್ ಜಾನಕಿ. ಗಂಡನೇ ದೇವರಾತಾ ನಂಬಿಕಂಡ್, ಇದ್ದ ಮನೇನ ಮನಾರ ಮಾಡಿಕಂಡ್, ಅಕ್ಕಿರೊಟ್ಟಿ ತಟ್‌ತಾ, ಅಗೆ ನಾಟಿಯವಕೆ ಕಡ್‌ಂಬಿಟ್ಟ ಬೇಯ್‌ಸ್ತಾ ಇರ್‌ತಿತ್. ಚಿನ್ನಪ್ಪಂಗೆ ಇಬ್ಬರ್ ಮಕ್ಕ. ಕೀರ್ತಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಹೈದಾ, ಹಂಗೇ ಆರ್‌ತಿಗೆ ಒಬ್ಬಳ್ ಗೂಡೆ. ಮಕ್ಕಳಿಬ್ಬರ್ ಅದೇ ಹಳ್ಳಿಯ ಇಸ್ಕೂಲ್‌ಲ್ಲೇ ಓದ್‌ತಾ ಇದ್ದೋ.

ಚಿನ್ನಪ್ಪನ ಮಂಜಾ ರಾಜ, ಭಾರೀ ಚೂಟಿ ಹೈದ. ಅಷ್ಟಾಗಿ ವಿದ್ಯೆ ತಲೆಗೆ ಹತ್ತತ್ತಿಲ್ಲೇ. ಆದರೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಲಿ ಭಾರೀ ಮುಂದು. ಖಾಕಿ ಚೆಡ್ಡಿ ಹಾಕಿ ನಾಟಿಗೆ ಇಳ್‌ತಾತಾ ಹೇಳಿ ಗದ್ದೆಲಿ ಇದ್ದವೆಲ್ಲಾ ಅವನ ನೋಡಿನೇ ಬಾಕಿ ಆಗ್‌ತಾ ಇದ್ದೋ.

ಇನ್ನೊ ಮಗಳ್ ರಾಣಿಯ ಕಥೆನೇ ಬ್ಯಾರೇ. ಯಾಗಲು ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಮಾಯಿಣದಂಗೆ ಅಂಟಿಕಂಡೇ ಇರ್‌ತಿತ್. ಅಪ್ಪ ಸಂತೆಂದ ತಂದ ಒಣ್‌ಗಿಲ್ ಮೀನ್‌ನ ಕಾಗದ ಆಗ್ಲಿ, ಇಲ್ಲೇ ಕಡ್ಲೆಗೆ ಸುತ್ತಿದ ಕಾಗದನೇ ಆಗ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಷರ ಬಿಡದಂಗೆ ಓದಿ ಮುಗ್‌ಸಿ ಬಿಡ್ತಾಯಿತ್.

ಆದ್ರೆ ಚಿನ್ನಪ್ಪನ ಮನೇಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಓದೋ ಯಾವದೇ ವಾತಾವರಣ ಇರ್‌ತಿತ್‌ಲೆ. ಬೆಳ್‌ಗೆ ಕೋಳಿ ಕೂಂಗೊ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಎದ್ದ ಜಾನಕಿ ಒಲೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಮಾಡಿ, ಕರಿಬೆಲ್ಲ ಹಾಕಿ ಕಾಪಿ ಕಾಯ್ಲಿ, ತಂಗ್‌ಳ್ ಅನ್ನ ಹಾಕಿ ರೊಟ್ಟಿ ತಟ್ಟಿ ಪಚ್ಚೆ ತುಂಬ ಇಸ್‌ತಿತ್. ಇತ್ತ ಚಿನ್ನಪ್ಪ ಕಾಪಿ ಕುಡ್‌ದ್, ಶಂಕರ ಮತ್ತೆ ಕೆಂದ ಎತ್‌ಗಳನ್ನ ಹಟ್ಟಿಂದ ಹೊಡ್‌ಕಂಡ್, ನೇಗಲ್, ನೋಗ, ತಮ್ಮಿ ತಕಂಡ್ ಕಂಪಗದ್ದೆಗೆ ಹೋಗಿ ಬೆಳಗಾಕೆ ಮುಂದೆ ಓಹೋ ಓಹೋ ಹರ ಹರ.... ಪದ ಕಟ್ಟಿಕಂಡ್ ಹೂಡಿ ಮುಗ್‌ಸಿ, ಎತ್‌ಗಳ ಮೈ ತೊಳ್‌ದ್, ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಪಚ್ಚೆಲಿ ಇದ್ದ ಐದಾರ್ ರೊಟ್ಟಿ ತಕಂಡ್, ಕಾಪಿಗೆ ಕಂತ್‌ಸಿ ಹೊಟ್ಟೆ ಪೂಜೆ

ಮಾಡ್‌ತಿತ್.

ಇನ್ನ್ ಆ ಮನೆಗೆ ದಿನಾ ನೆಂಟರ್ ಬಾದು, ಕೋಳಿ ಕೊಲ್ಲುದು, ಕಡ್‌ಂಬಿಟ್ ಬೈಯಿಸುದು, ಮನೆಗೆ ಸೆಗಣಿ ಸಾರ್‌ಸುದೂ, ಇನ್ನ್ ಮಳೆಗಾಲ ಬಾತ್‌ತಾ ಹೇಳ್ತೆ, ಅಮ್ಮ ಮಂಜ ಸೇರಿ ಎಸಂಡ್ ಹಿಡ್ಯಾಕೆ ಹೋದು, ಗದ್ದೆ ಪುಣೇಲಿ, ಬಾಣೇಲಿ ಅಣುಬು ಹುಡ್ಡುದೂ, ವಾಟೆಕಣಲೆ, ಮಾಯಿನ ಮಿಡಿನ ಕೊಯ್ದ ಬೆರಣಿಗೆ ಹಾಕುದೂ, ಕರಿಕೆಸ ಕುಯ್ದ್ ಗೃಪು ಮಾಡ್ತು, ಪತ್ತೊಡೆ, ಕೂಗ್‌ಲಿಟ್ ಮಾಡಿ ನೆರೆಮನೆಯವಾಕೆ ಕೊಡ್ತು, ಇದೇ ಜಾನಕಿನ ಕೆಲ್‌ಸ.

ಇನ್ನ್ ಮೀನ್ ಗದ್ದೆಗೆ ಹತ್ತಿತ್ತತ್ತ ಹೇಳ್ತೆ ಅಪ್ಪ ಮಂಜಾ ಸೇರ್‌ಕಂಡ್ ಪಡಹಾಕುದೇ!!! ಕತ್ತಲಾಗ್ತಾ ಬಾಕನ ಹಳೇ ಕರಿ ಚಟ್ಟೇಲಿ ಮಣ್ಣ್ ಉಜ್ಜಿಟ್ಟಿ ಹಲ್‌ಸಾನ ಬೀಜ ಹಂಗೆ ಬೆಸಗೆಲಿ ಒಣಗಿಸಿದ ಜೋಳ ಕೂಂಬೆ ಹೊರ್ದು ತಿಂಬದೆ ಕೆಲ್‌ಸ.

ಚಿನ್ನಪ್ಪಗೆ ಜೀವನಕೆ ಕಷ್ಟ ಏನ್ ಇತ್ತೆ. ಅಪ್ಪ ಸತ್ತ ಮೇಲೆ ಅಪ್ಪನ ಹತ್ತ ಎಕರೆ ಜಾಗ ಅವನದೇ. ಉದಾಂದ ಉದ್ದಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಗದ್ದೆ, ಕೊಳಂಬೆ, ಕಂಪಗದ್ದೆ, ಮಾನೀತಾ ಊಟಕ್ಕೆ ಯ್ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆ ಇತ್ತಲೆ. ಜಾನಕಿ ಮೀಯೋ ಹಂಡೆ ಪೂರ್ತಿ ಭತ್ತ ಬೇಯ್ತಿ, ಕೊಸ್ತುಭತ್ತಸಾ ಮಾಡ್ತಿತ್.

ಆದರೆ ಅವನ ತೋಟ ಅಷ್ಟ್ ರೂಡಿಲಿ ಇತ್ತೆ. ಕೆಲಸ ಕಡಿಮೆತಾ ಸಾಕಷ್ಟ್ ಎಲಕ್ಕಿ ಗಿಡನ ಹಾಕ್ಕಿದ್ದೋ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ಅಕಾಶ ಎತ್ತಕ್ಕೆ ತಲ್‌ಪಿದ ಹೂತಿಟ್ಟ ಕೆಲ ವೊಂದ್ ಬೇರ್ ಗಿಡಾಲಿ ಕಾಪಿ ಕಾಂಬಕ್ಕೆ ಸಿಗ್‌ತಿತ್. ಚಿನ್ನಪ್ಪನ ಸಂಸಾರಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಕೂಡ ಇತ್ತ. ಯ್ಯಾಗಾರ್ ಜಂಭರಕೆ ಜೀಪಲಿ ಕಲ್ಲುಗುಂಡಿಗೆ ಹೋದ್ರೆ ಕಳ್ಳ ಖರ್ಚಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೇತ ನೆಟ್ಟ ಅಡಿಕೆ ಮರಗಳಾಲಿ ಅಡಿಕೆ ಪಸ್‌ಲ್‌ಸಾ ತಕ್ಕ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇರತಿತ್. ಹಾಂಗೇತ ಜಾಗ ಏನ್ ಖಾಲಿ ಇತ್ತೆ. ಹೋದಲೆಲ್ಲಾ ಬೆದರ್‌ರನ ರಾಶಿ ನೋಡಿಕೆ ಸಿಗ್‌ತಿತ್. ಮಳೆಗಾಲಕೆ ಕಣಲೆನ ಗೈಪ್ ಮಾಡಕ್, ತರಕಾರಿ ತೋಟಕೆ ಬೆದರ್‌ರನ ಒಡ್ಡ್ ಬೇಲಿನಾರ್ ಕಟ್ಟಕೆತಾ ಚಿನ್ನಪ್ಪನ ಗ್ಯಾನ ಆಗಿತ್.

ಒಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಮುಂದೆನ ಜೀವನದ ಯಾವುದೇ ಗ್ಯಾನ ಮಾಡ್ಲೇ, ಅಂದ್‌ನ ಬದುಕುನ ಭಾರೀ ಪೂರ್ವಲೇ ಕಳಿತಾ ಇದ್ದೋ ಚಿನ್ನಪ್ಪ ಹಂಗೆ ಇಡೀ ಊರ ಜನ.

ಇತ್ತಕಡೆ ಚಿನ್ನಪ್ಪನ ಮಗಳ್ ರಾಣಿ ಓದೋ ತನ್ನ ಆಸೆನಾ ಮುಂದ್ ವರ್‌ಸಿಕಂಡೇ ಬಾತ್. ಅಣ್ಣ ರಾಜನ ತಲೆಗೆ ಮಾತ್ರ ವಿಧ್ಯೆ ಹತ್ತತಾನೇ ಇತ್ತೆ. ಅಪ್ಪ ನೆಟ್ಟ ಆಲದ ಮರದ ಕೆಳಗೆನೇ ಬದ್‌ಕಿನೆತಾ ಅವ ಗ್ಯಾನ ಮಾಡಿತ್. ಮಂಜ ಓದಿ ಅದ್ಯಾವ ಅಪೀಸರ್ ಆಕೂತಾ ಗ್ಯಾನ ಮಾಡಿ ಚಿನ್ನಪ್ಪ ಮಂಜ ರಾಜನ ಇಸ್ಕೂಲ್‌ನಿಂದ ಬಿಡ್‌ಸೇ ಬಿಡ್ತ್. ರಾಜ ಅಪ್ಪನ ದಾರೀಲೇ ಬದ್‌ಕಿಕೆ ಶುರು ಮಾಡ್ತ್.

ವರ್ಷಗ ಉರ್‌ಳಿದೋ, ಚಿನ್ನಪ್ಪನ ಮಗ್‌ಳ್ ರಾಣಿ ಅದೇ ಹಳ್ಳಿನ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಲೇ ಓದಿ ಹತ್ತನೆ ಕ್ಲಾಸ್‌ಲೀ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಎರಡನೇ ರ‍್ಯಾಂಕ್ ತಕಂಡತ್. ಅದರೊಟ್ಟಿಗೆ ಅವಳ ಓದೋ ಕನ್‌ಸಾಸಾ ಬೆಳಿತಾನೇ ಹೋತ್. ಆದರೆ ಚಿನ್ನಪ್ಪ ಆಗಲೀ, ಹೆಣ್ಣು ಜಾನಕಿಯಾಗಿ ಇದರ ಗೂಡವೇ ಇಲ್ಲದಂಗೆ ಇದ್‌ಬಿಟ್ಟೋ. ರಾಣಿನ ಇಸ್ಮೂಲ್ ಮೇಷ್‌ಗ ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಒಂದೊಳ್ಳ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದೋ. ರಾಣಿಗೆ ಪಟ್ಟಣದ ಒಂದೊಳ್ಳ ಕಾಲೇಜಾಲಿ ಪುಸ್ತುಟಿ ಸೀಟ್ ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕಿತ್.

ಒಂದೊಳ್ಳ ಸಮಯ ನೋಡಿ ರಾಣಿ ಅಪ್ಪನ ಕೇಳ್ತ್ “ಅಪ್ಪಾ ನಂಗೆ ಬ್ಯಾರೆ ಕಾಲೇಜಾಲಿ ಪುಸ್ತುಟಿ ಸೀಟ್ ಸಿಕ್ಕುಟ್ಟು. ನಾನ್ ಓದಿಕೆ ಹೋನೆ ಅಪ್ಪಾ, ದೊಡ್ಡ ಆಫೀಸರ್ ಆಗಿ ಈ ಊರಿಗೆ ಹೆಸರ್ ತನ್ನೆ ಅಪ್ಪಾ”.

ಈ ಊರಿಗೆ ನಾನ್ ಹುಟ್ಟೋಕೆ ಮೊದಲೇ ಹೆಸರ್ ಇಟ್ಟೋಲೊ ಗೂಡ. ನೀ ಏನ್ ಹೆಸರ್ ತಾದು ಬ್ಯಾಡ ಅಂತಾ ಹೇಳಿ ಕೆಂಪ್ ಬಾಯಿ ಬಿಟ್ ಕಂಡ್ ನಗಾಡ್ ಚಿನ್ನಪ್ಪ.

“ನಾನ್ ಓದೇ ಓದಿನೇ, ಕಾಲೇಜ್ ಸೇರೆ ಸೇರಾನ್” ತಾ ಹೇಳಿ ಮರ್ಡತಾ ರಾಣಿ ಕೊಂಬರೆ ಸೇರ್ತ್.

ಇ ದ ' ನ ' ಲ್ಲಾ ನೋಡತಾ ಜಗ್‌ಲಾಲಿ ಕುದ್ದಿದ್ದ ಚಾಂಪ ಹೇಳ್ತ್ “ನೀ ಓದಿ ಏನ್ ಕಡ್‌ದ್ ಹಾಕಿಕೆ ಇರ್ದು. ಬರೋ ಆಟಿತಿಂಗ

ಕಳ್‌ದಂಗೆ ವಾಲಗ ಉದ್ದುದ್. ಗೂಡೆಗ ಮನೆ ಬಿಟ್ ಹೋದವು ಯ್ಯಾರ ಉದ್ದಾರ ಆತ್ಲೆ. ನೀನ್ ಸಾ ಅಪ್ಪ. ಸುಮ್ಮನೆ ಮನೇಲಿ ಅಡ್‌ಗೆ, ಅಗೆ ಕಲ್‌ತ್ ಕಂಡ್ ಇರ್, ಓದು ಗಡ ಓದು ನಿಂಗಿ ”.

ರಾಣಿ ಮರ್ಡತಾ , ಮರ್ಡತಾ ಅನ್ನ-ನೀರ್ ಬಿಟ್ ಕೊಂಬರೆ ಮೂಲೆ ಸೇರ್ತ್. ಮಗ್‌ಳ್ ಎಲ್ಲಿ ಕೈ ತಪ್ಪಿ ಹೋದೆನೋತಾ ಗ್ಯಾನ ಮಾಡ್ತ ಜಾನಕಿ ಮೆಲ್ಲೆಗೆ ಗಂಡನ ಪುಸ್‌ಲಾಯಿಸಿ ರಾಣಿನಾ ಓದಿಕೆ ಕಳ್‌ಸಿಕೆ ಒಪ್ಪಿಸೇ ಬಿಡ್ತ.

ಅಂತೂ ಇಂತೂ ರಾಣಿ ಊರ್ ಜನರ ಟೀಕೆಗಳಿಗೆ ಕ್ಯಾರೆ ಅನ್ನದೇ ಮುಂದೆ ಗುರಿ, ಗುರು ಎರಡನ್ನ ಇಟ್ಟು ಕಂಡ್ ಕಾಲೇಜ್ ಸೇರ್ತ್. ಹಳ್ಳಿ ಜೀವನ, ಮನೆನ ಕಷ್ಟ ಎಲ್ಲನ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದಿದ್ದ ರಾಣಿ ಯಾವುದೇ ಅಡ್ಡ ದಾರಿ ಹಿಡಿಯದೆ ತನ್ನ ಗುರಿಯ ಕಡೆಗೆ ಮುನ್ನುಗ್ಗಿತ್.

ವರ್ಷಗ ಕಳೆದವು. ಅದೊಂದು ದಿನ ಹಳ್ಳಿ ಕಟ್ಟೆಯ ಸುತ್ತ ಯ್ಯಾವದೋ ಪೇಪರ್‌ಗಾಗಿ ಬೊಬ್ಬೆ ಹಾಕ್‌ತಿದ್ದೋ. ಇತ್ತ ಅದೆಲ್ಲೋ ಇದ್ದ ರಾಜಸಾ ಓಡಿ ಬಂದ್ ಪೇಪರ್‌ನ ಎಳ್ಳೆಕಂಡ್ ಗದ್ದೆಪುಣಿ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿ ನಿಂತುಕಂಡ್.

ಆಗ ಅಲ್ಲೊಬ್ಬ ಯ್ಯಾರೋ ಹೇಳ್ತ "ಓ ಹೋ ಪೇಪರ್ ಸರಿಯಾದ ಹೈದಂಗ ಸಿಕ್‌ತ್ ಅಲಾ, ಒಮ್ಮೆ ಅದನ್ನ ಓದು ಮರಾಯ"

ರಾಜ ಪೇಪರ್‌ನ ಬಿಡ್‌ಸಿ ನೋಡ್‌ದಾಂಗ ಅವಂಗ ದೇವರ್‌ಗ ಅವನ ತಲೆ ಮೇಲೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೂನ ಹಾಕಿದಂಗ ಆತ್. ಪೇಪರ್‌ಲಿ ಅವನ ತಂಗ ರಾಣಿನ ಫೋಟೋ ಮೇಲೆ ದಪ್ಪ ಅಕ್ಷರಲಿ ಬರ್‌ದಿದ್ದೋ. "ರೈತ ಚಿನ್ನಪ್ಪನ ಮಗಳು ರಾಣಿ ಐ.ಎ.ಎಸ್ ಪರೀಕ್ಷೆಲಿ ರ್ಯಾಂಕ್" ತ. ಪೇಪರ್ ಓದ್‌ತಿದಂಗ ಊರಿಗೆ ಊರೇ ಸುಸ್ತಾಗಿ ಬಿಟ್ಟೋ. ಊರ್ ಬಿಟ್ ಹೋಗೋ ಹೆಣ್ಣುಕ್ಕ ಉದ್ದಾರ ಆಲಿತಾ ಹೇಳ್ವ ಚಾಂಪನ ಗೋರಿಸಾ ಒಮ್ಮೆ ಶೋಭೆ ಕಳ್ಳಕಂಡಂಗ ಕಂಡತ್.

ರಾಜ ರಭಸಲಿ ಓಡಿ ಹೋಗಿ ಅಪ್ಪ-ಅಮ್ಮಂಗ ಪೇಪರ್ ತೋರ್ಸಿತ್. ಹೆತ್ತ ಕರಳ್‌ಗ ಕುಸೀಲಿ ಕಣ್ಣೀರ್ ಸೊರ್‌ಸಿದೊ.

ವಾರ ಕಳೆದ ನಂತರ ಚಿನ್ನಪ್ಪನ ಮನೆ ಮುಂದೆ ಕೆಂಪು ಗುಬ್ಬಿಯ ಕಾರೊಂದ್ ಬಂದ್ ನಿಂತತ್. ಊರ್ ಜನ ಬಿಟ್ಟಕಣ್ ಬಿಟ್ಟಂಗ ನೋಡ್ತಾ ಇದ್ದೋ. ಬಿಳಿಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿದ್ದ ದಾಂಡಿಗನೊಬ್ಬ ಕಾರ್ ಇಳ್ಳ್ದ, ಕಾರ್‌ನ ಹಿಂದೆ ಡೋರ್‌ನ ತೆಗ್‌ತ್. ಹಳ್ಳಿ ಗೂಡೆ ರಾಣಿ... ಮಹಾರಾಣಿತರ ಕಾರ್‌ಂದ ಇಳ್ಳತ್. ನೆಟ್ಟಗೆ ಹೋಗಿ ಅಪ್ಪ, ಅಮ್ಮ, ಅಣ್ಣನ ಆಶೀರ್ವಾದ ತಕಂಡತ್. ಊರಿಗೆ ಊರೇ ರಾಣಿ ಗೂಡೆನ ಏಳಿಗೆ ನೋಡಿ ಕುಷಿ ಪಟ್ಟೋ.

ದಿನಗಳ ಕಳೆದಂಗ ರಾಜ ಕುಗ್ಗಿಕೆ ಶುರುಮಾಡ್ತ. ತನ್ನ ತಂಗಿಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಮರ್ಯಾದೆ ಸಿರಿತನ ಅವಂಗೂ ಬೇಕತಾ ಅನ್‌ಸಿಕೆ ಶುರು ಆತ್.

ಒಂದು ದಿನ ರಾಜ, ರಾಣಿ ಹತ್‌ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ "ನೋಡ್ ತಂಗ ನನ್ನ ಬಾಳ್ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋತ್, ನಾನ್‌ಸಾ ನಿನ್ನಾಂಗ ಓದಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಜೀವನಸಾ ಲಾಯ್ತ ಇರ್‌ತಾ ಇತ್ತ್. ಕಾಲ ಮಿಂಚಿ ಹೋತ್. ನಾನ್ ಏನ್ ಸಾಧಿಸಿಕೆ ಆತ್ಲೆ" ತಾ ಹೇಳ್‌ಕಂಡ್ ಕಣ್ಣೀರ್ ಸುರ್‌ಸಿತ್.

ಆಗ ರಾಣಿ "ಅಣ್ಣಾ ನೀನ್ಯಾಕೆ ಹಿಂಗ ಗ್ಯಾನ ಮಾಡಿಯಾ?. ನೀ ಹೇಳ್‌ದಂಗ ವಿದ್ಯೆ ಬದ್‌ಕಲಿ ತಂಬಾನೇ ಮುಖ್ಯ, ಆದ್ರೆ ಏನ್ ಮಾಡ್‌ದು. ಎಲ್ಲರ ಬಾಳ್ ಒಂದೇ ತರ ಇರ್‌ದುಲೇ. ಎಲ್ಲವ್‌ಕು ಓದ್ ಕೈ ಹಿಡಿಯಲೇ. ಆದ್ರೆ ಪ್ರತಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತನ್ನದೇ ಮಹತ್ವ ಉಟ್ಟು ನೀನ್ ಕೂಡ ಕೃಷಿಲಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡ್‌ಕೆ.

ಕಾಲ ಏನ್ ಮಿಂಚಿ ಹೋತ್ತೆ. ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿಕೆ ಯಾವ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಿತಿ ಇಲ್ಲೆ. ನನ್ನ ಸಹಕಾರ ನಿಂಗಿ ಯಾವಗಲ್ ಉಟ್ಟು. ಇಂದ್ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟರೆ ಮುಂದೆ ನಿಂಗಿ ಸುಖ ಕಂಡಿತ ಉಟ್ಟು”.

ತಂಗಿನ ಮಾತ್ ಕೇಳಿ ರಾಜಂಗಿ ನೂರಾನೆ ಅವನ ಜೊತೆ ಸೇರ್ದಂಗೆ ಆತ್. “ ಹೇಳ್ ತಂಗಿ ಹೇಳ್ ! ನೀ ಹೇಳ್ವಾಂಗೆ ನಾ ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟ ಕೆಲಸ ಮಾಡ್ಲೆ. ಏನ್ ಮಾಡಕೂ ಹೇಳ್” ತಾ ರಾಜ ತಂಗಿನ ಕೇಳ್.

ಬುದ್ಧಿವಂತೆ ರಾಣಿ ರಾಜಂಗಿ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಕೊಟ್ಟತ್. ರಾಣಿ ಹೇಳ್ವಾಂಗೆ ರಾಜ ಕೃಷಿಲಿ ಹಗಲ್ ರಾತ್ರಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟತ್. ತನ್ನ ಹತ್ತ್ ಏಕರೆ ಜಾಗಲಿ ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಕೆ ಸುರು ಮಾಡ್ತ್. ನೀರಾವರಿ ಭೂಮಿಲಿ ಚಿನ್ನದ ಬೆಳೆಬೆಳ್ಳ. ಕಾಪಿ, ಏಲಕ್ಕಿ, ಚಾಳೆ, ಕಮ್ಮು, ಬಾಳೆ, ಒಳ್ಳೆಮೆಣಸ್, ಗೇರ್, ರಬ್ಬರ್ ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ಹಣ್ಣುಗ, ತರಕಾರಿಗಳ್ಳ ಬೆಳೆಯಕೆ ಸುರು ಮಾಡ್ತ್. ಅದರೊಟ್ಟಿಗೆ ಜೇನ್‌ಕೃಷಿ, ಹಂದಿ, ಕೋಳಿ, ಮೀನ್, ಹಸಗಳ್ಳನ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣಲಿ ಸಾಂಕಿಕೆ ಸುರ್ಮಾಡ್ತ್. ಹಿಂಗಿ ಹಲವಾರ್ ಯೋಜನೆಗಳ್ಳನ ಸರಿಯಾಗಿ ನಿಭಾಯಿಸಿತ್. ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಗತಿಪರ ರೈತತೇಳ್ವ ಪ್ರಶಸ್ತಿನ ಕೂಡ ತಕಂಡತ್. ಅಧಿಕ ಲಾಭ ಹಂಗಿ ಹೆಸರ್ ಮಾಡ್ತ್. ಮುನ್ನುಗ್ಗುವ ಭಲ ಮತ್ತೆ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟರೆ ಮನ್‌ಷ ಏನ್ ಬೇಕಾದರ್ ಸಾಧಿಸಕ್ ತಾ ಹೇಳ್ವಿನ ರಾಜ ತೋರ್‌ಸಿ ಕೊಟ್ಟತ್.

ರಾಜ ಮತ್ತೆ ರಾಣಿ ಊರಿಗೆ ಮಾದರಿಯಾದೋ. ವಿದ್ಯೆ ಮತ್ತು ಕೃಷಿನ ಸರಿಯಾಗಿ ನಿಭಾಯಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಬಾಳ್ ಬಂಗಾರತೇಳ್ವದರ್‌ನ ಇಡೀ ಊರಿಗೆ ತೋರ್‌ಸಿಕೊಟ್ಟೋ.

೬ ಕೂಡಕಂಡಿ ಓಂತ್ರೀ ದಯಾನಂದ

ಹಿರಿಯರ್‌ನ ಮಾತಾಡೊಕು.....

ಯಾವ್ಲೆ ಬಾಸೆ ಪ್ರತೀ ಹತ್ತ್ ಕಿ.ಮೀ ಗೆ ಹಂಚ್ ಬದಲಾದೆ. ಬದಲಾಗುವ ಪದಗಳ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡದೆ ಜನ ಬಳಸ್ತಾ ಇರುದರ ಕಾಂಬಕ್. ಹಂಗಿ ಬಳ್ಳುದು ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಬಾಸೆಲಿ ಮಡಿವಂತಿಕೆನ ಮಾಡ್ತಾ ಹೋದರೆ ಬಾಸೆ ಬೆಳೆದುಲೆ. ಹೊಸ ಪದಗ ಸೇರ್ದಾ ಹೋದಷ್ಟ್ ಬಾಸೆ ಬೆಳೆತಾ ಹೋದೆ. ಅದರ್ನ್ ಬಾಸೆ ಸಂಪತ್‌ತೇಳಕ್. ಹಂಗಿತ್ತೇಳೆ ಮೂಲ ಪದಗಳ ಬುಡೊಕುತ ಅಲ್ಲ. ಹಿರಿಯವು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳೊಟ್ಟಿಗೆ ಅವ್ವ ಬಾಸೆನ ಮಾತಾಡೊಕು. ಸಾಧ್ಯ ಆದಷ್ಟ್ ಮೂಲ ಪದಗಳ ಸೇರಿಕಂಡ್ ಮಾತಾಡೊಕು.

ಎಂಬತ್ ತೊಂಬತ್ ವಯಸ್ಸ್ ದಾಟಿದವರೊಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತಾಡಿರೆ ಅವರ್‌ಂದ ಅಚ್ಚ ಅವ್ವ ಬಾಸೆನ ಪದಗ ಸಿಕ್ಕಿವೆ.

-ಸಂ.

ಮನೆ ಒಳಗೆನ ಅಪಾಯಗ

ಅರೆ! ಮನೆ ಒಳಗೆನೂ ಅಪಾಯ ಉಟ್ಟಾ? ಹೌದಾದು, ಅಪಾಯ ಉಟ್ಟೇ ಉಟ್ಟು. ಒಂದೆರ್ದಲ್ಲ, ಲೆಕ್ಕ ಇಲ್ಲದಷ್ಟು ಉಟ್ಟು. ವಯಸ್‌ಪಟ್ಟವು ಮತ್ತೆ ಮಕ್ಕ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರ ತಪ್ಪಿರೆ ಅಪಾಯ ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಬುತ್ತಿ!

ದಿನದ ಕೆಲಸುರಾದೇ ಅಡ್ಡೆ ಮನೆಂದ. ಅಪಾಯ ಸುರಾದೂ ಅಲ್ಲಿಂದಳೇ. ಸೌದೆ ಒಲೆ ಇರ್‌ಕನ ಒಂದು ತರ, ಗ್ಯಾಸ್ ಒಲೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂದ್ ತರ. ಅಡ್ಡೆ ಮಾಡಿಕಂಡಿರಕನ ಸಾಮಾನ್ಯಾಗಿ ಮಕ್ಕ ಮನೆಲೆಲ್ಲ ಕಿಚ್ಚ ಕಾಸಿಕಂಡ್, ಪಂಚಾತಿ ಹೊಡ್ಕಂಡ್ ಕುದ್ದಿದ್ದವೆ. ಮಣ್ಣಿನ ಪಾತ್ರಲಿ ಅನ್ನನೂ, ಗೃಪೂ, ಕಾಪಿನೂ ಕೊದಿತ್ತಿದ್ದದೆ. ಅನ್ನ ಬೆಂದಂಗೆ ಮಡ್ಡೆನ ಒಲೆಂದ ಇಲ್ಲಿ ಬಾಗೊಕು. ಒಂದ್ ಕಡೆ ಹಂಗೆ ಮಕ್ಕ ಒಲೆ ಮುಂದೆ ಕುದ್ದಿರಕನ ಅಯ್ಯೆ ಅನ್ನ ಬಾಗಿರೆತ ಮಡ್ಡೆನ ಎತ್ತಿ ಮಕ್ಕಳ ತಲೆ ಮೇಲೆಂದ ದಾಟಕನ ಮಡ್ಡೆ ಒಡ್ಡೋಗಿ ಮಡ್ಡೆ ಬಾಯಿ ಅಯ್ಯೆನ ಕೈಲಿ. ಬಾಕಿ?!.. ಮುಂದೆ ಏನಾಗಿದು? ಹಂಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ಗೃಪು ಚೆಟ್ಟಿ, ಕಾಫಿ ತಪಲೆ ಇಳಕನ ಎಚ್ಚರ ಇಲ್ಲದೆ ಆದ ಅನಾಹುತ ಒಂದೆರ್ದಲ್ಲ. ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲಲಂತೂ ಜೋರು ಗಾಳಿ ಇರಕನ ಅಡ್ಡೆ ಆದಂಗೆ ಕೊಳ್ಳಿನ ಕೆಡ್ಡದೆ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಬಾಕನ ಒಳಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಕಿಚ್ಚ ಹಿಡ್ಡ್ ಅಪಾಯ ಆಗುಟು.

ಇನ್ನೂ ಗ್ಯಾಸ್ ಒಲೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಆದ ಅಪಾಯ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟಲ್ಲ. ಗ್ಯಾಸ್ ಲೀಕ್ ಆದು, ಸ್ವಪ್ ಮೇಲೆ ಬೇಯಕೆ ಇಸಿ ಹೊರಗೆ ಹೋದು, ಬಾಕನ ಸ್ವಪ್ ಕೆಟ್ಟಿದ್ದದೆ - ಗ್ಯಾಸ್ ಆಫ್ ಆಫ್ - ಮುಂದೆ? ಇಲ್ಲರ ಸ್ವಪಾಲಿ ಇಸಿದ ಗ್ಯಾನ ಇಲ್ಲದೆ ವಾಪಸ್ ಬಾಕನ ಪಾತ್ರ ಸುಟ್ಟ ಕರಕಲಾಗಿ ಸುರುಟಿ ಮುರುಟಿ ಮನೆಲೆಲ್ಲಾ ವಾಸನೆ ಹರ್‌ಡಿ ರಂಪ ರಗಳೆ ಆದೂ ಉಟ್ಟು. ಕುಕ್ಕರ್ ಸಿಡ್ಡ್ ಮೊಕ ಮೈಗೆಲ್ಲಾ ಗಾಯ ಆದುಟ್ಟಲ್ಲಾ?

ಹರಾಡುವ ಮಕ್ಕಂತು ಬಿಸಿ ಎಣ್ಣೆ ಚರಕ್‌ಗೆ ಕೈ ಹಾಕಿ ಅಪಾಯ ಮಾಡಿಕಂಡವೆ. ಗಲಾಸ್‌ಲಿದ್ದ ಬಿಸಿ ಕಾಪಿ, ಬಿಸ್‌ನೀರ್ ಚೆಲ್ಲಿಕಂಡ್ ಬೆಂದ ಗಾಯ ಮಾಡಿಕಂಡವೆ. ಇನ್ನೂ ಕತ್ತಿ, ಚಾಕ್, ಬ್ಲೇಡಲಿ ಗಾಯ ಮಾಡಿಕಂಬವುಕೆ ಲೆಕ್ಕ ಇಲ್ಲೆ. ಕಣ್ಣೆಂದ ಬಿದ್ದ ಮಕ್ಕ ಎಷ್ಟಿಲ್ಲೆ? ಮಕ್ಕಳ ಮೀಸಿದಂಗೆ ಅವರ ಪಾದದ ಚೆಂಡಿ ತೆಗೆದೆ ಎತ್ತಿ ತಂದ್ ಒಳಗೆ ಇಲ್ಲಿಂದಂಗೆ ನಡೆಕನ ಜಾರಿ ಬಿದ್ದವೆ. ಕೆಲ ಕಡೆ ಬಟ್ಟೆದ್ ಉಯ್ಯಾಲೆ ಸುತ್ತಿಕಂಡ್ ಅಪಾಯ ಆಗುಟು. ಇನ್ನೂ ಟಾನಿಕ್, ಸಿರಪ್‌ನೆಲ್ಲಾ ಗಟಗಟಾತ ಕುಡ್ಡ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಸೇರ್ದ ಮಕ್ಕಳೂ ಒಳೊ. ಮೂಗೊಳಗೆ, ಕಿಮಿಗಲ್ಲಾ ಎಂತಂತದೂ ಕಾಯಿಗಳ್ಳೋ, ಬೀಜಗಳ್ಳೋ ತುರಿಕಂಡ್ ಅಯ್ಯೆನ ಗೋಳಾಡ್ತಿದ ಮಕ್ಕ ಎಷ್ಟೋ ಒಳೊ. ಪಾವಲಿ ನುಂಗಿದವೂ ಇಲ್ಲದಿಲ್ಲೆ.

ಇದೆಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳ್ಳೆ ಕತೆ, ಇನ್ನೂ ದೊಡ್ಡವ್? ಸೌದೆ ಕಣೆಂದ ಸೌದೆ ಎಳೆಕನ ಸೌದೆ ಮೊಕದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದ ಮೂಗು ಮುಕಂಡವು, ಅತ್ತ ನೋಡಿ

ಇತ್ತ ತೆಗೆಕನ, ಇತ್ತ ನೋಡಿ ಅತ್ತ ಇಸಕನ ಆಯ ತಪ್ಪಿ ತಲೆ ಮೇಲೆ ಪಾತ್ರನೋ, ಕುಪ್ಪಿನೋ ಮತ್ತೊಂದನೋ ಬೀಳ್ಕಂಡ್ ಗಾಯ ಮಾಡಿಕಂಡವೇನೂ ಕಮ್ಮಿಯಿಲ್ಲ. ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಒಂಟಿ ಹಲ್ಲಾ ಅವ್ವಕ್ಕಿ ತಿಂಬಕನೋ, ರೊಟ್ಟಿ ತಿನ್ನಕನೋ ನುಂಗಿ ಹೋಗಿ ದೊಂಡಲಿ ಸಕ್ಕಿಕಂಡ್ ಪಾಡ್ ಬಂದವೂ ಒಳೊ.

ಒಂದ್ ಕಾಲಲಿ ಮಣ್ಣೊಟ್ಟಿಗೆ ಬೆದ್ ಸೊಪ್ಪು ಸೇರಿ ಕಲ್ಲಿ ಅಟ್ಟಕ್ಕಿ ಮಣ್ಣ್ ಹಾಕಿ ಸಾರ್‌ಪ್ಪಿದ್ದೊ. ಮಣ್ಣ್ ಹಾಕಿ ಅದೆಷ್ಟೋ ವರ್ಷ ಆಗಿದ್ದದೆ. ಕ್ರಮೇಣ ಅಟ್ಟ ಕುಂಬಾಗಿ ಮಣ್ಣ್ ಸಮೇತ ತಲೆ ಮೇಲೆನೊ, ಎದೆ ಮೇಲೆನೋ ಬೀಳ್ತತ್.

ಸೂಚನೆ ಕೊಡದೆ ಮಕ್ಕ ಪಿಟಾಕಿ ಹೊಟ್ಕನ ಮಲ್ಲಿದ್ದ ವಯಸ್‌ಪಟ್ಟವು ಹೆದ್ರಿ ಕಣ್ಣೊಂದ ಬಿದ್ದವು ಒಳೊ. ಉಂಬಕನ 'ತುಂಡು' ದೊಂಡಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕಂಡ್ ನರಕ ಬಾಕನ ಒಂದೋ ಬೆನ್ನಿಗೆ ಗುದ್ದಿ ಇಳೊಕಾದೆ. ಇಲ್ಲರೆ ದೊಂಡೆಗೆ ಕೈ ಹಾಕಿ ಕಕ್ಕೊಕಾದೆ. ಸೆರೆ ಹತ್ತಿ ಕಣ್ಣ್ ಮೇಲಾದವೂ ಒಳೊ. ಎಲಡಿಕಿ ತಿಂಬಕನ ಸೆರೆ ಹತ್ತಿರೆ ಆತ್! ಇನ್ ಮೀನ್ ಗೈಪು ಊಟಲಿ ಮುಳ್ಳುದೇ ಕಷ್ಟ. ದೊಂಡಲಿ ಮುಳ್ಳು ಸಕ್ಕಿಕಂಡ್ ನರಕ ಬಾದುಟ್ಟು. ಕೊತ್ತಿ ಹಲ್ಲೆಗೆ ಎಂತಾರ್ ಸಕ್ಕಿಕಂಡರೆ ಅದರ ಪಾಡ್‌ನ ನೀವೂ ನೋಡೊಳರಿ. ಹಂಗೆನಾವು ಉಂಬಕನ ಮುಳ್ಳು ಕುತ್ತಿಕಂಡರೆ ಅನ್ನ ಮುದ್ದನ ನುಂಗಿರೆ ಮುಳ್ಳು ಇಲ್ಲದೆಗಡ. ಆದರೆ ಅನ್ನ ಉಂಡೆನೇ ಸಕ್ಕಿಕಂಡರೆ?

ಡೋಸ್ ಹಾಕವರ ಪಾಡ್ ಇನ್ನೊಂದ್ ರೀತಿ. ಒಮ್ಮೆ ಕುಡ್ಡದ್ ಕೆಂದದಿದ್ದರೆ ಪುನಾ ಕುಡ್ಡವೆ. ಹಂಗೆ ಒಬ್ಬ ಅರ್ಜೆಂಟ್‌ಲಿ ಗಟಿ ಗಟಾತ ಕುಡ್ಡ್ ಮಲ್ತತ್. ಸುರಾತದಾ ಎದೆ ಉರಿ, ಹೊಟ್ಟೆ ಉರಿ. ತಕಣಿ ಪೈಪ್‌ಲಿ ನೀರ್ ಹೋದಂಗ ಜುಲಾಬು! ಕಾಚುಳಿ ಕುಪ್ಪಿ ಮತ್ತೆ ಕಳ್ಳ ಕುಪ್ಪಿ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಇತ್ತಲ್ಲಾ ಅರ್ಜೆಂಟ್‌ಲಿ ಕುಡ್ಡದ್ ಕಾಚುಳಿನ!

ಮೇಲೆ ಇಸಿದರ ತೆಗೆಕೆ ಸ್ಕೂಲ್ ಹತ್ತಿ ಬಿದ್ದವಿಲ್ಲೆನಾ? ಏಣಿಕಾಲ್‌ಂದ ಜಾರಿಬಿದ್ದವು, ಮೆಟ್ಟುಕತ್ತಿ (ಹೆರೆಮಣೆ) ಮೆಟ್ಟಿ ಗಾಯ ಮಾಡಿಕಂಡವು, ತರಕಾರಿ ಕುಯ್ಯಕನ ಬೆರಳ್ ಕೊಯ್ಯಂಡವು, ಒಗ್ಗರಣೆ ಹಾಕಿಕೆತ ಕಾದ ಎಣ್ಣೆಗೆ ಕಿಚ್ಚ ಹಿಡ್ಡದ್, ಏನ್ ಎತ್ತತ ಗೊತ್ತಾಗದೆ ಅದ್ಕೆ ನೀರ್ ಹೊಯ್ದ ಆದ ರಂಪ.... ಹೇಳಿಕೆ ಹೋದರೆ ಅದೆಷ್ಟೋ ಉಟ್ಟು ಒಗ್ಗರಣೆ ಕತೆ.

ಆಹಾ! ಇನ್ ಟೈಲ್ಸ್ ಹಾಕಿದ ಮನೆಗಳೊ....! ಜಾರಿ ಬಿದ್ದವರೇ ಕತೆಗ. ಇಂದ್ ಗುಡ್ಡ, ಬಚ್ಚಲ್ ಮನೆತ ಹೇಳ್ವ ಹೆಸ್ರೆಲ್ಲಾ ದೂರ ಆಗ್ತಾ ಉಟ್ಟು. ಈಗ ಬಾತ್‌ರೂಂ ಕಮ್ ಟಾಯ್ಲೆಟ್‌ತೇಳ್ವೇ ಫೇಮಸ್. ಅಲ್ಲೂ ಟೈಲ್ಸ್‌ದೇ ಪೊರ್ಲು. ಸಾಬೂನು, ಎಣ್ಣೆ ಪಸೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಜಾರಿ ಬೀಳಿಕೇನ್ ಕಷ್ಟ? ಪುಸ್ತಕ ಬೀಳ್ವೆ.

ಹಿಂಗೆ ಮನೆ ಒಳಗೆನ ಅಪಾಯಗ ನೀವಿಗೆ ಇನ್ನೆಷ್ಟೋ ಗೊತ್ತಿದುರ್. ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ನೀವ್ ಸಿಕ್ಕಕನ ಆ ಕುರ್ತ್ ಕಾತಾಡ್ಕೊಲಾ....

✍ ಬಾರಿಯಂಡ ಜೋಯಪ್ಪ

ಬದ್ಧಾವಣೆ

ಒಂಬತ್ತೆ ತಿಂಗಳ ತುಂಬಿದ ತುಂಬು ಬೊಸ್ತಿ ವೇದಾ ಹಾಸಿಗೆಲಿ ಮಲ್ಪಂಡ್ ಒದ್ದಾಡ್ತಿತ್. ಹೆರಿಗೆ ಬೇನೆಲಿ ಅಲ್ಲ; ಮನಸ್ಸು ಬೇನೆನ ಒದ್ದಾಟ. ತನ್ನ ತೌರುನ ಬಯಕೆನ, ಮಾತ್ ಮಾತಿಗೆ ಹಾರ್ಯಾಡುವ ಒರ್ಟ ಗಂಡನೊಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಂಗೆ ಹೇಳ್ತೊಂತ ಒದ್ದಾಡ್ತಿತ್. ಸುರುನ ಹೆರಿಗೆ ತೌರು ಮನೇಲೆ ಆದು ಹಿರೆವರ ಪೊದ್ದತಿ. ಅದರಾಂಗೆ ತೌರು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಹೆತ್ತವ್ವನ ಕೈಲಿ ಬಾಣಂತನ ಮಾಡ್ತಿಕಂಬ ಸುಖ ಸಂತೋಸನ ಮನಸ್ಸೇ ಗ್ರೇಸಿಕಂಡ್ ಕುಸಿ ಪಡ್ತಿದ್ವ ಹೆಣ್ಣ್. ತೊಬ್ಬಿ ಉಬ್ಬಿದ ಹೊಟ್ಟೆಮೇಲೆ ಕೈಯಾಡ್ತಿ “ತುಂಬಾ ಬೊಚ್ಚಿದನ ನನ್ನ ಚಿನ್ನಾ” ಇನ್ನೇನ್ ಹಂಇನೇ ದಿನ ನೀ ಈ ಕಸ್ತನ ಸೆಯಿಸಿಕಂಡರೆ ಆತ್, ನಮ್ಮ ಪ್ರೇಮದ ಕೊಡಿ, ರಾಜಕುಮಾರನ ಅವತಾರ ಆದೆ ಅಲ್ಲಾ “ಅಸ್ತಮುಟ್ಟ ಹೇಂಗಾರ್ ಸೆಯಿಸಿಕಾ”ಂತ ಹೇಳ್ತ ಗಂಡನ ಪ್ರೀತಿನ ಮಾತ್ಗೆ ಸೋತ ವೇದಾ ಇದೇ ಸೆರಿಯಾದ ಸಮಂತ “ಅಪ್ಪನ ಕಾಗದ ನೋಡ್ತರಿಯಾ? ಹೆರ್ಗೆಗೆ ತೌರುಗೇ ಹೋಕಡ, ನನ್ನ ಬಾಣಂತನನ ಅವ್ವನೇ ಮಾಡುವೆಗಡ, ನಂಗೂ ತೌರುಗೆ ಹೋಕೆ ಕುಸೀಂತ” ಒಂದೇ ಉಸುರುಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಹೇಳಿ ಗಂಡನ ಮೋರೆ ನೋಡ್ತಾ ವೇದಾ. ಅವನ ಮೋರೆನೋ ಬತ್ತ ಹಾಕಿರೆ ಹೊದ್ರಿ ಹೋವಾಂಗೆ ಸಿಟ್ಟಿ ಕೆಂಪು ಕೆಂಪು ರಟ್ಟಿದೆ. ಅವ ಸಿಟ್ಟಿ “ನಿಂಗೆ ನಿನ್ನ ದರಿದ್ರ ತೌರುನ ನೆಂಪು ಮಾಡಿಕೊದಿದ್ದರೆ ನಿದ್ದನೇ ಬಾದುಲ್ಲೆ ಅಲ್ಲಾ? ಎಂತ ಉಟ್ಟು ನಿನ್ನ ತೌರುಲಿ ಮೋಣ್ಣು? ಸೆರಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಉಂಬಕೆ ತಿಂಬಕೆ ಗೆತಿಯಿಲ್ಲೆ. ಆ ದರಿದ್ರದವರ ಮಗ ನನ್ನ ಹೆಣ್ಣಾಂತ ಹೇಳಿಕಣಿಕೇ ನಾಚಿಕೆ ಆದೆ? ಅವು ನಿನ್ನ ಹೆರಿಗೆ, ಬಾಣಂತನ ಮಾಡುವೆ ಗಡ” ಹೆಣ್ಣ್ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತೌರುನ ಹಂಬಲ ಪ್ರೀತಿ ಹೇಂಗೆ ಇದ್ದದೇಂತ ಹೇಳುವ ಸೊಯನೇ ಇಲ್ಲದ ಗಂಡನ ಮಾತಿಗೆ ಕಂಗಾಲಾಗಿ ಮೋರೆ ಅಡಿಗೆ ಹಾಕಿ ಬಂದ ಕಣ್ಣೀರ್ ಗಂಡಂಗೆ ಗೊತ್ತಾಗದಾಂಗೆ ಒರ್ಸಿಕಂತ್.

ವೇದಂಗೆ ಗಂಡನ ಇಂತಾ ಒರ್ಟ ಮಾತ್ ಇದ್ ಹೊಸ್ತೇನ್ ಅಲ್ಲಾ. ಮೊದುವೆ ಆಗಿ ಈ ಮನೆ ಹತ್ತಿದಲ್ಲಿಂದನೂ ಈ ಹಂಗ್ಲಾಟ, ಸಸಾರ ಹೀಯಾಳ್ಕಾಟ ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ ಕಿಬಿ ಬೊಡ್ಡ್ಕಟ್ಟಿಟ್ಟು, ಬಡವನ ಮಗಾಂತ ಹಂಗ್ಲುವ ಗಂಡ, ಅನಿಸ್ತನ ಕಾಂಬ ಹಾಂಗೆ ಆಡುವ ಅತ್ತೆ. ಯಾವುದೋ ಲೋಕಲಿರುವವರ ಹಾಂಗೆ ಯಾರೊಟ್ಟಿಗೂ ಯಾವ ತಕ್ರಾರ್ ಇಲ್ಲದೆ ತನ್ನಸ್ತಕ್ಕೇ ಇರುವ ಮಾಂವ, ಇಂತಾ ಹೊಸ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಬಂದ್ ಬಿದ್ದೆಲ್ಲಾ; ಇದ್ದವರ ಮನೆ ಸೇರೊಕು, ಎಲ್ಲರ ಮುಂದೆ ಗತ್ತಲಿ ಓಡಿಯಾಡೊಕೂಂತ ಗ್ರೇಸಿದಕ್ಕೆ ಹೀಂಗಾತಲೇಂತ ಹೇಳ್ವ ಚಿಂತೆ ಒಂದು ಕಡೆ. ಆದರೆ ಇವರ ನಾ ಗೆದ್ದೇ ಗೆಲ್ಲೊಕು ಗೆದ್ದೇ ಗೆದ್ದನೆ ನನ್ನ ವಿದ್ಯೆ ಇವರ ಒಂದು ದಿನ ಸೋಲ್ಪುದೂಂತ ಗ್ರೇಸಿಕಂಡ್ ಇರ್ಕನ ವೇದನ ಮನ್ನ್ ಹಿಂದೆ ಓಡ್ತ. ನೆಂಪುಗಳ ಜೊಂಪೆ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಕಾಂಬಕೆ ಸುರು

ಆತ್. ಗಿಣಿನ ಗೂಡುನಾಂಗೆ ಇದ್ದ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಮನೆ, ಮುಂದೆ ಸೆಗ್ಗಿ ಗುಡ್ಡದ ಅಂಗಳ. ನೊಡುಲಿ ಒಂದು ತೊಳ್ಳಿಕಟ್ಟಿ, ಕರೆಲಿ ಸುತ್ತೊಳು ಹೂನ ಸಾಲ್ಗ. ನಾನೇ ನೆಟ್ಟ, ಬೆಳ್ಳದ ಹಬ್ಬಂತಿಗೆ, ಗುಲಾಬಿ, ದಾಸಳ, ಗೊರಟೆ ದೈಗ, ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬೊಳ್ಳಿ. ಅಂಗಳದ ಕರೇಲಿ ಒಂದು ಬಾಂಮಿ. ಅದರ್ಲಿ ಕುಡಿಯಕೆ ಬೆಂಡದ ನೀರ್ನಾಂಗೆ ಇರುವ ನೀರ್. ಅಲ್ಲಿ ಹೋಬಡ, ಇಲ್ಲಿ ಬರ್ಬಡ, ಹಾಂಗೆ ಮಾಡ್ವಡ, ಹೀಂಗೆ ಮಾಡ್ತಂತ ಯಾವ ಕಟ್ಟಾಡ್ ಇಲ್ಲೆ, ಸ್ವಚ್ಛಂದ, ಸೊಸಂತ್ರ. ಪ್ರೀತಿ, ಪ್ರೇಮನ ಮನ್ನಾರೆ ಉಣ್ಣಿದ ಅಪ್ಪ, ಅಮ್ಮ, ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿದವು. ಬಾರಿ ಸಡಗರ ಇಲ್ಲರೂ. ಉಂಬಕೆ ತಿಂಬಕೆ ಹಂಚ ಕಮ್ಮಿ ಇದ್ದರೂ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಕೊರ್ತ ಇಲ್ಲದೆ ಬೆಳ್ಳ ನಾ ಇಂದ್ ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆನ ಚಿನ್ನದ ಸಂಕೋಲೆಲಿ ಬಂಧಿ; ತುಂಬಿದ ಸಂಸಾರಲಿ, ಪ್ರೀತಿನ ತೊಂಪುಲಿ ಬೆಳ್ಳ ನನ್ನ ಒಂದು ಮಾಣಿಕೈದಾಂಗೆ ಕಾಂಬೊತ್ತಿದ್ದೊ. ಎಂ.ಎಸ್ಸಿ. ಪಾಸಾದ ಸಿಂಯಿ ಸುದ್ದಿ ಗೊತ್ತಾದ ಅಣ್ಣ ಅಂಗ್ಲಿಂದ ಮೈಸೂರು ಪಾಕ್ ತಂದ್ ಎಲ್ಲರ ಪಾಲ್ನಾ ನನ್ನ ಬಾಯಿಗೆ ತುರುಕ್ತಿತ್. ನಿನ್ನ ಮೊದುವೆ ಮಾಡಿ ಬೇರೆ ಮನೆಗೆ ಕಳ್ಳಂದೇ ಇಲ್ಲೆ. ನೀ ನಮ್ಮ ಮನೆನ ಕೀರ್ತಿ ಪತಾಕೆ. ಮೊದುವೆ ಮಾಡಿ ಬೇರೆ ಮನೆಗೆ ಕಳ್ಳರೆ ನಮ್ಮ ಕೀರ್ತಿ ಪತಾಕೆ ಆ ಮನೆಲಿ ಹಾರಾಡ್ತಂತ ತಮಾಸೆ ಮಾಡ್ತಿತ್. ಉಡುಪಿನ ಎಂ.ಜಿ.ಎಂ. ಕಾಲೇಜ್ಜಿ ಲೆಕ್ಚರ್ ಆಗಿ ಕೆಲ್ಸ ಸಿಕ್ಕುನ ಅಸ್ತು ದೂರ ಕಳ್ಳಂದು ಹೇಂಗೆಂತ ಪೇಚಾಡ್ತಿದ್ದ ಅಪ್ಪಂಗೆ ದೈರ್ಯ ಹೇಳಿ, ಉಡುಪಿಗೆ ಕರ್ಕಂಡ್ ಹೋಗಿ ಬೇಕಾದ ವೆವಸ್ತೆ ಮಾಡಿ ಬಂದವ ಅಣ್ಣ. ನಮ್ಮೂರ್ಲಿ ನಾ ಒಬ್ಬಳೇ ಎಂ.ಎಸ್ಸಿ. ಪಾಸ್ ಮಾಡ್ವಪ್ಪಂತ ಹೆಮ್ಮೆ ಬೇರೆ.

ನೆನ್ನಾಂಗೆಲ್ಲಾ ವೇದಂಗೆ ನೆನ್ನನ ಸುರುಳಿ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಬಿಚ್ಚಿಕೊಂಬೊತ್ತಿತ್. ವರ್ಸದ ಹಿಂದೆ ಮೊದುಮಗಳ ಉಡ್ಗೆ ತೊಡ್ಗಲಿ ಅಂತರ ಪಟದ ಹಿಂದೆ ಹೂಮಾಲೆ ಹಿಡ್ಡ್ ನಿತ್ತ ವೇದಾ ಪರ್ವ ಸರಿಯಕನ ಮೊದುಮಗನ ದೃಷ್ಟಿಂತಾಗಿ ಎದುರ್ಸುವ ದೈರ್ಯ ಸಾಲದೆ ನೆಲನ ನೋಡಿ ಈ ಲೋಕನ ಮರ್ತ್. ಭಟ್ಟ ಮಂತ್ರದೊಟ್ಟಿಗೆ ಕರಿಮಣಿ ತಾಳಿ ಕುತ್ತಿಗೆನ ಅಲಂಕರ್ಸಿಕನ ಏನೋ ಒಂದು ರೀತಿನ ಕುಸಿಯೋ ಕುಸಿ.

ಮೊದುವೆ ಮಂಟಪದ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ನಿತ್ಕಂಡಿದ್ದ ತಮ್ಮೊವರ ಕಣ್ಣ್ ತುಂಬಿ ಬಂದಿತ್. ಅವರೆಲ್ಲಾ ಬುಟ್ಟ್ ಹೋಕಲ್ಲಾಂತೇಳೂವ ಕಸಿವಿಸಿ, ತಳಮಳ ವೇದಂಗೆ. ದಾರೆ ಎರ್ಡ್ ಕೊಡ್ಕನ ಅಪ್ಪನ ಕಣ್ಣಿಂದ ತೊಟ್ಟಕ್ಕಿದ ಹನಿ ದಾರೆ ಹೊಯ್ಯುವ ಪವಿತ್ರ ನೀರ್ಲಿ ಸೇರಿ ಹೋದರ ಕಂಡ್ ಅಳ್ಳೇಲ್ ತಡಿಯಕೆ ಆತ್ಲೆ. ಇನ್ನು ಹೆಣ್ಣಿ ಕೊಡ್ಕನ ಹಾಡ್ ಸೋಬಾನೆ “ಎಮ್ಮ ಮನೆಯಂಗಳದಿ ಬೆಳೆದೊಂದು ಹೂವನ್ನು....”ಂತ ಹಾಡ್ಕನ ದುಃಖ ಉಮ್ಮಳ್ಳಿ ಬಾತ್. “ಹೆತ್ತವರ ಮನೆಗಿಂದು ಹೊರಗಾದೆ ನೀ ಮಗಳೇ....” ತನ್ನವರ ಪ್ರೀತಿಯ ಬಂಧನಂದ ಪೂರಾ ಕಳ್ಳಿಕಂಡೆನೋಂತ ಅನ್ನಿತ್. ಅವ್ವನ ಕಾಲ್ ಹಿಡಿಯಕನ ಹಿಡ್ಡ್ ಎತ್ತಿ... “ಸುಖಲಿ

ಬಾಳ್ ಕಂದಾ....”ಂತ ಹೇಳ್ತನ ಅವ್ವನ ಎದೆಲಿ ಮೋರೆ ಹುದುಗ್ಗಿ ಮರ್ಟತ್. ಹಾಲ್ ಕುಡಿವ ಕರ್ನ ಎಳ್ಳೆ ಹಸುಂದ ಬೇರೆ ಮಾಡ್ತಾಂಗೆ ತನ್ನವರ್ನಲ್ಲಾ ಬುಟ್ಟು ಬಾಕೆ ಮಸ್ತಿಲ್ಲರೂ ಬುಟ್ಟು ಬರೋಕಾಕನ ಮರ್ಟುಂಡ್ ಗಂಡನ ಮನೆ ಸೇರ್ತ್ ವೇದಾ.

ಸೊಸೆ ಬೊಸ್ತಿಂತ ಗೊತ್ತಾಕನ ಕುಸಿಪಡೊಕಾದ ಅತ್ತೆ “ಯೆಸ್ತ್ ಅಂಬೆರ್ಪು, ನಾವೆಲ್ಲಾ ಆರ್ ತಿಂಗ ಆದರೂ ಗಂಡನ ಮೋರೆ ನೋಡ್ತೆ, ಕಾಲ ಕೆಟ್ಟ್ ಹೋತ್”ಂತ ಪರಿಂಚಿದರ ಕೇಳಿ ಭೂಮಿ ಬಾಯಿ ಬುಟ್ಟು ನುಂಗಿದರೇಂತ ಕಾಂಬೊತ್ತಿತ್. ಗಂಡ ಏನೋ ಪುಣ್ಯಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಉರಿ ಮುಸುಂಡ್ ಸಿಟ್ಟು ಬುಟ್ಟು ನೆಗೆ ಮೋರೆಲಿ ಮಾತಾಡ್ತದರ ಕಂಡ್ ಅತ್ತೆನ ಪರಿಂಚಾಟನ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತಕಂತೆ. ಅದೇ ಸಮಕ್ಕೆ ವೇದನ ಥೀಸೀಸ್ಗೆ ಪಿ.ಎಚ್ಚಿ. ಘೋಷಣೆ ಆದ್ದರಂದ ಗಂಡಂಗೆ ಕೊಂಬು ನೆತ್ತಿಲಿ ಮೂಡಿತ್. ಅವರ ಕುಟುಂಬಲಿ ಯಾರೂ ಪಿ.ಎಚ್ಚಿ. ಮಾಡ್ಲೊವು ಇಲ್ಲದ್ದರಂದ ಅತ್ತೆಗೂ ಒಳಗೊಳಗೇ ಕುಸಿಯಾಗಿ ಪರಿಂಚಾಟ ಕಮ್ಮಿ ಆತ್!

ಇತ್ತ ವೇದಾನ ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಅವ್ವನ ಮಾತ್ನಾಂಗೆ ಬೊಸ್ತಿ ಮಗಳಿಗೆ ಬಯ್ಯಂತ ಹಿಟ್ಟು ಬುತ್ತಿ, ತಿಂಡಿಗ, ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲ್ಲ ತಕಂಡ್ ಓಡೋಡಿ ಬಾತ್. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರೆ ಇವರ ಸಸಾರ, ಹಂಗ್ಲಾಟನ ಸೆಯಿಸೊಕಾತ್. ನಮ್ಮಂತವರ ಮನೆಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ತಿಂಬಕೆ ಏನ್ ಕಮ್ಮಿ ಆಗುಟ್ಟು, ನಿಮ್ಮ ಹಾಳ್ ಕೊಂಪಂದ ಹಾಳ್ಕೂ ತಂದ್ ನಾವುಗೆ ಅವುಮಾನ ಮಾಡ್ಬಡೀಂತ ಹೇಳಿ ಅವನ ಹಿಂದನೇ ತಂದದರ ಕಾಡಿಗೇ ಇಡ್ತಿದ್ಲೊ. ಈ ದೊಡ್ಡ ಮೊನ್ನರ ಹಂಗ್ಲಾಟ ಕೊಂಕು ಮಾತ್ಗಳ ಕೇಳಿ ಒಪ್ಪೊತ್ ಉಂಬಕೂ ನಿಲ್ಲದೆ ಅಣ್ಣ ಪುಕುಳಿಗೆ ಕಾಲ್ ಕೊಟ್ಟತ್. ಅಣ್ಣನ ಚಪ್ಪೆ ಮೋರೆ, ಸೆರಿ ಮಾತಾಡ್ತಿಕೂ ಆಗದೆ ಹೊರ್ತ್ ಹೋದಂವನ ನೆನ್ನಿ ವೇದಾನ ಹರ್ದಯ ಬೇನೆಂದ ಹಿಂಡಿಹಿಪ್ಪ ಆತ್. ತೌರು ಮನೆನ ಹಸಿಹಸಿಯಾದ ಸಿಂಯಿ ನೆನ್ನುಗ ತಿರ್ಗಿ ಬಾರದ ಆ ರಸಗಳಿಗೆಗಳ ಮೆಲ್ಕ ಹಾಕ್ತಾ ಇದ್ದದಕ್ಕೆ ಹಾಂಗೆ ನಿದ್ದೆ ಹೋದ್ದೇ ಗೊತ್ತೇ ಇಲ್ಲೆ.

ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಾಂಗೆ ಎಚ್ಚರಾತ್. ಹೊಟ್ಟೆಲಿ ತಡಿಯಕೆ ಬೊತ್ತದ ಬೇನೆ. ಸೊಂಟಲಿ ಒಂದು ಚಳ್ಳೆ. ಅಣ್ಣ ಬಂದರಂದ ಮೂಡ್ ಕೆಡ್ಕಂಡ್ ತಿರ್ಗಿ ಮಲ್ಗಿದ್ದ ಗಂಡಂಗೆ ವೇದನ ನರಳಾಟಂದ ಎಚ್ಚರ ಆತ್. “ವೇದಾ ಏನಾತ್ ನನ್ನ ಬಂಗಾರ”ಂತ ಪ್ರೀತಿಲಿ ಮಾತಾಡ್ತಿದೊ. ಕತ್ತಲೆಗಿದ್ದ ಕೋಪದ ಮೋಡ ತೆಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿನ ತಂಗಾಳಿ ಬೀಸಿತ್. ಮನೆವು ಎಲ್ಲಾ ಆತುರ, ಕಾತುರಂದ ನೋಡ್ತಾ ಒಳೊ. ದೊಡ್ಡ ಆಸ್ಪತ್ರೆಲಿ ಯಮಯಾತನೆ ಅನ್ನವಿಸಿ ಬೆಣ್ಣೆ ಮುದ್ದೆನಂತ ಗಂಡ್ ಕೂಸಿಗೆ ಜನ್ಮ ನೀಡ್ತ್ ವೇದಾ. ಚಂದನದ ಬೊಂಬಿನಾಂಗೆ ಇದ್ದ ಹಕ್ಕಲೆ ಮಲ್ಗಿದ್ದ ಕೂಸುನ ಒಮ್ಮೆ ನೋಡಿ ಆಯಾಸಂದ ಕಣ್ಣ್ ಮುಚ್ಚಿತ್ ವೇದಾ.

ವೇದಾಂತ ಹೇಳ್ತ ವರ್ತ್ ಸ್ವರದ ಬದ್ಲ ಮೃದು ಮಧುರ ಸೊರ ಕೇಳಿ ಯಾರಪ್ಪಾ ಇದಂತ ಕಣ್ಣುಟ್ಟು ನೋಡ್ತೆ ಅತ್ತೆ. ಯಾಗೋಳು ಮೋರೆನ

ಕೆಂಬಡೆಕಾಯಿ ಮಾಡಿಕಂಡ್ ಉರಿಉರಿ ಉರ್ಕಂಡ್ ಇರುವ ಅತ್ತೆನ ಮೋರೆಲಿ ಸಣ್ಣ ನೆಗೆ ಕಂಡತ್. ಎದ್ರಿಕೆ ನೋಡ್ಲ ವೇದನ ತೊಬ್ಬಿ ಹಂಚ ಮಲ್ತ. ಎದ್ದ ಆಯಾಸ ಮಾಡಿಕಂಬಡಾಂತ ಮೆಲ್ಲೆ ಮಲಗ್ಗಿದೊ. ಮೊರ್ತ್ ಕಣ್ಣೀರ್ ಕರೆಕಟ್ಟಿ ಬಿಳ್ಳಿಕಂಡಿದ್ದ ಮೋರೆ ಪೂಜಿ ನನ್ನ ಮನೆನ ಮಾಲಕ್ಕಿ ನೀ, ಮನೆನ ಬೆಳ್ಳಿಸಿದ ಬಾಗ್ಯದೇವತೆ, ಕುಲದೀಪಕನ ಹೆತ್ತ ಸೌಭಾಗ್ಯವತಿ ಎದ್ದೇಡ ಮಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತಾಂತಿ ತಕಂತ ಹೇಳ್ತನ ಇದ್ ಕನ್ನಾ, ನನ್ನಾಂತ ಆಸ್ವರ್ಯ ಆತ್ ವೇದಂಗ. ಹಕ್ಕಲೆ ಕುದ್ದಿದ್ದ ವೇದನ ಅವ್ವನ ಮೋರೆ ಕುಸಿಲಿ ಅರ್ಳಿತ್. ಅಪ್ಪ ಆದ ತೃಪ್ತಿ ಹಾಂಗೂ ಗತ್ತಂದ ವೇದನ ಒಮ್ಮೆ ಪ್ರೀತಿಲಿ ನೋಡ್ಲ ಗಂಡನ ನೋಟಕ್ಕೆ ಹೆಣ್ಣು ಬೊದ್ದು ಸಾರ್ತಕ ಆತೊಂತ ಗ್ರೇಸಿಕಂಡ್ ಕಣ್ಣು ಚಿಚ್ಚಿ ಮಲ್ಲಿತ್ ವೇದಾ.

✍ ಪಿ.ಜಿ. ಅಂಬಿಕರ್

ಕವನ

ಪುಸ್ತಕ

ಹಿಂಗಾರ ಪುಸ್ತಕಲಿ ಬಂಗಾರದ ಕತೆಗ,
ಓದಿಕೆ ಸುರು ಆತ್ ತ ಗ್ಯಾನ ಮಾಡಿಕಣಿ ಆಗ ನೋಡಿ,
ಅದರ ರಸನೇ ಬ್ಯಾರೆ ತುಂಬ ಕುಷಿ ಆದೆ.

ಮನೆಗೆ ಹಿಂಗಾರ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಮನ್ಸ್ ಭಾರ ಆದೆ.

ಅಡಿಕೆ ಮರಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಾಂಬತ್ತಿತ್ ಹಿಂಗಾರ.

ಈಗ ಹಂಗೆ ಅಲ್ಲ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಅಂಚೆಲಿ ಬಂದದೆ ಹಿಂಗಾರ
ಪುಸ್ತಕಲಿ ಬರ್ದಿರುವ ಹತ್ತಾರ್ ಮಿಷಯಗಳ ಸಾರ.

ಮನೆ ಮದ್ದಾನ ಮಾಹಿತಿನ ಓದ್ಕನ ಕಳ್ಳದೆ ಮನ್ಸ್ ಭಾರ.

ಗಾದೆ ಮಾತ್ ಗಮ್ತಾ ಓದ್ಕನ ಮನ್ಸ್ಲಿ ಒಂತರ ಗತ್.

ಅರೆಗಾಲ ಆಗಲಿ, ಮಳೆಗಾಲ ಆಗಲಿ ಬರಿಯಕೆ ಯಾಗೋಳು ಒಳ್ಳೆ ಕಾಲ
ಈಗಂತು ಹೇಳ್ತೆ ಬ್ಯಾಡ ಬರವಣಿಗೆಯ ಕಾಲ

ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ಹರಾಂಡಿದ ಈ ಕೊರೊನಾದ ಕಾಲ

ಓದುವವುಕೆ ಯಾಗೋಳು ಪುಸ್ತಕನೆ ಬೊದ್ಕನ ಬಂಗಾರ

ಪುಸ್ತಕದೊಳಗೆ ಪದಗಳದೇ ಶೃಂಗಾರ

ಓದುಗರ್ ಯಾಗೋಳು ಒಳ್ಳೊಳ್ಳೆ ಪುಸ್ತಕ ಓದಿರೆ ಮನ್ಸ್ ಹಗುರ

ಹಿಂಗಾರಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಹೃದಯ ತುಂಬಿದ ನಮಸ್ಕಾರ

✍ ಎಸ್.ಕೆ. ಈಶ್ವರಿ

ಮಾತ್, ಬಾಸಣ, ನಟನೆ ಹಿಂಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿನ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿನ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ವಿಚಾರಗಳ್ಳಿ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್. ಆದರೆ ನಮಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವರ್ನ ನಮಿಗೆ ಅನ್ನಿದ್ದನ್ನ ಉಳ್ಳವ್ಳಿ ತಿಳ್ಳಿಕೆ ಇರುವ ಒಂದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಮಾಧ್ಯಮ ಹೇಳಿರೆ, ಅದು ಬರವಣಿಗೆ. ಈಗಂತೂ ಆಧುನಿಕ ಪ್ರಪಂಚಲಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ್ದೇ ಮೇಲುಗೈ. ಅದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಾದಂತಹ ಫೇಸ್ ಬುಕ್, ವಾಟ್ಸಾಪ್‌ನಂತಹ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗ ಇರ್ದು. ಇವೇ ಇಂದ್ ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ ಶಾಲಿ ಬರವಣಿಗೆನ ಮೂಲಧಾತು. ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇದ್ ನಮ್ಮ ಬರಹಗಾರರ್ ಯಾವ ಮೂಲೆಯೇ ಇರಲಿ, ಅವರ್ನೂ, ಬರವಣಿಗೆನೂ ಸುಲಭಕ್ಕೆ ಪರ್ಚಯಿಸುವಂತ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ವೇದಿಕೆ. ಬರವಣಿಗೆ ಹೇಳುವಂತದ್ದು ಒಂದು ತುಡಿತ ಹಂಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಯ ದಾರಿನೂ. ಹಂಗಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಬರಹಗಾರಂಗ ಸಣ್ಣಕೆಯೋ, ದೊಡ್ಡದಾಗಿಯೋ, ಒಟ್ಟು ಏನಾರ್ ಬರಿಯೋಕೆ. ಇದೊಂದು ರೀತಿಲಿ ಚಡಪಡಿಕೆ ಇದ್ದಂಗ. ಹಿಂಗಾಗಿ ಈ ಕಾಲಲಿ ಕೂಡ ಬರಹಗಾರರಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ಉಟ್ಟೇ ಉಟ್ಟು. ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಅನಿಸಿಕೆಯಿಂದ ಹಿಡ್ಡ್, ಚುಟುಕು, ಕತೆ, ಕವಿತೆ, ಕಾದಂಬರಿ ಅಂತ ಇದರ ಆಳ ಅಗಲ ತುಂಬಾ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಹರಡಿಟು. ಒಬ್ಬ ಬರಹಗಾರಂಗ ಓದು ಮತ್ತೆ ಅನುಭವ ತೀರಾ ಮುಖ್ಯ. ಸಮಾಜದೊಟ್ಟಿಗೆ ನಾವು ಬೆರಿಯೊಕು, ಆಗ ಮಾತ್ರ ನಾವು ನಮ್ಮ ಬರವಣಿಗೆಲಿ ಹೊಸತೇನೋ ಕೊಡಿಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಓದುಗನನ್ನ ತನ್ನ ವಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದ್‌ಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಬರವಣಿಗೆ ಶೈಲಿ ನಮ್ಮದಾಕು. ಅದಕ್ಕೆ ನಮಿಗೆ ಒಂದು ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ಹಿಡಿತ ಬೇಕಾದೆ. ಆಗ ಒಂದು ಭಾಷೆನ ದುಡ್ಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತ ನೂರಾರು ಸಾಧ್ಯತೆಗ ನಮಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವೆ. ಅಂತ ಹಿಡಿತ ನಮಿಗೆ ನಿರಂತರ ಉತ್ತಮವಾದ ಓದಿನ ಮೂಲಕ ಅಷ್ಟೇ ಪಡ್ಕಣಿಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಗಟ್ಟಿ ಲೇಖಕರ ಗಟ್ಟಿ ಬರಹಗಳ್ಳಿ, ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳ್ಳಿ ಓದುದರ್ಂದ ನಮಿಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕದ ಒಳಗೆ ನುಗ್ಗಿಕೆ ದಾರಿ ಬಾಳಾ ಸುಲಬ. ಅದ್ ನಮ್ಮನ್ನ ಬರೆವಂಗೆ ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡ್ತು ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ಬರಹ ಮತ್ತಷ್ಟು ಹದ ಪಾಕ ಆಕೆ ಸಹಕಾರಿ ಆದು. ನಮ್ಮ ಅರೆಬಾಸೆಲಿ ಒಳ್ಳೊಳ್ಳೆ ಕೃತಿಗ ತೀರಾ ಕಡ್ಡೆ ಉಟ್ಟು ಅನ್ನುವಂತ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಉಟ್ಟು. ನಮ್ಮ ಹೈದಂಗ, ಗೂಡೆಗ ತುಂಬಾ ಪ್ರತಿಭೆ ಇರೋವು ಒಳ್ಳೊ. ಅವು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಇತರ ಬಾಸೆಯ ಪುಸ್ತಕ ಓದುದರ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾನನ ವಿಸ್ತರಿಸ್ಕಂಡ್ ಅರೆಬಾಸೆಗೆ ಒಳ್ಳೆ ಕೃತಿಗಳ ನೀಡೋಕು ಹೇಳ್ತು ನಮ್ಮ ಆಸೆ. ಅದಿಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಾವು ಈ ಸಂಚಿಕೆಲಿ ಅಂಕಣ ರೂಪಲಿ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಸಾರಸ್ವತ ಲೋಕದ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಂದ ಕೆಲವು ಆಯ್ದ ಟಿಪ್ಪಣಿನ 'ಬನ್ನಿ ಓದೋನೊ' ತೇಳುವ ಅಂಕಣಲಿ

ತಂದೆ ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡ್ತೋ. ಈ ಸಂಚಿಕೆಲಿ ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರ ತೇಜಸ್ವಿಯವರ ಜುಗಾರಿ ಕ್ರಾಸ್ ಕಾದಂಬರಿನ ಒಂದು ಕಂಡಿಕೆ ಕೊಟ್ಟೋ. ಆ ಮೂಲಕ ಹೊಸ ಓದಿಗೆ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಿಕೆ ಮಾಡ್ತು ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ. ಹೆಚ್ಚಿಷ್ಟು ಓದಿ. ಕಡ್ಡ ಬರಿಯನಿ. ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೂ ಅದು ಉಳ್ಳಣುವಂತಾಗಲಿ.

“ಸುರೇಶ ರಬ್ಬರ್ ತೋಟ ಮಾಡಲು ಕಾಡನ್ನೇನೋ ಕೊಂಡ. ಸುಮ್ಮನೆ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಬಿಸಾಕಿದ್ದರೆ ಸುರೇಶನಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಪಾಡಿಗೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು! ಅದು ಬಿಟ್ಟು ತೋಟ ಮಾಡಲು ಕಾಡು ಕೊಂಡಿದ್ದ ನೋಡ್ತೆ ಅಜ್ಜಾತುರ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದು. ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿ ಇಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗಾದರೂ ಲೋಕಜ್ಞಾನ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೋ ಇವರ ಸಂಸಾರ ನಾವಕೆ ಸುಗಮವಾಗಿ ಸಾಗುವ ಸಂಭವ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ತರದವರು. ಸುರೇಶನ ಕನಸುಗಾರಿಕೆಗೆ, ಹುಚ್ಚಾಟಗಳಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿಯೇ ಇವಳು ಅವನನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರಬೇಕಾದರೆ ಯಾರೇನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ? ಕಾಡು ಕೊಂಡಿದ್ದು ಹಾರುವ ಮಂಗಕ್ಕೆ ಏಣಿ ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗಿ ಇಬ್ಬರೂ ದಿನಕ್ಕೊಂದೊಂದು ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿ ಕಾಡು ಕೊಂಡು ಉಳಿದಿದ್ದ ದುಡ್ಡಷ್ಟನ್ನೂ ಮಾಯ ಮಾಡಿದರು. ರಬ್ಬರ್ ಗಿಡ ಒಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮಿಕ್ಕಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ಹಾಕಿದರು. ಸೀ ಐಲೆಂಡ್ ಕಾಟನ್ನು, ಕಾಶ್ಮೀರದ ಕಂಟೆಂಡರ್ ಬೀನ್ನು, ಹಾಲೆಂಡಿನ ಆಲೂಗಡ್ಡೆ, ಆಫ್ರಿಕಾದ ಅಸ್ಸಿರಿಯಾ ಮ್ಯುಟಂಡ ನೆಲಗಡಲೆ, ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ಕಾಶ್ಮೀರದಿಂದ ಕೇಸರಿ, ಸಿಲೋನಿನಿಂದ ದಾಲ್ಚಿನ್ನಿ, ಇನ್ನೂ ಎಂತೆಂತವೋ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ನಡೆದುವು. ಅವರ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಪ್ರಕಾರವೇ ಎಲ್ಲಾ ನಡೆದಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಕೋಟ್ಯಾಧಿಪತಿಗಳೇ ಸರಿ. ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಅವರು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದುದೇ ಹೊರತು ಅವರಾದರೂ ಅದನ್ನು ನಂಬಿದರೆ ಹೇಳಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ಮಾಡಿದಲ್ಲ ಮಣ್ಣುಗೂಡಿತಲ್ಲ ಎಂದು ಒಂದು ಚೂರಾದರೂ ಬೇಸರವಿಲ್ಲದೆ ಒಂದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನೊಂದು ಹುಚ್ಚಾಟ ಅವರು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿ ಆಸುಪಾಸಿನವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಓದಿದವರು ಮನೆ ಹಾಳುಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬ ನಾಣ್ಣುಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಂಬಿಕೆ ಬಂತು. ಆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬಿಸಾಡಿದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಎಲೆಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸುರೇಶನಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಪಾಡುಗೂ ತೊಂದರೆ ಇತ್ತೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವೇ ಇಲ್ಲ. ಕೋತಿ, ಅಳಿಲು, ಹಕ್ಕಿ, ತಿಂದು ಹಿಕ್ಕಿ ಹಾಕಿದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಎಲೆಕ್ಕೆ ಹುಟ್ಟಿ, ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಸಿಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಸುರೇಶನಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಬಂದರೂ ಏನುತಾನೆ ಪ್ರಯೋಜನ? ಅದು ಬರುವುದಕ್ಕೂ ಮೊದಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ದಾರಿಗಳು ಇವರ ತಲೆಯೊಳಗೆ ರೆಡಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದುವು”.

ಕುರೇನ ಕಿತಾಪತಿ.....

ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬದುಕುವ ಜನಂಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೃಷಿ, ತೋಟ, ಗದ್ದೆ ಬೇಸಾಯ ಬಾಳೆ, ಅಡಿಕೆ ಕೋಕ್ಕ, ಕಾಯಿ ತೋಟ ರಬ್ಬರು ನಟ್ಟಕಾಯಿ ಪೂರಾ ಬೆಳೆವೆ..

ನಾವು ಮಾಡ್ತದರ ಪೂರ ನಾವೇ ತಿಂಬಕಾಗದುತೇಳಿ ಕುಂಡಚ್ಚಗ, ಕುರೆಗ, ಪಾಂಜ ಆನೆಗ... ಚೇಣಿಲು ತೇಳಿ ಪೂರಾ ತಿಂದು ಲಗಾಡಿ ಕೊಡ್ತಾ ಇದ್ದವೆ...

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ರೋಡು ಸೈಡ್ ಆದರೂ ಕುರೆಗಳಿಗೆ ಗುಮಾನನೇ ಇಲ್ಲೆ...ರೋಡು ದಾಟುದೇನು.. ಮರಂದ ಮರಕ್ಕೆ ಹಾರ್ದುದೇನು ತುಂಬಿದ ಅಡಿಕೆ ಕೀಲೆಲಿ ಕುದ್ದು ಪೂರಾ ಉದುರಿಸಿಕಂಡು ಗಜ ಗಜ ಸಬ್ಬ ಮಾಡಿಕಂಡು ಎಲ್ಲ ಬುಡಿ

ಜನಂಗಳ ಹೆದರಿಕೆನೆ ಇಲ್ಲದೆ ಮಾಡ್ ಮೇಲೆ ಕುದ್ದು ಬೊಂಡ ತಿಂದು ಬುಡ್ಡ ಹೊತ್ತು ಹಾಕುಕನಾ ಸಾಲು ನಾಲ್ಕು ಹೆಂಚುಹೊಡಿ ಹೊಡಿ...ಆದೆ....

ಈ ಕುರೆಗ ಲಾಂಬು ಕಟ್ಟಿ ತೋಟಕ್ಕೆ ಬಾಕನ ಏನು ಬೊಬ್ಬೆ ರಾಮ ರಾಮ... ಎಷ್ಟು ಬೆರ್ಸಿರು ಹೋದಲೆ.... ಬೊಬ್ಬೆ ಹೊಡ್ತು ... ಗರ್ನಲು ಹೊಡ್ತಿ.... ಕನ್ನಡಿ ಹಿಡ್ತು.... ಕಡೆಗೆ ಕುರೆನ ಗೊಡು ತಂದಿರುಸಿ...

ನಮ್ಮಂದ ಉಪಾಯಲಿ ಪಿ.ಹೆಚ್.ಡಿ ಮಾಡ್ತ ಕುರೆಗ ಹೋದಲೆ..... "ಉಮ್ಮ ಸುಟ್ಟು ಹೋಗಲಿತೇಳಿ" ದೊಣ್ಣೆ ಬಿಸಾಡಿ.... ಹಿಡಿ ಹಿಡಿಯೋ ಹಿಡಿಯೋತೇಳಿ ತೋಟಲಿ ಪೂರಾ ಬೊಬ್ಬೆ ಹಾಕಂಡ್ ಹೋದರೆ... ದಡಬೊಡ ಬೊಂಡಗಳ ಕೀಲೆನೆ ಎಳ್ಳು ಹಾಕಿರೆ ನೋಡಿಕಂಡು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುದ್ರಿಕಾದೆನಾ....ಹೇಳಿ...

ಒಮ್ಮೆ ಏನಾತು ತೇಳೆ

ನಾ ರಜೇಲಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದೆ... ಅಮ್ಮ ಯಾಗೋಳು ಕುರೆಗ ಬಾಕನ ಹಿಡಿ ಗುಟ್ಟಿ ಬೆರ್ಸುತ್ತಿದ್ದೆ... ಅಮ್ಮ ಆ ದಿನ ಅವ್ವನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದ. ನಾ ತಮ್ಮ ಮನೆಲಿರ್ಕನ ಕುರೆಗ ಬಾತ್.. ತಮ್ಮ ಟಿ.ವಿ ಇಸಿ ಕುದ್ದರೆ ಕುರೆ

ಅಲಾ ಆನೆ ಬಂದರೂ ಎದ್ದಿಕ್ಕಿಲೇ..... ನಾ ಹಿಡಿ ಹಿಡಿಯೋ ತೇಳ್ವೆ.... ಮತ್ತೆ ಬೊಚ್ಚಿ ಪಾರೆ ಮೇಲೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುದ್ದು ಕುರೆಗಳ ಚಲನವಲನ ಗಮನಿಸಿದ್ದೆ..... ದೊಡ್ಡ ಕುರೆಗೆ ಸಣ್ಣ ಕುರೆಗೆ, ಮೊರಿಗೆ ಬಾರಿ ಲಾಯ್ ಕಂಡತ್ತು.... ನಂಗೆ ಮೊಬೈಲ್ ತೆಕ್ಕೊಂಡು ವಿಡಿಯೋ ಮಾಡಿಕಂಡು ಪೋಟೋ ತೆಕಂಡು ಕುದ್ದೆ..... ಸ್ವಲ್ಪ ಕುರೆಗೆ ಆಚೆ ತೋಟಕ್ಕೆ ಒಡ್ತು..... ನಾ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪಂಗೆ ಕರೆದ್ ಹೇಳ್ವೆ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ ಕುರೆಗೆ ಬರ್ತೊಳಾತ.... ಅವು ಬೆಡಿ ಹಿಡ್ಕೊಂಡು ತೋಟ ತುಂಬಾ ಓಡಾಡುವೆ.... ಕುರೆಗಳಿಗೆ ಗುಂಡು ಹೊಡ್ಡರೆ ಕೇಸುನೂ ಆದೆ ಅಲಾ.... ಹಾಂಗೆ ನಾ ಮನೆಗೆ ಬಂದೆ ಎರಡು ಕುರೆಗೆ ಜಾಲುಲಿ ಕಂಡತ್ತು. ದೊಡ್ಡ ಕುರೆ ಓಡ್ವೆ ಇಲ್ಲೆ. ನಮ್ಮ ಟಾಮಿ ಬೊಗ್ಗಲೆ ಓಡ್ವೆ.... ಕ್ಯಾರೆ ಇಲ್ಲೆ ನಾಯಿಗೆ ಹೊಡ್ಡಿಕೇನು ಆಗದಲ್ಲ ತೇಳಿ ನಾ... ನಾಯಿನ ದೋಸೆ ಹಾಕಿ ಕುದ್ದಿಸಿದೆ.... ನಾಯಿನ ಬಟ್ಟಲು ತೆಕ್ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಜಾಲು ಕರೆಲಿ ಇಸಿ ಒಂದು ದೋಸೆ ಹಾಕಿ ಕುದ್ದೆ..... ಕಂಮ್ಮುಂದ ಕುರೆ ಇಳ್ಳು ದೋಸೆ ತಿಂಬಕ್ಕೆ ಬಾತು ನಾ ಮೊಬೈಲ್ ಹಿಡ್ತು ಸಾಲು ಸಾಲು ಪೋಟೋ ತೆಗ್ಗೆ.....ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶನೂ ಅದೇ ಆಗಿತ್ತು..... ಕುರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯಲಿ ಹೋತು...

ಅಮ್ಮ ಎರಡನೇ ದಿನ ಬಾತ್ರೆ ನೆಂಟ್ರ ಮನೆಂದ.... ಮದ್ಯಾಹ್ನ ಆಕನ ಒಂಟಿ ಕುರೆ ಮತ್ತೆ ಬಾತ್ರೆಲ್ಲ... ಯಲಾ ಇದೇನು ಬಂದದಂತೇಳಿ ಬೆರ್ಸಿದ.... ಹೊತ್ತೆ... ನಾ ನಿನ್ನೆ ಇಸಿದ ನಾಯಿ ಬಟ್ಟಲು ತೆಗ್ಗೆಲೆ... ಆ ಕುರೆ ಬಟ್ಟಲು ನೋಡ್ವೆ.... ನಾ ಒಳಗಿಂದ ಗಂಜಿ ತಂದು ಹಾಕಿದೆ ತಿಂದತು..... ಪೋಟೋ ತೆಗ್ಗೆ....

ಮೂರನೇ ದಿನ ಅಮ್ಮ ಬಂದ... ಮದ್ಯಾಹ್ನ ಆಕನಾ.. ಕುರೆನೂ ಬಾತು ಹಾಲು ಚಾಯ ಉಳ್ಳಿತ್ತು ಅದರ ಹೊಯ್ವೆ.... ಕುಡ್ತು.... ಹೋತು.... ಅಮ್ಮಂಗೆ ನಾ ಪೋಟೋ ಪೂರಾ ತೋರ್ಸಿ ನಡ್ವ ಕತೆ ಹೇಳ್ವೆ.....

ತೆಕಾ ಅಮ್ಮನ ಬೊಯಿಗಳು ದಮ್ಮಯ..... ಆ ಕುರೆಗೆ ಅಭ್ಯಾಸ ಆತ್ ಇನ್ನು ದಿನಾ ಬಾದುತೇಳ್ವೆ.... ಮಾರನೆ ದಿನ ನಾ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಹೋದೆ.... ಕುರೆ ದಿನಾ ಬಾಕೆ ಸುರು ಮಾಡಿತ್ತು.... ಅಮ್ಮ ಏನು ಹಾಕಿತ್ತೆ.... ಅದು ಬಟ್ಟಲು ನೋಡಿ ಹೋಗಿತ್ತಾ ಏನೋ ಅಮ್ಮ ಒಂದಿನ ಪೋನು ಮಾಡಿ ಬೈಯ್ಯಕ್ಕೆ ಸುರು ಮಾಡಿದ...

ಅದು ಮನೆ ಒಳಗೆ ಬಂದು ತರಕಾರಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು ಪೂರಾ ಕದಿಯಕೆ ಸುರು ಮಾಡಿತ್ತು ಹಂಗಾಗಿ.... ತುಂಬಾ ಉಪ್ಪದ್ದನೂ ಮಾಡ್ತಾ ಇತ್ತು..... ಆಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅಮ್ಮ ಅಡಂಗಿ ಕುದ್ದು ದೊಣ್ಣೆ ಬಿಸಾಡಿ ಬಾದು ಬುಟ್ಟಿತ್ತು.....

ಕೋರೋನಾ ರಜೆಲಿ ನಾ ಬಾಕನ ಕುರೆಗಳೆ ಇತ್ತೆ. ಬೇಸಿಗೆ ತಿಂಗ

ಹಲಸ್ಸು ಹಣ್ಣು, ಮಾಯಿನ ಕಾಯಿ ತೇಳಿ ತಿಂಬಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತೇನೋ.... ಮಳೆಗಾಲ ಸುರಾಕನ ಮತ್ತೆ ವಕ್ಕರಿಸಿದೋ..... ಮತ್ತದೆ ಕುರೆ ನನ್ನ ಪರಿಚಯ ಸಿಕ್ಕಿತೋ ಏನೋ ಮನೆ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ ಹಾರ್ತಿತ್ತು...

ನಮ್ಮ ಮನೆ ಹಿಂದೆ ಕೊಕ್ಕ ಮರಗ ಒಳ ಅದು ಅಷ್ಟಗಳ ಬೆಳ್ಳು ಕೊಟಗೆ ಮೇಲೆನೂ ಗೆಲ್ಲು ಬಗ್ಗಿತ್ತು.... ಹೇಳಿ ಕೇಳಿ ಕೊಕ್ಕ ಮರ ತುಂಬಾ ಚವುಳಿ (ಉರಿ) ಮೂಡೆಗ ಇದ್ದ.. ಮರಲಿ ಕೊಕ್ಕ ತುಂಬಾ ಹಿಡಿದ್ದದೆ ಕೂಡ... ಏಕೆ ಹೇಳ್ತೇಳೆ ಚವುಳಿಗ ಇದ್ದರೆ ಕುರೆಗ, ಚಣೆಲುಗ ಮರಲಿ ಕುದ್ದುಲ್ಲ.. ನಾ ಮನೆ ಹಿಂದೆ ನೀರಡಿಗೆ ಕಿಚ್ಚಿ ಹಾಕೋಮಾತ ಹೋಕನ ನೆಲಲಿ ಪೂರಾ ಚವುಳಿ ಮೂಡೆಗ ಅತ್ತಿತ್ತ ಹೋಕೆ ಆಗದೆ ಏನೋ ಕಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದ ನಾ ಭರತನಾಟ್ಯ ಮಾಡಿಕಂಡು ಕಿಚ್ಚಿ ಹಾಕಮತೇಳೆ ಉರಿ ಮೂಡೆ ಇರುವ ಗೆಲ್ಲು ಮುರ್ದು ಬೀತ್... ಮೇಲೆ ನೋಡ್ಕನ ಒಂದು ಕುರೆ ತೆಗ್ಗು ಮಾಡ್ ಮೇಲೆ ಹಾರ್ತು..... ನೆಲ ಪೂರಾ ಚವುಳಿ ತುಂಬಿ ಅತ್ತಿತ್ತ ಹೋಕೆ ಆದಲೇ ಕುರೆ ಬೇರೆ... ಓಡ್ತು ಇಲ್ಲೆ ನಂಗ ಸಿಟ್ಟು ಬಾತ್ ಕೈ ಕಾಲ್ ಪುರುಂಚಿಕಂಡು ಕುರೆ ಬೆರ್ಸಿದೆ.... ಮತ್ತೆ ನೀರಡಿ ಹಕ್ಕಲೆ ಬಾಕನ ರಾಶಿ ಚವುಳಿಗ ಮೂಡೆ ಉದುರಿ ಮೊಟ್ಟೆಗೆ ನೆಲ ತುಂಬಾ ಹರಂಡಿತ್ತ.... ಪಾಪ ಚವುಳಿಗ ಕಟ್ಟಿದ ಮೂಡೆನ ಕುರೆ ಉದುರ್ಸಿತು....ಮೊಟ್ಟೆಗೆ ಪೂರಾ ಪೊಡಿಯಾಗಿ ಗಂಜಿ ಹರಂಡಿದಾಂಗಿತ್ತು.... ಚವುಳಿಗ ಬೇಗ ಹೊದವೇನಾ ಪಾಪ ಕೋಪಲಿ ಕಚ್ಚಿದಾಂಗೆ ಕಾಲು ಪೂರಾ ಉರಿಯಕೆ ಸುರಾತು...ನೀರಡಿಗೆ ಕಿಚ್ಚಿ ಹಾಕಿಕೂ ಬುಟ್ಟಿಲ್ಲ.... ಮ್ಯಾಪೂ ಹಿಡ್ತು ಪೂರಾ ಗುಡ್ಡಿ ಅತ್ತ ಹಾಕಿದೆ ಆಕನ ಜೋರು ಜಡಿ ಮಳೆ ಬಾತ್ ನೀರ್ಲಿ ಚವುಳಿಗಳು ಅದರ ಮೊಟ್ಟೆಗಳೂ ತೋಡ್ ನೀರಲ್ಲಿ ತೇಲಿ ಹೋತು ಪಾಪ.... ಚವುಳಿಗ ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟು ಗೂಡು ಕಟ್ಟಿ ಮೊಟ್ಟೆ ಇಸಿ ಮರಲಿ ಯಾರ ಉಪ್ಪದ್ರ ಇಲ್ಲದೆ ಬದುಕಿಕೊಂಡಿತ್ತ.... ಈ ದೊಡ್ಡಕುರೆ ಮರಂದ ಮರಕ್ಕೆ ಹಾರ್ಕನ ಮೂಡೆ ಉದುರಿ ಹೋತ್ ಚವುಳಿ ಸಂಸಾರ ನೀರು ಪಾಲಾತು..... ಇನ್ನು ಕುರೆಗಳ ಒಳ್ಳೆದು ಮಾಡಿಕಂಬಕ್ಕೆ ಬೊತ್ತು.... ಕುರೆ ಬುದ್ದಿಲಿ... ಬರಿ ಉಪ್ಪದ್ರ ಮಾಡ್ಲೆ.... ತೇಳಿ ಅಡಿಕೆ ಚೆಪ್ಪು ಒಲೆಗೆ ಹಾಕಿ ಓಟಲಿ ದಮ್ ಕಟ್ಟಿ ಉರ್ಗಿದೆ....

ನೀತಿ : ಬೆಕ್ಕಿಗೆ ಆಟ ಇಲಿಗೆ ಪ್ರಾಣ ಸಂಕಟ ಹೇಳ್ವಾಂಗೆ.. ನಾವು ನೆಮ್ಮದಿಲಿ ಇರ್ಕನ ಯಾರೋ ನಡುಲಿ ಬಂದು ಉಪ್ಪದ್ರ ಕೊಟ್ಟವೇ.. ನಾವು ಸೋತು ಬಿದ್ದಕನಾ ಎಲ್ಲಾ ದಾಟಿಕೊಂಡು ಹೊದವೇ ಹೊರತು ಉಪಕಾರ ಮಾಡ್ಬಲೆ..... ಮೂರನೇಯವ ಸಾಂತ್ವನ ಹೇಳಿ ದೂರ ಹೋದೆ ಅಷ್ಟೇ....

✍ ಶರಣ್ ಕೋಲ್ವಾರ್

ಪೊದ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಅವಲೋಕನ

ಕರ್ನಾಟಕ ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಮೇ 2012ರಲ್ಲಿ ರಚನೆ ಆದ ಮೇಲೆ ಕತೆ ಪುಸ್ತಕ, ಪೊದ್ಯ ಪುಸ್ತಕ, ಕಾದಂಬರಿ, ನಾಟಕ, ನೆನ್ನುನ ಪುಸ್ತಕ, ವೈಚಾರಿಕ ಲೇಖನ, ಅನುಭವ ಕತೆ, ಆತ್ಮಚರಿತ್ರೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪುಸ್ತಕ, ಸಂಶೋಧನಾ ಗ್ರಂಥ, ಮಹಾ ಪ್ರಬಂಧ ಹಿಂಗ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಕಾರಗಳ ಅರೆಬಾಸೆಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಕಟ ಆಕೆ ಸುರು ಆದ್ದು ಜೆನ ಅರೆಬಾಸೆನ ತಿರ್ಗಿ ನೋಡುವಂಗೆ ಮಾಡಿಟು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಮ್ಮ ಯುವ ಪೀಳಿಗೆನ ಗೂಡೆಗೆ ಹೈದಂಗಲಿಗೆ ಅರೆ ಬಾಸೆ ಪೊದ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಮೂಡ್ತಾ ಇರ್ಪ್ಪ ಕಂಡ್ ಬಂದದೆ. ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಡಾ. ಕುಶ್ವಂತ್ ಕೋಳಿಬೈಲು ಇವು ಪೇಸ್ಪುಕ್ ಜಾಲತಾಣಲಿ ಸುರು ಮಾಡ್ತ 'ಪದ್ಯದಂಗಡಿ' ಅರೆಬಾಸೆಲಿ ಪದ್ಯಗಳ ಬರೆವುಕೆ ಮತ್ತೆ ಹಾಡವುಕೆ ಒಳ್ಳೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟುಟು. ಅರೆ ಬಾಸೆಲಿ ಪೊದ್ಯ ಬರೆಕೆ, ಓದಿಕೆ ಮತ್ತೆ ಹಾಡಿಕೆ ತುಂಬಾ ಜೆನಕ್ಕೆ ಮೊದ್ಲು ಉಟ್ಟು. ಆದರೆ ಅರೆಬಾಸೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಓದಗರಿಗೆ ಅರೆಬಾಸೆ ಸಾಹಿತ್ಯಲಿ ಪ್ರಕಟ ಆದ ತುಂಬಾ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರ ಮಾಹಿತಿ ಇಲ್ಲೆ. ನನ್ನ ಈ ಲೇಖನದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ಇಷ್ಟರ ವರೆಗೆ ಅರೆಬಾಸೆಲಿ ಪ್ರಕಟ ಆದ ಪೊದ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳ ನಮ್ಮ ಓದಗರಿಗೆ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿ ಕೊಡ್ಪು. ಇಷ್ಟರವರೆಗೆ ಅಂದರೆ ಮಾರ್ಚ್ 2020ರ ವರೆಗೆ ಅರೆಬಾಸೆಲಿ ಒಟ್ಟು ಹನ್ನೆಡ್ ಪೊದ್ಯ ಪುಸ್ತಕ ಬುಡುಗಡೆ ಆಗೊಳೊ. ಇದಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟೋ ಜೆನ ಅರೆಬಾಸೆಲಿ ಪೊದ್ಯಗಳ ಬರ್ದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲಿ ಪ್ರಕಟಮಾಡೊಳೊ. ಇಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕರೂಪಲಿ ಪ್ರಕಟ ಆದ ಪೊದ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಅವಲೋಕನ ಮಾಡೆಳೆ.

ಅರೆಬಾಸೆಲಿ ಪ್ರಕಟ ಆದ ಪೊದ್ಯ ಪುಸ್ತಕ (ಕವನ ಸಂಕಲನ) ಗಳ ವಿವರ ಈ ರೀತಿ ಉಟ್ಟು:

1. ತೊಂಬರ, ಯಶವಂತ ಕುಡಕಲ್ಲು ಬಂಟಮಲೆ ಪ್ರಕಾಶನ, ಗುತ್ತಿಗಾರು, 2003.
2. ಸಡಗರ, ಹಿಮಕರ/ಕುದ್ವಾಜೆ. ಬಂಟಮಲೆ ಪ್ರಕಾಶನ, ಗುತ್ತಿಗಾರು, 2003.
3. ಸಂತ್ಯಪ್ಪಿ, ಹೊದ್ದಟ್ಟಿ ಭವಾನಿಶಂಕರ ಬಂಟಮಲೆ ಪ್ರಕಾಶನ, ಗುತ್ತಿಗಾರು, 2003-04.
3. ಅ. ಮೋಟಿಗೂಡೆನ ಮೊದುವೆ, ಹೊದ್ದಟ್ಟಿ ಭವಾನಿಶಂಕರ ಬಂಟಮಲೆ ಪ್ರಕಾಶನ, ಗುತ್ತಿಗಾರು, 2003.
4. ಜೇನೆರಿ, ಯಶವಂತ ಕುಡಕಲ್ಲು, ಬಂಟಮಲೆ ಪ್ರಕಾಶನ, ಗುತ್ತಿಗಾರು 2007.
5. ನೀಲಿದಾರಿ, ಕರುಣಾಕರ ನಿಡಿಂಜಿ, ಶ್ರೀ ದುರ್ಗಾ ಪ್ರಕಾಶನ, ಪುತ್ತೂರು, 2014.

6. ನಮ್ಮೂರ ಹಾಡು ಮತ್ತು ಭಕ್ತಿ ಗೀತೆಗಳು, ಕುಯಿಂತೋಡು ದಾಮೋದರ, ಅಮ್ಮ ಪ್ರಕಾಶನ, ಕಟಪಾಡಿ, 2015.
  7. ಬೇರಾಲಿ ಚಿಗರ್, ಬೈತಡ್ಡ ಜಾನಕಿ ಬೆಳ್ಳಪ್ಪ, ಕರ್ನಾಟಕ ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, 2015.
  8. ಸರ್ಮಾಲೆ, ಎಂ ಜಿ ಕಾವೇರಮ್ಮ, ಕರ್ನಾಟಕ ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, 2015.
  9. ತೋರಣ, ಬಾರಿಯಂಡ ಆರ್ ಜೋಯಪ್ಪ, ಕರ್ನಾಟಕ ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, 2016.
  10. ಅನುಭವ ಧಾರೆ, ಹೊದ್ದೇಟಿ ಭವಾನಿಶಂಕರ, ಕರ್ನಾಟಕ ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, 2017.
  11. ತಿಂಗೊಳ್ ಬೆಳ್ಳಕ್-ಅರೆಬಾಸೆ ಪೊದ್ಯಗ, ಯೋಗೀಶ ಹೊಸೊಳಿಕೆ, ಕಿರಣ ರಂಗ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಗುತ್ತಿಗಾರು, 2017.
  12. ನೆಗೆಬೇಕು ಕೇದಗೆ ಗೊನೆ ಹಾಂಗೆ, ಕರುಣಾಕರ ನಿಡಿಂಜಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, 2019.
- (ವಿಶೇಷ ಮನವಿ: ಮೇಲಿನ ಪಟ್ಟಿಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಕವನ ಸಂಕಲನ ಪುಸ್ತಕದ ಹೆಸ್ರ ಬುಟ್ಟು ಹೋದರೆ ದಯಮಾಡಿ ತಿಳ್ಳಿ)
ಅರೆಬಾಸೆಲಿ ಪ್ರಕಟ ಆದ ಪದ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಸಣ್ಣ ಪರಿಚಯ

1.ತೊಂಬರ

ಯಶವಂತ ಕುಡಕಲ್ಲು ಇವು ಅರೆಬಾಸೆ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ನೀಡ್ಲ ದೊಡ್ಡ ಕೊಡುಗೆ. 'ತೊಂಬರ' ಎಂಬ ಪೊದ್ಯ ಪುಸ್ತಕ. ಇದ್ಲಕ್ಕೆ ಗೌಡ ಕನ್ನಡದ ಸುರೂನ ಪೊದ್ಯ ಪುಸ್ತಕ ಎಂಬ ಖ್ಯಾತಿನೂ ಉಟ್ಟು. ಬಂಟಮಲೆ ಪ್ರಕಾಶನ, ಗುತ್ತಿಗಾರು, ಸುಳ್ಳ ತಾಲೂಕು, ದ.ಕ ಇವು 2003ರಲ್ಲಿ ಇದರ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡ್ಲೊ. ಒಟ್ಟು 60+10=70 ಪುಟ ಇರ್ದ ಈ ಪೊದ್ಯ ಪುಸ್ತಕಲಿ 33 ಪೊದ್ಯಗ ಒಳ. ಅದ್ಲೆ ಸುರೂನ್ ಮಾತ್ (ಮುನ್ನುಡಿ) ಬರ್ದೊವು ಎ.ಕೆ. ಹಿಮಕರ. ಅರೆಬಾಸೆಲಿ ಬರ್ದ ಒಂದು ಪೊದ್ಯ ಪುಸ್ತಕ ಎರ್ಡ್ಲನೆ ಮುದ್ರಣ ಕಂಡುಟು ತೇಳಿರೆ ಅದ್ ಎಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆದಿರ್ದು ತೇಳಿ ಬೇರೆ ಮಾತ್ಲಿ ಹೇಳ್ವ ಅಗತ್ಯ ಇಲ್ಲೆ. ಎರ್ಡ್ಲನೆ ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ಸುರೂನ ಮಾತ್ ಬರ್ದೊವು ಅರೆಬಾಸೆನ ಹಿರಿಯ ವಿದ್ವಾಂಸ ಪ್ರೊ.ಕೋಡಿ ಕುಶಾಲಪ್ಪ ಗೌಡ್ಲ.

ಇಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಪದ್ಯಗ ಒಂದು ಕತೆ ರೀತಿಲೇ ಇದ್ದ್ಲ, ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮನೆ, ಊರಾಲಿ ನಡೆವ ಸಂಗತಿಗಳ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ಉಟ್ಟು. ಹಾಸ್ಯವೂ ಉಟ್ಟು. ನೀತಿನೂ ಉಟ್ಟು ಜೊತೆಗೆ ಚರಿತ್ರನೂ ಉಟ್ಟು. ಇವರ ಪೊದ್ಯಗಲಿ ಸ್ವಪ್ನ, ಸರಳ, ಸುಲಭಲಿ ಹೇಳುವ ತಂತ್ರಗಾರಿಕೆ ಕಂಡದೆ. ಹಿಮಕರ ಅವರ ಮಾತ್ಲಿ ಹೇಳ್ವಾದರೆ "ಮಾನವೀಯತೆ ಎದ್ದ್ಲ ಕಂಡದೆ, ಊರು ಬಗ್ಗೆ, ಜನರ ಬಗ್ಗೆ, ಬಾಸೆ ಬಗ್ಗೆ ಬಾರಿ ಕೊಂಡಾಟ ಇರ್ದು ಕಂಡದೆ. ಹೆಸರ್ಲ ಆಯ್ಲೆ 'ಕುಜಿಲ್'

ಸೇಸ', ಬಾರ್ಬಾರ್ ಕೇಪ್ಲಿ ಇವೆಲ್ಲ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ವಸ್ತ್ರ, ಬರೇ ಗೌಡಂಗಳದ್ದಲ್ಲ. ಅಜ್ಜಿ ಸಾಂಕಿದ ಪುಳ್ಳಿಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ನಿಲುವು ಉಟ್ಟು, ಗೌಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎದ್ದ ಕಾಂಬೊದರ 'ಆಟಿ ಅಮಾವಾಸೆಲಿ ಅಂದ್' ಪದ್ಯಲಿ ಉಟ್ಟು. ಕುಜಿಲ್ ಸೇಸ ಗೌಡ ಸಾಹಸದ ಪ್ರತೀಕ, ಅವ ಹಳ್ಳಿನ ಸರ್ವಜ್ಞ.

'ಗೂಡೆ' ಪೊದ್ದದ ಮೂಲಕ ಯಶವಂತರ್ ಒಂದು ಶೃಂಗಾರ ಕಾವ್ಯನನೇ ಕೊಟ್ಟೊಳೊ. ಹಿಂಗೆ ಪ್ರತಿ ಪೊದ್ದಲೂ ಒಂದೊಂದು ವಿಶೇಷ ಗುಣ ಉಟ್ಟು. ಸಮಾಜದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೂ ಪದ್ಯಲಿ ಉಟ್ಟು. 'ಇನ್ನು ಮೊದುವ ಆತ್ಮೆ ಅಣ್ಣ' ಇದ್ದ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ. 'ದೊಡ್ಡಮನೆ ಚೊಂಪನ ಸಾವು' ಊರಾನ್ ಒಬ್ಬ ಹಿರಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ನೀಡ್ತ ಕೊಡುಗೆ, ಚೊತೆಗೆ ಮನೆಲಿ ಸಾವು ಆಕನ ಇರುವ ಮನಮಿಡಿದ ಚಿತ್ರಣವೂ ಉಟ್ಟು. ಸತ್ತರೆ ಸುಡುವ ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಸಹ ಉಟ್ಟು. ಹಿಂಗೆ ಬಡತನ, ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಹಾಸ್ಯ, ಶೃಂಗಾರ, ಆಚರಣೆ, ಎಲ್ಲವೂ ಇರುವ ಸಮರಸ ಹೊಂದಿರುವ ಪೊದ್ದಪುಸ್ತಕ 'ತೊಂಬರ'

2. ಸಡಗರ

ಅರೆಬಾಸೆನ ಮೊದಲ ಕವಿಗೋಷ್ಠಿ 24.9.1995ರಲ್ಲಿ ಗುತ್ತಿಗಾರ್ಲಿ ಆಗಿತ್. ಅದರಲ್ಲಿ ಓದಿದ ಕವನಗಳ ಹೆರ್ದಿ 'ಸಡಗರ'ಲಿ ಪ್ರಕಟ ಮಾಡೊಳೊ. ಬಂಟಮಲೆ ಪ್ರಕಾಶನಲಿ ಪ್ರಕಟ ಆದ ಈ ಪೊದ್ದ ಪುಸ್ತಕದ ಸಂಪಾದಕರ್ ಶ್ರೀ ಎ.ಕೆ. ಹಿಮಕರ ಮತ್ತೆ ಶ್ರೀ ಸಂಜೀವ ಕುದ್ವಾಜೆ. ಒಟ್ಟು 45+15=60 ಪುಟ ಇರುವ ಈ ಪುಸ್ತಕಲಿ ಪೊದ್ದ, ಚುಟುಕು ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು 52 ಉಟ್ಟು. ಈ ಪುಸ್ತಕ 2003ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟ ಆವುಟು. ಇದ್ದ ಸುರೂನ ಮಾತ್ ಬರೊದ್ದವು ಎ.ಕೆ ಹಿಮಕರ. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಸಂಪಾದಕ ಶ್ರೀ ಸಂಜೀವ ಕುದ್ವಾಜೆ ಇವು 'ಬೊಳ್ಳು ತೋರುನವರ ಮಾತ್' ಅಂತ ಮುನ್ನುಡಿ ಬರೊದ್ದೊಳೊ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಬರ್ದ ಕವನ/ ಚುಟುಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಮಕರರ್ ಅವರ ಮುನ್ನುಡಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡೊಳೊ. ಅವರ ಶಬ್ದಲೇ ಹೆಳ್ಳಾದರೆ "ಪದ್ಯ ಓದೊಕು, ಕಪ್ಪೆ, ಪ್ರಾಣಿ, ಪಕ್ಷಿ, ಊರು, ಕೇರಿ, ಸಂಗಿಗಳ ಒಳನೋಟ ಅದರಲ್ಲಿ ಉಟ್ಟು. ಆಧುನಿಕತೆ ಬಗ್ಗೆ ವಿಮರ್ಶೆ ಉಟ್ಟು. ಭಾಷೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವೆ. ಹಾಡಿಕೆನೂ ಪೊದ್ದು ಉಟ್ಟು, ಬಾರಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅವು. ತೇಜಕುಮಾರ್ ಬಡ್ಡಡ್ಡ ನಮ್ಮವರ ಚರಿತ್ರನ ಗುಟ್ಟುಲಿ ಹೇಳ್ವೆ, ಹೆಮ್ಮೆಲಿ ಹೇಳ್ವೆ. ಮದುವೆ ಗದ್ದಿನ ಗೌಜೀಂತ ಹೇಳ್ವೆ ನಮ್ಮವರ ಗೌಜಿ. ಅವುಕೆ ನಮ್ಮ ಚರಿತ್ರಲಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಕಾರಣ ಹಾಂಗೆ ಬರ್ದಕೆ ಸಾಧ್ಯಾದೆ. ಪ್ರಸನ್ನಂಗ ಅವರ ಅಜ್ಜನ ಬಗ್ಗೆ ಗೊತ್ತುಟ್ಟು. ಬಡ್ಡಡ್ಡ ಅಪ್ಪಯ್ಯ ಗೌಡ ಸಾಹಸಿ ಮನುಷ್ಯ. ಅವು ಒಂದು ರೀತಿಲಿ ದಂತಕತೆ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಲಾಯ್ಕಲಿ ಬರೊದ್ದೊಳೊ. ವಿದ್ಯಾಧರನ ಪದ್ಯಲಿ ನಮ್ಮವರ 'ನೆನ್ನು' ಆದೆ. ಸೋತೊವು ಕಷ್ಟಕಾರರ್, ಸಾಹಸಿಗ, ಯಾರ್ಯಾದೋ ಮೋಸಕ್ಕೆ, ತಗಾದೆಗೆ ಬಲಿಯಾದವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾರ್ಮಿಕ ನೋಟ ಉಟ್ಟು, ಮನುಷ್ಯರ ಜೀವನ ಸಾರನ ಸಣ್ಣ ಪದ್ಯದೊಳಗೆ ಕುಕ್ಕಿಟ್ಟ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ಹಿಡ್ಡಿಸೊಳೊ. ಗಂಡನ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ

ಪ್ರೀತಿ, ತವಕನ ಗಂಡ್ ಹೆಣ್ ಸಂಬಂಧದ ಬಗ್ಗೆ ಕುಸುಮಾ ಕುಕ್ಕಟ್ಟಿ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿಯಾಗಿ ಬರ್ದೊಳೊ. ಜೂಲಿಂತೇಳುವ ನಾಯಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸತ್ಯ ಪ್ರಕಾಶ ದೇರಪ್ಪಜ್ಜನ ಮನೆಯವು ಬರ್ದ ಪದ್ಯ ನಾಯಿನೊಟ್ಟಿಗೆ ನಿಲ್ಲದುಲೆ. ನಮ್ಮ ಬೇನೆ, ಬೇಜಾರ್, ಬದುಕುತ್ತಿರುವ ರೀತಿನ ವಿವರ ಹೇಳ್ತೆ. ಭೂಮಿ ಮಾತಾಡ್ತೊರ, 'ಯೆತೆ' ಪದ್ಯಲಿ ಬಾಬು ಮಾಸ್ತ್ ಬರ್ದೊಳೊ. ಪರಿಸರ ಪ್ರೇಮ, ಪ್ರಾಣಿ ದಯೆ, ಜೀವ ಸಮತೋಲನ ಹೀಂಗೆ ಇಂದ್‌ನ ವಿಚಾರಗಳ ಕಾಳಜಿ ಕಂಡದೆ. ನಮ್ಮವರ ದುರಾಭ್ಯಾಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜಾನಪದ ಪದ್ಯದ ದಾಟಿಲಿ ಯು.ಸು.ಗೌಡ್ರು ಎಚ್ಚಿಕೆ ಕೊಟ್ಟವೆ. ಬಡ್ಡಡ್ಡದ ವೇದಾವತಿ ಅನಂತ ಸ್ವತ ರಾಜಕಾರಣಿ ಕೂಡಾ. ಸಮಾಜಲಿ ಓಟುನ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡ್ತವರ ಬಗ್ಗೆ ಕಿವಿಮಾತ್ ಹೇಳಿವೆ. ಮೇಪತ ಹೈದನ ಚಿತ್ರಣ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಟ್ಟುವ ಹಾಂಗೆ ಬರ್ದೊಳ. ರೇಷ್ಮಾ ಪ್ರಾಯಲಿ ಸಣ್ಣವಳಾದ್ರು ಜೀವನಾನುಭವ ದೊಡ್ಡದುಟ್ಟು. ಎರಡೂ ಪದ್ಯಗಳಲಿ ಮನುಷ್ಯ ಮನುಷ್ಯರ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧಗಳ ವಿವರಣೆ ಉಟ್ಟು. ಚೈತನ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗ ಭಕ್ತರಸ ಸಾರಗಳ ಪದ್ಯಲಿ ಕೊಟ್ಟೊಳೊ. ಅದಲ್ಲದೇ ಗೌಡ ಕವಿಗಳ ಸ್ವಾಗತಿಸುವ ಪದ್ಯ ಸಕಾಲಿಕ. ಮಲ್ಲಾರ ಲಲಿತಾಜ ಅವರ್ಡ್ ವೈವಿಧ್ಯದ ವಸ್ತು ನಿರೂಪಣೆ. ಗಾಂಧಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿವೆ. ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಆಶಾಭಾವನೆ ಉಟ್ಟು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಂಸಾರಿಕ ಚಿತ್ರಣ ಉಟ್ಟು, ಮೂಲತಃ ಕಾದಂಬರಿಕಾರರಾದರೂ ಪದ್ಯ ಕೂಡಾ ಅವುಕೆ ಸಿದ್ಧಿಸಿಟ್ಟು, ಕಮಲಾ ಬಾಲಚಂದ್ರ, ಗಣಪತಿ ಹಾಲು ಕುಡ್ಡ ವಿಚಾರನ ಪದ್ಯಲಿ ಹೇಳಿವೆ. ಸಣ್ಣ ಘಟನೆಗೆ ರಂಗಾಗಿ ಹೇಳುವ ಕೌಶಲ ಬಡ್ಡಡ್ಡ ಚಂದ್ರಮತಿದ್. 'ಮುರಾರಿ', ಪ್ಯಾಶನ್', ಬಾಯ್ ಫ್ರೆಂಡ್, ನನ್ನಣ್ಣ ಹೀಂಗೆ ಚುಟುಕಾಗಿ ತಮಾಷೆಲಿ ವಿಷಯ ತಿಳಿವೆ. ಮಾಧವ ಹರ್ಲಡ್ಕ ಇಷ್ಟ್ ಲಾಯಿಕ್ ಪದ್ಯ ಬರ್ದವೇಂತ ಬಹಳ ಮಂದಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲೆ, ಬಂಟಕಾಡ್‌ಲಿ ಗಾರ್ಡ್ ಆಗಿದ್, ಹಂಪಿಲಿ ಮರ ಬೆಳ್ಳಿದ ಸೂಪಿ ಬ್ಯಾರಿನ ಮೂಲಕ ಪರಿಸರ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬೆಳೆಸುವ ಕವನ ಬಾರಿ ಲಾಯುಟ್ಟು, ಮಾಧವ ಹೆಚ್ಚು ಬರ್ದಿದ್ವರೆ ನಾವುಗೆ ನಷ್ಟ. ದೇಶಭಕ್ತಿಗೀತೆನ ಅರೆಬಾಸೆಲಿ ಬರ್ದ ಕೀರ್ತಿ ಅಡ್ವಂಗಾಯ ಸಾಂತಪ್ಪನವರದ್. ಪ್ರೇಮಕವನ ಬರ್ದೊದು ಒಂದು ಪ್ರಾಯಲಿ ಸಹಜ. ಆದರೆ ಅದರ ಲಾಯ್ಕಲಿ ಬರ್ದೊದು ಎಲ್ಲವುಕಾದುಲೆ. ಅದರ ಹದ್ ಮೀರದಾಂಗೆ ಬರೆಯುವ ಕಲೆ ಜಯರಾಮ ದೇರಪ್ಪಜ್ಜನ ಮನೆಯವುಕೆ ಸಿದ್ಧಿಸಿಟ್ಟು. ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯ ಪಂಡಿತರ ಪೈಕಿ ಡಿ.ಜಿ.ನಡ್ಕ ಕೂಡ ಒಬ್ಬ. ಗೌಡರ ಚರಿತ್ರೆ ಬಗ್ಗೆ ಅವುಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದಷ್ಟ್ ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲೆಂ ತೇಳೊಕಾದೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಪದ್ಯಲಿ ಇಂದ್‌ನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಸಂಗತಿಗಳ ನವಿರಾಗಿ ಬರ್ದೊಳ. ಹಾಂಗೇನೇ ನಮ್ಮ ಯುವ ಕವಿ ಹಾಡಿಕಲ್ಲು ಜಯರಾಮ ಅವರ ಪದ್ಯಗಳಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ ಚಿತ್ರಣ, ಮಾನವ ಸಂಬಂಧದ ವಿವರ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಶೋಭಾ ದೊಡ್ಡಿಕಾನ ನಮ್ಮ ನಡುಲಿ ಇರುವ ಒಳ್ಳೆ ಕವಿ. ಒಟ್ಟಲಿ ನೋಡಿರೆ ನಮ್ಮ ಮಹಿಳೆಯರ ಪೈಕಿ ಬಹಳ ಜನಕ್ಕೆ ಬರ್ದಕೆ ಬಂದದೆ. ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ ಒಳ್ಳೆ ಬರ್ದವೆ"

3. ಸಂತ್ಯಾಪ್ತಿ

ಅರೆಬಾಸೆ ಪೊದ್ಯಗಳ ಜನಕ ಶ್ರೀ ಹೊದ್ದೆಟ್ಟಿ ಭವಾನಿಶಂಕರ ಇವರ ಅರೆಬಾಸೆ ಪೊದ್ಯ ಪುಸ್ತಕ 'ಸಂತ್ಯಾಪ್ತಿ' 2003-2004 ರ್ಲಿ ಬಂಟಮಲೆ ಪ್ರಕಾಶನದ ಅಡಲಿ ಪ್ರಕಟ ಆವುಟು. ಒಟ್ಟು 100 ಪುಟ ಇರುವ ಈ ಪುಸ್ತಕಲಿ 50 ಪೊದ್ಯಗ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಓದೊವ್ಕೆ ಉದಾಸೀನ ಆಕೆ ಬೊತ್ತು ತೇಳಿ ಚುಟುಕುಗಳನೂ ಸೇರ್ದೊ. ಹೊದ್ದೆಟ್ಟಿಯವು ತುಳು ಪದ್ಯಗಳ ಸಹ ಬರ್ದೊಳೊ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬರ್ದ ಕೆಲವು ಪೊದ್ಯಗ ಕೊಡಗು ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಗೌಡಸಮಾಜ ಬೆಂಗಳೂರು. ಇವು 1968 ಮತ್ತು 1970ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಗೌಡ ಸಮಾಜದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪುಸ್ತಕಗಳಲಿ ಅಚ್ಚಾವುಟು. ಆ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಹೊದ್ದೆಟ್ಟಿವು ಅರೆಬಾಸೆನ ಸುರೂನ 3 ಜನ ಕವಿಗಳಲಿ, ಒಬ್ಬ, ಅಂತ ಹೆಸ್ರ್ ಮಾಡೊಳೊ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟ ಆದ ದ್ಯಾಂಪನ ಗದ್ದೆಗೋರಿ, ಒಗ್ಗಟ್ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲುಟ್ಟು, ಅಜ್ಜಿ ಸಾಂಕಿದ ಮಂಞ ಆಕಿಲೆ, ಜೋಮನ ಕೋಳಿ ಕಟ್ಟ, ಮೋಟಿಗೂಡೆನ ಮೊದುವೆ ಇವೆಲ್ಲಾ ಸಮಾಜ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪುಸ್ತಕ 1968 ಮತ್ತು 1970ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟ ಆಗೊಳೊ. ಶ್ರೀ ಪೂಜಾರೀರ ಮೊಣ್ಣಪ್ಪ ಇವು ಸಂತ್ಯಾಪ್ತಿ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆ ಮುನ್ನುಡಿ ಬರ್ದೊಳೊ. ಬಂಟಮಲೆ ಪ್ರಕಾಶನದ ಯಜಮಾನ ಶ್ರೀ ಎ ಕೆ ಹಿಮಕರವು ಇವುಕೆ 'ಆಧುನಿಕ ಕಾವ್ಯ ಪರಂಪರೆನ ಅಪ್ಪ.' ಎನ್ನುವ ಬಿರುದು ಕೊಟ್ಟೊಳೊ. ಗೌಡಿಗೆ ಅರೆಬಾಸೆಲಿ ಪೊದ್ಯ ಬರೆಕೆ ಆದಂತ ತೋರಿಕೊಟ್ಟೊವು ಹೊದ್ದೆಟ್ಟಿ ಭವಾನಿಶಂಕರ ಗೌಡ್ರು. ಗೌಡಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ರಾಜಮರ್ಯಾದೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೆ ಇವ್ ಒಬ್ಬ ಕಾರಣಕರ್ತರ್. ಅವರ ಪದ್ಯಗಳಲಿ ಸತ್ಯ ಉಟ್ಟು, ಸತ್ಯವೂ ಉಟ್ಟು. ಬಾಸೆನ ದುಡಿಸಿಕಂಬ ಸಿರಿವಂತಿಗೆ ಅವುಕೆ ಸಿದ್ಧಿಸಿಟು. ಅವರ ಕಲ್ಪನೆ, ವರ್ಣನೆ, ಶಬ್ದ ಜೋಡಣೆ ಸಂದರ್ಭಗಳ ಕಟ್ಟುವ ರೀತಿಗ ಅರೆಬಾಸೆ ಸಾಹಿತ್ಯಲೇ ಅಪರೂಪ. ಅವರ ಪದ್ಯಗಳ ವಿಷಯಗ, ಪ್ರಾಸಗಳ ಬಳಸಿದ ರೀತಿ, ಹಾಡಿಕೂ ಕುಸಿ, ಓದಿಕೂ ಕುಸಿ ಹಾಂಗೇ ಹಾಡುವ ಹಾಡ್ಗಳ ಕೇಳಿಕೂ ಕುಸಿ ಆದೆ. ಅವು ಹೇಳುವ ಪ್ರಕಾರ ಅವು 1967ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟ ಆದ ಕೊಡಗ್ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದ ಗೌಡ ಸಮಾಜದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡ್ಡ ಪುಸ್ತಕಲಿ ಬರೆ 6 ಪದ್ಯಗಳ ಬರ್ದಿದ್ಲೊ. 1970ರಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಆದ ಪುಸ್ತಕಲಿ 12 ಪದ್ಯಗಳ ಬರ್ದಿದ್ಲೊ. ಅದರಲ್ಲ ಪದ್ಯಗಳ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸಂತ್ಯಾಪ್ತಲಿ ಪ್ರಕಟ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನಕ್ಕೆ ಅರೆಬಾಸೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಿಕ್ಕುವಂಗೆ ಮಾಡೊಳೊ. ಲಾಯರ್ ಪೂಜಾರೀರ ಮೊಣ್ಣಪ್ಪ ಇವರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹನ ಮನದಾಳಂದ ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿ ಉಪಕಾರ ಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡಿಕಂಡೊಳೊ. ಇವರ ಪೊದ್ಯಗಳಲಿ ಭಕ್ತಿಗೀತೆ ಉಟ್ಟು, ದೇವರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಉಟ್ಟು, ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಗೌರವ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಪದ್ಯಗಳೂ ಒಳೊ. 'ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ' 'ಗುರುದೇವುಗೆ' ಇದ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ. ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ಎಂಬ ದೇವರ ಸ್ತೋತ್ರ ದ ವಿಸೇಸ ಏನ್ತೇಳ್ತೆ ಆ ಇಡೀ ಸ್ತೋತ್ರದ 10 ಗೆರೆಗಳಲಿ ಸುರೂನ ಅಕ್ಷರಗಳ ಜೋಡ್ನಿರೆ, ಭವಾನಿಶಂಕರನ ರಚನೆ, ಎಂಬ ಶಬ್ದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಆದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಭವಾನಿಶಂಕರರಿಗೆ ಪದ್ಯ ಬರೆವ ಕಲೆ ಸಿದ್ಧಿಸಿಟು ಅಂತ ಗೊತ್ತಾದೆ.

ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಲೋಪ ಏನು ಕೇಳಿ ಪರಿವಿಡಿ ಇಲ್ಲ. ಮೋಟಿ ಗೂಡೆನ ಮೊದುವೆ ಪದ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟೊ ಹೇಳಿರೂ ಕಡಿಮೆನೇ ಆದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಡಂಬನೆ ಮತ್ತು ನೈಜತೆ ಉಟ್ಟು. ಹುಟ್ಟಿದ ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವಿಗೆ ಹಿತನುಡಿಗಳು ಪದ್ಯಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅತೀ ಕಳಕಳಿ ಮತ್ತು ಗೌರವ ಇರ್ದು ಕಂಡ್ಬಂದದೆ. ಅಜ್ಜಿ ಸಾಂಕಿದ ಮಜ ಆಕಿಲೆ. ಪದ್ಯಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಬುದ್ಧಿ ಹಾಳಾಗದಂಗೆ ಇರೋಕಾದರೆ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಂಡಾಟ ಮಾಡಿಕೆ ಬೊತ್ತು ಅಂತ ಅನುಭವದ ಮಾತ್‌ಗಳ ಹೇಳಿಕೊ. 'ಜೋಗುಳ ಹಾಡ್ ಸಾ ಅರೆಬಾಸೆ ಸಬ್ಬಕ್ಕೆ ಬಾರೀ ಲಾಯಿಕ್ ಉಟ್ಟು. 'ನಮ್ಮೂರ ಹಳ್ಳಿ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪದ್ಯಗಳ ವಿಷಯಗ ನಮ್ಮ ಬೊದ್ವಿಗೆ ಹತ್ತಿರ ಆಗಿ ಉಟ್ಟು. ಅತ್ತೆ ಸೊಸೆ ಪದ್ಯ ಕುಟುಂಬದ ಒಳಗಿನ ವಿಷಯಗಳ ಸತ್ಯನ ತಿಳಿದೆ. ಗೌಡರ ಮೊದುವೆ ಪದ್ಯಲಿ ಇಡೀ ಮೊದುವೆ ಸಂಪ್ರದಾಯನ ಪದ್ಯರೂಪಲಿ ದಾಖಲ್ ಮಾಡಿಕೊ. ಇದೊಂದು ಕಾವ್ಯ ರೀತಿಲಿ ಉಟ್ಟು. 'ಕುಡ್ಡ ಗಂಡ' ಪದ್ಯಲಿ ಬುದ್ಧಿವಾದದ ಆಶಯ ಉಟ್ಟು. ದ್ಯಾಪನ ಗದ್ದೆಗೋರಿ ಒಂದು ಹಾಸ್ಯಮಯ ಸನ್ನಿವೇಶದ ವರ್ಣನೆ. 'ನಾವೆಲ್ಲವೂ ಒಂದ' ಪದ್ಯಲಿ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನ ಮಂತ್ರ ಉಟ್ಟು. ಆರೋಗ್ಯವೇ ಭಾಗ್ಯ ಪೊದ್ಯಲಿ, ಆರೋಗ್ಯದ ಕಾಳಜಿ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಕೊ. ಇವರ ಎಲ್ಲಾ ಪದ್ಯಗಳಲಿ ಸಮಾಜದ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಕಳಕಳಿ ಎದ್ದ ಕಂಡದೆ. ಒಗ್ಗಟ್ ಜನರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಟ್ಟು, ನಾವೆಲ್ಲವೂ ಒಂದೆ. ನಮ್ಮದ್ ಇದ್ ನಮ್ಮದ್ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಇವೆಲ್ಲ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂವೇದನೆ ಇರುವ ಪೊದ್ಯಗ. ದೇವರ ಕಂಡಂವ ಯಾರುಟ್ಟು ಪದ್ಯಲಿ ಜನರ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳ ಬೊಟ್ಟು ಮಾಡಿ ತೊರೆಳೊ. ಯಾಕೆ ಮಾಡಿರೆ ಚಿಂತೆ ಪದ್ಯ ಇಂದಿಗೆ ಹೆಣ್ಣಿನ ಅಗತ್ಯನ ಈ ಪದ್ಯಲಿ ಬರ್ದಿಕೊ. ಚೋಮನ ಕೋಳಿಕಟ್ಟ ಜಾನಪದ ಕ್ರೀಡೆನ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶನ ಕಣ್ಣ ಮುಂದೆ ತಂದದೆ. ಮೀನ್ ಬೇಟೆ, ಹಳೆ ನೆನ್ನುಗಳ, ಕೆದಕಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅಂಗರನ ಪಂಜಿ ಬೋಂಟಿ ಒಂದು ತುಳು ಪದ್ಯ. ಇದರೊಟ್ಟಿಗೆ ಆಣ್ ಅವು ಪೊಣ್ಣು, ದಾಯೆ ಪೋಡಿಪಯಾ, ಮಾಮಿ ಇಲ್ಲ್ಗ್ ಪೋಯೆ ತುಳು ಪದ್ಯಗಳವೂ ಬರ್ದೊಳೊ. ಮದ್ಯೆ ಮದ್ಯಲಿ ಬರ್ದ ಚುಟುಕುಗ ಸಹ ಲಾಯಿಕ್ ಒಳ.

3. ಅ. ಮೋಟಿಗೂಡೆನ ಮೊದುವೆ

ಹೊದ್ದಟ್ಟಿ ಭವಾನಿಶಂಕರ ಇವು ಬಂಟಮಲೆ ಪ್ರಕಾಶನ, ಗುತ್ತಿಗಾರು, ಇದರ ಮೂಲಕ ಹೊರತಂದ 'ಮೋಟಿಗೂಡೆನ ಮೊದುವೆ' ಒಂದು ಬಹುಭಾಷಾ ಪೊದ್ಯಗ ಇರುವ ಪುಸ್ತಕ 2003ರಲ್ಲಿ ಬುಡುಗಡೆ ಆತ್. ಇವರ 'ಸಂತ್ಯಪ್ತಿ' ಪೊದ್ಯ ಪುಸ್ತಕ ಮತ್ತು ಈ ಪುಸ್ತಕಲಿ ಕೆಲವೇ ಪದ್ಯಗಳ ಬುಟ್ಟಿ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಪೊದ್ಯಗ ಎಡರ್ಲಿ ಸಾ ಒಳೊ.

4. ಜೇನೆರಿ

ಇದ್ ಗೌಡ ಕನ್ನಡದ ಲಿಪಿ ಬಳ್ಳಿದ ಸುರೂನ ಪುಸ್ತಕ ಅಂತೇಳಿ ಹೆಗ್ಗಲಿಗೆ ಪಡ್ವುಟು. ಇದರ ಬರ್ದೊವು ಯಶವಂತ ಕುಡಕಲ್ಲು. ಬಂಟಮಲೆ ಪ್ರಕಾಶನ, ಗುತ್ತಿಗಾರು, ಸುಳ್ಯ ತಾಲೂಕು ದ.ಕ. ಇವು 2007 ರ್ಲಿ ಇದರ ಪ್ರಕಟ ಮಾಡ್ಲೊ. ಒಟ್ಟು 42+18=60 ಪುಟ ಇರುವ ಈ ಪುಸ್ತಕಲಿ 21 ಅರೆಬಾಸೆ ಪದ್ಯಗ ಒಳ್ಳೊ. ಅದರೊಟ್ಟಿಗೆ ಎ.ಕೆ. ಹಿಮಕರರ ಸುರೂನ ಮಾತ್, ಯಶವಂತ ಕುಡಕಲ್ಲುರವರ ತಿರ್ಗಿ ನೋಡ್ವನ (ಲೇಖಕನ ಮೊದಲ ಮಾತ್) ಪೊ.ಕೆ.ಕುಶಾಲಪ್ಪ ಗೌಡ 'ಗೌಡರು, ಅವರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಭಾಷೆ ಎಂಬ ಬರಹ. (ಇದ್ ಕನ್ನಡ ಬಾಸೆಲಿ ಉಟ್ಟು) ಮತ್ತು ಅವರ ಗೌಡ ಕನ್ನಡದ ಧ್ವನಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಎನ್ನುವ ಲೇಖನವು ಮೊದಲ ಭಾಗಲಿ ಉಟ್ಟು.

ಒಂದೇ ವಾರಲಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಪುಸ್ತಕ ಮಾರಾಟ ಆಗಿ, ಮರ್ ಮುದ್ರಣ ಆದ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಯಶವಂತರ ಜೇನೆರಿ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಉಟ್ಟು. ಅದ್ವುತ ಚಿಂತಕ, ಬರಹಗಾರ, ನಾಟಕ ಕಲಾವಿದ ಎ.ಕೆ.ಹಿಮಕರ ಇವು ಪ್ರತಿ ಕವನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಚಿತ್ರ ಬುಡ್ಡಿ, ವಿಶೇಷ ಮೆರ್ಗ್ ನೀಡ್ಲೊಳ್ಳೊ.

ಇನ್ನ್ಯ ಯಶವಂತರ ಕವನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳ್ವಾದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕವನವೂ ನಮ್ಮ ಸುಮಾರು ವರ್ಷ ಹಿಂದೆ ತಕೊಂಡ್ ಹೋದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಅಂದ್ನ ಜೀವನ ಕ್ರಮನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಟ್ಟುವ ರೀತಿಲಿ ಬರ್ದೊಳ್ಳೊ. 'ನಂಪು' ಅನ್ನುವ ಕವನ ನಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯ (ಸಣ್ಣ ದಿರ್ಕನ ಕಳೆದ ದಿನಗ) ನ ನೆನಪು ಮಾಡ್ಲೆ. 'ನೀರಡಿ ಕೊಟೆಗೆಲಿ' ಕವನ ಅಂದ್ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯವು ದಿನನಿತ್ಯ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡ್ವಿದ್ದ ವಸ್ತು ಗಳ ಹಳ್ಳಿಲೇ ಸ್ವಂತ ತಯಾರ್ ಮಾಡ್ವಿದ್ದೊ ಎಂಬ ಅರ್ಥಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಜನ ತುಂಬಾ ಸ್ವಾವಲಂಬಿಗ ಆಗಿದ್ದ ಅಂತ ತೋರ್ವಿದೆ. ಅಂದ್ನ ದಿನಗಳಲಿ ನೆಂಟ್ ಬಾಕನ ಆಗುವ ತಳಮಳನ ಕವನರೂಪಲಿ ನೀಡ್ಲೊ. 'ಕೀರ' 'ಪೊನು', 'ಬನ್ನಂತೇಳಿದ್ ನೀ' ಕವನಗಳ ಮೂಲಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಲಿ ನಡೆವ ಪ್ರೀತಿ ಪ್ರೇಮದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಇಣ್ಕಿ ನೋಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಕಂಡದೆ. ಹಿಂಗೆ ಒಟ್ಟು 21 ಕವನಗಳಲಿ ಇಡೀ ಗೌಡ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜೀವನದ ರೀತಿ, ಬಡತನದ ಚಿತ್ರ, ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯವರ ಪರ್ಚೆಲ್ ಎಲ್ಲಾ ಉಟ್ಟು. ಇದ್ ಒಂದು ಕೇವಲ ಕವನ ಪುಸ್ತಕ ಆಗಿರದೆ ಹಿಂದಿನ ಸುಳ್ಯ, ಆಸ್ಪಾಸನ್ ಗೌಡ ಜಾತಿಗಳ ಇತಿಹಾಸವೇ ಬಿಚ್ಚಿಟ್ಟಿದೆ.

5. ನೀಲಿ ದಾರಿ

ಡಾ.ಕರುಣಾಕರ ನಿಡಿಂಜಿ ಇವರ ಸುರೂನ ಅರೆಬಾಸೆ ಕವನ ಸಂಕಲನ 'ನೀಲಿದಾರಿ' ಅರೆಬಾಸೆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸರಕ್ಕೊಂದು ಪೋಣಿಸಿದ ಮುತ್ತು ಇದ್ದಂಗಿ. ಶ್ರೀ ದುರ್ಗಾಪ್ರಕಾಶನ ಪತ್ತೂರು ಇವು 2014ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ನಿಡಿಂಜಿಯವರ ಈ ಪಸ್ಸನ್ ಕವನ ಸಂಕಲನ ಪುಸ್ತಕಲಿ ಒಟ್ಟು 76 ಪುಟ ಉಟ್ಟು. ಕವನ ಪುಸ್ತಕಲಿ ಒಟ್ಟು 33 ಕವನಗ ಒಳ. ಪುಸ್ತಕದ ಕೊನೆಗೆ 'ಪಿರಿಗಂಟ್' ತೇಳುವ

ಅರೆಬಾಸೆ ಶಬ್ದಕೋಶನ ಕೊಡುವ ಮೂಲಕ ಅರೆಬಾಸೆ ಶಬ್ದ ಭಂಡಾರಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಕಾಣಿಕೆ ಹಾಕೋಳೊ. ಖ್ಯಾತ ಅರೆಬಾಸೆ ಸಂಶೋಧಕ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಿದ್ವಾಂಸ ಡಾ. ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಬಿಳಿಮಲೆ ಇವು ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಒಂದು ಮುನ್ನುಡಿನ ಬರಹ ಕೊಟ್ಟೋಳೊ. ಕರುಣಾಕರವು ಭಾಷೆ ಬಲ್ಲದ ರೀತಿ ಇವುಕೆ ಬಾರೀ ಇಷ್ಟ ಆವುಟುಂತೇಳಿ ಅವರ ಮುನ್ನುಡಲೇ ಗೊತ್ತಾದೆ. ನಿಡಿಂಜಿಯವರ ಪುಸ್ತಕದ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಸೇಸ ಅಂದರೆ ಅವರ ಮೊದಲ ಮಾತ್. ಒಟ್ಟು 16 ಪುಟಗಳಷ್ಟು ದೀರ್ಘ ಇದ್ದ ಅವರ ಮೊದಲ ಮಾತ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಮನಸ್‌ನ ಒಳಗಿರುವ ವಿಸಯಗ ಗೊತ್ತಾದೆ. ಇದರಿಂದ ಅವು ಅರೆಬಾಸೆ ಬೆಳ್ಳೆ ಬಂದ ಬಗೆನ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಳೊ. ಅರೆಬಾಸೆನ ಗೌಡ್ರ ಮನೆಮಾತ್, ಗೌಡ್ರ ಭಾಷೆ ಅಂತ ಹೇಳೋಳೊ. ಇವರ ಪುಸ್ತಕದ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಸೇಸ ಅಂದರೆ ಪೊದ್ಯಗಳ ಹೆಸರಾನ ಕೊನೆಗೆ ಬರ್ದೋಳೊ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೆಸರ್ (ಶೀರ್ಷಿಕೆ) ಮೇಲೆ ಇದ್ದು. ಇದ್ ಪೊದ್ಯದ ತಲೆಬರಹ ಅಲ್ಲ. ಕೆಳಬರಹ ಆವುಟು. ಇದ್ ಇವರ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕತೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿ. ಇವರ ಕವನಗಳಿಗೆ ಕಳೆದ್ ಹೋದ ದಿನಗಳ ನೆನಪು ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಉಟ್ಟು. ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ಉಟ್ಟು, ಹಾಂಗೆ ತಿಳಿ ಹಾಸ್ಯನೂ ಕಂಡ್ ಬಂದದೆ.

ಹೀಗೊಂದುಟ್ಟು ಸತ್ಯ ಪೊದ್ಯ ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ ಎಸ್ ಸಿನ 3ನೇ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್‌ನ ಕನ್ನಡ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಲಿ ಸ್ಥಾನ ಪಡ್ಡುಟು. ಕೊತ್ತಿಪಾಡ್ ಪೊದ್ಯಲಿ ಬೇರೆಯವರ ಸೊತ್ತಿಗೆ ಆಶೆ ಮಾಡಿಕಾಗದ್ ಎಂಬ ನೀತಿಪಾಠ ಉಟ್ಟು. 'ನಮ್ಮ ಕಾನದ ಚೋಡೆ'ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ ನಾಶದ ಬಗ್ಗೆ ಅವುಕೆ ಇರುವ ಕಾಳಜಿ ಎದ್ದ ಕಂಡದೆ. ಇಂದ್‌ನ ದಿನಕ್ಕೆ ಇಂತ ಪೊದ್ಯಗ ಅತೀ ಅಗತ್ಯ. ಮೂರು ಮದ್ದೆ ಹುಗ್ಗಿಗಾಗಿ ಪೊದ್ಯಲಿ ಸಾಮರಸ್ಯದ ಬೊದ್ದೆಗೆ ಕರೆ ಕೊಟ್ಟೋಳೊ. ಬಿಸು ಹಬ್ಬದ ಆಚರ್ಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಅವ ಬಾದು ಎಷ್ಟೊತ್ತಿಗೆ? ಪೊದ್ಯಲಿ ಹೇಳೋಳೊ. ಹೇಂಗಿತ್ ಹೇಂಗಾತ್ ಕಾಲಂತೇಳುದು ಪೊದ್ಯ ನಮ್ಮ ಜೀವನ ಅನುಭವನ ಐವತ್ತು ವರ್ಸಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ತಕಂಡ್ ಹೋದೆ. ಅದೆಲ್ಲ ಈಗ ಕನಸ್ ಅಷ್ಟೆ. ಆದ್ರೂ ನನ್ನಿಕಂಡರೆ ಒಂಥರಾ, ಕುಸಿ ಆಗುವ ಸಂಗತಿ. ಸಾಂತಪಣ್ಣ ಸರಾಯ ಕುಡ್ ಪೊದ್ಯಲಿ ತಿಳಿ ಹಾಸ್ಯ ಉಟ್ಟು. 'ಊರಿಗೆ ಬೇಕೊಬ್ಬ ಗೌಡ'ಪೊದ್ಯ ಗೌಡ್ರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದೆ. 'ಆಡ್ಯಾಡಿ ಹೋವ ತಿಂಗ' ಪೊದ್ಯ ತುಳುನಾಡ್‌ನ ಆಟ ತಿಂಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಉಟ್ಟು. ಒಟ್ಟು ಹೇಳ್ವಾದರೆ ನೀಲಿ ದಾರಿ ಪೊದ್ಯಗ ನಮ್ಮ ಬೊದ್ದುಗೂ ಒಂದು ದಾರಿತೋರುವಂಗೆ ಒಳ.

6. ಬೇರ್‌ಲಿ-ಚಿಗರ್

'ಬೇರ್‌ಲಿ ಚಿಗರ್' ಶ್ರೀಮತಿ ಬೈತಡ್ಕ ಜಾನಕಿ ಬೆಳ್ಳಪ್ಪ ಇವು ಬರ್ದ ಪೊದ್ಯ ಪುಸ್ತಕ. ಕರ್ನಾಟಕ ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯವು 2015 ರ್ಲಿ ಈ ಪುಸ್ತಕನ ಪ್ರಕಟಮಾಡ್ಲೊ. ಅಂದ್‌ನ ಅರೆಭಾಷೆ ಅಕಾಡೆಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಕೊಲ್ಕದ ಗಿರೀಶ್ ಇವು ಇದ್ದ ಮುನ್ನುಡಿ ಬರ್ದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡೋಳೊ. ಈ ಪೊದ್ಯ ಪುಸ್ತಕ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಆಯಾಮ ಹೊಂದಿದ

ಪೊದ್ದಗಳ ಒಳಗೊಂಡು. ಇದ್ದರಿ ಜಾನಪದ, ಭಕ್ತಿಗೀತೆ, ಭಾವಗೀತೆ, ಸೋಬಾನೆ ಮತ್ತೆ ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆವ ಆಚರಣೆಗಳ ವಸ್ತುಗಳ ತಕಂಡ್ ಬರೊಳ್ಳೊ. ಒಟ್ಟು $115+7=122$ ಪುಟ ಇರುವ ಈ ಪುಸ್ತಕಲಿ 115 ಪೊದ್ದಗಳ ಒಳ.

ಅರೆಬಾಸೆಲಿ ದೇವರ ಸೋತ್ರಗ/ಭಜನೆಗ ಬಾರೀ ಕಡಿಮೆ ಅಂತಲೇ ಹೇಳಕ್. ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತುಳು ಇಲ್ಲರೆ ಕನ್ನಡಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕಂಬೊದು ರೂಢಿ. ಭಜನೆ ತಂಡದವೂ ಅರೆಬಾಸೆಲಿ ಹಾಡ್‌ದುಲೆ. ದೇವರ ಪೊದ್ದಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳ ಆಚರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಪೊದ್ದರೂಪಲಿ ಒಳ್ಳೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಟ್ಟೊಳೊ. ಜಾನಪದ ಪೊದ್ದ ಸಹ ಆಚರಣೆಗಳ ಗುರಿಯಾಗಿಸಿ ಇದ್ದಂಗೆ ಉಟ್ಟು. ದೇಶ, ಊರು, ಕೃಷಿಕ, ನಾಡ್, ಪ್ರಕೃತಿ ಹಿಂಗೆ ಈ ಪುಸ್ತಕಲಿ ಇದ್ದ್ ಜೀವನದ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೂ ಜಾಗೆ ಕೊಟ್ಟೊಳೊ. ಒಮ್ಮೆ ಓದ್‌ಕನ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗ ಕಣ್ಣ ಮುಂದೆ ಬಂದ್ ನಿಂತವೆ. ಇದ್ದರಿ ಇರುವ 'ಬಸ್‌ರಿ ಆಶೆ' ಒಂದು ವಿಭಿನ್ನ ಕವನ. ಇದ್ ನಾಟಿ ವೈದ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸಹ ಮಾಹಿತಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಮೊದುವೆ ಕಾರ್ಯಗಳ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಚರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಸಹ ಮಾಹಿತಿ ಉಟ್ಟು. 'ಕೆರೆಗೆ ಹಾರ' ಪದ್ಯಲಿ ಒಂದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮತ್ತು ಜಾನಪದ ಎರಡನ್ನೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡೊಳೊ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಥೆಗಳ ಪೊದ್ದ ರೂಪಲಿ ಬರ್ಡ್ ಅರೆಬಾಸೆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳ್ಳೊಳೊ. ಹಳೆ ಬೇರ್-ಹೊಸ ಚಿಗರ್ ಎಲ್ಲಾ ಇವರ ಪೊದ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದ್, ಬೇರ್‌ಲಿ ಚಿಗರ್ ಶೀರ್ಷಿಕೆ ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತ ಆಗಿ ಉಟ್ಟು.

7. ನಮ್ಮೂರ ಹಾಡು ಮತ್ತು ಭಕ್ತಿಗೀತೆಗಳು

ಶ್ರೀಯುತ ಕುಯಿಂತೋಡು ದಾಮೋದರ ಮಾಸ್ತ್ ಬರ್ದ 'ನಮ್ಮೂರ ಹಾಡು ಮತ್ತು ಭಕ್ತಿ ಗೀತೆಗಳು' ಪೊದ್ದ ಪುಸ್ತಕ ಅಮ್ಮ ಪ್ರಕಾಶನ, ಕಟಪಾಡಿ, ಉಡುಪಿ ಇದರ ಪ್ರಕಾಶನಲಿ 2015ರಲ್ಲಿ ಹೊರಬಾತ್. ಇದ್ದರಿ ಒಟ್ಟು 66 ಪುಟಗ ಇದ್ದ್ 12 ಅರೆಬಾಸೆ ಪೊದ್ದಗಳ, 8 ಭಕ್ತಿ ಗೀತೆಗೆ ಮತ್ತು 27 ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಷಯಗ ಇರುವ ಕನ್ನಡ ಗೀತೆಗ ಒಳ್ಳೊ. ಇದ್ ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್‌ನ ಅಂದ್‌ನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಟಿ.ಪಿ. ರಮೇಶ್ ಇವು ಮುನ್ನುಡಿ ಬರೊಳ್ಳೊ.

ಇವರ ಬ್ರಹ್ಮಗಿರಿ ಅರೆಬಾಸೆ ಪೊದ್ದಲಿ ಇಡೀ ಬ್ರಹ್ಮಗಿರಿನ ಸೌಂದರ್ಯನ ಎರಡೇ ಗೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕೊಳೊ. ಅದ್ ಹಿಂಗೆ ಉಟ್ಟು. ನಿ ಎಂತ ಪೊರ್ಲು ಬೆಟ್ಟನೋಡಿ ಬ್ರಹ್ಮಗಿರಿ, ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತ ಹೊಯ್ದುಟಿಲ್ಲಿ ಚೆಲುವಿನ ಸಿರಿ. ರಾಗಬದ್ಧವಾಗಿ ಹಾಡಿಕೆ ಅನುಕೂಲ ಆಗುವಂಗೆ ಪ್ರಾಸಬದ್ಧವಾಗಿ ರಚನೆ ಮಾಡೊಳೊ. 'ನಿನ್ನ ಮಗ್ಗುಲೆ ನಂಗೆ ಸ್ವರ್ಗವಮ್ಮ' ಪೊದ್ದಲಿ ಅಮ್ಮನ ಆಸರೆಗೆ ಹಾತೊರವ ಕೂಸುನ ಆಕ್ರಂದನ ಉಟ್ಟು. 'ಎಲ್ಲಾ ನಿನ್ನದೆ' ಕವನಲಿ ಅರ್ಪಣಾಭಾವ ಜೊತೆಗೆ ಪರಿಸರ ಕಾಳಜಿನೂ ಉಟ್ಟು. 'ಭಗಂಡೇಶ ಮುನಿ' ಅರೆಬಾಸೆನ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆ ಭಕ್ತಿಗೀತೆ. 'ಕೊಡಗಿನ ಈ ಮಣ್ಣೆ' ಅರೆಬಾಸೆನ ಒಳ್ಳೆದೊಂದು ನಾಡಗೀತೆ. ಇಡೀ ಕೊಡಗಿನ

ಜನಗಳ ಸಾಧನೆಗಳ ಕೊಂಡಾಟ ಮಾಡುವ ಹಾಡ್ 'ಶರಣಂ ಶರಣಂ ಅಯ್ಯಪ್ಪ' ಒಳ್ಳೆಯ ಅರೆಬಾಸೆ ಭಕ್ತಿಗೀತೆ. ಅದೇ ರೀತಿ 'ದೇವ ನಿಂಗ ಎಷ್ಟ್ ಹೆಸ್ತ್' ಉದಯ ಹಾಡ್ 'ನಮ್ಮ ಕುಲದೈವ' ಒಳ್ಳೆ ಭಕ್ತಿ ಗೀತೆಗ . 'ನನ್ನ ಭಾರತ' ಪೊದ್ದಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಕ್ತಿ ಎದ್ದ ಕಂಡದೆ. 'ಮನಸೆಂಬ ಮಹಾದೇವ' ಪೊದ್ದ ತುಂಬಾ ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತವಾಗಿಟ್ಟು. ನಮ್ಮ ಚಿಂತನೆಗೆ ಗುಣಾತ್ಮಕವಾಗಿರೊಕು ಎಂಬ ಆಶಯನ ಈ ಪದ್ಯಲಿ ಮಾಸ್ತ್ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸೆಳೊ.

8. ಸರ್ಮಾಲೆ

ಪೊದ್ದ ಪುಸ್ತಕ 'ಸರ್ಮಾಲೆ' ನ ಬರೊವು ಎಂ.ಜಿ.ಕಾವೇರಮ್ಮ. ಕರ್ನಾಟಕ ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯವು 2015ರಲ್ಲಿ ಈ ಪುಸ್ತಕನ ಪ್ರಕಟ ಮಾಡ್ಲೊ. ಅಂದ್ ನ ಅರೆಭಾಷೆ ಅಕಾಡೆಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಕೊಲ್ವದ ಗಿರೀಶ್ ಇವು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ನೆಲೆಲಿ ನಾಲ್ಕ್ ಮಾತ್ ಬರ್ಡ್ ಕೃತಜ್ಞತೆ ಸಲ್ಲಿಸೆಳೊ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆ ಮುನ್ನುಡಿ ಬರ್ಡ್ ಸಿಂಗಾರ ಮಾಡ್ಲೊವು ಸಂಗೀತಾ ರವಿರಾಜ್ ಹೊಸೂರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 42 ಕವಿತೆಗೆ ಒಳೊ. ಕಾವೇರಮ್ಮ ಅವರ ಮಾತ್ಲೇ ಹೇಳ್ವಾದರೆ "ನಲ್ಲತ್ತೆರೆಡು ನೆಣೆಗಳ ಹೋಸಿ, ಓದೋವ್ವ ಬೊಳ್ಳು ಕೊಟ್ಟೊಳ್ಳೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಆಕರಿನ ಹದಿನೇಳು ಪದಗಳ ನಾ ಅಂಬೆರ್ಪುಲಿ ಬರ್ಡ್" ಅಂತ ಹೇಳ್ ಕಂಡೊಳೊ. ಇದ್ ಅವರ ಒಂದು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆನ ತೋರ್ಪಿದೆ. ಆದರೆ ಅವು ಅಂಬೆರ್ಪುಲಿ ಬರ್ಡ್ ಪೊದ್ದಾಗ ಸಹ ಯಾವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಕಮ್ಮಿ ಇಲ್ಲೆ. ಇದ್ ಅವರ ಪೊದ್ದುರಚನೆನ ತಾಕತ್ನ ತೋರ್ಪಿದೆ. ಅವೇ ಹೇಳುವ ಪ್ರಕಾರ ಅವರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಎಲ್ಲಾ ಪೊದ್ದಾಗ ಹುಟ್ಟಿಕೆ ಕಾರಣ ಅವುಕೆ ಆದ ಜೀವನದ ಅನುಭವಗ.

ಇನ್ ಇದರ ಪೊದ್ದಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಆಗಿ ಹೇಳ್ವಾದರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದ್ ಸಹ ಅವರ ಜೀವನದ ಅನುಭವದ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆಂದ ಹೆಕ್ತಿ ತೆಗ್ಗೊಂಗೆ ಉಟ್ಟು. ಅರೆ ಬಾಷೆ ಮಾತಾಡುವ ಗೌಡ ಮನೆಗಳ ಹಲವು ಸಂಗತಿಗಳ ಬಿಚ್ಚಿಸೆಳೊ. ಇದೊಂದು ಮುಂದಿನ ತಲೆಮಾರಿಗೆ ಇವು ಕೊಟ್ಟ ಕೊಡ್ಗೆ. ಹಳ್ಳಿಲೇ ಸಿಕ್ಕುವ, ಸ್ವಂತ ತಯಾರ್ ಮಾಡಿಕಂಕೆ ಆಗುವ ವಸ್ತುಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಹೇಳೆಳೊ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಅವರ 'ಉಗ್ಗವ್ವ'. ಪೊದ್ದಲಿ 'ಒಗ್ಯಾಕೆ ನರುವೊಳು, ಮೀಯಾಕೆ ಸೀಗೆ, ಸಾಬಾನ್ ಅದಾಕೆ ಬೇಕಿಲ್ಲೆ. ಬೆಣ್ಣೆಕರ್ತ ಸೊಪ್ಪುಲಿ ಒಡ್ಡೆನ ಮಾಡಿ ತಲೆನ ಪೊದ್ದಲಿ ತೊಳಿತಿತ್'. ಇದು ತೊಂಭತ್ ವರ್ಷದ ಬೊದ್ದಿದ ಅಜ್ಜನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳ್ವಾ, ಆ ಜೀವನ ಶೈಲಿನ ಕಣ್ಣ ಮಂದೆ ನಿಲ್ಲೆಳೊ. ಅಜ್ಜಪ್ಪ ಪೊದ್ದಲೂ ಅದೇ ಅಂಶನ ಮತ್ತೆ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿ, "ಬೆಳ್ಳೆರಿಲಿ ನೆಟ್ಟಿಗೆ ನೀರ್ ನ ಹೊಯಿತ್ತಿದ್ಲೊ. ಜರ-ಗಿರ ಬಾತಿಲ್ಲೆ, ಮೊದ್ದುನು ತಾತಿಲ್ಲೆ, ಕಾಡ್ ಸೊಪ್ಪು ಚೋಡ್ನೀರೆ ಮೊದ್ದು". ಇವರ 'ಬಾಳೆಕುಲ್ಲೆ', 'ಉಪ್ಪಣ', 'ಕರ್ಮೊಲೆ ಉಂಡತ್', 'ಚಂಗುಳಿ', 'ಸರ್ಮಾಲೆ ದೀಪ', 'ಕೂಸುನ ಬಂಜ', ಇವೆಲ್ಲ ಇಡೀ ಅರೆಬಾಸೆ ಗೌಡ ಜೀವನ ಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳ್ಳಿ ಕೊಟ್ಟದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಅರೆಬಾಸೆ ಸಾಹಿತ್ಯನೂ ಸಹ ಒಪ್ಪ ಓರಣ ಮಾಡಿ ಲಾಯ್ಕ್‌ಲಿ ಬರೆಕೆ ಆದೆ

ಅಂತ ಈ 'ಸರ್ಕಾಲೆ' ಪೊದ್ಯ ಪುಸ್ತಕದ ಮೂಲಕ ತೋರ್ನಿ ಕೊಟ್ಟೊಳೊ. ಹೆಣ್ಣಿನ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಸಹ ಇವರ ಕವಿತೆಲಿ ಜಾಗ ಉಟ್ಟು. 'ಆಟಿ ಹಬ್ಬ' ಕವನ ಕಳೆದ ದಶಮಾನಗಳಲಿ ಇದ್ದ ಎಲ್ಲಾ ಆಟಿ ಆಚರಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳೆ. ಈ ಜೀವನ ಕ್ರಮಗ ಈಗ ಇಲ್ಲೆ. ಆದರೆ ಅದರ ನೆನಪೇ ಒಂದು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮಿಷಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅವರ 'ಹಡ್ಡೆ ನಾಯಿ' ಪೊದ್ಯಲಿ ತಿಳಿ ಹಾಸ್ಯ ಇದ್ದ, ಒಂದು ಮನೋರಂಜನೆನೂ ಉಟ್ಟು. 'ಸುಳ್ಳೆ ಜಾತ್ರೆ' ಪದ್ಯ ಒಂದು ಊರಾಲಿ ಆವ ಜಾತ್ರನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಚಿತ್ರಣನ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. 'ಸರ್ಕಾಲೆ' ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮ ಹೊಗೆ ಹಿಡ್ಡ. ಅಟ್ಟಕೆ ಹೋದ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ ಮತ್ತೆ ಕೆಳಗಿಲ್ಲಿ ತೊಳ್ಳ್ದ ನೋಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ.

9. ತೋರಣ

'ತೋರಣ' ಕವನ ಸಂಕಲನದ ಮೂಲಕ 'ಅರೆಬಾಸೆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೊದಲ ತ್ರಿಪದಿ' ಕವಿ ಶ್ರೀ ಬಾರಿಯಂಡ ಜೋಯಪ್ಪರವರ ಮೂಲಕ ರಚನೆ ಆದ್ ಅರೆಬಾಸೆ ಮಾತಾಡುವ ಎಲ್ಲೊವ್ವೂ ಕುಸಿ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರ. ಅರೆಬಾಸೆಲಿ ತ್ರಿಪದಿಗಳ ಬರ್ಡ್ ಪ್ರಕಟಮಾಡ್ಲ ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಗೆ ಬಾರಿಯಂಡ ಜೋಯಪ್ಪನವುಕ್ಕೆ ಸಂದದೆ. ವೃತ್ತಿಲಿ ಮಾಸ್ತ್ ಆಗಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿಲಿ ಸಾಹಿತಿ, ಕವಿ, ಚಿಂತಕ, ಅನುವಾದಕ, ಸಂಪಾದಕ ಆಗಿ ಶ್ರೀ ಬಾರಿಯಂಡ ಆರ್.ಜೋಯಪ್ಪನವು ಬರ್ಡ್ 'ತೋರಣ' ಕವನ ಸಂಕಲನ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅರೆಬಾಸೆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದ ತೋರಣವೇ ಆವುಟು. ಈ ಕವನ ಸಂಕಲನನ 2016ರಲ್ಲಿ ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯವು ಪ್ರಕಟ ಮಾಡೆಳೊ. ಅಂದ್‌ನ ಅರೆಬಾಸೆ ಅಕಾಡೆಮಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಕೊಲ್ಯದ ಗೀರೀಶ್ ಇವು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ನೆಲೆಲಿ ನಾಲ್ಕು ಒಳ್ಳೆ ಮಾತ್ ಬರ್ಡ್ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡೆಳೊ. ಒಟ್ಟು 89+12=101 ಪುಟಗ ಇರುವ ಈ ಕವನ ಸಂಕಲನಲಿ ಒಟ್ಟು 51 ಪೊದ್ಯಗ ಒಳ್ಳೊ. 'ತೋರಣಕ್ಕೊಂದು ರಂಗೋಲಿ' ಅಂತ ಶೀರ್ಷಿಕೆ ಕೊಟ್ಟ್ ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಮ್ಮ ಚೆಟ್ಟಿಮಾಡ ಇವು ಲಾಯ್‌ಕನ ಮುನ್ನುಡಿ ಬರ್ಡೊಳ.

ಈ ಕವನ ಸಂಕಲನದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳ್ತಾದರೆ, ಬಾರಿ ಸುಲಬದ ಬಾಸೆ, ಒಳ್ಳೆ ಉಪಮೆಗೆ. ಆಡ್‌ಮಾತ್‌ನ ಜೋಡ್ನಿರುವ ಕ್ರಮ ಅರೆಬಾಸೆನ ಐಸ್‌ರನ ಇನ್ನೊ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿಟು. 'ತೋರಣದ ಸುರೂನ ಪೊದ್ಯ 'ಉದಯರಾಗಕ್ಕಾಗಿ', ಇದೊಂದು ಸಣ್ಣ ಪೊದ್ಯ, ಆದರೆ ಒಂದು ಪ್ರಕೃತಿನ ವರ್ಣನೆ ಉಟ್ಟು. ಹಂಗೆ ನೋಡಿರೆ ಜೋಯಪ್ಪರವು ಒಬ್ಬ ಪ್ರಕೃತಿ ಆರಾಧಕನಂಗೆ ಕಂಡು ಬಂದವೆ. ಅವರ 'ಬರ' ಕವನಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ ನಾಶದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಆತಂಕನ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸೆಳೊ. ದನಗಳ ಶಿಸ್ತ್, ಕೊಡ್‌ಗ್ ಹೆಂಗುಟ್ಟು? ಸೃಷ್ಟಿಲಯ, ಮಳೆಹಕ್ಕಿ, ಮುಂಗಾರುಮಳೆ ಹಿಂಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕವನಗಳಲಿ ಪರಿಸರ ಕಾಳಜಿ, ಪ್ರಕೃತಿ ಪ್ರೇಮ ಕಂಡ್ ಬಂದದೆ. ಅವರ 'ಅದ್ಭುತ ಎಲ್ಲ ಹಿಂಗೆ' ಕವನಲಿ ವೈಚಾರಿಕತೆ ಎದ್ದ ಕಂಡದೆ. 'ಅವ್ವ, ನೀ ಎಲ್ಲೊ' ಕವನಲಿ ಭಾವನೆ-ಪ್ರೀತಿ ಉಟ್ಟು. 'ಸುಡುಕುಣಿ ಮತ್ತೆ ಮರ' ಕವನ

ಜೀವನದ ಕಟು ಸತ್ಯನ ಬಿಚ್ಚಿಟ್ಟಿದೆ. ನೀತಿ ಪಾಠ ಹೇಳುವ ಈ ಕವನ ನಮ್ಮ ಓದಿಸಿದೆ. ಇವರ ಕವನಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಹಳ್ಳಿ ಮೊದ್ದುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ದಾಖಲಾವುಟು. 'ನಾಡ್ ಮದ್ದ' ಇದ್ದ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆ ಉದಾಹರಣೆ. ಸರ್ವಜ್ಞ, 'ಕೊಟ್ಟು ಬಣ್ಣಿಸಬೇಡ, ಕೊಟ್ಟಾಡಿ ಕೊಳಬೇಡ, ಮೊದ್ದಕ್ಕೆ ಸರಾಗಿ ಇರುವ ತ್ರಿಪದಿ 'ಕೊಟ್ಟಾವ್ ಆಡ್ತಲೆ, ಕೊಡದವರೇ ರಂಪ ಲೊಟ್ಟಿ ಬುಟ್ಟಿವೆ ನೂರಂಟ್. ಕಂದ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತುಟ್ಟು ಈ ಗುಟ್ಟು. ಇದರಲ್ಲಿ ಶಬ್ದಗಳ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ ರೀತಿ ನಿಜಕ್ಕೂ ಅದ್ಭುತ ಆಗಿ ರಚನೆ ಆವುಟು. ಒಂದು ಆದರ್ಶ, ನೈತಿಕ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ನುಡಿಮುತ್ತುಗಳ ತ್ರಿಪದಿ ಮೂಲಕ 'ತೋರಣ' ಲಿ ಪೋಣಿಸಿ ಇಸೆಳೊ. ರೈತನ ತೊಳಲಾಟ, ಹಳ್ಳಿನ ಬೊದ್ದು, ಪ್ರಕೃತಿನ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಗೆ, ಪಾಪದೊವು, ದೊಡ್ಡದೊವು,, ಹಿಂಗೆ ದಿನವು ನಡೆವ ಬೊದ್ದಾನ ಎಲ್ಲಾ ಸತ್ಯಗಳ ಈ ತ್ರಿಪದಿಲಿ ಕಾಂಬಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ.

10. ಅನುಭವಧಾರೆ

ಅರೆಬಾಸೆ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಸಾಲ್‌ಲಿ ನಿಲ್ಲುವ ಬೆಳ್ಳಿತಾರೆಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಹೊದ್ದೆಟ್ಟಿ ಭವಾನಿಶಂಕರ ಸಹ ಒಬ್ಬೊ. ಇವು ಅರೆಬಾಸೆ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಗೌರವ ತಂದುಕೊಟ್ಟ ಸಾಧಕ. ಇವರ 'ಅನುಭವಧಾರೆ' ಅರೆಬಾಸೆ ಕವನ ಸಂಕಲನಲಿ ಒಟ್ಟು 46 ಮೊದ್ದುಗಳ ಇದ್ದ ಈ ಪುಸ್ತಕಲಿ 90+8, ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು 98 ಪುಟ ಉಟ್ಟು. 2017ರಲ್ಲಿ ಅರೆಬಾಸೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯವು ಪ್ರಕಟಮಾಡ್ತ ಈ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಅಂದ್‌ನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಕೊಲ್ಕದ ಗಿರೀಶ್ ಇವು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ನೆಲೆಲಿ ತಮ್ಮ ಮಾತ್‌ಗಳ ಬರ್ದ ಕೃತಜ್ಞತೆ ಸಲ್ಲಿಸೊಳೊ. ಇದ್ದ ಬೇರೆ ಯಾರ ಕೈಲೂ ಮುನ್ನುಡಿ ಬರ್ದಿತಿಲೆ. ಆದರೆ ಹೊದ್ದೇಟೆವೆ 'ಬರ್ದವನ ಮಾತ್' ಅಂತ ಹೇಳಿ ತಮ್ಮ ಬರವಣಿಗೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸವಿಸ್ತಾರ ಆಗಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡೊಳೊ. ನಮ್ಮ ಬಾಸೆನ ಮಾತಾಡಿಕೆ ನಾವು ನಾಚಿಕೆ ಮಾಡಿಕೆ ಬೊತ್ತು ಎನ್ನುವ ಸಂದೇಶ ನೀಡೊಳೊ. ಅರೆಬಾಸೆಲಿ ಬಂದ ಮೊದಲ ಕವನ ಸಂಕಲನ ಯಶವಂತ ಕುಡಕಲ್ಲು ಅವರ 'ತೊಂಬರ', ಆದರೆ ಅರೆಬಾಸೆಲಿ ಕವನ ಬರ್ದ ಸುರೂನ್ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಂತ ಸರ್ಕಾರ ಗುರ್ತಿಸಿದ್ ಶ್ರೀ ಹೊದ್ದೆಟ್ಟಿ ಭವಾನಿಶಂಕರ ಇವರ.

ಇವು ಬರ್ದ ಕವನ ಸಂಕಲನ 'ಅನುಭವಧಾರೆ' ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಜೀವನ ಅನುಭವದ ಮೊದ್ದುಗಳ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆ. ಅದರ ಪುಸ್ತಕದ ರೂಪಲಿ ಪ್ರಕಟಮಾಡಿ ನಾವುಗೆ ಧಾರೆ ಎರ್ಡ್ ಕೊಟ್ಟೊಳೊ. ಅವರ ಮೊದ್ದ 'ಅಕಾಡೆಮಿ'ಲಿ ನಮ್ಮ ಬಾಸೆಗೆ ಈ ಸಿಕ್ಕಿದ ಮಾನ್ಯತೆನ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡ್ ಅದರ ಬೆಳ್ಳೊಕ್ಕು ತೇಳುವ ಬಯಕೆನ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸೊಳೊ. ಇದ್ ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗದ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿಗೂ ಬೇಕು ಅಂತ ತಿಳ್ಳೊಳೊ. ಇವು ಹೆಣ್ಣ್ ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಅತೀ ಗೌರವ ಕೊಟ್ಟು ಬರ್ದೊಳೊ. ಸಮಾಜಲಿ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಆಗುವ ಅವಮಾನ-ಅಪಮಾನ, ಅಬದ್ಧತೆ ಹಿಂಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳ ಅವರ 'ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ನಮ್ಮ ಮನೆ ಜಾಲೊಳಗೆ' ಮೊದ್ದುಗಳಲ್ಲಿ ಉಟ್ಟು. 'ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆ' ಕವನಲಿ ಆದರ್ಶಗಳ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡೊಳೊ. 'ಭಯಂಕರ ಬೇಟೆ', 'ನಾಟಿ ಮಾಡೊಮೊ', 'ಕುದ್ದನ ಬೀಲ ಕಡ್ಡ್

ಅಜ್ಜಿ, 'ಹಳ್ಳಿ ಜನರ ಹಿರಿಮೆ', 'ಓಣ್‌ಂಗಿಲ್ ಮೀನ್' ಇವೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿ ಬೊದ್ದುನ ನೆಂಪಿಸಿದೆ. 'ಬರಲಿ ಹೊಸ ಪಕ್ಷ' ಕವನಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಆಶಯವೂ ಉಟ್ಟು, 'ಬಡವ' ಪೊದ್ಯಲಿ ಆರ್ಥಿಕತೆಯೂ ಉಟ್ಟು. 'ಒಂದೆ ನುಡಿ ಒಂದೆ ನಡೆ' ಕವನದ ಮೂಲಕ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನ ಮಂತ್ರನ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟೊಳೊ. 'ಕಂಬಳ' ಪೊದ್ಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕ್ರೀಡೆ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳ್ತಿದೆ. 'ಕುಡ್‌ಕ ಗಂಡ' ಪೊದ್ಯಲಿ ನೀತಿ ಪಾಲನ ಮಾಡ್‌ಳೊ. 'ಕಿಡ್ಡಾಸ ಹಬ್ಬ' ಮರ್ತಾ ಹೋದ ಹಬ್ಬದ ಆಚರಣೆಗಳ ನೆರವಿಸಿದೆ. 'ವಧುವರರ ಅನ್ವೇಷಣೆ ಹುಡುಕಾಟ' ಪದ್ಯ ನಮ್ಮ ಗೂಡೆಗ ಹೈದಂಗ ಸಹ ಓದುವ ಹಾಂಗೆ ಮಾಡ್ಲೆ. 'ಗಡಗಡ ಸುದ್ದಿ ಗಡ' ಪೊದ್ಯ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿನ ಆಹಾರ ಕ್ರಮನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳ್ತೆ.

ಹಿಂಗೆ ಇವರ ಕವನ ಸಂಕಲನಲಿ ಜನರ ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಆರ್ಥಿಕ, ಕೌಟುಂಬಿಕ, ಆಚರಣೆ, ಪದ್ಧತಿ, ಎಲ್ಲವೂ ಇದ್ದಾ ಒಂದು ಮೂಲ ಗ್ರಂಥದ ರೂಪಲಿ ಹೊರಬಂದುಟು.

11. ತಿಂಗೊಳ್ ಬೆಳ್‌ಕ್

ಶ್ರೀ ಯುತ ಯೋಗೀಶ ಹೊಸೊಳಿಕೆ, ಒಬ್ಬ ಯುವ ಪ್ರತಿಭೆ. ಇವರ ಪೊದ್ಯ ಪುಸ್ತಕ 'ತಿಂಗೊಳ್ ಬೆಳ್‌ಕ್' ಅರೆಬಾಸೆ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬೆಳ್‌ಕ್ ತೋರಿದಂಗ್. ತಿಂಗಳ್ ಬೆಳ್‌ಕ್ ಅಂತ ಹೇಳ್‌ಕನ ಒಂದು ತಂಪಿನ ಅನುಭವ ಆದೆ, ಜೊತೆಗೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಉಲ್ಲಾಸವೂ ಆದೆ. ಇವರ ಪೊದ್ಯಗಳ ಓದಿಕನವೂ ಅದೇ ಅನುಭವ ಆದೆ. 2017ರಲ್ಲಿ ಕಿರಣ ರಂಗ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ ಪ್ರಕಟನೆ ಮಾಡ್ಲೆ ಈ ಪುಸ್ತಕಲಿ ಒಟ್ಟು 55 ಪುಟ ಇದ್ದಾ 32 ಪದ್ಯಗಳ ಒಳ. ಇದ್ಲೆ ಸುರುನ ಮಾತ್ ಬರೊದ್ದವು ಪ್ರಖ್ಯಾತ ವಿದ್ವಾಂಸ ಟಿ.ಜಿ ಮುಡೂರು. ಶ್ರೀಯುತ ಸುಬ್ರಾಯ ಸಂಪಾಜೆ ಇವು ಸಹ ಇದ್ದೊಂದು ಮುನ್ನಡಿ ಬರೊದ್ದೊ. ಪ್ರಗತಿಪರ ಚಿಂತಕ, ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತಿ ಶ್ರೀ ಎ ಕೆ ಹಿಮಕರ ಇವು ನೇರ ಶಬ್ದಗಳಲಿ ಹೊಗಳಿ-ತೆಗಳಿ ತಿಂಗಳ ಬೆಳ್‌ಕ್‌ಗೆ ಹೊಳಪು ಕೊಟ್ಟೊ. ಇವರ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಪುಸ್ತಕಲಿ ಓದೊವುಕೆ ನೆಗೆ ಉಟ್ಟು, ಕುಸಿ ಉಟ್ಟು, ಕೆಲವು ಸಂಗತಿಗಳ ಓದಿಕನ ಸಂಕಟನೂ ಆದೆ, ಬೇಜಾರನೂ ಆದೆ. ತಲೆ ಕೆಡ್ತೆಕಂಬ ವಿಚಾರಗಳೂ ಒಳ, ಗಾದೆ ಮಾತು ಉಟ್ಟು, ನೀತಿ ಮಾತ್‌ಗಳೂ ಒಳ. ಹಳಬರ ರಾಗ, ಗೂಡೆನ ಮೋಡಿ, ತುಂಟಾಟ, ಜೀವನ ಸತ್ಯಗಳ ಎಲ್ಲವೂ ಸೇರ್ದ ಸಂಗತಿಗಳ ಗಂಟು ಮೂಟೆ ಇರುವ ಪುಸ್ತಕ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಹೇಳ್ತಾದರೆ ಯೋಗೀಸರ ಚಿಂತನೆಗಳ ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇರದು ಎನ್ನುವ ಅಂಶ ಕಂಡ್ ಬಂದದೆ.

'ನೆನ್ನಾದೆ ನಂಗೆ ಒಂದೊಂದೆ' ಪೊದ್ಯ ಹಿರಿಯರ ಹಿತವಚನಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆ ಕೊಡೊಕು, ಅದು ಪರ್‌ಂಚೆಲ್ ಅಲ್ಲ, ಜೆಡ್ಡ್ ಬತ್ತವೂ ಅಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಾರ ಉಟ್ಟು ಅಂತೇಳುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತ ಆವುಟು. ಒಳ್ಳೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಿಕೆ ಅನುಭವವೇ ಮುಖ್ಯ ಹೊರ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಅಲ್ಲ. 'ಅಂದ್ ಹುಣ್ಣಿಮೆ ಇರ್ದಾ' ಪೊದ್ಯಲಿ ಒಂದು ಮನೆತುಂಬ ಜನ ಇರುವ ಸುಖಸಂಸಾರದ ಬಣ್ಣನೆ ಉಟ್ಟು.

ಹಾಸ್ಯ ಉಟ್ಟು, ಕಷ್ಟ ಸುಖನ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡುವ ಮನಸ್ಥಿತಿನೂ ಉಟ್ಟು, 'ರೈತರ ಕೂಂಗು' ಪೊದ್ಯ ಕೃಷಿಕರ ಬೇನೆನ ತಿಳಿದ. 'ಮೊದುವೆ ಮನೇಲಿ' ಪೊದ್ಯ ಒಂಚೂರು ತುಂಟಾಟದ ಪೊದ್ಯ. ಬಹುಶಃ ಹೈದಂಗಲಿಗಾಗಿ ಬರ್ದಂಗ ಕಂಡದೆ. 'ಮರೆಕಾಗದ' ಪೊದ್ಯಲಿ ನೀತಿ ಪಾಠ ಉಟ್ಟು. 'ಅಮ್ಮನ ಕಥೆ' ಲಿ ಅಮ್ಮನ ಮನದಾಳದ ಭಾವನೆಗೆ ಒಳೊ, ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ಸಂವೇದನೆ ನೂ ಉಟ್ಟು. 'ಗಾಳದಮೊಲು' ಪೊದ್ಯ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಾಟಕನ ನೆನ್ನಿಸಿದೆ. 'ಕಡೆ ಉಸುರು' ಪೊದ್ಯ ಓದಿರೆ ಕಣ್ಣಂಚಿಲಿ ನೀರಿ ತರಿದೆ. 'ಎನ್ ಹೇಳ್ತೆ ಸಣಪಾ...?' ತಿಳಿ ಹಾಸ್ಯ ಇರುವ ಲಾಯಿಕ್‌ನ ಪೊದ್ಯ. 'ಪೋಯಿಯ ಭಾವ' ಪೊದ್ಯವು ಮನ್‌ಗೆ ಕುಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. 'ಗೂಡೆ ಹುಚ್ಚು' ಪೊದ್ಯ ಕಿಚ್ಚಿಳಿ ಇಟ್ಟೂ, ನೀತಿ ಪಾಠ ಉಟ್ಟು. 'ಮೊಣ್ಣಿನ ಬೊದುಕು' ಒಬ್ಬ ಕಷ್ಟ ಜೀವಿನ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದೆ. 'ಪ್ರೀತಿ ಇಲ್ಲದ ಗೂಡೆ' ಕವನ ಜೀವನಲಿ ಪ್ರೀತಿ ಎಷ್ಟು ಮುಖ್ಯ ಅಂತ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡ್ಲೆ. 'ಮೊದವಲಿ' ಪೊದ್ಯ ಜೀವನದ ಸಿಹಿ-ಕಹಿಗಳ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕಾಣುವ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನ. 'ಹಳ್ಳಿ ಹೈದ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಿ ಬಾಕನ' ಒಂದು ಕತೆನ ರೂಪದ ಪೊದ್ಯ. ಒಟ್ಟು ಹೇಳ್ವಾದರೆ ಇವರ ಪೊದ್ಯಗಳಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಗೆಗ ಉಟ್ಟು. ಒಂದೇ ಶೈಲಿಗೆ ಅಂಟಿಕಂಡ್ ಬರ್ದಿಲೆ. ಅರೆಬಾಸೆ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಇದೊಂದು ಒಳ್ಳೆ ಕೊಡುಗೆ.

12. ನೆಗೆಬೇಕು ಕೇದಗೆ ಗೊನೆ ಹಾಂಗೆ

ಡಾ. ಕರುಣಾಕರ ನಿಡಿಂಜಿಯವರ ಎಡ್‌ನೇ ಪೊದ್ಯ ಪುಸ್ತಕ 'ನೆಗೆಬೇಕು ಕೇದಗೆ ಗೊನೆ ಹಾಂಗೆ' 2019ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯವು ಪ್ರಕಟ ಮಾಡ್ಲೊ. ಪುಸ್ತಕದ ಹೆಸರ್‌ನ ಜೊತೆಗೆ ಸಣ್ಣ ಅಕ್ಷರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸಂದೇಶನ ಈ ರೀತಿ ಬರ್ದೊಳೊ. 'ಬಾಕನ ಹೋಕನ ನಡುಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕನ ಸಣ್ಣದಾದರು ಒಂದು ನೆಗೆಬೇಕು' ಇಡೀ ಪೊದ್ಯ ಪುಸ್ತಕದ ಮುಖ್ಯ ಆಶಯವೇ ನೆಗೆ, ಇದುವೇ ಮೊನಿಷನ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ಅಡಿಗ್‌ಲ್ಲೆ ಅಂತ ಬರ್ದವರ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ. ಒಟ್ಟು 47 ಪುಟ ಇರುವ ಈ ಪೊದ್ಯ ಪುಸ್ತಕಲಿ 21 ಪೊದ್ಯಗಳ ಬರ್ದೊಳೊ. ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪಿ ಸಿ ಜಯರಾಮ್‌ವು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಸ್ಥಾನಂದ ನಾಲ್ಕು ಮಾತ್ ಬರ್ದ ಒಳ್ಳೆದಾಗಲಿ ಅಂತ ಹೇಳ್ತೊಳೊ. ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟನಾ ಸಮಿತಿ ಸಂಚಾಲಕ ಶ್ರೀ ಎ.ಕೆ. ಹಿಮಕರವು ನಿಡಿಂಜಿಯವರ ಶಿಸ್ಟ್ ಬರ್ದ ಬರವಣಿಗೆಗೆ ಶಾಬಾಸ್ ಕೊಟ್ಟೊಳೊ. ಇದ್ದೆ ಮುನ್ನುಡಿ ಬರ್ದೊವು ಶ್ರೀ ಕುತ್ಯಾಳ ನಾಗಪ್ಪ ಗೌಡ (ಕಿರಣ) ಇವು. ಇವು ಮುನ್ನುಡಿ ಮಾತ್ರ ಕನ್ನಡಲೇ ಬರ್ದೊಳೊ. ನಿಡಿಂಜಿಯವ್ ಈ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಸಹ ಉದ್ದದ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳ ಸಾಲ್‌ಗಳ ಬರ್ದೊಳೊ.

'ನೆಗೆಬೇಕು' ಪೊದ್ಯ ನಮ್ಮ ಬೊದ್ಡಿಗೆ ಅತೀ ಅಗತ್ಯದ ಸಲಹೆ. 'ಹಳಬರ ವ್ಯಾಜ್ಯ' ಪೊದ್ಯ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿ ಹೊಂದಿದ ಹಳ್ಳಿಯವರ ಬೊದ್ಡಿಗೆ ಹತ್ತ ಇರುವ ಸಂಗತಿ. 'ನೀರ್‌ನ ಜಗಳ' ಇಂದಿನ ದಿನಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಚಾರ ಆವುಟು.

‘ಹೋದು ಬೆರೀ ಕೈಲಿ’ ಪೊದ್ಯ ಮೊನಿಷ ಜೀವನದ ಕಟುಸತ್ಯನ ತಿಳಿದೆ. ಇವರ ತತ್ವ ಪದ ಅರೆಬಾಸೆ ಸಾಹಿತ್ಯಲಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆ ಪ್ರಯೋಗ. ‘ಅಯ್ಯೋಂತೇಳ್ವದೆ ಬಾಳೆ’ ನಮ್ಮ ಆಧುನಿಕ ಕೃಷಿನ ವಿಡಂಬಿಸಿ ಬರ್ದ ಪೊದ್ಯ. ಬಾಳಿನ ಮಹತ್ವನ ಸಹ ಈ ಪೊದ್ಯಲಿ ಬರ್ದೊಳೊ. ‘ಆಟಿ ತಿಂಗ ಬಾತ್’ ಪೊದ್ಯ ಆಟಿ ತಿಂಗಳ್ ಕಣ್ಣಮುಂದೆ ಬಂದಂಗೆ ವರ್ಣಿಸಳೊ. ‘ಮುಂಗುಲಿ’ ಪೊದ್ಯ ಹಾಡಿಕೆ ಬಾರೀ ಲಾಯಿಕ್ ಆಗುವಂಗೆ ಬರ್ದೊಳೊ. ದಾಟಿ ರಾಗ ನೋಡಕ್ಕನವೇ ಹಾಡೊಮೊ ಅಂತ ಮನಸ್ಸಾದೆ. ‘ಬಿರಿಂಬಿರಿ ಓಡ್’ ಪೊದ್ಯ ನಮ್ಮ ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ತೋರುವ ಆಶಯ ಹೊಂದಿಟು. ‘ಕುದ್ದ ಹೊತ್ತ ಕೋಳಿ’ ಹಿಂದೆ ಕೋಳಿ ಸಾಂಕೊವುಕೆ ಇದ್ದ ಕಷ್ಟ, ಕುದ್ದಂಗಳ ತೊಂದರೆ, ಹಿಂಗೆ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಜೀವನ ಕತೆಗಳ ತಿಳಿದೆ. ‘ಆ ಕಾಲ’ ಪೊದ್ಯಲಿ ನಮ್ಮ ಹಳೆ ತಲೆಮಾರ್ತನ ಕಳ್ವದ್ ಹೋದ ವಿಷಯಗಳ ವಿವರಿಸಳೊ. ‘ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ’ ಪೊದ್ಯದ ಶೈಲಿಯೆ ವಿಭಿನ್ನ ಆಗಿ ಉಟ್ಟು. ‘ಸಂತೆ’ ಪೊದ್ಯಲಿ ಜನರ ಜೀವನಕ್ರಮ ಹಂಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗ್ತಾ ಉಟ್ಟು ಅಂತ ಗೊತ್ತಾದೆ. ‘ಸಾಂತಪ್ಪನ ಹುಲಿ ಬೇಟೆ’ ಒಂದು ಬೇಟೆನ ಅನುಭವನ ಕೊಟ್ಟದೆ. ‘ಸಾಂತನ ಪಂಚೆ’ ಒಂದು ತಿಳಿ ಹಾಸ್ಯ ಇರುವ ಪೊದ್ಯ. ‘ಸಾಂತಪ್ಪ ಮರ ಕೊಚ್ಚಿತ್’ ಹಳ್ಳಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡೊವರ ಸಾಹಸಗಳ ಒಂದು ತುಣುಕು ಆಗಿ ಕಂಡದೆ. ‘ಸಾಂತನ ಆಪ್ಲೇಟ್’ ಒಂದು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಕುಸಿ ಕೊಡುವ ಪೊದ್ಯ. ‘ಅದ್ ಬಂದ ಮೇಲೆ’ ಪೊದ್ಯಲಿ ಮೊದುವೆ ಆದ ಮೇಲೆ ಸಡನ್ ಆಗಿ ಒಬ್ಬ ಗಂಡಸ್ಸನ ಜೀವನಲಿ ಆಗುವ ಚೇಂಜ್ಗಳ ಮನ್ನಿಗೆ ನಾಟು ವಂಗೆ ಹೇಳೆಳೊ. ಅದರ ಓದಿರೆ ಮೊದುವೆ ಆದವ್ವೆ ಅವರ ಕತೆನವೇ ಹೇಳ್ವಂಗೆ ಅನ್ನಿಸಿದೆ. ಹಾಂಗೆ ಮೊದುವೆ ಆಗದವುಕೆ ಹಿಂಗಲ್ಲ ಉಟ್ಟು ಮದುವೆ ಆದ ಮೇಲೆ ಅಂತ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಆದು. ಆದ್ರೂ ನಿಡಿಂಜಿಯವು ಹೆಣ್ಣೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಮನೆಗೂ ನೆಮ್ಮದಿ, ಮನಸ್ಸಿಗೂ ಕುಸಿ. ಅದರೊಟ್ಟಿಗೆ ಸಣ್ಣ ತಲೆಬಿಸಿನೂ ಉಟ್ಟು ಅಂತ ಒಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆನೂ ಕೊಟ್ಟೊಳ. ಒಟ್ಟುಲಿ ಹೇಳ್ವಾದರೆ ಡಾ ಕುರುಣಾಕರ ನಿಡಿಂಜಿಯವರ ‘ನಗೆಬೇಕು ಕೇದಗೆ ಗೊನೆ ಹಾಂಗೆ’ ಪುಸ್ತಕ ನಮ್ ಮನಸ್ಸನ್ನ ಒಳಗಿಂದಲೇ ನೆಗಾಡ್ತಿದೆ. ಇವರ ಕೆಲವು ಪದ್ಯಗ ಒಳಗಿಂದೊಳಗೆ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಸಹ ಇರ್ದು ನೋಡ್ರೆ ಸಾಹಿತ್ಯಲಿ ಅವುಕೆ ಇರುವ ಹಿಡ್ತನ ಸಹ ತೋರ್ನಿ ಕೊಟ್ಟದೆ.

ಅರೆಬಾಸೆ ಪೊದ್ಯಗ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಬಾಸೆನ ಪೊದ್ಯಗಳಿಗೆ ಕಮ್ಮಿ ಇಲ್ಲೆ. ಓದುಗರ ಆಸಕ್ತಿಗೆ ತಕ್ಕಂತ ಪೊದ್ಯಗ ಅರೆಬಾಸೆಲಿ ಒಳೊ. ಅನುವಾದ ಮತ್ತೆ ಅನುಕರಣೆ ಅರೆಬಾಸೆ ಪದ್ಯಗಳಲಿ ಕಮ್ಮಿ ಇದ್ದೆ ಅರೆಬಾಸೆ ಕವಿಗ ಸ್ವಂತಿಕೆ ಮತ್ತೆ ಸ್ವಾಭಿಮಾನನ ಉಳ್ಳಿಕೊಂಡೊಳೊ.

✍ ಡಾ. ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಕೆ.ವಿ. ಕರಂಗಲ್ಲು

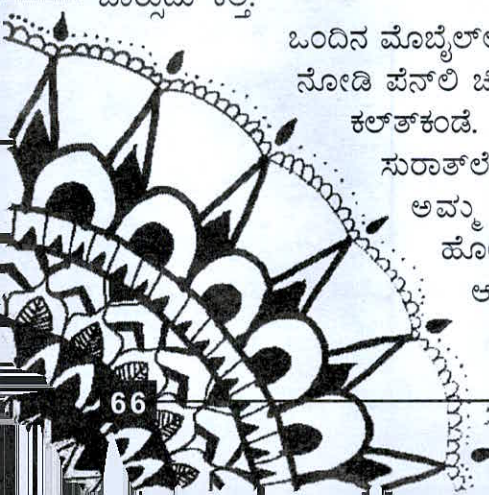
ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇರಕನ ರಜಯಿದ್ದಿದ್ದರೆ ವಳ್ಳದಿತ್ತಾತ ಮನಸಿಗೆ ಆಗ್ತಾಯಿತ್ತಾ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಅರ್ಧಲಿ ನಿತ್ತಾ ಏಳನೆ ತರಗತಿಗೆ ಬಂದೊಳೆ. ಕೊರೊನಾ ಮಾರಿ ಕಾಯಲ ವಿಶ್ವನೆಲ್ಲಾ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಹಿಡ್ಕಂಡ್ ಜನಜೀವನನ ತಾರಾಮಾರಾ ಪ್ರಪಾತಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಿತ್ತಾ.

ಸಾಮಾನ್ಯಾಗಿ ಮಕ್ಕ ಮನೆಲೆ ಇದ್ದರೆ ಅಮ್ಮಂದ್ರಗೆ ತಲೆಬೇನೆ ಆದೆ-ಜಗಳ ಹೊಡಾಕಂಬೋದು ಅಷ್ಟೊತ್ತಿಗೆ ಅಮ್ಮಂದ್ರ ಕೈ ಮಕ್ಕಳ ಬೆನ್ನಿಗೆ ಬಾರ್ಸದು ಎಲ್ಲವರ ಮನೆಲುಯಿದ್ದದೆ. ಸುರುಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕುಸಿ ಆಗ್ತಾಯಿತ್ತಾ. ದಿನ ಕಳಾದಂಗ ಮನೆ ಜೈಲಾತ್. ಅಮ್ಮನ ಕೈ ಅಡಾಗೆ ತಿಂಡಿ ತಿಂಬೋದು, ಟಿ.ವಿ., ಮೊಬೈಲ್ ನೋಡುದು ಸಾಕಾಗಿ ಹೋತು. ಹೊರಗೆ ಬಾಕಾಗದಾತೇಳಿ ಪೋಲಿಸ್‌ನವು ಸಾರ್‌ಕನ ದೊಡ್ಡವು ಮೂಡಣ ಮೆಟ್ಟಲ್ ದಾಟಿಕೆ ಬುಟ್ಟಾತ್‌ಲೆ. ಹಂಗಾಗಿ ನಡೆಯೋದು ಮಾತಾಡುದು ಮರ್‌ತೇ ಹೋದಂಗಾತ್. ಸ್ನೇಹಿತರನ ಕಾಂಬಕೆ ಮಿಸ್ ಮಾಡುವ ಪಾಠ ಕೇಳಿಕೆ ಆಸೆ ಆದೆ. ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಆಡೊಕು, ಸೈಕಲ್ ಬುಡೊಕುತ ಗ್ಯಾನಾದೆ.

ಮಕ್ಕಳೊಟ್ಟಿಗೆ ಅಪ್ಪಂದರ್‌ಸನ ಕೆಲ್‌ಸಕೆ ಹೋಗದೆ ಮನೆಲೆಯಿದ್ದೊ. ನಮ್ಮಪ್ಪನೂ ಕೊರೊನಾ ರಜೆಲಿ ಮನೆಗೆ ವೈಟ್‌ವಾಶ್ ಮಾಡ್ತೊ, ನಾನು ತಮ್ಮನು ಗೊಂಬೆಗಳ್‌ನ ತೊಳ್ಳೊ ಒಣಗಿಸಿದೊ. ನಮ್ಮ ಅಪ್ಪ ನಮಿಗೆ ಸ್ಕೇಟಿಂಗ್ ತೆಗ್ಗ್ ಕಲ್‌ಸಿಕೊಟ್ಟೊ. ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಇಡಿ ರೂಮುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಹೋಗಿ ಕಲ್ತೊ. ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನ ಕಳೆಕನ ಅದೂ ಬೋರಾತ್. ಅಪ್ಪ ಕಾಲೇಜ್‌ಗೆ ಹೋಕನ ಕಲೆಕೆ ತೆಗ್‌ದ ಕೀ ಬೋರ್ಡ್‌ನ ಬಾರ್ಸಿಕೆ ಕಲ್ಪಿದೊ. ಸುರುಗೆ ನಾನ್ ಬರ್ತ್‌ಡೇ ಪದಕೆ ಬಾರ್ಸದು ಕಲ್ತೆ.

ಒಂದಿನ ಮೊಬೈಲ್‌ಲಿ ಮಂಡಲ ಆರ್ಟ್ ನೋಡ್ತೆ. ಅದರ್‌ನ ನೋಡಿ ಪೆನ್‌ಲಿ ಚಿತ್ರ ಬುಡಾಸಿ ಮಂಡಲ ಆರ್ಟ್‌ನ ನಾನೆ ಕಲ್‌ತಾಕಂಡೆ. ಆದರೂ ಕೊರೊನಾ ಹೋತ್‌ಲೆ. ಶಾಲೆನು ಸುರಾತ್‌ಲೆ. ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ಮುಗ್‌ದ ಮ್ಯಾಲೆ ಅಪ್ಪ ಅಮ್ಮ ನಾವೆಲ್ಲವೂ ಜೀಪ್‌ಲಿ ತ್ವಾಟಕ್ಕೆ ಹೋಗ್ತಾಯಿದ್ದೊ. ಅಲ್ಲಿ ನಾಯಿಗಳೊಟ್ಟಿಗೆ ಆಟ-ಕೋಳಿಗಳ್‌ನ ಬೆರ್‌ಸಿ ಹಿಡಿಯೊದು, ಹಣ್ಣ್ ಕೊಯ್ತೊದು ಮಾಡಿ ಗದ್ದಲಿ ಆಟ

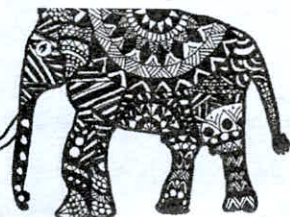

ಆಡ್ತಾಯಿದ್ಲೊ. ಟೆಲ್ಲರ್ ಹೂಡ್ಲ ಗದ್ದಲಿ ಕೆಸ್‌ರಾಲಿ ಓಡಿ ಬಿದ್ದ್ಲ ಹೊರ್‌ಳಾಡ್‌ದೊ. ಹಸ್ ಕರ್ ಹಾಕಿ ಹಾಲ್ ಕುಡಿಯೊದು ಕಂಡೊ. ಹಿಂಗೆ ಕುಷಿ ಆಗ್ತಾಯಿತ್.

ನಾವು ಅವ್ವನ ಬೋರಾದೆತೇಳಿ ಏನಾರ್ ಕೆಲ್‌ಸ ಕೊಡವ್‌ತೇಳೆಕನ ಅವ್ವ ರೊಟ್ಟಿ ಮಾಡಿಕೆ ಕಡಂಬಿಟ್ ಮಾಡಿಕೆ ಕಲ್ದೊ. ನಾನ್ ಪೂಟ್ ಸಲಾಡ್, ತರ್ಕಾರಿ ಸಲಾಡ್ ಮಾಡ್ಲೆ.

ಕೊರೊನಾ ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ವಿಷಯಲಿ ನಮ್ಮ ದೊಡ್ಡಪ್ಪ, ದೊಡ್ಡಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರ್‌ಂದ ಬಂದ್ ಒಂದುವರೆ ತಿಂಗಯಿದ್ಲೊ. ಅವರ ಮಕ್ಕತೇಳ್ಲೆ ನಂಗೆ ಅಕ್ಕ ಅವುಳು ನಾನೂ ಸೇರಿ ಅವ್ವನ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಹುಡ್ಲಿ ಅವ್ವನ ಹಳೆ ಸೀರೆಲಿ ಡೇರೆ ಕಟ್ಟಿ ಅದರೊಳಗೆ ಅಡ್‌ಗೆ ಆಟ ಆಡಿ ತಮ್ಮಂದ್‌ಗೆ ಇಕ್ಕಿದೊ. ಅವು ಮಣ್ಣಿನ ಕಲ್‌ಸಿ ಕಡಂಬಿಟ್ ಮಾಡ್ಲೆ. ಹಿಂಗೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ರಜದ ಕತೆ.

ನಾನ್ ಅವ್ವ ತಾತಂಗೆ ಮೊಬೈಲ್‌ಲಿ ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡ್ಲೊ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳ್‌ನ ಕಲ್‌ಸಿ ಕೊಟ್ಟೆ. ಈಗ ಅವು ನಂಗೆ ಅರೆಬಾಷೆಲಿ ಮೆಸೇಜ್ ಮಾಡುವೆ. ಹಿಂಗಾರಲಿ ಬಂದ ಅರೆಬಾಷೆ ಕವನಗಳ್‌ನ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ಲಿ ಬರ್‌ದ್ ಬಾಯಿ ಪಾಟ ಮಾಡ್ಲೆ. ಹಿಂಗೆ ನಾವೂನೂ ನಮ್ಮ ಅರೆಬಾಷೆನ ಕಲಿಯಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡ್ತಾವೊಳೊ.

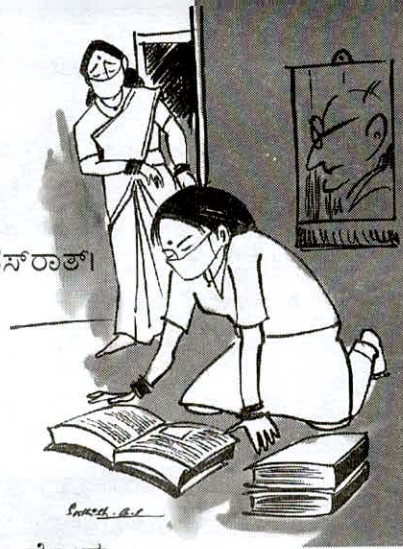
ಇದ್ ನಾನ್ ಪೆನ್‌ನಲಿ ಮಾಡ್‌ದ ಮಂಡಲ ಆರ್ಟ್. ಸಮಯನ ವ್ಯರ್ಥ ಮಾಡದೆ ಏನಾರ್ ಕೆಲ್‌ಸ ಮಾಡಿಕಂಡಿದ್ದರೆ ಅರೆಬಾಷೆನ ಓದಿಕೆ ಕಲಿಯಕ್ - ಸಂಸ್ಕೃತಿನ ಉಳ್‌ಸಕ್ - ಕಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯನ ಬೆಳ್‌ಸಕ್‌ತೇಳ್ಲೊ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ವಿಶ್ವಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಬಾಷೆಗ ಅಳ್‌ದ್ ಹೋಗ್ತಾಯಿರುದರ್‌ನ ನಾವು ಓದೊಳ್ಳೊ. ಸದ್ಯ ನಮ್ಮ ಅರೆಬಾಷೆ ಶಾಶ್ವತ ಆಗಿ ವಳಿಯಲಿ.

ಇನ್ನೂ ಶಾಲೆನೂ ಸುರಾತ್‌ಲೆ, ಕೊರೊನಾ ಹೋತ್‌ಲೆ. ಒಮ್ಮೆ ಬ್ಯಾಗ್ ಶಾಲೆ ಬಾಗ್‌ಲ್ ತೆಗ್ಗ್ ದೇವರೆ. ಆನ್‌ಲೈನ್ ಕ್ಲಾಸಿಗಾಗಿ ಮಕ್ಕಳಿಗಲ್ಲ ಪೋನ್ ಬಾತ್. ಅದರ್‌ನ ವಳ್ಳ ರೀತಿಲಿ ಬಳ್‌ಸೊಕುತೇಳ್ಲೊ ಅಪ್ಪನ ಆಜ್ಞೆ.

✍ ಮಾನ್ಯತಾ ಬೈತಡ್ಡ

ಕೊರೊನಾ ಬಂದ್ ದೇಶಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ಹೆಸರಾತ್!
ಸಮಯ ಕಳಿಯೊದು ಹೆಂಗ್ಗೆ?

ತ್ವಾಟಕೆ ಹೋಕೆ ಬಸ್ಸೆಯಿಲ್ಲೆ
ಜನ ಗದ್ದೆಬುಟ್ಟ್ ಸುರು ಮಾಡ್ಕೊಳೊ
ಕೆಸನಗಂಡೆ ಅರಾಶಣ ಕೃಷಿ
ಕೃಷಿಗು ಮನ್‌ಸಂಗೆ ಬಂದದೆ ಕಾಯಲ?
ಇದರೊಟ್ಟಿಗೆ ಹೂಗಿಡ ತರ್ಕಾರಿಗು ಕಾಯಲ!!
ಮನೆಲಿ ಎಷ್ಟತೇಳಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಮಲ್‌ಗುದು ಟಿ.ವಿ. ನೋಡ್ಪು

ಒಂದಿನ ನಾನ್ ಜಾನಕಿ ಆಂಟಿ ಮನೆಗೆ ಹೋದೆ-ಏನಾರ್ ಪುಸ್ತಕವುಟ್ಟಾ
ನಮ್ಮವುಕೆ ಬಾರಿ ಬೋರುಗಡಾತೇಳ್‌ಕನ ಕೊಟ್ಟೊ 2 ಪುಸ್ತಕ
ತಕೊಂಡೋಗಿ ಕೊಟ್ಟಿ ನಮ್ಮವಕೆ! ವಾರಲಿ ಮತ್ತೆ ಕೇಳ್ಪೊ
ಇನ್ನ ಪುಸ್ತಕ ತಕಬಾತ, ನಂಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಆತ್ ಇದೇನಪ್ಪಾ
ಓದುವ ಹುಚ್ಚು ಇವುಕೆತೇಳಿ ಮೊಕಕೆ ಮಾಸ್ಕ್ ಹಾಕಂಡ್
ಯಾರಾರ್ ನೋಡುವೆನಾತೇಳಿ ಅತ್ತಿತ್ತ ನೋಡಿಕಂಡೆ

ಯಾಕೆತೇಳ್ತೆ ದಾರಿಲಿ ಪೋಲಿಸ್‌ನವರ ಮೈಕ್‌ನ ಆರ್ಭಟ!!
ನಮ್ಮವು ಒಂದುವರೆ ತಿಂಗಳಾಲಿ ಹದ್‌ನೆಂಟ್ ಪುಸ್ತಕ ಓದಿದೊ!
ಮತ್ತೆ ಹೇಳ್ಪೊ ನಂಗೆ ಈಗ ವಳ್ಳ ಜ್ಞಾನ ಬಾತ್!
ಇನ್ನ ನಂಗೆ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಹೋಕೆ ಅಂಜಿಕೆಯಿಲ್ಲೆ
ದಿಬ್ಬಣದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥಾಗಿ ಹೋಕು ತಯಾರಾತ್‌ತ

ಓದಿದ ಪುಸ್ತಕತೇಳ್ತೆ ಅಂತಿಂತದಲ್ಲ
ಐನ್‌ಮನೆ ಬಗ್ಗೆ, ಕೊಡಗಿನ ಇತಿಹಾಸ, ಗೌಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇತಿಹಾಸ
ಕಾಟಿಬೆಟ್ಟದ ಕತೆಗ ಕಾಸ್ತಾಲಿ ಸಂವಹನ ಕಾವ್ಯ-ಹೇಳ್ತಾ ಹೋದರೆ ಕೇಳಿ
ಯಾರಾರ್ ಈ ಕಾಲಲಿ ಇಷ್ಟಪುಸ್ತಕ ಓದಿದವು ವಳೊನಾ?
ಎಲ್ಲಾ ಕೊರೊನಾ ತಂದ ವಿರಾಮಂದ ಆದಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೆಂತಾ?

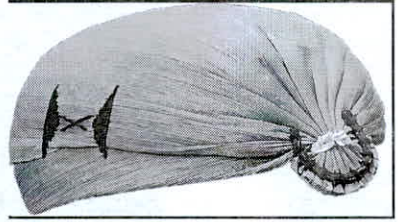
ಎ ರೇಖಾ ಕುದುಪಜೆ

ಮೊಡ್ವಾಳೆ

ಮೊಡ್ವಾಳೆಂತ ಹೇಳಿ ಕಮ್ಮನ ಹಾಳೆಲಿ ಮಾಡ್ವಾ ಟೊಪ್ಪಿ. ಇದರ ಮೊಟ್ಟಾಳೆ, ಮಡ್ವಾಳೆ, ಕೊಟ್ಟಾಳೆ ಅಂತ ಅರೆಬಾಸೆಲಿ ಕರ್ದವೆ. ಮುಟ್ಟಾಳೆ, ಮುಟ್ಟಪಾಲೆ, ಮುಟ್ಟಂಬಾಲೆಂತ ತುಳುಲಿ ಹೇಳಿ. ಮಲೆನಾಡ್ಲಿ ಇದರ ಹಾಳೆಕೊಟ್ಟೆಂತೇಳಿ ಕರ್ದವೆ. ಮಂಡೆಹಾಳೆ ಅಂತ ಉಡುಪಿ ಕಡೆ

ಹೇಳಿ. ಇದರ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ಲಿ ಅರೆಕಾ ಲೀಫ್ ಹ್ಯಾಟ್‌ಂತ ಹೇಳಿ. ಮೊಡ್ವಾಳೆಲಿ ಹಲವು ವಿಧಗ ಉಟ್ಟು. ಅಡ್ಡಮೊಡ್ವಾಳೆ ಅಡ್ಡವಾಗಿ ದರಿಸುವ ಹಾಳೆಯು ಟೊಪ್ಪಿ, ಗೋಂಪ ಮೊಡ್ವಾಳೆ ದೊಡ್ಡ ಇರುವ

ಮೊಡ್ವಾಳೆ, ಕಣ್ಣಿಮೊಡ್ವಾಳೆ ಈಂದ್ ಬೊಳ್ಳಿನ ಹೆಣ್ಡ್ ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡ್ವಾ ಮೊಡ್ವಾಳೆ, ಕೊಂಬುಮೊಡ್ವಾಳೆ ಇದ್ ವಿಸೇಸಾಗಿ ಒಂದ್ ಪಕ್ಕ ಚೂಪು ತುದಿ ಇರ್ವ ಮೊಡ್ವಾಳೆ, ನೆರಿಮೊಡ್ವಾಳೆ ಇದು ನೆರಿಗೆ ಇರ್ವ ಮೊಡ್ವಾಳೆ

ಇದ್ ನೋಡಿಕೆ ಮೊಟ್ಟೆಯಾಕಾರ ಅಗಿ ಇದ್ದದೆ. ಮೊಡ್ವಾಲೆಗೆ ಕಡೆ ಕೊಡೆಂತ ಉಟ್ಟು. ಕೊಡಿ ಬಾಗ ಕೊಟ್ಟುನ ಆಕಾರ ತಲೆ ಮುಂಡ ಬಾಗಕ್ಕೂ ಕಡೆ ಬಾಗ ತಲೆ ಹಿಂಬಾಗಕ್ಕೂ ಇದ್ದದೆ. ಇನ್ನ್ ಮೊಡ್ವಾಲೆನ ಎಡ ಪಕ್ಕ ಮತ್ತೆ ಬಲ ಪಕ್ಕ ಹಾಲೆನ ಮಡ್ವಿ ಕಟ್ಟುವೆ. ಎರಡು ಪಕ್ಕಲಿ ಹಾಳೆನ ಮಡ್ವಿಡ ನೆರಿಗೆಗೆ ಇದ್ದ ಮೊಡ್ವಾಳೆಗೆ ಒಂದ್ ಪೊರ್ಲುನ ರೂಪೊ ಕೊಟ್ಟವೆ.

ಮೊಡ್ವಾಳೆಂತ ಹೇಳಿ ಹೆನ್ ಬಾರಿ ಪೊರ್ಲು ಉಟ್ಟು. ಮೊಟ್+ಪಾಲೆ ಹಿಂಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಕ್. ಅದರೆ ಮೊಟ್, ಮೊಟ್ಟೆ ಅಂತ ವಿಸೇಸ ಅರ್ತ ಕೊಡುವ ಸಬ್ಬ ನಮ್ಮ ಅರೆಬಾಸೆಲಿ ಇಲ್ಲೆ. ಇದ್ ತುಳು ಸಬ್ಬದ ಮುಟ್ಟಾಳೆಯಿಂದ ಬಂದಿದರ್. ತುಳುಲಿ ಮುಟ್ಟೆ ಅಂದರೆ ತಲೆ ಎಂಬ ಅರ್ತ ಉಟ್ಟು. ಮೀನುತ ಮುಟ್ಟೆ (ಮೀನ್ನ ತಲೆ), ಉಚ್ಚುತ ಮುಟ್ಟೆ (ಹಾವ್ವ ತಲೆ), ಯಾರಾದರೂ ದೂರಂದ ಗದ್ದೆ ಪುಣಿಲಿ ಬಾಕನ ಕಂಡರೆ "ಎರ್ನವೊ ಮುಟ್ಟೆ ತೊಜುಂಡು, ಎರ್ಂದ್ ಗೊತ್ತಾಪುಜಿ" (ಯಾರೊ ತಲೆ ಕಂಡದೆ, ಯಾರ್‌ಂತ ಗೊತ್ತಾದ್ಲೆ) ಂತೇಳುವ ಮಾತ್ ಉಟ್ಟು. ಮುಟ್ಟಾಳೆ, ಮೊಟ್ಟಾಳೆ ಅಂತ ಅಪಬ್ರಂಸ ಆವುಟೇನೊ ಅಂತ ಊಹೆ ಅಷ್ಟೆ. ಹಂಗನೆ ಮೊಡ್ವಾಳೆ+ಪಾಲೆ ಅಂದ್ರೆ ಹಾಲೆನ ಮೊಡ್ವಾ ಮಾಡ್ವಾಡ್ವಾ ಮೊಡ್ವಾಲೆ ಅಗಿದರ್. ಅದರೆ ಈ ಪದನ ನಾಮಪದದ ನೆಲೆಲಿ ನೋಡಿಕೆ ಮೊಡ್ವಾಲೆ ಕ್ರಿಯಾಪದ ಅಗಿ ಬಾಕೆ ಇಲ್ಲೆಂತ ಕಂಡದೆ. ಇದರ ರೂಪ ನೋಡಿಕನ ಮೊಟ್ಟೆನಂಗ ಕಾಣ್ಣ ಕಾರಣ ರೂಪಂದ ಹೆಸರ್ ಬಾತ್‌ಂತ ಅನ್ನಿದೆ.

ಮೊಡ್ವಾಲೆನ ನಲಿಕೆ ಜನಾಂಗದವು ಮೊಡ್ವೆ. ದ್ವೈವದ ಕೋಲ ಕಟ್ಟ್ವ ನಲಿಕೆ ಜನಾಂಗವು ಕೆಲ್ವ ಪತ್ತನಾಜೆ ಮುಗ್ಗದೆ. ಆಮೇಲೆ ಮಳೆಗಾಲಲಿ ಮೊಡ್ವಾಲೆನ ಹೆಣೆವ ಕೆಲ್ವ ಮಾಡ್ವೆ. ಹಾಳೆಗಲ್ಲಿ ಮರ್ಪಾಲೆ, ನೆಯಿಪಾಲೆಂತ ವಿಧ ಉಟ್ಟು ಮರ್ಪಾಲೆ ಸೆಗಣಿ ಕೆರೆಕನ ಬಳಸ್ವೆ. ಮರ್ಪಾಲೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಇದ್ದದೆ. ಬಗ್ಗಿಕನ ಬಗ್ಗಿದ್ದೆ. ಅದರ ಮರಕೆಡ್ಡಿಂತೆಳ್ಳೆ ಮೊಡ್ವಾಲೆಗೆ ನೆಯಿಪಾಲೆ ಲಾಯ್ಕ್. ಇದ್ ಮೆತ್ತಂಗೆ ಅಗಿ ಲಾಯಿಕಲಿ ಬಗ್ಗಿಸಿಕೆ ಆದೆ. ಅದರ ಎರಡ್ ಪಕ್ಕ ತಲೆ ಅಳತೆ ಹಿಡಿವಸ್ವ ಕೊಯ್ವ್ ನೆರಿ ಬರುವಂಗೆ ಮಾಡೂಕ್. ಕೊಡಿನ ಮೊಡ್ವೆ ಕೊಟ್ಟು ಬರುವಂಗೆ ಮಾಡಿ ಬೊಳ್ಳಿ ಕಟ್ಟೂಕ್. ಈ ಬೊಳ್ಳಿ ಈಂದ್ ಮರದ ಕಣ್ಣಿ ಬೊಳ್ಳಿ ಇಲ್ಲರೆ ದಡ್ವಾಲೆ ಮರದ ಜೋಂಕು ಬೊಳ್ಳಿನ ಸೂಜಿಲಿ ಹಾಕಿ ನೆಯ್ದವೆ. ಇದರ ನೆಯ್ಯಕೆ ಲಾಯಿಕ್ ಕಣಿ ಬೇಕ್. ನೆಯ್ಯುವನ ಕೈ ಚಾಲಕ್ ರೂಪಲಿ ಮೊಡ್ವಾಲೆಗೆ ಲಾಯಿಕ್ ಸುಪೂರ್ ಬಾದು. ಹಿಂಗೆ ತಯಾರ್ ಮಾಡಿಕೆ ಏನೂ ಕರ್ಚಿಲ್ಲೆ.

ಕ್ರಿಸಿಕರ್ ತೋಟಲಿ, ಗುಡ್ಡಲಿ, ಗದ್ದಲಿ ಕೆಲ್ವ ಮಾಡ್ವನ ತಲೆಗೆ ಬಿಸ್ಲ ತಾಂಗದಂಗೆ, ಹಂಗೆನೆ ಮಳೆ ಬಾಕನ ತಲೆಗೆನೀರ್ ಎಳೆಯದಾಂಗೆ ಇದ್ ಅವ್ವೆ ರಕ್ಷಾಕವಚ ಅಗಿದ್ದದೆ. ಹಂಗೆನೆ ತೂಕದ ಹೊರೆ ಹೊರ್ಕನ, ಗೊಬ್ಬರ ಹೊರ್ಕನ ತಲೆ ಒತ್ತದಂಗೆ ಇದರ ಇಸ್ವೆ ಒಟ್ಟಾರೆ ಇದ್ ತಲೆಗೆ ಇಸ್ವೆ ಕಮ್ಮನ ಹಾಳೆನ ಹೊದಿಕೆ. ತಲೆಗೆ ಕಟ್ಟುವ ಮುಂಡಾಸ್ ನಂಗೆ ಇದ್ದದೆ, ಇದರ ಶುಳುಲಿ ತರೆತ್ತಂತೇಳಿ ಕರ್ದವೆ.

ಮೊಡ್ವಾಲೆ ಇಸಿರೆ ಕೆಲ್ವದವುಂತ ಗುರ್ತೂ ಅದೆ. ಬೇಸಾಯ ಮತ್ತೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ ಸಂಕೇತನೂ ಆದೆ. ಮಲೆನಾಡ್ವ ಜನಗ ಕಾಡ್ಲಿ ಹೋಕನ ತಲೆಗೆ ಅಡರ್, ಬೊಳ್ಳಿ ತಾಂಗದಂಗೆ, ಮುಳ್ಳು ಪರಂಕದಂಗೆ, ಕ್ರಿಮಿಕೀಟಗ, ಹಾವುಗ ತಲೆಗೆ ಬೀಳದಂಗೆ ಜಾಗ್ರತೆಗೆ ಇಸ್ವೆ. ಮೊಡ್ವಾಲೆನ ಒಳಗೆ ಮೊಡ್ವಿದ ಸಣ್ಣ ಸೆರೆ ಇದ್ದದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಬಿಗೆ ಹಾಕುವ ಕೋಳಿ ಸುವಿ, ದುಡ್ಡುನು ಇಸಿಕಂಡ್ ಜನಪದರ್ ಹೋದವೆ.

ಮೊಡ್ವಾಲೆ ತಲೆಗೆ ಇಸುಕಂಬೊದರ್ಲಿ ಕೆಲವು ನಿಷೇಧಗ ಉಟ್ಟು. ಅಂದರೆ ಕೆಲವು ಸಮಯ, ಕೆಲವರ್ ಇಸಿಕೆ ಅಗದ್ ಅಂತ, ಅಂತವರ್ಲಿ ದೆವ್ವದ ಚಾಕರಿ ಮಾಡ್ವ ಪೂಜಾರಿಗ, ದೆವ್ವಕಟ್ಟುವ, ಮೊಡ್ವೊಳ, ಸೂಟೆ ಹಿಡೆಂವ (ಕಾಪಡ)ಮೊಡ್ವಾಲೆ ಇಸಿಕೆ ಬೊತ್ತುಂತ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಟ್ಟಲೆ ಉಟ್ಟು.

ಮೊಡ್ವಾಲೆ ಬರೇ ತಲೆರಕ್ಷಣೆಗೆಂತ ಬಳ್ಳದೆ ಅರಾದನೆಲಿ ಕೊರಗ ತನಿಯ ದೆವ್ವದ ಮುಕ್ಯ ವೇಸಲಿ ಮುಟ್ಟಾಲೆ (ಗೋಂಪರ್) ಇಸ್ವೆ. ಅದ್ ಬೇರೆ ದೆವ್ವಕ್ಕೂ ಇರ್ವ ತಲೆಪಟ್ಟಿ / ಮುಡಿ / ಅಣಿಯಂಗೆ ಕೊರಗ ತನಿಯಂಗೆ ಮೊಟ್ಟಾಳೆ ವಿಸೇಸ ತಲೆಪಟ್ಟಿ ಈಚೆಗೆ ಸರಕಾರದಿಂದ ನಿಷೇಧಿಸಿದ ಮಾನೆಮಿ ಅಕನ ಕುಣ್ಣಂಡ್ ಬರ್ವ ಪೂರ್ವುನ ಕೊರಗ ವೇಸಲಿನೂ ಕೊರಗ ಮುಟ್ಟಾಳೆ ಹಾಕಿಕಂಡ್ ಬಂದವೆ. ಹಿಂದೆ ನನ್ನ ಅವ್ವ ಹೇಳ್ವೆಂಗೆ ಮುದೆಲ್ (ಪರಿಶಿಷ್ಟ) ಜಾತಿಯವುಕ್ಕೆ

ಏನಾರ್ ಕೊಡ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರ ಮೊಡ್ವಳಿಗೆ ಹಾಕುತಿದ್ದೋ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಲೆಅಡಿಕೆ, ದುಡ್ಡು ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಏನಾರು ಇದ್ದದೆ.

ಮುಂಡಾಸ್ಸುವ ಬಾಡ್ಲೆ, ಮೊಡ್ವಳಿಯವಂಗೆ ಕೊಡ್ತೊಂತ ಒಂದು ಗಾದೆ ಉಟ್ಟು. ಮುಂಡಾಸ್ ಸಿರಿವಂತಿಕೆ / ಯಜಮಾನಿಕೆನ ಒಂದ್ ಸಂಕೇತ. ಒಳ್ಳೆ ಶುಭಕಾರ್ಯ ಇರಿಕನ ತಲೆಗೆ ಮುಂಡಾಸ್ ಕಟ್ಟುವ ಒಂದ್ ಕ್ರಮ. ಕಟ್ಟಿಕೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲರೆ ಬೇರೆವರೊಟ್ಟಿಗಾರ್ ಕಟ್ಟಿಸಕ್. ಇಲ್ಲರೆ ಒಂದ್ ಬೈರಾಸ್ಸು ಆದರೂ ತಲೆಗೆ ಹಾಕಿಕನಕ್. ಅದೂ ಇಲ್ಲರೆ ಟುವಾಲ್ ಹಾಕಿಕಂಡರೆ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಕ್. ತಲೆಗೆ ಮುಂಡಾಸ್ ಕಟ್ಟುವ ಕ್ರಮ ನಮ್ಮ ಊರ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ ಇಡೀ ದೇಶಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜನಾಂಗಲಿನೂ ಉಟ್ಟು. ಹಿಂಗಾಗಿ ಮೊಡ್ವಾಲೆ / ಮುಂಡಾಸ್ ತಲೆಗೆ ಕೊಡುವ ಮರ್ಯಾದಿ ಆಗಿದ್ದದೆ. ಈ ಗಾದೆ ಅಸ್ತಿ ಜಮ್ಮ ಇದ್ದವ ಬಾದುಲೆ ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಕೂಸು ಅಷ್ಟು ಲಾಯಿಕಿಲ್ಲೆನೊ ಎನೊ ಹಂಗೆನೆ ಸಾಧಾರಣ ಸ್ಥಿತಿಯವಂಗೆ ಕೊಡಿಕೆ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲೆ ಹಿಂಗೆ ಗೂಡೆ ಬಾಕಿ ಅದೆನೊ ಅಂತ ಜನ ಗಾದೆ ರೂಪಲಿ ಮಾತಾಡ್ತೆ. ಮೊಡ್ವಾಲೆ ಇಸಿಕೆ ಮನ್ನಿಲ್ಲೆ, ಮುಂಡಾಸ್ ಕಟ್ಟಿಕೆ ತಾಕತ್ತಿಲ್ಲೆ. ಅಂದರೆ ಅಂತಹ ದುಡ್ಡಿನ ಅಂತಸ್ತಿನವೂ ಅಲ್ಲ, ಅದರೂ ಇಲ್ಲದರ ಹಂಗೆ ಬದುಕಿಕೆ ಅದ್ಲೆ. ಒಟ್ಟಾಗಿ, ಮೊಡ್ವಾಳೆ ನಮ್ಮ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಾಯಬಾರಿ ಅಂತ ಹೇಳರೆ ತಪ್ಪಾಕಿಲ್ಲೆ.

ಮೊಡ್ವಾಳೆಂತ ಹೇಳ್ತೆ ಕಮ್ಮನ ಹಾಳೆಲಿ ಮಾಡ್ಲೆ ಟೊಪ್ಪಿ. ಇದರ ಮೊಟ್ಟಾಳೆ, ಮಡ್ಲೆ, ಕೊಟ್ಟಾಳೆ ಅಂತ ಅರೆಬಾಸೆಲಿ ಕರ್ದವೆ. ಮುಟ್ಟಾಲೆ, ಮುಟ್ಟಪಾಲೆ, ಮುಟ್ಟಂಬಾಲೆಂತ ತುಳುಲಿ ಹೇಳ್ತೆ. ಮಲೆನಾಡ್ಲಿ ಇದರ ಹಾಳೆಕೊಟ್ಟೆಂತೇಳಿ ಕರ್ದವೆ. ಮಂಡೆಹಾಳೆ ಅಂತ ಉಡುಪಿ ಕಡೆ ಹೇಳ್ತೆ. ಇದರ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅರೆಕಾ ಲೀಫ್ ಹ್ಯಾಟ್‌ಂತ ಹೇಳ್ತೆ. ಮೊಡ್ವಾಳೆಲಿ ಹಲವು ವಿದಗ ಉಟ್ಟು. ಅಡ್ಡಮೊಡ್ವಾಳೆ ಅಡ್ಡವಾಗಿ ದರಿಸುವ ಹಾಳೆಯ ಟೊಪ್ಪಿ, ಗೋಂಪಮೊಡ್ವಾಳೆ ದೊಡ್ಡ ಇರುವ ಮೊಡ್ವಾಳೆ, ಕಣ್ಣಿಮೊಡ್ವಾಳೆ ಈಂದ್ ಬೊಳ್ಳಿನ ಹೆಣ್ಡ್ ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡ್ಲೆ ಮೊಡ್ವಾಳೆ, ಕೊಂಬುಮೊಡ್ವಾಳೆ ಇದ್ ವಿಸೇಸಾಗಿ ಒಂದ್ ಪಕ್ಕ ಚೂಪು ತುದಿ ಇರ್ವ ಮೊಡ್ವಾಳೆ, ನೆರಿಮೊಡ್ವಾಳೆ ಇದು ನೆರಿಗೆ ಇರ್ವ ಮೊಡ್ವಾಳೆ

ಇದ್ ನೋಡಿಕೆ ಮೊಟ್ಟೆಯಾಕಾರ ಅಗಿ ಇದ್ದದೆ. ಮೊಡ್ವಾಲೆಗೆ ಕಡೆ ಕೊಡಿಕೆ ಉಟ್ಟು. ಕೊಡಿ ಬಾಗ ಕೊಟ್ಟುನ ಆಕಾರ ತಲೆ ಮುಂಡ ಬಾಗಕ್ಕೂ ಕಡೆ ಬಾಗ ತಲೆ ಹಿಂಬಾಗಕ್ಕೂ ಇದ್ದದೆ. ಇನ್ನ್ ಮೊಡ್ವಾಲೆನ ಎಡ ಪಕ್ಕ ಮತ್ತೆ ಬಲ ಪಕ್ಕ ಹಾಲೆನ ಮಡ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವೆ. ಎರಡು ಪಕ್ಕಲಿ ಹಾಳೆನ ಮಡ್ಲಿದ ನೆರಿಗೆಗೆ ಇದ್ದ ಮೊಡ್ವಾಳೆಗೆ ಒಂದ್ ಪೊರ್ಲುನ ರೂಪೊ ಕೊಟ್ಟವೆ.

ಮೊಡ್ವಾಳೆಂತ ಹೇಳ್ತೆ ಹೆಸ್ತ್ ಬಾರಿ ಪೊರ್ಲು ಉಟ್ಟು. ಮೊಟ್+ಪಾಲೆ ಹಿಂಗೆ ವಿಂಗಡಿಸಕ್. ಅದರೆ ಮೊಟ್, ಮೊಟ್ಟೆ ಅಂತ ವಿಸೇಸ ಅರ್ಥ ಕೊಡುವ ಸಬ್ಬ ನಮ್ಮ ಅರೆಬಾಸೆಲಿ ಇಲ್ಲೆ. ಇದ್ ತುಳು ಸಬ್ಬದ ಮುಟ್ಟಾಳೆಯಿಂದ ಬಂದಿದುರ್. ತುಳುಲಿ ಮುಟ್ಟೆ ಅಂದರೆ ತಲೆ ಎಂಬ ಅರ್ಥ ಉಟ್ಟು. ಮೀನುತ ಮುಟ್ಟೆ

(ಮೀನ್ಸ್ ತಲೆ), ಉಚ್ಚುತ ಮುಟ್ಟೆ (ಹಾವ್ನ್ ತಲೆ), ಯಾರಾದರೂ ದೂರಂದ ಗದ್ದೆ ಪುಣಿಲಿ ಬಾಕನ ಕಂಡರೆ "ಎನ್‌ವೂ ಮುಟ್ಟೆ ತೊಜುಂಡು, ಎರ್‌ಂದ್ ಗೊತ್ತಾಪುಜಿ" (ಯಾರ್ದೊ ತಲೆ ಕಂಡದೆ, ಯಾರ್‌ಂತ ಗೊತ್ತಾದ್ಲೆ) ಂತೇಳುವ ಮಾತ್ ಉಟ್ಟು. ಮುಟ್ಟಾಳೆ, ಮೊಟ್ಟಾಳೆ ಅಂತ ಅಪಬ್ರಂಸ ಆವುಟೇನೊ ಅಂತ ಊಹೆ ಅಷ್ಟೆ. ಹಂಗನೆ ಮೊಡ್ಡ+ಪಾಲೆ ಅಂದ್ರೆ ಹಾಲೆನ ಮೊಡ್ಡ ಮಾಡ್ಡರನ್ನ ಮೊಡ್ಡಾಲೆ ಅಗಿದುರ್. ಅದರೆ ಈ ಪದನ ನಾಮಪದದ ನೆಲೆಲಿ ನೋಡಿರೆ ಮೊಡ್ಡಾಲೆ ಕ್ರಿಯಾಪದ ಅಗಿ ಬಾಕಿ ಇಲ್ಲೆಂತ ಕಂಡದೆ. ಇದರ ರೂಪ ನೋಡಿಕನ ಮೊಟ್ಟೆನಂಗ ಕಾಣ್ವ ಕಾರಣ ರೂಪಂದ ಹೆಸರ್ ಬಾತ್‌ಂತ ಅನಿದೆ.

ಮೊಡ್ಡಾಲೆನ ನೆಲಿಕೆ ಜನಾಂಗದವು ಮೊಡ್ಡವೆ. ದ್ವೈವದ ಕೋಲ ಕಟ್ಟ್ವ ನೆಲಿಕೆ ಜನಾಂಗವು ಕೆಲ್ಲ ಪತ್ತನಾಜಿ ಮುಗ್ಗದೆ. ಆಮೇಲೆ ಮಳೆಗಾಲಲಿ ಮೊಡ್ಡಾಳೆನ ಹೆಣೆವ ಕೆಲ್ಲ ಮಾಡ್ಲೆ. ಹಾಳೆಗಲ್ಲಿ ಮರ್ಪಾಲೆ, ನೆಯಿಪಾಲೆಂತ ವಿದ ಉಟ್ಟು. ಮರ್ಪಾಲೆ ಸೆಗಣಿ ಕೆರೆಕನ ಬಳಸ್ತೆ. ಮರ್ಪಾಲೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಇದ್ದದೆ. ಬಗ್ಗಿಕನ ಬಗ್ಗಿದ್ದೆ. ಅದರ ಮರಕೆಡ್ಡಿಂತೇಳ್ತೆ. ಮೊಡ್ಡಾಳೆಗೆ ನೆಯಿಪಾಲೆ ಲಾಯ್, ಇದ್ ಮೆತ್ತಂಗ ಅಗಿ ಲಾಯಿಕಿಲಿ ಬಗ್ಗಿಸಿಕೆ ಆದೆ. ಅದರ ಎರಡ್ ಪಕ್ಕ ತಲೆ ಅಳತೆ ಹಿಡಿವಸ್ಸ್ ಕೊಯ್ಲೆ ನೆರಿ ಬರುವಂಗ ಮಾಡೊಕ್. ಕೊಡಿನ ಮೊಡ್ಡಿ ಕೊಟ್ಟು ಬರುವಂಗ ಮಾಡಿ ಬೊಳ್ಳಿ ಕಟ್ಟೊಕ್. ಈ ಬೊಳ್ಳಿ ಈಂದ್ ಮರದ ಕಣ್ಣಿ ಬೊಳ್ಳಿ ಇಲ್ಲರೆ ದಡ್ಡಾಲೆ ಮರದ ಜೋಂಕು ಬೊಳ್ಳಿನ ಸೂಜಿಲಿ ಹಾಕಿ ನೆಯ್ತವೆ. ಇದರ ನೆಯ್ಯಕೆ ಲಾಯಿಕ್ ಕೆಣಿ ಬೇಕ್. ನೆಯ್ಯವನ ಕೈ ಚಾಲಕ್ ರೂಪಲಿ ಮೊಡ್ಡಾಲೆಗೆ ಲಾಯಿಕ್ ಸುರ್ಪೊ ಬಾದು. ಹಿಂಗ ತಯಾರ್ ಮಾಡಿಕೆ ಏನೂ ಕರ್ಚಿಲ್ಲೆ.

ಕ್ರಿಸ್ಕರ್ ತೋಟಲಿ, ಗುಡ್ಡಲಿ, ಗದ್ದಲಿ ಕೆಲ್ಲ ಮಾಡ್ಕನ ತಲೆಗೆ ಬಿಸ್ಸ್ ತಾಂಗದಂಗ, ಹಂಗನೆ ಮಳೆ ಬಾಕನ ತಲೆಗನೀರ್ ಎಳಿಯದಾಂಗ ಇದ್ ಅವ್ವೆ ರಕ್ಷಾಕವಚ ಅಗಿದ್ದದೆ. ಹಂಗನೆ ತೂಕದ ಹೊರೆ ಹೊರ್ಕನ, ಗೊಬ್ಬರ ಹೊರ್ಕನ ತಲೆ ಒತ್ತದಂಗ ಇದರ ಇಸ್ತೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಇದ್ ತಲೆಗೆ ಇಸ್ತ ಕಮ್ಮನ ಹಾಳೆನ ಹೊದಿಕೆ. ತಲೆಗೆ ಕಟ್ಟುವ ಮುಂಡಾಸ್ ನಂಗ ಇದ್ದದೆ, ಇದರ ತುಳುಲಿ ತರೆತ್ತಂತೇಳಿ ಕರ್ದವೆ. ಮೊಡ್ಡಾಲೆ ಇಸಿರೆ ಕೆಲ್ಲದವುಂತ ಗುರ್ತೊ ಅದೆ. ಬೇಸಾಯ ಮತ್ತೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ ಸಂಕೇತನೂ ಆದೆ. ಮಲೆನಾಡ್ ಜನಗ ಕಾಡ್ಲಿ ಹೋಕನ ತಲೆಗೆ ಅಡರ್, ಬೊಳ್ಳಿ ತಾಂಗದಂಗ, ಮುಳ್ಳು ಪರಂಕದಂಗ, ಕ್ರಿಮಿಕೀಟಗ, ಹಾವುಗ ತಲೆಗೆ ಬೀಳದಂಗ ಜಾಗ್ರತೆಗೆ ಇಸ್ತೆ. ಮೊಡ್ಡಾಳೆನ ಒಳಗೆ ಮೊಡ್ಡಿದ ಸಣ್ಣ ಸೆರೆ ಇದ್ದದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಕಿಬಿಗ ಹಾಕುವ ಕೋಳಿ ಸುವಿ, ದುಡ್ಡುನು ಇಸಿಕಂಡ್ ಜನಪದರ್ ಹೋದವೆ.

ಮೊಡ್ಡಾಳೆ ತಲೆಗೆ ಇಸುಕಂಬೊದರ್ಲಿ ಕೆಲವು ನಿಷೇಧಗ ಉಟ್ಟು. ಅಂದರೆ ಕೆಲವು ಸಮಯ, ಕೆಲವರ್ ಇಸಿಕೆ ಅಗದ್ ಅಂತ, ಅಂತರ್ವರ್ಲಿ ದೆವ್ವದ ಚಾಕರಿ ಮಾಡ್ ಪೂಜಾರಿಗ, ದೆವ್ವಕಟ್ಟಂವ, ಮೊಡ್ಡೊಳ, ಸೂಟಿ ಹಿಡೆಂವ (ಕಾಪಡ)

ಮೊಡ್ವಾಳೆ ಇಸಿಕೆ ಬೊತ್ತುಂತ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಟ್ಟಲೆ ಉಟ್ಟು.

ಮೊಡ್ವಾಲೆ ಬರೇ ತಲೆರಕ್ಷಣೆಗೆಂತ ಬಳ್ಳದೆ ಅರಾದನೆಲಿ ಕೊರಗ ತನಿಯ ದೆವ್ವದ ಮುಕ್ಕ ವೇಸಲಿ ಮುಟ್ಟಾಲೆ (ಗೋಂಪರ್) ಇಸ್ವೆ. ಅದ್ ಬೇರೆ ದೆವ್ವಕ್ಕೂ ಇರ್ವ ತಲೆಪಟ್ಟಿ / ಮುಡಿ / ಅಣಿಯಂಗೆ ಕೊರಗ ತನಿಯಂಗೆ ಮೊಟ್ಟಾಳೆ ವಿಸೇಸ ತಲೆಪಟ್ಟಿ. ಈಚೆಗೆ ಸರಕಾರದಿಂದ ನಿಷೇಧಿಸಿದ ಮಾರ್ನಮಿ ಅಕನ ಕುಣ್ಣಂಡ್ ಬರ್ವ ಪೊರ್ಲನ ಕೊರಗ ವೇಸಲಿನೂ ಕೊರಗ ಮುಟ್ಟಾಳೆ ಹಾಕಿಕಂಡ್ ಬಂದವೆ. ಹಿಂದೆ ನನ್ನ ಅವ್ವ ಹೇಳ್ವಂಗೆ ಮುದಲ್ (ಪರಿಶಿಷ್ಟ) ಜಾತಿಯವುಕ್ತೆ ಏನಾರ್ ಕೊಡ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರ ಮೊಡ್ವಾಳೆಗೆ ಹಾಕುತಿದ್ದೊ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಲೆಅಡಿಕೆ, ದುಡ್ಡು ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಏನಾರು ಇದ್ದದೆ.

ಮುಂಡಾಸ್ಸಂವ ಬಾಡ್ಲೆ, ಮೊಡ್ವಾಳೆಯವಂಗೆ ಕೊಡ್ಲೆಂತ ಒಂದು ಗಾದೆ ಉಟ್ಟು. ಮುಂಡಾಸ್ ಸಿರಿವಂತಿಕೆ / ಯಜಮಾನಿಕನ ಒಂದ್ ಸಂಕೇತ. ಒಳ್ಳೆ ಶುಭಕಾರ್ಯ ಇರಿಕನ ತಲೆಗೆ ಮುಂಡಾಸ್ ಕಟ್ಟುದ್ ಒಂದ್ ಕ್ರಮ. ಕಟ್ಟಿಕೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲರೆ ಬೇರೆವರೊಟ್ಟಿಗಾರ್ ಕಟ್ಟಿಸಕ್. ಇಲ್ಲರೆ ಒಂದ್ ಬೈರಾಸ್ಸ ಆದರೂ ತಲೆಗೆ ಹಾಕಿಕನಕ್. ಅದೂ ಇಲ್ಲರೆ ಟುವಾಲ್ ಹಾಕಿಕಂಡರೆ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಕ್. ತಲೆಗೆ ಮುಂಡಾಸ್ ಕಟ್ಟುವ ಕ್ರಮ ನಮ್ಮ ಊರ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ ಇಡೀ ದೇಶಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜನಾಂಗಲಿನೂ ಉಟ್ಟು. ಹಿಂಗಾಗಿ ಮೊಡ್ವಾಲೆ / ಮುಂಡಾಸ್ ತಲೆಗೆ ಕೊಡುವ ಮರ್ಯಾದಿ ಆಗಿದ್ದದೆ. ಈ ಗಾದೆ ಅಸ್ತಿ ಜಮ್ಮ ಇದ್ದವ ಬಾದುಲೆ ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಕೂಸು ಅಷ್ಟು ಲಾಯಿಕಿಲ್ಲೆನೊ ಎನೊ ಹಂಗನೆ ಸಾಧಾರಣ ಸ್ತಿಯವಂಗೆ ಕೊಡಿಕೆ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲೆ ಹಿಂಗೆ ಗೂಡೆ ಬಾಕಿ ಅದೆನೊ ಅಂತ ಜನ ಗಾದೆ ರೂಪಲಿ ಮಾತಾಡ್ಲೆ. ಮೊಡ್ವಾಲೆ ಇಸಿಕೆ ಮನ್ನಿಲ್ಲೆ, ಮುಂಡಾಸ್ ಕಟ್ಟಿಕೆ ತಾಕತ್ತಿಲ್ಲೆ. ಅಂದರೆ ಅಂತಹ ದುಡ್ಡಿನ ಅಂತಸ್ತಿನವೂ ಅಲ್ಲ, ಅದರೂ ಇಲ್ಲದರ ಹಂಗೆ ಬದುಕಿಕೆ ಅದ್ಲೆ. ಒಟ್ಟಾಗಿ, ಮೊಡ್ವಾಳೆ ನಮ್ಮ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಾಯಬಾರಿ ಅಂತ ಹೇಳರೆ ತಪ್ಪಾಕಿಲ್ಲೆ.

✍ ಭರತೇಶ್ ಅಲಸಂಡೆಮಜಲು

“ಹಿಂಗಾರ” ಚಂದಾದಾರರ ತಿಳಿವಳಿಕೆಗೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ಅರೆಬಾಸೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಕಡೆಂದ ಪ್ರಕಟ ಆಗ್ವ ‘ಹಿಂಗಾರ’ ಪತ್ರಿಕೆನ ಎಲ್ಲವು ತುಂಬ ಅಭಿಮಾನಂದ ತಕಂಡ್ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸೊಕು. ನೀವೆಲ್ಲವು ಅದರ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಪಡೆಕೊೊಕು. ಅದರ ತ್ರೈವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ದರ ರೂ. 200.00 ಆಗುಟು. ಬಿಡಿ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ರೂ. 20.00. ಸದಸ್ಯರಾದವುಕ್ತೆ ಪತ್ರಿಕೆನ ಅಂಚೆಲಿ ಕಳ್ಳಿವೆ. ನಿಮ್ಮ ಪರಿಚಯಸ್ತರಿಗೆ ಸದಸ್ಯರ್ ಆಕೆ ದಯಮಾಡಿ ಹೇಳಿ. ಆಜೀವ ಸದಸ್ಯತ್ವಕ್ಕೆ ರೂ. 600.00

2020ರ ಜನವರಿಂದ ಮಾರ್ಚ್ ಕೊನೆಗೆಮುಟ್ಟು

ಅಕಾಡೆಮಿ ಹಮ್ಮಿಕಂಡಿದ್ದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು:

1. 2020ರ ಫೆಬ್ರವರಿ 1ರಂದು ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲಾ 14ನೇ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಲಿ ಶ್ವೇತಕುಮಾರಿಯವರ ತಂಡಂದ ಅರೆಬಾಸೆ ಜನಪದ ಕೋಲಾಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮನ ನೀಡಿದೊ.
2. 2020ರ ಫೆಬ್ರವರಿ 3ರಂದು ರಂಗಮನೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಲಾಕೇಂದ್ರ ಹಳೆಗೇಟು, ಸುಳ್ಳೆ ಇಲ್ಲಿ “ಅರೆಭಾಷೆ ರಂಗ ತರಬೇತಿ ಶಿಬಿರ” ದ ಉದ್ಘಾಟನಾ ಜಂಬರನ ಏರ್ಪಡಿಸಿದೊ. ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ತುಕರಾಂ ಏನೆಕಲ್ಲು, ಹಿರಿಯ ರಂಗಕರ್ಮಿ ಇವು ಶಿಬಿರದ ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡಿದೊ. ಶ್ರೀ ಜೀವನ್ ರಾಂ, ಸುಳ್ಳೆ ಇವರ ನಿರ್ದೇಶನಲಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡಿದೊ,ಇದ್ದಲ್ಲಿ 15 ಜನ ಕಲಾವಿದರ್ ಶಿಬಿರಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದೊ.
3. 2020ರ ಫೆಬ್ರವರಿ 6 ರಂದು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆನ ಕುಕ್ಕೇಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯೇಶ್ವರ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಲಿ “ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘ” ರಚನೆ ಮಾಡಲಾತ್.
4. 2020ರ ಫೆಬ್ರವರಿ 8 ರಂದು ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆನ ಅವಂದೂರು ಗ್ರಾಮಲಿ “ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಲಿ ಕಿಡ್ಡಾಸ ಹಬ್ಬ” ಕಾರ್ಯಕ್ರಮನ ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿತ್ ಶ್ರೀ ಕೊಂಬಾರನ ಬೋಪಯ್ಯ, ಸನ್ಮಾನ್ಯ ವಿಧಾನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮನ ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದೊ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಲಿ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಅರೆಭಾಷೆ ಜನಪದ ಕೋಲಾಟದ ಉಡುಪು ಮತ್ತೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಿಕರಗಳ ವಿತರಣೆ ಮಾಡಲಾತ್. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಲಿ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿತ್. ಅವಂದೂರು ಗ್ರಾಮದ ಕಲಾವಿದರ್ಂದ ಹಲವಾರು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗ ಜರುಗಿದೊ.
5. 2020 ರ ಫೆಬ್ರವರಿ 9ರಂದು ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಇಲಾಖೆನ ವತಿಂದ ರಾಜಾಸೀಟ್ ಉದ್ಯಾನವನಲಿ ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದ “ಫಲಪುಷ್ಪ ಪ್ರದರ್ಶನ” ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಲಿ ಶ್ರೀ ಲೋಕೇಶ್ ಊರುಬೈಲು, ಶ್ವೇತಾ ಕುಮಾರಿ ಯು.ಪಿ, ರೀತಾ ಯು.ಸಿ ಮತ್ತು ಕೊಡಗು ಗೌಡ ಯುವ ವೇದಿಕೆ ಮಡಿಕೇರಿ ಇವು ಅಕಾಡೆಮಿನ ವತಿಂದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಲ್ನ್ ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟೊ.
6. 2020 ಫೆಬ್ರವರಿ 14ರಂದು 19ರ ಮುಟ್ಕ ರಂಗಾಯಣ, ಮೈಸೂರು ಇವು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದ ಬಹುರೂಪಿ ನಾಟಕೋತ್ಸವಲಿ ದಿನಾಂಕ 17.02.2020 ರಂದು ಶ್ರೀ ದಾಮೋದರ ಎ.ಪಿ ಇವು “ಸಿದ್ಧವೇಷ” ಮತ್ತೆ ಅಭಿನಯ ಕಲಾ

ಮಿಲನ ಚಾರಿಟೆಬಲ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಇವು ಜಾನಪದ ನೃತ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮನ ಅಕಾಡೆಮಿ ವತಿಯಿಂದ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

7. 2020 ಫೆಬ್ರವರಿ 16 ರಂದು ಚೆಂಬು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ “ಅರೆಭಾಷೆ ಸಿರಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಕೆಡ್ಡಾಸ ಗೌಜಿ” ಕಾರ್ಯಕ್ರಮನ ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಶ್ರೀಮತಿ ತಕ್ಕಡೆ ಶೋಭಾ ಮೋಹನ್, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ತಾಲೂಕು ಪಂಚಾಯತ್, ಮಡಿಕೇರಿ ಇವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮನ ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಲಿ ಶ್ರೀ ಜಬ್ಬಾರ್ ಸಮೊ ಸಂಪಾಜೆ ಇವು ಅರೆಭಾಷೆಲಿ ಯಕ್ಷಗಾನ ತಾಳಮದ್ದಳೆ ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಹಾಗೆ ಜನಪದರ ಬೊದ್ಕುಲಿ ಕೆಡ್ಡಾಸ ಹಬ್ಬ, ಅರೆಭಾಷಾ ಸಂಸ್ಕೃತಲಿ ಮನೆ ಒಕ್ಕಲು ಜಂಬರ ಅರೆಭಾಷಾ ಸಂಸ್ಕೃತಲಿ ಕೂಸ್‌ನ ತೊಟ್ಟಿಲಿ ಹಾಕುವ ಕ್ರಮ ಅರೆಭಾಷಾ ಸಂಸ್ಕೃತಲಿ ಮೊದುವೆ ಜಂಬರ, ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಲಿ ಬೊಜ್ಜದ ಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ ನಡೆ.
8. 2020 ಫೆಬ್ರವರಿ 23 ರಂದು ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸೋಮವಾರಪೇಟೆ ತಾಲೂಕಿನ ಆಲೂರು ಸಿದ್ಧಾಪುರ ಗ್ರಾಮಲಿ “2ನೇ ಅರೆಭಾಷೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ-2020” ಕಾರ್ಯಕ್ರಮನ ಆಯೋಜಿಸಲಾತ್. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಲಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮೆರವಣಿಗೆ, ರಾಷ್ಟ್ರ ಧ್ವಜಾರೋಹಣ, ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ, ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳ ನ ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿತ್. ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಶ್ರೀ ಭವಾನಿಶಂಕರ ಹೊದ್ದೆಟ್ಟಿ, ಅರೆಭಾಷೆ ಸಾಹಿತಿಗ, ಬೆಂಗಳೂರು ಇವು ಭಾಗವಹಿಸಿದರು. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಡಿ.ವಿ. ಸದಾನಂದಗೌಡ ಕೇಂದ್ರ ರಾಸಾಯನಿಕ ಮತ್ತು ರಸಗೊಬ್ಬರ ಖಾತೆ ಸಚಿವರ್, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಇವು ಸಮ್ಮೇಳನದ ಉದ್ಘಾಟಕರಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದರು. ಮಡಿಕೇರಿ ವಿಧಾನಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಶಾಸಕರ್ ಶ್ರೀ ಅಪ್ಪಚ್ಚುರಂಜನ್ ಇವು ಪುಸ್ತಕಗಳ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡ್ತೊ, ಶ್ರೀ ಕೊಂಬಾರನ ಬೋಪಯ್ಯ, ಶಾಸಕರು ವಿರಾಜಪೇಟೆ ಕ್ಷೇತ್ರ ಇವು ಸ್ಮರಣ ಸಂಚಿಕೆನ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡ್ತೊ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಲಿ ಅರೆಭಾಷೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಚಾರಗೋಷ್ಠಿ, ಅರೆಭಾಷೆ ಹಾಡ್‌ಗಳ ಗಾಯನ, ಅರೆಭಾಷೆ ಕವಿಗೋಷ್ಠಿಗಳ ನ ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿತ್. ಅರೆಭಾಷೆ ಕ್ಷೇತ್ರಲಿ ದುಡ್‌ದ 8 ಜನಕ್ಕೆ ಸನ್ಮಾನ ಮಾಡಿದೊ. ಅಕಾಡೆಮಿಯಿಂದ ಪ್ರಕಟಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಎಂ.ಜಿ.ಕಾವೇರಮ್ಮ ಇವರ “ಪುಂಸ್ತ್ರೀ” (ಅರೆಭಾಷೆ ಕಾದಂಬರಿ), ಶ್ರೀಮತಿ ಸಂಗೀತ ರವಿರಾಜ್ ಇವರ “ಕಲ್ಯಾಣ ಸ್ವಾಮಿ” (ಅರೆಭಾಷೆ ಕಾದಂಬರಿ) ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮತಿ ಕಟ್ಟತನ ಲಲಿತಾ ಅಯ್ಯಣ್ಣ ಇವರ “ಅಪೂರ್ವ ಸಂಗಮ” (ಅರೆಭಾಷಾ ಕಥಾ ಸಂಕಲನ) ಪುಸ್ತಕಗಳ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾತ್. ಶ್ರೀ ಅಮ್ಮಾಜ್ಜೇರ ಪೊನ್ನಪ್ಪ ಇವು ನಾಟ್ಯ ರೂಪಕ ಮತ್ತೆ ಆಲೂರು ಸಿದ್ಧಾಪುರ ಗೌಡ ಸಮಾಜದವು ಅರೆಭಾಷೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೈವಿಧ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಗಳ ನ ನೀಡಿದೊ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ **ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರ ವಿಳಾಸ :**

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ನಾರಾಯಣ

ಕನಕಮಜಲು ಅಂಚೆ, ಸುಳ್ಳು ತಾಲೂಕು, ದ.ಕ 574223

ಮೊ ನಂ 9449082249, kajegadde@gmail.com

ಸದಸ್ಯರು

ಶ್ರೀಮತಿ ಜಾನಕಿ ಬೈತಡ್ಕ : #21-16. ರೇಸ್‌ಕೋರ್ಸ್ ರಸ್ತೆ,
ಎಲ್‌ಐಸಿ ಹತ್ತಿರ, ಮಡಿಕೇರಿ, ಕೊಡಗು.
ಮೊ ನಂ 9008571899

ಶ್ರೀಮತಿ ಸ್ಥಿತಾ ಅಮೃತರಾಜ್ : 'ಹಸಿರು' ಬಾಲೆಂಬಿ ಅಂಚೆ ಚೆಂಬು ಗ್ರಾಮ
ಮಡಿಕೇರಿ ತಾಲೂಕು
ಮೊ ನಂ 9980402968

ಶ್ರೀಮತಿ ಚೊಕ್ಕಾಡಿ ಪ್ರೇಮ ರಾಘವಯ್ಯ : ಟಿ.ಜಾನ್ ಲೇಔಟ್, ಶಕ್ತಿ ಕ್ವಾಟರ್ಸ್,
ಮಡಿಕೇರಿ, ಮೊ.ನಂ 9900992360

ಶ್ರೀ ಎ.ಪಿ. ಧನಂಜಯ ಅಗೋಳಕಚೆ : 2ನೇ ಮೊಣ್ಣಂಗೇರಿ ಗ್ರಾಮ
ಮದೆ ಅಂಚೆ, ಮಡಿಕೇರಿ ತಾಲೂಕು
ಮೊ ನಂ 9449731238

ಶ್ರೀ ಆನಂದ ದಂಬೆಕೋಡಿ : ಮೇಘಸಂದ್ಯ ಎಸ್ಪೇಟ್,
ಕತ್ತಲೆಕಾಡು ಗ್ರಾಮ, ಕಡಗದಾಳು ಅಂಚೆ,
ಮಡಿಕೇರಿ ತಾಲೂಕು
ಮೊ.ನಂ. : 9448141502

ಡಾ. ದಯಾನಂದ ಕೂಡಕಂಡಿ : ಬಿನ್. ಚಂದ್ರಹಾಸ ಕೂಡಕಂಡಿ
ತಾವೂರು ಗ್ರಾಮ, ಭಾಗಮಂಡಲ
ಮಡಿಕೇರಿ ತಾಲೂಕು
ಮೊ. ನಂ. : 9449766772
dayanandakudakandi@gmail.com

ಶ್ರೀ ಕುಸುಮಾಧರ ಎ.ಟಿ. : ಬಿನ್. ತ್ಯಾಂಪಣ್ಣಗೌಡ
ಅಳಿಕೆ ಮಜಲು ಮನೆ
ಕಾಯತೋಡಿ, ಸುಳ್ಳು
ಮೊ. ನಂ. : 7090133686

ಡಾ. ವಿಶ್ವನಾಥ ಬದಿಕಾನ

: ಬಿನ್. ಹೂವಪ್ಪಗೌಡ ಬದಿಕಾನ
ನಂ. 9-88/9, ಪ್ಲಾಟ್ ನಂ. 407(34)
ಧ್ರುವ ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ, ಯಕ್ಕೂರು,
ಕಂಕನಾಡಿ-575002,
ಮಂಗಳೂರು, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ
ಮೊ. ನಂ. : 9449615474

ಶ್ರೀ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ಗೌಡ ಮೋಂಟಡ್ಡ : ಕೌಸ್ತುಭ ನಿಲಯ, ಬಿಳಿಮಲೆ ಗ್ರಾಮ
ನೆಟ್ಟಣ ಅಂಚೆ, ಕಡಬ ತಾಲೂಕು
ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ-574 230
ಮೊ. ನಂ. : 9480293464

ಶ್ರೀ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಕಿರ್ಲಾಯ : ಬಿನ್. ದೇವಣ್ಣಗೌಡ ಕೆ.
ಕಿರ್ಲಾಯ ಮನೆ
ಅರಂತೋಡು ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಅಂಚೆ
ಸುಳ್ಯ ತಾಲೂಕು, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ
ಮೊ. ನಂ. : 9449770439

ಡಾ. ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಕರಂಗಲ್ಲ : 'ಚಾಣಕ್ಯ'
ಸರಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು
ಮುಂಭಾಗ, ಗಾಂಧಿನಗರ, ಕಾವೂರು,
ಮಂಗಳೂರು, ದ.ಕ-575015.
ಮೊಬೈಲ್ : 9448216070

ಶ್ರೀ ಭರತೇಶ್ ಅಲಸಂಡೆಮಜಲು : ಅಲಸಂಡೆಮಜಲು ಮನೆ
ಕೊಲ್ವಿಗೆ ಗ್ರಾಮ, ಪುತ್ತೂರು ತಾಲೂಕು
ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ-574 212,
ಮೊ. ನಂ. : 9008027271

ಶ್ರೀ ಕಿರಣ್ ಕುಂಬಳಚೇರಿ : ಬಿನ್. ಕೇಶವ ಕೆ.ಎಸ್. ಕುಂಬಳಚೇರಿಮನೆ
ಪೆರಾಜೆ ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಅಂಚೆ
ಮಡಿಕೇರಿ ತಾಲೂಕು, ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ
ಮೊ. ನಂ. : 9164069225

ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್
ಶ್ರೀ ಚಿನ್ನಸ್ವಾಮಿ
ಪಸಯ್ಯನಪುರ ಗ್ರಾಮ,
ಕಲೀಗೌಡನಹಳ್ಳಿ, ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕು
ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ
ಮೊ: 9945045327

ಅರ್ಥ ಸದಸ್ಯರು
ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ.ಟಿ.ದರ್ಶನ
ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು
ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ
ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ, ಮಡಿಕೇರಿ
ಮೊ: 9483110593

ಲೇಖಕರ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸ :

- ದೇವಿಪ್ರಸಾದ್ ಅಮೆಮನೆ : ತಾವೂರು ಗ್ರಾಮ, ಭಾಗಮಂಡಲ
ಮೊ. : 7259979089
- ಮಂದ್ರೀರ ತೇಜಸ್ ನಾಣಯ್ಯ : ಕಗ್ಗೋಡ್ಲು, ಮಡಿಕೇರಿ
ಮೊ. : 9448178174
- ಚೊಕ್ಕಾಡಿ ಪ್ರೇಮ ರಾಘವಯ್ಯ : ಟಿ. ಜಾನ್ ಲೇಔಟ್, ಮಡಿಕೇರಿ
ಮೊ. : 9900992360
- ಕುಂಜೇಟಿ ಶಿವರಾಮಗೌಡ : ಕೊಲ್ಲಮೊಗ್ಗ, ಸುಳ್ಯ
ಮೊ. : 8762121694
- ಬಾರಿಯಂಡ ಜೋಯಪ್ಪ : ಮದೆ ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಅಂಚೆ
ಮಡಿಕೇರಿ ತಾಲೂಕು
ಮೊ. : 9481770584
- ಎಂ.ವಿ. ಮೋಹನ್‌ಕುಮಾರ್ : ಬದ್ರಗೋಳ ಗ್ರಾಮ, ತಾರಿಕಟ್ಟೆ, ತಿತಿಮತ್ತಿ
ಕಾವೇರಿಮನೆ ಡಾ|| ಬೋಜಪ್ಪ : ಸಣ್ಣಪುಲಿಕೋಟ್ ಗ್ರಾಮ
ಭಾಗಮಂಡಲ ನಾಡ್
- ಬೈತಡ್ಕ ಜಾನಕಿ ಬೆಳ್ಳಪ್ಪ : 21-16, ರೇಸ್‌ಕೋರ್ಸ್ ರಸ್ತೆ,
ಎಲ್.ಐ.ಸಿ. ಕಛೇರಿ ಹತ್ತಿರ, ಮಡಿಕೇರಿ
ಮೊ. : 9008571899
- ಹೊಳೆಕರೆ ಚಿಂಗಪ್ಪ : ನಂ. 30, 3ನೇ ಹೆಚ್. ಕ್ರಾಸ್
ರುಕ್ಕಿಣಿನಗರ, ನಾಗಸಂದ್ರ, ಬೆಂಗಳೂರು.
ಮೊ. : 9945791209
- ಸೀತಾರಾಮ ಕೇವಳ : ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು, ವಿದ್ಯಾರಶ್ಮಿ ವಿದ್ಯಾಲಯ
ಸವಣೂರು, ಕಡಬ, ದ.ಕ. ಪಿನ್: 574 202.
ಮೊಬೈಲ್: 9448725813
- ಲೀಲಾ ದಾಮೋದರ : ಧಾತ್ರಿ, ವಲಯ ಅರಣ್ಯ ಕಛೇರಿ ಹತ್ತಿರ
ಗಾಂಧಿನಗರ, ಸುಳ್ಯ, ದ. ಕನ್ನಡ
- ಕೂಡಕಂಡಿ ಓಂಶ್ರೀ ದಯಾನಂದ : ತಾವೂರು ಗ್ರಾಮ, ಭಾಗಮಂಡಲ ಅಂಚೆ
ಮಡಿಕೇರಿ. ಮೊ.: 6363376487.
- ಡಾ. ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಕೆ.ವಿ : 'ಚಾಣಕ್ಯ' ಸರಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು
ಮುಂಬಾಗ, ಗಾಂಧಿನಗರ, ಕಾವೂರು,
ಮಂಗಳೂರು, ದ.ಕ-575015.
ಮೊಬೈಲ್:9448216070
- ಶಿವದೇವಿ ಅವನೀಶಚಂದ್ರ : ಸುಳ್ಯಕೋಡಿ, ಸೋಮವಾರಪೇಟೆ

- ಎಸ್.ಕೆ. ಈಶ್ವರಿ : ಮೇಕೇರಿ ಗ್ರಾಮ, ಕಗ್ಗೋಡ್ಲು ಅಂಚೆ
 ಪಿ.ಜಿ. ಅಂಬಿಕಲ್ : ನಂ:203, ವಿಶ್ವಾಸ್ ಡ್ಯಾಪೋಡಿಲ್ಸ್,
 ರಾಮಚಂದ್ರಪುರ, ಜಾಲಹಳ್ಳಿ ಪೋಸ್ಟ್,
 ಬೆಂಗಳೂರು-560013
 ದೂ.ಸಂ: 9481390089
- ಮಾನ್ಯತಾ ಬೈತಡ್ಡ : ನಂ. 3, ಕನ್ನಿಕಾ ಬಡಾವಣೆ,
 ಮಡಿಕೇರಿ
- ಶ್ರೀ ಭರತೇಶ್ ಅಲಸಂಡೆಮಜಲು : ಅಲಸಂಡೆಮಜಲು ಮನೆ
 ಕೊಲ್ಲಿಗೆ ಗ್ರಾಮ, ಪುತ್ತೂರು ತಾಲೂಕು
 ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ-574 212,
 ಮೊ. ನಂ. : 9008027271
- ರೇಖಾ ಕುದುಪಜೆ : ತಣ್ಣಿಮಾನಿ ಗ್ರಾಮ,
 ಭಾಗಮಂಡಲ

ಹಿಂಗಾರಕೆ ನೀವೂ ಬರೆನಿ

ಹಿಂಗಾರ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ನೀವು ಕತೆ, ಪದ್ಯ, ಲೇಖನ, ಅಡುಗೆ, ಅನುಭವ, ಗಾದೆ, ಪದಕೋಶ ಇಂತದರಲ್ಲಿ ಬರ್ದ ಕಳ್ಳಿ ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ಆಯ್ಕೆ ಆದ ಸಾಹಿತ್ಯನ ಪ್ರಕಟಿಸಿವೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಬರೆವು ಬರ್ದರ ಒಮ್ಮೆ, ಇಮ್ಮೆ, ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಓದಿ ತಿದ್ದಿ ಬರೆನಿ. ಮನ್ನಿಗೆ 'ಈಗ ಸರಿ ಆತ್'ತ ಆದ ಮೇಲೆ ಫುಲ್ ಸೈಪ್ ಹಾಳೆಲಿ 4 ಪುಟಕ್ಕೆ ಮೀರದಂಗೆ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಬರೆನಿ. ಮಾರ್ಜಿನ್ ಬುಟ್ಟ್ ಬರೆನಿ. ಬರವಣಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಸೊಂತದ್ದಾಗಿರ್ಲಿ. ಅದೇ ಹಾಳೆಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪೂರ್ತಿ ಹೆಸ್ರ್, ವಿಳಾಸ, ದೂರವಾಣಿ ಸಂಖ್ಯೆನ ಕಡ್ಡಾಯ ಆಗಿ ಬರೆನಿ.

ಹಿಂಗಾರದ ವಿಳಾಸ : ಸಂಪಾದಕರ್

ಹಿಂಗಾರ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಪತ್ರಿಕೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

1ನೇ ಮಹಡಿ, ಕಾಫಿಕ್ಯಪಾ, ರಾಜಾಸೀಟ್ ರಸ್ತೆ,

ಮಡಿಕೇರಿ - 571 201, ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ

ಇ-ಮೇಲ್ : arebaseacademy@gamil.com

ವೆಬ್‌ಸೈಟ್ : www.arebhasheacademy.com

ದೂರವಾಣಿ : 08272 223055

ಅಕಾಡೆಮಿಕ್ ಪ್ರಕಟಣೆಗ

- 1 ಸರ್ಮಲೆ : ಎಂ.ಜಿ. ಕಾವೇರಮ್ಮ
- 2 ಅಜ್ಜಪ್ಪನ ಕತಾ ಭಂಡಾರಂದ ಹೆರ್ದಿದ ಕತೆಗ : ಎಂ.ಜಿ. ಕಾವೇರಮ್ಮ
- 3 ಬೇರಲಿ ಚಿಗರ್ : ಬೈತಡ್ಕ ಜಾನಕಿ ಬೆಳ್ಳಪ್ಪ
- 4 ಕುಂಕುಮ : ಪೂಜಾರೀರ ಜಿ. ಮಾದಪ್ಪ
- 5 ಬೊಲ್ವಾಕನ ಮುಗ್ಗ : ವಿದ್ವಾನ್ ಟಿ.ಜಿ. ಮುಡೂರು
- 6 ಬೇಟೆನ ಬಿಸ್- ಬಡ್ಡಡ್ಕ ಅಪ್ಪಯ್ಯ ಗೌಡ್ರು : ವೇದಾವತಿ ಅನಂತ ಬಡ್ಡಡ್ಕ
- 7 ಬೆಳ್ಳಿಮುಷ್ಟಿ : ಕಟ್ಟತನ ಕೆ. ಬೆಳ್ಳಪ್ಪ
- 8 ತೋರಣ : ಬಾರಿಯಂಡ ಆರ್. ಜೋಯಪ್ಪ
- 9 ಬೊಲ್ವು : ಲೋಕೇಶ್ ಕುಂಚಡ್ಕ
- 10 ಮತ್ತೆ ಸಿಕ್ಕಿತ್ ಕುಂಕುಮ : ಕಟ್ಟತನ ಲಲಿತ ಅಯ್ಯಣ್ಣ
- 11 ನೆಂಪುಗಳ ರಂಗೋಲಿ : ಎಂ.ಜಿ. ಕಾವೇರಮ್ಮ
- 12 ಹೊಸ ಬೊದ್ವಾ : ಉದಯಕುಮಾರಿ, ಚೆಂಬು.
- 13 ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಂಪತ್ : ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪರಿಚಯ
- 14 ಬೆಳ್ಳಿ ಚುಕ್ಕೆಗ : ಬೈತಡ್ಕ ಜಾನಕಿ ಬೆಳ್ಳಪ್ಪ
- 15 ಅನುಭವಧಾರೆ : ಹೊದ್ದಟ್ಟಿ ಭವಾನಿಶಂಕರ
- 16 ರುಚಿ : ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಅಡಿಗೆ.
- 17 ಸಫಲ : ಅರೆಭಾಷೆ ಅಕಾಡೆಮಿಯ 2ನೇ ಸಮಿತಿಯ
3 ವರ್ಷಗಳ ಸಾಧನೆ.
- 18 ಬದುಕು : ಎಂ.ಜಿ.ಕಾವೇರಮ್ಮ
- 19 ನೆಂಪುನ ಜೊಂಪೆ : ವಿನೋದ್ ಮೂಡಗದ್ದೆ
- 20 ಕಾಡ್‌ನ ಮಕ್ಕ : ಕೆ.ಆರ್.ತೇಜ ಕುಮಾರ್
- 21 ಅಪ್ಪ ಹೇಳ್ವ ಹತ್ತ ಕತೆಗ : ಭವಾನಿ ಶಂಕರ್ ಅಡ್ತಲೆ
- 22 ನೆಗೆ ಬೇಕ್ ಕೇದಗ ಗೊನೆ ಪಾಂಗ : ಡಾ|| ಕರುಣಾಕರ ನಿಡಂಜಿ
- 23 ತಬ್ಬಿ ಮಂಜ : ಪಿ.ಜಿ.ಅಂಬೆಕಲ್
- 24 ಮಿಂಪುಳಿ : ಡಾ|| ಪುನೀತ್ ರಾಘವೇಂದ್ರ ಕುಂಟುಕಾಡು
- 25 ಅರೆಬಾಸೆ ವ್ಯಾಕರಣ : ಪ್ರೊ. ಕೆ. ಕುಶಾಲಪ್ಪ ಗೌಡ

ಅವಂದೂರು ಗ್ರಾಮಲಿ ನಡೆದ ಅರೆ ಬಾಸೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಲಿ ಕಿಡ್ಡಾಸ ಹಬ್ಬದ ಉದ್ಘಾಟನೆ.

ಅರೆಬಾಸೆ ಜಾನಪದ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಿಕರಗಳ ವಿತರಣೆ

ರಾಜಸೀಟ್ ಉದ್ಘಾಟನೆಯಲ್ಲಿ 'ಫಲಪುಷ್ಪ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ' ಅರೆಬಾಸೆ ಗೌಡ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ಕುಕ್ಕಿಶೀ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯೇಶ್ವರ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಲಿ "ಅರೆಬಾಸೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘ" ಉದ್ಘಾಟನೆ

ಮೈಸೂರು ರಂಗಾಯಣ 'ಬಹುರೂಪಿ ನಾಟಕೋತ್ಸವ'ಲಿ ಅರೆಬಾಸೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅನಾವರಣ

ನಿಡ್ತಲಿ ನಡೆದ 14ನೇ ಜಿಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಲಿ ಅರೆಬಾಸೆ ಜಾನಪದ ಕೋಲಾಟ

2ನೇ ಅರೆಬಾಸೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಉದ್ಘಾಟನೆ

2ನೇ ಅರೆಬಾಸೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ-2020 ರ ಉದ್ಘಾಟಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೇಂದ್ರ ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ರಸಗೊಬ್ಬರ ಖಾತೆ ಸಚಿವರ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಡಿ.ವಿ. ಸದಾನಂದಗೌಡ.

ಚಿಂಬುಲಿ ನಡೆದ ಅರೆಬಾಸೆ ಸಿರಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಕಿಡ್ಲಾಸ ಹಬ್ಬದ ಉದ್ಘಾಟನೆ

Printed by Chinnaswamy on behalf of Registrar, Karnataka Arebhashe Samskruthi Mathu Sahitya Academy, and, Published by Chinnaswamy on behalf of Karnataka Arebhashe Samskruthi Mathu Sahitya Academy (name of Owner) and Printed at Sri Krishna Computers & Printers, Pooja Arcade, Madikeri. And Published at Karnataka Arebhashe Samskruthi Mathu Sahitya Academy, Coffee Krupa Building, 1st Floor, Raja Seat Road, Madikeri, Kodagu District. Editor : Dr. Dayananda Kudakandi

ಹಿಂಗಾರ

ಅರೆಬಾಸೆ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ

ಸಂಪುಟ-4 ಸಂಚಿಕೆ-1 ದಿನಾಂಕ : 31.03.2020 ಕೊಡಗು ರೂ. 20/-

ಜನವರಿ - ಫೆಬ್ರವರಿ - ಮಾರ್ಚ್

2020

ಕರ್ನಾಟಕ ಅರೆಬಾಸೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ